

1972-2002

A GEO 30 éve

378
G36

F-2/2004.
(50.780)

2010 MÁJ 03.

A GEO 30 éve

Székesfehérvár
2002

Szerkesztő: Dr. Busics György

Technikai szerkesztő: Kovács Miklós

Lektor: Dr. Szabó Gyula

A borítón lévő légifotót a *Eurosense Kft.* bocsátotta rendelkezésünkre.
A fotókat Bödő Viktória és Busics György készítette.

Kiadó: Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Főiskolai Kar
Székesfehérvár

Felelős kiadó: prof. Dr. Márkus Béla főigazgató

ISBN 963 9364 18 5

Nyomda: Alto Nyomda, Székesfehérvár, 2002

Vezető: Vass Tibor

Tartalom

Alapítványok	6
Előszó	7
A GEO jövőképe	9
Helyzetkép	9
Küldetés és célok	11
Teendők	12
Összefoglalás	15
Kronológia	17
Fejezetek a földmérés oktatásának történetéből	19
A földmérés oktatásának kezdetei Magyarországon	19
A földmérés oktatásának kezdete Fehérvárott	22
Megemlékezés Zelcsényi Géza születésének 100 éves évfordulóján	25
Fejezetek a földrendező szak történetéből	29
Bevezetés	29
Az első évtized (1975-1986) történései	29
A második évtized (1986 - 1997) fontosabb eseményei	31
A harmadik évtized. Jelen, jövő a felnőttkorban (1997-)	31
Irodalomjegyzék	33
Vezetői szemmel	35
Dr. Vincze Vilmos	35
Dr. Balogh György	37
Dr. Kovács Béla	39
Dr. Németh Gyula	41
Dr. Joó István	42
Dr. Ágfalvi Mihály	44
Oktatás a GEO-ban	47
Új feltételek, új feladatok	47
Tantervek	48
A nevelésről	52
Továbbképzés a GEO-ban	57
A továbbképzés szervezete	57
Az oktatási módszerek	58
Tanfolyamaink	59
Összefoglalás	61
Kutatás a GEO-ban	63
A kutatás fontossága	63
Jeles elődök	63
Kutatási témák az elmúlt öt évből	64
TDK	66
Konferenciák	67
Publikációk	68
Kapcsolatok	69

Irodalom.....	73
A GEO infrastruktúrája	75
Nyomda	75
Könyvtár.....	75
Informatikai háttér.....	77
Kollégium.....	78
Épületállomány	79
A GEO tanszékei.....	81
Fotogrammetriai és Távérzékelési Tanszék	81
Természet-és Társadalomtudományi Tanszék.....	84
Felmérési és Földrendezői Tanszék	87
Idegen Nyelvi Lektorátus	91
Térinformatika Tanszék	93
Általános Jogi Tanszék	96
Geodézia Tanszék.....	97
A GEO hallgatói.....	102
Az első hónap	103
Néhány szó a KISZ-vezetőség idei munkájáról.....	104
Főiskolán élni, vagy főiskolásként élni?	104
Gondolatok az iskolai diákéletéről	106
Klikkek	107
Búcsú az Alma Matertől.....	108
Búcsú a várostól.....	109
A Hallgatói Önkormányzat 2002-ben	110
Kollégiumi élet 2002-ben.....	111
Valéta Bizottság – diákhagyományok 2002-ben	112
Vidám percek a GEO-ban.....	114
Szómagyarázat	114
Benyomásaim a tegnapi napról.....	114
Élményeim az órán.....	115
Milyen díjakat alapítson az Eséstüske?	116
A Geo Mortal Fighter leírása	117
A főiskolás egy napja	119
Theo-díj átadás	120
Gratulálunk!.....	121
Értekezlet.....	121
Az évezred geodéta filmje.....	123
Egyetememre (eszperente nyelven)	127
Katalógus.....	129
Alapképzésben oklevelet szereztek	130
Továbbképzésben oklevelet szereztek.....	141
Emlékképek a GEO életéből.....	145
Támogatóink	147

**Nyugat-Magyarországi Egyetem
Geoinformatikai Főiskolai Kar**

8000 Székesfehérvár

Pirosalma u. 1-3.

Honlapunk régebbi és újabb címe:

www.cslm.hu

www.geo.info.hu

Telefon: 22 / 315 125 (központ), 22 / 312 988 (titkárság)

Fax: 22 / 327 697, 22 / 348 271

**Az intézmény és jogelődje igazgatói
(1986-tól főigazgatói):**

Deák János	1962-1969
Dr. Balogh György	1969-1975
Dr. Kovács Béla	1975-1981
Dr. Németh Gyula	1981-1986
Dr. Joó István	1986-1994
Dr. Ágfalvi Mihály	1994-2001
Dr. Márkus Béla	2001-

**Az intézmény és jogelődje igazgatóhelyettesei
(1986-tól főigazgató-helyettesei):**

Dr. Vincze Vilmos	1962-1974
Dr. Tamás László	1972-1974
Dr. Szabó József	1974-1980
Dr. Németh Gyula	1974-1981
Dr. Szabó Gyula	1980-1993
Dr. Ágfalvi Mihály	1981-1991
Dr. Csepregi Szabolcs	1991-1997
Dr. Engler Péter	1993-2001
Dr. Busics György	1997-
Dr. Ágfalvi Mihály	2001-
Dr. Szepes András	2001-

Alapítványok

Karunkhoz kötődően jelenleg három alapítvány működik,
mindegyik közhasznú szervezet.

Mindhárom alapítvány címe: 8000 Székesfehérvár, Pirosalma u. 1-3.

Az „**uniGISopen Alapítvány**” a Térinformatika Tanszékhez kötődően,
a nyitott térinformatika oktatásáért jött létre.

A kuratórium társelnökei: Dr. Márkus Béla, Dr. Ágfalvi Mihály

A kuratórium titkára: Dr. Szepes András

Adószáma: 18489767 – 1 – 07

Számlaszáma: K&H 10201006 – 50072206

A „**GEO Alapítvány**” a minőségi oktatás és kutatás segítését szolgálja.

Teljes neve: A minőségi oktatásért és kutatásért a fehérvári GEO-ban.

A kuratórium elnöke: Dr. Ágfalvi Mihály

A kuratórium titkára: Dr. Busics György

Adószáma: 18489437 – 1 – 07

Számlaszáma: OTP 11736006 – 20328827

A „**Ha Selmec hív... Alapítvány**” a selmeci diákhagyományok
ápolására, a hagyományörző rendezvények segítésére született.

A kuratórium elnöke: Novák László

A kuratórium titkára: Szabó László

Adószáma: 18482904 – 1 – 07

Számlaszáma: K&H 10200232 – 29376645

Megköszönjük, ha lehetősége van rá és támogat minket.

Előszó

Köszöntöm az Olvasót!

A kötet, amit most kezében tart a Kedves Olvasó, a Főiskola alapításának harmincadik évfordulójára készült. Mintha tegnap lett volna, hogy a „Jáky” diájként téglát hordtam a GEO épületének alapozásához...

A rövid emberöltő alatt a földmérés nagyot változott. A logaritmus táblázatok felváltották a mechanikus számológépek, majd azokat az elektronikus gépek. Ma már a számítógépek nélkül elképzelhetetlennek tartjuk életünket. Ki hitte volna harminc éve, hogy a műholdas helymeghatározás ilyen gyorsan hódít tért? Ki gondolta akkor, hogy a világűrből a Földünket fürkésző távérzékelő műholdak az ezredfordulóra már a deciméteres felbontást ostromolják? Ki látta előre, hogy a derékszögű és a poláris felrakókat nemsokára számítógépes rendszerek váltják fel? Ki sejtette egykor, hogy az informatikai hálózatok elérik asztalainkat?

A GEO jogelődjét a földügy szakemberekkel való ellátására alapították. A földmérési és térképészeti tevékenységet koordináló földhivatalok munkája, feladatköre is jelentős változásokon ment keresztül. Az egykor papír-alapú hivatal egyre inkább elektronikus hordozókon tárolja a felbecsülhetetlen értékű ingatlan-nyilvántartási és földmérési alapadatokat. Ma a „kékesen” csillogó terminálok futó „takaros” szoftverek segítségével az ügyfelek egyre könnyebben jutnak a kért információkhoz. A szolgáltató hivatal szellemisége terjedőben van. Ez az ágazat szolgáltatja az informatikai társadalom térbeli adat-infrastruktúrájának alapjait.

A GEO mindenkor követte a szakma oktatási, továbbképzési igényeit. A tananyagokban a geodézia, a földmérés, a fotogrammetria, a topográfia, a térképészeti ismeretek mellett rendre megjelent a földrendezés, a földvédelem, később a távérzékelés és a térinformatika elmélete és gyakorlati fogásai. A GEO, mint a Nyugat-Magyarországi Egyetem Geoinformatikai Főiskolai Kara, az elmúlt évben a hagyományos – műszaki jártasságot igénylő – földmérő és földrendező szakok mellett bevezette az ingatlan-nyilvántartó szervező szakot, mely a hazai földügyi adminisztráció felsőfokú jogi képzettségét hivatott biztosítani.

A Főiskola padjait az elmúlt három évtizedben mintegy háromezer hallgatónk koptatta. A változó világhoz való alkalmazkodás segítését, az élethosszig tartó tanulás tudásbázisának biztosítását szolgáltatásnak tekintjük. A GEO munkáját sokan elismerik, de mi sem mutatja jobban a munka színvonalát, mint az, hogy a Főiskola lépcsőin ma már egyre gyakrabban az egykori hallgatónk gyermekei lépnek.

Nem akarom kikerülni annak megemlítését, hogy a harmincadik évfordulóját ünneplő GEO küszködik a mindennapok problémáival. Az épületek, a műszerek, a számítógépek éllöntartása a munkatársainktól feszített munkát és túlmunkát követel. Komoly gondot jelent az oktatói gárda előregedése. Nincs elég erőnk az Alba Régiától kapott tanulmányi épület felújítására, pedig a növekvő oktatási, továbbképzési igények, a növekvő hallgatói létszám ezt sürgetően kéri. A problémákat nem becsüljük alá, de bizakodással tekintünk a jövőbe.

Kedves Olvasó!

Lapozza olyan szeretettel ezt a kötetet, mint ahogy azt munkatársaim összeállították! Megismeri belőle a GEO harminc éves munkásságát, eredményeit, terveit, törekvéseit. Kérem, hogy segítse ez utóbbiak valóra válását!

Székesfehérvár, 2002. február

Dr. Márkus Béla
főigazgató

A GEO jövőképe

Írta: Dr. Márkus Béla

Helyzetkép

Közhely, hogy információs társadalomban élünk. Az adatok digitalizálásában, feldolgozási sebességében, tárolásában és a kommunikációban történt előrelépés következtében azt is mondhatjuk, hogy a *hálózati forradalom* korszakát éljük. A felsőoktatásra döntő szerep hárul a lehetőségek továbbfejlesztésében, valamint az új technológiát használók felkészítésében. A térbeli információk feldolgozása, rendszerezése és terjesztése sok új munkalehetőséget teremt. A hálózatba kapcsolt világ változik, ahogyan a piacon új és új termékek és szolgáltatások jelennek meg. Bármerre tekintünk, egyre több lesz a célzott marketing, a személyre szabott termék és szolgáltatás. A jobb minőség, az alacsonyabb ár, a bővülő szolgáltatások és a megfelelő hozzáférés, azaz a vevő igénye lesz a meghatározó erő, amely minden ágazatra kihat, beleértve a felsőoktatást is.

Hallgatóinkat és az ezideig fogyatkozó létszámú oktatógárdánkat egyaránt nyomasztja a túlterhelés. Ugyanakkor a felvett hallgatóink középiskolai alapképzettségében mutatkozó különbségek, az elektronikus médiából nyert ismeretek, a munkanélküliség, a szociális háló erőtlensége miatt egyre erősebben a rugalmas, egyénre szabott oktatás igényét erősítik. A külföldi tapasztalatokat elemezve úgy gondolom, hogy a túlterhelés csökkentésének és az oktatás rugalmasságának fokozására jó megoldás lehet a dán és holland felsőoktatásban jól bevált *projektszemléletű oktatás*. Ennek további haszna, hogy ez biztosítja az alkotásvágy kielégítését és a sikerélményt, erősíti a tanítványi kötődést, fejleszti a kötelességtudatot, az oktatók közelebb kerülnek a hallgatókhoz, személyes tapasztalataikkal, példájukkal a nevelés hatékonysága is nő.

A korszakos változások korát éljük. Az élethosszig tartó tanulás a fejlett világban követelménnyé vált. A nappali képzésben megszerzett tudás a végzés után gyorsan és egyre gyorsabban elavul. Az ismeretek folyamatos frissítése elengedhetetlen a hatékony munkavégzéshez. Ennek felismerése fontos egyéni érdek, de alapvető érdeke a munkáltatóknak is. Az *élethosszig-tanulás* (lifelong learning) napjainkra társadalmi szükségletté vált. Hazánkban új felnőttképzési törvény készül. A gyorsuló technikai, technológiai változások mind az igények, mind a lehetőségek oldaláról új kihívásokat jelentenek az oktatási intézmények számára. A szükségletek kielégítésére a felsőoktatásnak készen kell állnia a végzett hallgatóik tudásának szinten tartására, illetve a mindenkori követelményeknek megfelelő kiegészítésére. Ezek az igények a hagyományos oktatási módszerekkel ma már nehezen elégíthetők ki. A fejlett országokban az *interaktív elektronikus médiával támogatott oktatás* illetve tanulás (computer-based learning / training) egyre fontosabbá válik. Ezzel változik az oktatók szerepe is. Az ismeretátadás mellett több idő jut a csoportmunka lehetővé tételére, a hallgatók motiválására, a képzés minőségbiztosítására. A változások felsőoktatásra gyakorolt hatása várhatóan hasonló ahhoz, mint amit a hatvanas években a színházaknak a televízió elterjedése jelentett. A GEO oktatásfejlesztési törekvései (OLLO, DLG, PRONET, UNIPHORM, SDiLA, LIME, NetCampus, NODE projektek) ennek a kettős feladatnak a megoldására irányultak. Ezeket a törekvéseket erősíteni kell.

Az élethosszig-tanulás alapvető formája a *távoktatás* (distance education). Ezt jól példázzák a nyugati országok távoktató egyetemeinek többszázszáz hallgatói létszámot produkáló sikerei, illetve a szakmánkban is egyre több egyetemen megjelenő távoktató kurzusok. A speciális módszertanra és hallgatói támogatásra épülő oktatási anyagok otthoni tanulásra kiválóan alkalmasak, ezáltal a közvetlen oktató-hallgatói kapcsolatra épülő előadások, konferenciák ideje csökkenhet, a képzés rövidebb időre vonja el a hallgatókat a munkahelytől. Megváltozik a konferenciák jellege is. A hangsúly az ismeretátadás helyett a hallgatók professzionális készségeinek kialakítására helyeződik. A lehetséges továbbképzési formák közül a távoktatást tartom a legfontosabbnak. A tartalmi fejlesztések mellett egyre nagyobb figyelmet kell fordítanunk a hallgatóink tanulását támogató rendszer kialakítására.

Az oktatási intézmények évek óta nehéz helyzetben vannak. A felsőoktatási intézmények elveszítették korábbi nem-oktatási piacukat. A KK munkák nagyrészt megszűntek, az akadémiai illetve egyéb kutatóintézetekkel együtt gyakran pályázunk sikertelenül állami megbízásokért, kutatási munkákért. Ebben a helyzetben a hardver és szoftver fejlődését követni, a társadalmi és gazdasági változások kívánta tantervi változtatásokat végrehajtani, az oktatási anyagot folyamatosan korszerűsíteni és világszinten tartani még a nagyobb intézmények sem mindig képesek. Az oktatási igények és követelmények illetve a fejlesztési lehetőségek közötti ellentét feloldásának kulcsa a *kommunikáció*, a *kooperáció* és *koordináció* következetes alkalmazása. A Főiskola jó kapcsolata a földügyi ágazattal, az FVM Földügyi és Térképészeti Főosztályával, a Földmérési és Távérzékelési Intézetrel az elmúlt években komoly támogatást jelentettek mind a szakmai háttér biztosítása, mind finanszírozási tekintetben. Az említett projektek révén erősödött a kapcsolatunk ill. munkakapcsolat alakult ki a hazai és külföldi felsőoktatási partnereinkkel (BME; ELTE; DATE; UeL, London; MMU és MU, Manchester; BOKU, Bécs; Salzburgi Egyetem; ITC, Hollandia; Leuveni Katolikus Egyetem, Belgium; Norvég Agrártudományi Egyetem). Hasonlóan erősödött az oktatási kapcsolat geodéziai és térinformatikai intézményekkel és vállalkozásokkal. Ez utóbbiak közül kiemelem az osztrák Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen és az angol Ordnance Survey partneri kapcsolatait. Az említett partneri kapcsolatokat a kölcsönös előnyök alapján tovább kell fejlesztenünk.

A fentiekben említett partnereinkkel egy elosztott oktatási környezetet honosítottunk meg, melynek fontos eleme egy szociális (közösségi) rendszer is, amely a tudás és a jártasság folyamatos fejlesztését hordozza, akár alrendszerekben is, térben és időben elosztva, ahol az információs és kommunikációs technológia biztosítja az együttműködést. Az a lehetőség, hogy a tanulók kapcsolatba léphetnek országszerte a szakértőkkel, épp úgy, mint csoporttársaikkal, újfajta lehetőségeket teremt a tanulmányi és szakmai előmenetelhez. Ezek a lehetőségek a legtöbb hallgatót ösztönzik és segítik.

A hálózatok erőteljes terjedése és az új trend, miszerint emberek és termékek helyett inkább biteket mozgatunk, a hagyományos oktatási szervezetek szerepét hamarosan csökkenteni fogják. A GEO és projektpartnerei már számottevő gyakorlattal bírnak az újszerű program oktatási technológiáinak kivitelezéséhez.

Az oktatástechnológia rohamosan változik. Korábban alapvetően a tartalom-menedzsmentre koncentráltunk: tananyagok tartalmi feltöltése, elektronikus publikáció, Internet-alapú kommunikáció és hallgatói támogatás, természetesen figyelembe véve a távoktatás speciális pedagógiai igényeit. Azonban mára ráébredtünk, hogy el kell mozdulnunk a tudás-menedzselés felé; ez utóbbi az üzleti elemekben különbözik, beleértve a stratégiát, a folyamatokat és a szervezést. Az oktatási intézményekben több

ok miatt is csökkenhet a tudás értéke (amelynek pedig az idővel és a tapasztalattal gyarapodni kellene): a tapasztalt tanárok nyugdíjba mennek, vagy munkát változtatnak. A TudásMenedzsment Rendszer (TMR) egyaránt hasznos lesz a hálózatos oktatásban, oktatásfejlesztésben, tanulásban és a távtanulásban. A hatékony tudás-menedzsment nemcsak ténybeli tudást jelent, hanem meg kell teremteni az eszközöket ahhoz, hogy mindenki kivehesse részét a tudás felhalmozásából. A globális tudásbázishoz való hozzáféréssel az UNIGIS, SDiLA és LIME konzorciumi partnereink jobban és hatékonyabban dolgozhatnak. A GEO TMR a fent említett rendeltetést szeretné betölteni.

A Főiskola erősségei: az a tény, hogy jelenleg vezető szerepet tölt be a földügyi ágazat oktatása terén, a végzetek nagy száma, a hagyományosan jó kapcsolat az iparral, a gyakorlat-orientált képzésünk és a rugalmasság optimizmusra ad okot az elkövetkező évekre nézve. A Főiskola oktató-diák kapcsolatai mindenkor példásak voltak. A kor szellemének megfelelően ezt tudatosítani kell! A nappali, levelező, és távoktatásos hallgatóink állnak a fejlesztési törekvéseink középpontjában.

A következőkben vázlatosan összefoglalom – a jelen helyzetnek megfelelően kissé átfogalmazva – a Főiskola stratégiai terveit, céljait és a következő időszak fontosabb teendőit. A javasolt stratégiai módszer egy proaktív – a változásokat elemző, azok elébe menő – szervezetet tételez fel.

Küldetés és célok

Küldetés

A Főiskola küldetése: meghatározó szerepet betölteni a földmérés, a földrendezés, a fotogrammetria, a távérzékelés, a térinformatika és az ingatlan-nyilvántartás technológia-orientált illetve menedzsment-szemléletű felsőfokú oktatásában.

Célok:

- a geomatikai és földügyi oktatás élvonalát képviselni,
- tudatosan megújulva, mindenkor kielégíteni hallgatóink szakma igényeit,
- nemzetközileg elismert geomatikai, földügyi oktatási illetve tudásközponttá válni,
- aktívan tevékenykedni egy globális geomatikai, földügyi oktatási hálózat kiépítésén,
- magasan képzett és elkötelezett munkatársakkal rendelkezni,
- hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerünket bővíteni,
- partnereinkkel hosszú-távú és kölcsönösen előnyös kapcsolatokat kialakítani,
- közreműködni a szakmában és határterületein folyó tudományos kutatásokban, a hazai és nemzetközi fejlesztési programokban,
- segíteni a geomatika és a földügyi, földrendezési tapasztalatok más szakterületekbe való beépülését,
- megfelelni a szakma, a földügy, a régió, a Kar és az Egyetem elvárásainak.

Feladatok

A Főiskolának mindenkor tekintettel kell lennie a létét meghatározó környezetre. Ennek tudatos elemzését és a megfelelő módosítások elvégzését tartom a közeljövő legfontosabb feladatának. A belső környezeten kívül kitérek a főiskola-specifikus illetve az általános környezet vizsgálatára.

A szervezeti kultúra, mint a belső környezet legfontosabb elemének fontosságára talán nem is kellene egy Főiskola esetében felhívni a figyelmet. A belső kulturális környezet hasznos és káros elemei egyaránt megjelennek hallgatóink kultúrájában esetleg azonnali reakciókat váltanak ki hallgatóink, hazai vagy külföldi partnereink körében. A szervezeti kultúra nagyon fontos eleme a munkatársak továbbképzése, de ide tartozik az arculat megteremtése (Web, tájékoztató anyagok, PR-munka). A Főiskola fejlett informatikai rendszerekkel rendelkezik, ám ezek kihasználtsága gyakran csak a szakmai feladatokra terjed ki, és nem képez komplex egységet. Az irodaautomatizálás, a belső (intranetes) kommunikáció megteremtése különös jelentőséggel bír az Egyetem és a Kar viszonylatában is.

A vállalkozói szellem a másik fontos dolog, amelyet támogatni kell a Főiskolán. Ennek meghonosítását egyre több oktatási intézmény tekinti fontos sikertényezőnek. Szeretnénk vállalkozási lehetőséget biztosítani, és különböző eszközökkel ösztönözni a munkatársakat új lehetőségek kutatásában, segíteni az ötletek kidolgozását. A világban egyre nagyobb az igény a kreativitásra!

A főiskola-specifikus környezet alatt azokat a külső tényezőket értem, amelyek közvetlen hatással vannak a jövőnkre, döntéseinkre: FVM FTF, FÖMI, földhivatalok, geodéziai-térinformatikai cégek, KK megrendelőink, a szakmai középiskolák, más egyetemek, főiskolák, a munkaerő piac. Ezen a téren a földügyi szektor teljes támogatását magunk mögött tudhatjuk, de ezt a szerepet folyamatosan meg kell őrizni. A geodéziai-térinformatikai cégekkel már nem ilyen egyértelműen pozitív a kép. Bár vannak jó példák, de ezeket a kapcsolatokat erősíteni kell. A szakmai középiskolákkal a hagyományosan jó kapcsolatot a SDiLA és LIME keretében kialakuló Internetes szolgáltató hálózat tovább erősítette. Más egyetemekkel a kapcsolatot a kölcsönös előnyök alapján célszerű ápolni, közös tananyag-fejlesztési programokban részt venni stb. A munkaerő-piac kritikus elemzése fontos záloga lehet a jövőnknek. Az az oktatástechnika-technológia, amelyet munkatársaink az elmúlt években elsajátítottak, nagy előnyt jelent a felnőttképzési program által nyújtandó lehetőségek kiaknázására.

Az általános politikai, jogi, gazdasági, szociális, kulturális, technológiai környezet, a politikai helyzet ugyancsak jelentősen befolyásolja mozgásterünket és lehetőségeinket. Ezt tapasztaltuk az elmúlt évek bizonytalan földügyi politikájában is. Az általános környezet ennek ellenére számunkra alapvetően kedvező. Jobban ki kellene használnunk az ingatlanpiachoz, az EU csatlakozáshoz, a gazdaság (különösen az informatikai ipar) fellendüléséhez kapcsolódó fejlesztéseket. A régióban jelentkező térinformatikai igények kielégítésére célszerű lenne egy térinformatikai szolgáltató- és oktatóközpont felállítása. Ez bázisa lehetne a rendezési tervek, a kistérségi és regionális fejlesztési koncepciók digitális térképi adatokkal való ellátásának, a vidékfejlesztési tervező és elemző szolgáltatásoknak, az alkalmazói programfejlesztéseknek, valamint a térinformatikai kultúra elterjesztésének.

Teendők

A térbeli adatok infrastruktúrájának hatékony kezeléséhez, frissítéséhez és karbantartásához jól képzett emberekre van szükség. A tanulás és a munka egyre inkább összefonódik. A tudásalapú szervezet elvei, beleértve az élethosszig tartó tanulást, ma már a vállalati stratégiák kulcselemeivé válnak. Ez megszilárdítja a szervezeti identitást, a rendszerezett tevékenységeket és kötelezettségeket, a koordinációt és a jó tapasztalatok (best practice) terjesztését. Az oktatási intézményeknek is sürgősen át kell szervezniük a szakmai képzések szolgálatában álló erőforrásaikat.

Meglévő oktatási és képzési programjaink kibővítésekor főként a következő célokat kell szem előtt tartanunk:

- az oktatás minden dimenziójának továbbfejlesztése;
- a képzések minőségének javítása és a tapasztalatok és információk cseréjével az oktatási innováció előmozdítása;
- új képzési területek létrehozása, elismertetése;
- a virtuális mobilitás elősegítése az új kommunikációs technológiák segítségével;
- az igényeket figyelembe véve közös adatbázisok, tudásbázisok és oktatási erőforrások kifejlesztése;
- összehasonlító oktatás-módszertani kutatások szervezése;
- a távoktatási rendszerek interoperabilitásának fejlesztése és a szabványosítás szintjének növelése.

A fentiekre alapozva az oktatás, továbbképzés, oktatásfejlesztés, kutatás, kapcsolatok építése, szervezeti és infrastrukturális átalakítások, fejlesztések területén a következő teendők körvonalazódnak:

Oktatás

- Tekintettel a kredit-rendszer közelgő bevezetésére át kell vizsgálni a tantárgyak közötti kapcsolatokat.
- Fel kell készülni az ingatlan-nyilvántartó szervező szak nappali képzésbe való bevezetésére.
- A szakirányok megindulásával bevezetett tantárgyak tartalmi felülvizsgálása után mielőbb el kell készíteni, vagy korszerűsíteni kell a jegyzeteket.
- Az akkreditált iskolarendszerű képzéseink bevezetéséhez, valamint az ötéves (térinformatikai, területfejlesztési, műszaki menedzseri) képzések mielőbbi beindításáért a társintézményekkel közösen össze kell állítani az akkreditációhoz szükséges dokumentumokat.
- Erősíteni kell a hallgatóknak a Főiskola munkájában való szerepvállalását.
- Törekedni kell a TDK tevékenység erősítésére, a szakdolgozatok színvonalának fokozására.
- Ki kell alakítanunk egy ISO kompatibilis minőségbiztosítási rendszert, itt célszerű megismerni és felhasználni a FÖMI tapasztalatait is.

Továbbképzés

- A Főiskola munkatársait ösztönöznünk kell ismereteik folyamatos elmélyítésére, és biztosítani kell a folyamatos önképzés, továbbképzés lehetőségét.
- Támogatni kell az FVM FTF Oktatási Stratégiájának gyakorlati megvalósítását.
- A folyamatos szakmai továbbképzés kereteit meg kell teremteni a szakma és környezete számára.
- Tanulmányozni és alkalmazni kell a továbbképzés legváltozatosabb formáit az egynapos szemináriumtól a kétéves szakmérnöki képzésekig.
- Gondoskodni kell a továbbképzések szakmai elismeréséről.

Oktatásfejlesztés

A Főiskolán a jól bevált gyakorlat-orientált képzés elvét meg kell őriznünk, az oktatói létszám és egyéb kényszerek miatt az előadások számának a csökkenése várható. Emiatt az elméleti felkészüléshez a távoktatásban bevált, az önálló tanulást jól segítő szerkezetű jegyzetek kell készüljenek.

Az új módszerek feltételezik a megfelelően kiépített információs- kommunikációs rendszereket, a kellő számú oktatási eszközt, valamint az erre felkészült oktatókat. A technikai feltételeket részben megteremtettük a különböző pályázatokon, projekteken nyert eszközökkel. Az oktatók egy része a továbbképzés korszerűsítése kapcsán felkészült erre a technikára, de ezt ki kell terjeszteni az oktatók további körére is.

Kutatás, fejlesztés, kapcsolatok

Alapelvnek kell tekintünk, hogy az oktatás elképzelhetetlen elhivatott oktatók, megfelelő infrastruktúra, kutatás, fejlesztés, széleskörű kommunikáció és kölcsönösen előnyös kapcsolatok nélkül. A Főiskola stratégiai partnerének a földügyi szektort tekint.

Fontos lenne, hogy az eddigieknél sokkal eredményesebben vehessünk részt a földügyi ágazat fejlesztési programjaiban.

Meg kell vizsgálni, hogy milyen újszerű kapcsolatok képzelhetők el a geodéziai, térinformatikai vállalkozásokkal, az önkormányzatokkal. Erősíteni kell a kapcsolatokat a régióval és a várossal.

Elengedhetetlen a nemzetközi kapcsolatrendszer ápolása és erősítése. Ennek révén sok szakmai, kutatási információhoz, további együttműködéshez lehet jutni.

Szervezeti kérdések

Az integráció és az új szakirányok beindítása megtörtént, de a szervezeti megújulás még hátravan. Az oktatáshoz kapcsolódó tartalmi változásokkal egyidejűleg át kell gondolni a Kar szervezeti egységeinek működését. Meg kell tervezni azokat a korrekciókat, amelyek a feladatok jobb elosztását, az oktatás hatékonyabb kiszolgálását lehetővé teszik.

Mind létszámban, mind infrastruktúrában fejleszteni kell az ingatlan-nyilvántartó szervezői szak munkáját koordináló *Általános Jogi Tanszéket*. Valamennyi szervezeti egységünkben, valamennyi munkatársunkban tudatosítani kell, hogy az oktatás, a hallgató áll a munkánk középpontjában, ezért az oktató-munkát segítve kell dolgozniuk, minimális bürokráciával, a feladatokkal való maximális azonosulás mellett. A SDiLA és LIME projekteken létrehozott Földügyi, Térinformatikai Tudásközpont helyét és szerepét rendezni kell.

Infrastruktúra

Továbbra is gyenge-közepes állapotú, nagy költséggel üzemelő épületekkel rendelkezünk, a kommunikációs infrastruktúráért, a viszonylag korszerű, de nem kellő számú eszköz- és műszerparkért egyre nagyobb árat kell fizetnünk, sajnos továbbra sem hasznosítható a város által rendelkezésünkre bocsátott orosz laktanya.

- Át kell gondolni az infrastruktúra üzemeltetési és karbantartási kérdéseit.
- Meg kell szervezni az eszköz- és létesítménypark célszerűbb hasznosítását.
- Az Egyetemnek meg kell érteni a sajátos helyzetünkből adódó problémákat.

Összefoglalás

Az információs és kommunikációs technológia, mint a hálózatos forradalom hajtóereje, óriási hatással lesz mindennapi életünkre, munkánkra és az oktatásra is. Az információtechnológia mindenhol nélkülözhetetlenné válik. Az IT forradalom nagy ígéreteket tartogat és nagy kihívást jelent. Nehéz lesz irányítani, de *lehetetlen lesz ellenállni*.

A hagyományos oktatási intézményeket át kell alakítanunk ahhoz, hogy tanulóinkat *a jövőre készíthessük fel*, ne pedig a múltunkra. Az alapvető szakmai jártasságon túl minden tanulónak el kell sajátítania a kommunikáció, az együttműködés és a kreatív problémamegoldás készségeit. Ezek az élethosszig tartó tanulás legfontosabb elemei.

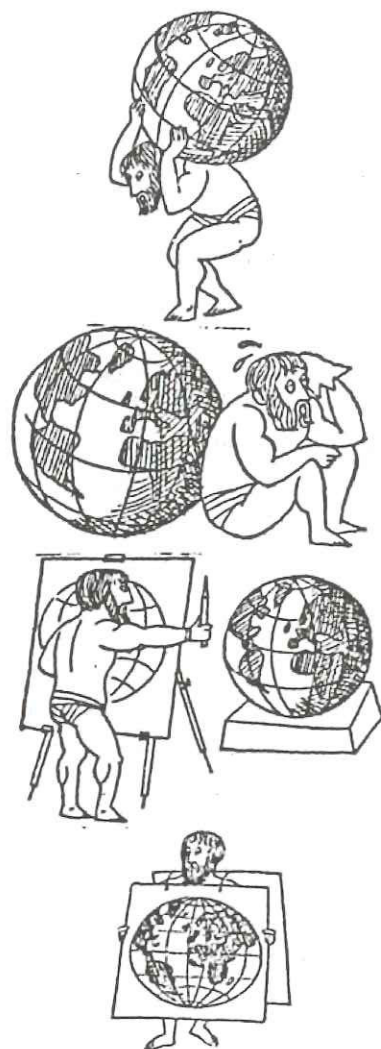
A GEO az elmúlt időszakban végzett munkájával nagyban hozzájárult a magyar földügyi adminisztráció továbbképzési rendszerének jobbításához, és egyúttal a távoktatási fejlesztések nemzetközi porondjára is fellépett, ahelyett, hogy csupán a mások által kitalált rendszereket és szabályokat alkalmazná. A GEO céljai között szerepelt az európai és magyar intézmények közötti együttműködés elősegítése és az oktatási erőforrások megosztása. A *kooperációval* támogatjuk a szakosodást, javítjuk a minőséget, növeljük a választékot. Ezáltal hallgatóink könnyebben felelnek meg a velük szemben támasztott szakmai elvárásoknak.

Befejezés előtt szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik hozzájárultak az említett eredmények eléréséhez. Köszönöm a GEO valamennyi munkatársának az áldozatos munkát, amellyel segítettek megalapozni a jövő sikereit. Köszönet illeti az FVM FTF, az NKP Kht, a FÖMI és a Földhivatalok vezetőit és szakembereit, akik ösztönöztek bennünket, és tanácsaikkal jobbították munkánkat. A kooperáció során kiemelt partnerünk volt a BME; az ELTE; a DATE; a Kelet-Londoni Egyetem (Graham Brown); a Manchesteri Egyetem (Jim Petch); a Bécsi Agrártudományi Egyetem (Reinfried Mansberger); a Salzburgi Egyetem (Josef Strobl); az ITC (Wolfgang Kainz), Hollandia; a Leuveni Katolikus Egyetem (Jef Van den Branden), Belgium; a Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (Gerhard Muggenhuber), Ausztria; az angol Ordnance Survey; a Norvég Agrártudományi Egyetem (Gunnar Balle); az UNIGIS nemzetközi távoktatási hálózat, és a GISIG (Giorgio Saio). Köszönjük az önzetlen támogatást!

Összefoglalva az előzőekben említett eredményeinket, céljainkat és terveinket megállapítható, hogy ezek a koordinált csapatmunkára épülnek. Folytatnunk kell a korábbi években megszokott proaktív kommunikációt, a kooperációt és a koordinációs tevékenységeket. A tervek végrehajtására a Főiskola vezetése, és a munkatársai minden segítséget megadnak, de elengedhetetlen szükség van az Egyetem, az Oktatási Minisztérium, a város, a régió, a földügyi ágazat, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Földügyi és Térképészeti Főosztálya, a Földmérési és Távérzékelési Intézet hathatós támogatására. Kíváncos volna, ha a korábban kiépült oktatási kapcsolatok tovább bővílnének, de a közeljövőben nagyobb hangsúlyt kívánunk helyezni a tudományos kutatások és az újszerű hazai és nemzetközi hálózati kapcsolatok bővítésére.

A térkép születése.

Karikatúra az Eséstüske c. GEO-s diáklapból.

Kronológia

Összeállította: Dr. Busics György

1635 Nagyszombatban, Pázmány Péter kezdeményezésére, két-fakultásos egyetem létesül, a mai ELTE elődje.

1735 Bányatisztképző iskolát (Bergschule) állítanak fel Selmecbányán, III. Károly király rendeletére. A soproni és a miskolci egyetem ezt az intézményt tekinti szellemi elődjének.

1763 Selmecbányán megkezdődik a több tanszékes, akadémiai szintű bányászati és kohászati tanintézet kiépítése, Mária Terézia rendelete alapján.

1777 A nagyszombati egyetemet Mária Terézia rendeletére újjászervezik és Budára (később Pestre) költöztetik.

1782 Budán, a bölcsészkaron, II. József rendeletére mérnöki intézet létesül, az Institutum Geometricum, amelyet a BME tekint elődjének.

1808 A selmeci akadémián megindul az erdészképzés.

1846 A selmecbányai tanintézmény neve: Bányászati és Erdészeti Akadémia (Berg- und Forstakademie).

1846 Budán megkezdte működését a József Ipartanoda.

1848. márc. 15. – 1949. júl. 11. Forradalom és szabadságharc Magyarországon.

1850 Az Institutum Geometricum kiválik a bölcsészkarból és a József Ipartanodához csatlakozik.

1867. dec. 21. Jóváhagyják az osztrák-magyar kiegyezést tartalmazó új alkotmányt. Létrejön az Osztrák-Magyar Monarchia dualista államszervezete.

1868 A selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémia magyar nyelven oktató, magyar állami intézménnyé válik.

1871 A budai József Ipartanoda, József Műegyetem néven egyetemi rangot kap.

1904 A selmecbányai tanintézmény neve Bányászati és Erdészeti Főiskola lesz.

1914. júl. 28. – 1918. nov. 3. Az első világháború.

1919. febr. A selmecbányai akadémia fokozatosan Sopronba költözik.

1919. márc. 21. – aug. 1. Tanácsköztársaság Magyarországon.

1920. jún. 4. Az első világháborút lezáró békeszerződés aláírása.

1921. dec. 6. Kihirdetik a Habsburg-ház trónfosztásával foglalkozó törvényt.

1921 A pesti tudományegyetem Pázmány Péter nevét veszi fel.

1921. dec. 14-16. Népszavazás Sopronban és környékén a terület hovatartozásáról.

1922 A soproni székhelyű tanintézmény neve Bányamérnöki és Erdőmérnöki Főiskolára változik.

1934 A soproni intézmény az újonnan szervezett, budapesti székhelyű József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Kara lesz.

1939. szept. 1. – 1945. máj. 9. A második világháború.

1946. febr. 1. A nemzetgyűlés eltörli a királyság intézményét és Magyarországot köztársasággá nyilvánítja.

1947. febr. 10. A második világháborút lezáró békeszerződés aláírása Párizsban.

1949. aug. 18. Az országgyűlés elfogadja az új alkotmányt, az ország neve Magyar Népköztársaság lesz.

1949 Sopronban megindul az egyetemi szintű önálló magyarországi földmérőmérnök-képzés, a Budapesti Műszaki Egyetem Erdő- és Földmérőmérnöki Kar Földmérőmérnöki Osztálya keretében.

1949 Miskolci székhellyel megalakul a Nehézipari Műszaki Egyetem, a soproni megfelelő karok ennek Bányamérnöki és Kohómérnöki Karai lesznek.

1950 A Földmérőmérnöki Osztály a BME keretében Sopronban folytatja működését.

1950 A Pázmány Péter Tudományegyetem neve Eötvös Loránd Tudományegyetemre (ELTE) változik.

1952 A Kohómérnöki Kar Sopronból fokozatosan Miskolcra települ. Az Erdőmérnöki Kar Erdőmérnöki Főiskola néven új intézmény lesz Sopronban. A bányamérnöki és földmérőmérnöki karokból Műszaki Egyetemi Karok Sopron néven önálló szervezetet alkotnak.

1953 Az ELTE-n megalakul a Térkép-tudományi Tanszék.

1955 Térképész szakirány indul az ELTE-n.

1956. okt. 23. – 1956. nov. 4. *Forradalom és szabadságharc Magyarországon.*

1959 A Bányamérnöki Kar Sopronból Miskolcra költözik.

1959 A Földmérőmérnöki Kar Budapestre költözik, ahol az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem (ÉKME) egyik szaka lesz.

1959 Székesfehérváron, a Jáky József Út- és Vasútépítő Technikumban érettségire alapozó, kétéves földmérő-képzés indul.

1962 Sopronban létrejön az Erdészeti és Faipari Egyetem.(EFE).

1962 Székesfehérváron megalakul a Felsőfokú Földmérési Technikum.

1967 Budapesti Műszaki Egyetem néven egyesül az ÉKME és a BME.

1967 Megkezdődik a középfokú szakmai oktatás a földmérési szakközépiskolákban.

1972. júl. 31. A soproni Erdészeti és Faipari Egyetemen Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar létesül (EFE FFFK), ezzel megszűnik a székesfehérvári Felsőfokú Földmérési Technikum.

1989. okt. 23. *Kikiáltják a Magyar Köztársaságot, hatálytalanítják az 1949-es alkotmányt.*

1991. dec. 16. *Brüsszelben aláírják az Európai Község és Magyarország közötti társulási szerződést.*

1992 A BME Építőmérnöki Karán belül új néven önálló szakká válik a Földmérő- és Térinformatika Szak.

1996 Az Erdészeti és Faipari Egyetem neve Soproni Egyetemre változik.

1998. márc. 31. *Megkezdődnek a hivatalos tárgyalások Magyarország csatlakozásáról az Európai Unióhoz.*

1998 Ötéves kartográfus-képzés indul az ELTE-n.

2000. jan. 1. A felsőoktatási integráció részeként hét karral létrejön a Nyugat-Magyarországi Egyetem (NyME), amelynek egyik kara a Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar, Székesfehérvár székhellyel. A BME neve Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemre változik.

2001. júl. 20. A fehérvári kar neve Geoinformatikai Főiskolai Kar elnevezésre változik (NyME GEO).

Fejezetek a földmérés oktatásának történetéből

Írta: Dr. Csepregi Szabolcs

A földmérés oktatásának kezdetei Magyarországon

A selmeci bányatisztképző iskoláról

III. Károly Magyarország királya 1735-ben Selmecbányán bányatisztképző iskolát alapított. Abban az időben a magyar bányászat Európa-szerte ismert volt, a „*magyar arany*”-at mindenhol megbecsülték. Magyarországon foglalták először írásba a bányajogot a 13. század közepén, és ez döntő mértékben kapcsolódik Selmec városához (teljes magyar nevén Selmecbánya, németül Schemnitz, mai szlovák neve Banská Štiavnica). A későbbiekben kialakult szigorú szabályozás a földalatti munkaidőre, a bányászok egészségét védő rendszabályokra vonatkozóan. A keresetképtelen bányászok megsegítésére, özvegyeik, árváik ellátására bányatársulást, bányatárspenztárt hoztak létre.

A bányauzem igen széleskörű feladatok ellátását igényelte. Korábban a bányatisztek a gyakorlat során szerezték meg ismereteiket. Egyes eljárások titkát sokszor családok őrizték és apáról fiúra szállt az ismeret. Ezen segített néhány szakkönyv, de ezek nagyon drágák voltak. Magánüzemeknél nemigen engedhették meg beszerzésüket. Inkább csak a kincstári bányagazgatóságoknál segítették a szakmai ismeretek terjedését.

Az 1735-ben megalapított iskola már rögzített tanterv szerint működött. A hallgatók, (expektánsok vagy praktikánsok) rendszeresen hallgattak előadásokat és évenként vizsgát tettek. Az intézetnek megbízott tanszemélyzete volt. Az oktatás rendjét az Instrukció szervezeti és tanszabályzat tartalmazta. Az intézet elsődleges célja az volt, hogy a kincstári bánya, kohó és pénzverészeti tiszti szolgálatra képezzen ki elméleti és még kiemeltebben gyakorlati ismeretekkel rendelkező tiszteket. Az intézetben nagyjából kincstári ösztöndíjas hallgatók voltak, de magántársaságok is küldtek növendékeket. Ezek ellátásáról a bányatársaságok gondoskodtak.

A bányatisztképző iskolát a selmeci főkamagrófi hivatal igazgatta, tehát felsőbb irányítója a bécsi udvari kamara volt. Az intézet első vezetője Mikoviny Sámuel, Európa híru térképész, a vízi és középítések ismert szaktekinétye volt. Az iskolába való felvételt az udvari hivatal előzetesen jóváhagyta. Az expektánsoktól gyakorlati próbaidőt követeltek meg. Csak az nyerhetett felvételt, aki a szigorú követelményeknek megfelelt. Általában végeztek valamilyen humanista gimnáziumot, de néhányan ennélkül is tanultak az intézetben. Őket a selmeci jezsuita gimnázium segítette, hogy hiányos ismereteiket pótolják. Ezt csak olyan időben tehették, amikor nem volt szakmai képzés. A tanulmányi idő 2 év volt. A téli hónapokban elméleti képzést kaptak, a nyári hónapokban gyakorlati munkát végeztek.

A tananyag a „matematika”-n kívül öt fő részből tevődött össze: először ásványtan geológia, bányaművelés és bányajog, másodszor bányamérés, harmadszor ércelőkészítés, negyedszer ércolvasztás, ötödször arany válatás és pénzverészet.

A bányamérés körében tanulták valamely földalatti pont terepszinten való kitűzését, táró hajtását és irányítását, táró áttörési pontjának meghatározását, amikor az tellérhez vagy

függőleges aknához ér. Itt tanulták az egyenes vonalak kitűzését, hegyeken völgyeken keresztül. Dölések, magasságok meghatározását, határpontok kitűzését bányában és terepszinten. Árkok, tavak, építmények földtömegének számítását, gátmagasság meghatározását. Bányatérképek készítését, vízszintes és függőleges metszetben.

Az első évben általánosan tanultak minden főbb témakört, a második évben csak valamelyik, az expectánsnak jobban megfelelőt sajátították el teljes részletességgel. A hallgatók az előadásokon kötelesek voltak részt venni, azokon jegyzeteket készíteni és azt az instruensnek, tanárnak bemutatni, és azt útmutatása szerint kijavítani. Ezeket a jegyzeteket kötelesek voltak megőrizni, másnak átadni vagy közzétenni szigorúan tilos volt. Szabad idejükben kötelesek voltak az iskola szakkönyveit egymás között felolvasni, és megbeszélni. Évenként rendes vizsgát tettek, főkamagróf és főtisztviselők előtt. A vizsga végén jelentést tettek az udvari hivatalnak. Ennek végén javasolták a hallgató esetleges elbocsátását vagy, ha remény volt rá, még egy évig visszatartották. A legjobb hallgatók versenyvizsgán vehettek részt, ahol a győztes aranyérmert kapott.

Az expectáns kötelese volt „erkölcsös és jámbor keresztény életmódot folytatni, a mulatozást és más haszontalan időtöltést kerülni, és az előírt tudományokban ernyedetlen szorgalmat tanúsítani”. Tilos az előadást vagy gyakorlatot elmulasztani, a távolmaradást az instruensnek be kellett jelenteni és csak annak engedélyével lehetett eltávozni, azonban ekkor is pótolni kellett az elmulasztottakat.

A praktikánsok tanulmányaik befejezése után gyakornoknak álltak addig, amíg sikerült magukat tökéletesen kiképezni. Ezt magyar vagy külföldi bányáknál teljesítették. Ez addig tartott, amíg valahol egy bányászti állás megüresedett. „A bányászti és bánya adjunktusi állásokat a jövőben csak olyan egyének számára tartjuk fenn, farbörös bányászoknak (Bergmann von Leder), akik a bányában élnek és kalapáccsal a kezükben jól és szorgalmasan dolgoznak, és ezután felőri teendőket kitűnően látnak el.” A bányászteknek meg kellett felelni a vájároknak is, mert „a vájárok nem viseltetnek bizalommal olyan egyének iránt, aki csupán a toll embere”.

Mária Terézia 1763-ban az intézetet *Selmeci Bányászati Akadémiává* rendelte átalakítani. Ezzel kezdetét vette a tanszékek kialakítása és széles elméleti alapon indult meg a képzés, azonban a gyakorlati követelmények továbbra is megmaradtak. Az akadémia kialakítása még hét évet vett igénybe, és ez alatt a bányásztképző iskola is működött. Ezután teljesen átadta helyét a Selmeci Bányászati Akadémiának. Az Akadémiával egyidőben alapította Mária Terézia a szenci *Collegium Oeconomicum*-ot is.

A budai földmérő oktatásról

Mária Terézia 1763-ban egy nem-human felsőoktatási intézményt alapított, a Pozsony vármegyei Szencen (németül Wartberg, mai szlovák neve Senec). Eszterházy Ferenc magyar udvari kancellár felterjesztésére és jelentős anyagi hozzájárulása alapján 1763-ban indult meg az oktatás a szenci „*Collegium Oeconomicum*”-ban. Az oktatás kezdetben 3 éves, majd később 2 éves volt. Az oktatás német nyelven folyt. Első igazgatója Valero Jakob Antal volt, aki a geometriai tudományokat adta elő. Ennek keretében ő adta le a szükséges földmérési ismereteket is. Az 1764 évi megnyitó beszédében külön kiemelte a földmérés fontosságát. A *Collegium Oeconomicum* nem sokáig állt fenn. 1778-ban a szenci kollégium leégett. Ezután Tatára helyezték át és ott *Seminarium Geometrarum* néven működött, azonban a gimnáziumi hallgatók száma egyre növekedett és a főiskolai hallgatók száma egyre csökkent. 1780 körül szűnt meg.

A hiánya azonban hamar egy új intézmény létrehozását tette szükségessé. 1782-ben II. József elrendelte egy mérnöki intézet létrehozását *Institutum Geometricum* néven. A képzés azonban már Budán indult meg.

Az *Institutum Geometricum* 1850-ig állott fenn és Budán működött. Első tanára, aki a földmérést oktatta Dugonics András volt. Matematikai és műszaki szempontból sokat vitatott személyiség. Dalmát származású, szegedi születésű (1740) volt. Tanított gimnáziumokban, majd elnyerte a Nagyszombati Egyetem matematikai professzori állását 1774-ben. Nem volt kiváló matematikus és földmérő, azonban magyar nyelven írt matematika könyvet *A tudatosság tankönyve* (1784) címen. Ennek jelentősége, hogy magyar nyelven írta meg. A nagyszombati egyetem Budára helyezése (1777) után Budára ment és az egyetemen tanított matematikát (az ELTE elődjében). Így lett egy időre az *Intitutum Geometricum* tanára 1782-1785 között. Utána ismét a Budai Tudományegyetemen tanított. Munkássága elsősorban irodalmi tevékenysége alapján kiemelkedő. Legfontosabb műve az Etelka c. regénye. Nyugdíjazása után hazatért Szegedre és ott halt meg 1818-ban. A felvilágosodás korának korai kiemelkedő képviselője volt, nem volt jakobinus, bár Hajnóczi Józseffel baráti kapcsolatot tartott, de Martinovics Ignácot többször támadta. Aki, mellesleg, maga is matematika tanár volt a Lembergi Egyetemen (oroszul Lvov, ukránul Lviv), no, őt sem matematikai munkássága miatt becsüljük.

Az *Intitutum Geometricum* 1850-ig állt fenn. 68 évi működése alatt 1275 mérnöki oklevelet adott ki, tehát évente átlag kevesebb, mint 20-at. A Budapesti Műszaki Egyetem az *Intitutum Geometricum* 1782 évi létrehozását tekinti alapítási évének. A tanítási idő kezdetben három év volt, majd 1806-tól két év. 1850-ben a József ipartanodához csatolták. Magyarországon először a pozsonyi 1832-1836-os országgyűlés utolsó évében, 1836-ban foglalkoztak a *Mű-Egyetem* felállításával, egy Zemplén vármegyei képviselő javaslatára, de évek teltek el, míg a József Ipartanoda 1846-ban megvalósult és megindult ott az oktatás. Első tanárai közül Stoczek József személyét kell kiemelni, akinek emlékét ma utca őrzi az egyetem területén. A geodézia első tanára Kruspér István volt 1850-től, tehát azóta, mikor a budai egyetem mérnöki intézetét az Ipartanodához csatolták. Magyar nyelven írt tankönyvet, mely két kiadásban is megjelent. A József Ipartanoda kérte, hogy a budai mérnöki intézetet csatolják hozzá, ez történt meg 1850-ben. Az ipartanodánál 1848-ban nem nyitották meg a tanévet és további működése, intézkedése is csak ideiglenes volt. A tanulmányi időt 3 évre emelték 1851-ben és ettől kezdve, mint technikai intézet működött. 1857-ben a József Ipartanodát politechnikummá alakítják át és a képzés 5 éves lesz. Egyetemi rangot csak 1871-ben kap Eötvös József kultuszminiszter korábbi felterjesztése alapján Ettől kezdve ad ki ismét mérnöki oklevelet. Az egyetem 1901-ben kapja meg a doktorrá avatás jogát, melyet a geodézia témakörében először (a három hengervetület magyarországi alkalmazásáról) Faschning Antal kapott meg.

1934-ben a Bánya- és Kohómérnöki Főiskolát is az akkor átszervezett József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemhez kapcsolták. A háború után a Műegyetemből kivált az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem és több mint egy évtizedig önálló egyetemenként működött. Felmerült, hogy ezt az egyetemet Székesfehérvárra helyezték, de ez nem következett be (Haáder István szóbeli közlése), feledésbe merült.

A földmérés oktatásának kezdete Fehérvárott

Székesfehérváron a földmérés oktatása a Jáky József Út- és Vasútépítő Technikumban indult meg. Itt a középfokú útépítési technikusok részére oktattak földmérési ismereteket. Az iskola jó nevet vívott ki magának az ország más hasonló képzésű középfokú technikumaival együtt. Ilyen volt a budapesti Kvassay és a békéscsabai Vásárhelyi Pál középiskola is.

1959-ben a székesfehérvári Jáky József technikumban csak egy útépítési osztályt indítottak – a korábbi kettő helyett – a jelentkezők száma miatt. Ezt a helyzetet használta ki az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal, amikor 1959 szeptemberében egy földmérési osztályt indított, már érettségizett tanulók részére. Dr. Vincze Vilmos, aki akkor az ÁFTH-n belül az oktatási ügyek felügyeletét is ellátta, javasolta, hogy a hiányzó útépítési osztály helyett földmérési osztályt indítsanak a Jáky József Technikumban. A meginduló osztályba érettségizett tanulókat vettek fel. Az oktatás kétéves volt. Ebben a középfokú iskolában két évfolyam végzett, 1961-ben és 1962-ben. A földmérési osztály tanulói, mint középfokú földmérési technikusok végeztek. Az osztály tanulói szervezete több ízben sérelmezte, hogy ők érettségi és kétévi tanulás után ugyanolyan bizonyítványt kapnak, mint a 4 éves középiskola elvégzése után a technikum tanulói. A földmérési osztály tanulóival szemben egyébként a kollégiumban több probléma is felmerült a (természetesen) eltérő életvitel és a korkülönbség miatt. Ezt a kollégium nevelői úgy-ahogy megoldották.

A Felsőfokú Földmérési Technikumban 1962-ben indult meg az oktatás, a kormány 12/1962. (V.5.) kormányrendelet alapján. Idézet a rendeletből: „A felsőfokú technikumok feladata az ipar, az építőipar, a közlekedés, a mezőgazdaság, a kereskedelem és az egészségügy egyes szakterületei számára korszerű elméleti és gyakorlati felkészültségű, felsőfokú ismeretekkel rendelkező szaktechnikusok képzése. A felsőfokú technikumok tanszéki rendszerrel működő felsőoktatási intézmények, gyakorlati oktató-nevelő munkájukat a képzési szakirányuknak megfelelő üzemekkel, intézményekkel együttműködve valósítják meg.”

Rédey István, a Műegyetem professzora erről a következőket írja, 1966-ban megjelent „A geodézia története” című jegyzetében. Idézet a 94. oldalról: „A középfokú földmérő képzés az 1950-es évek elején kezdődött, amikor is az Országos Földmérési Intézet érettségizett fiatalok részére először egy három hónapos, majd 1952-től kezdve az ÁFTH tíz hónapos földmérő-technikusi tanfolyamot indított. Ezekkel párhuzamosan a termelésben résztvevő dolgozók részére levelező tanfolyamokat szervezett. A levelező tanfolyamok azóta is rendszeresen folynak másféléves oktatási idővel. A földmérő technikusok intézményes állami oktatása 1959-ben kezdődött, amikor is a Közlekedési és Postaügyi Minisztérium székesfehérvári „Jáky József” útépítési technikumán földmérési szak alakult, érettségire épített kétéves kiképzési idővel. Ez az oktatási forma – mivel akkor még felsőfokú technikum nem volt – hallgatói számára csak ugyanolyan technikus képesítést adott, mint a többi középfokú technikum, amelyeknél a kiképzési idő két évvel rövidebb. A földmérő technikusok e sérelmén segített a Magyar Munkás-Paraszt Kormány 12/1962 (V.5.) korm. számú rendelete, amely a felsőfokú technikumok, így a felsőfokú földmérési technikum létesítéséről is intézkedik. Ez utóbbinak oktatási ideje a nappali tagozaton 2,5 év, a levelező tagozaton 3 év. A hallgatók egyes tantárgyakból félévenként vizsgáznak, és a tanulmányi idő végén államvizsgát tesznek. A 2. és a 4. félévben a nappali tagozat hallgatói részére 5 hetes terepgyakorlatot, és nyáron egy hónapos terepgyakorlatot tartanak. A végzős

növendékek a vizsgafeladatuk elkészítéséhez szükséges mérések elvégzése céljából négy hetes terepmunkára mennek.”

A rendelet alapján 1962 szeptemberében indult meg az oktatás a Felsőfokú Földmérési Technikumban. A képzés megindulását napilapokban közölték. A felvételi vizsgákat nyáron tartották, az egyetemi felvételik után. A Jáky József Útépítési Technikum földmérési osztálya számára az 1961/62. tanév végén még technikus minősítő vizsgát tartottak. A következő évfolyamot átvette a Felsőfokú Technikum és az utolsó három félévet már itt teljesítették. A tantervünket az átmeneti képzésnek megfelelően módosították, hogy az lényegében megfeleljen a Felsőfokú Földmérési Technikum tantervének. Így volt olyan tárgy, melyet a következő évfolyam hallgatóival azonosan hallgattak. Államvizsgát a Felsőfokú Földmérési Technikumban tettek. Az államvizsga bizottság elnöke Dr. Hazay István műegyetemi professzor volt, aki az okleveles földmérőmérnökök államvizsgáján is az elnöki tisztelet töltötte be a Műszaki Egyetemen. A későbbi években Homoródi Lajos professzor úr vállalta az elnöki tiszteletet.

Az FFT megalakulásakor egy új tanári kar jött létre. Közülük csak néhányat említsünk meg, akik szakmai szempontból meghatározóak voltak.

Haáder István székesfehérvári építészmérnök, aki nagyon szerette városát. Ábrázoló geometriát tanított. Székesfehérvár díszpolgára, a Hazafias Népfront helyi elnöke. Városszerte nagy közmegebecsülésnek örvendett.

Dr. Vincze Vilmos a kar igazgatóhelyettese, műturmérnök. Szakmai tevékenységét a földmérés területén fejtette ki. A Műegyetemen kapott mérnöki oklevelet és ott védte meg doktori dolgozatát még 1945 előtt, később kandidátusi címet szerzett. Ő az egyetlen, aki a fehérvári iskola dolgozójaként megvédte doktori dolgozatát a Magyar Tudományos Akadémián. Egyetemi tanársága idején létrehozta az Ipari geodézia tárgyat, melynek ő volt az első oktatója. Számos kiemelkedő szakkikk szerzője.

Zelcsényi Géza mérnök, a földmérésben dolgozott több mint 30 évet és ezután került a felsőfokú technikumba, a Geodéziai Tanszék vezetőjeként. Korábban már jelentős oktatási tapasztalatokat szerzett a céltanfolyamok vezetése és oktatása során. Ezeknek elismerten legkiválóbb oktatója volt, az egyetemen is tanított. 2001-ben ünnepeltük születésének századik évfordulóját, amelyen lánya és unokája is megjelent. Életének tanulságos történetét e fejezet végén ismertetjük, a róla készült néhány fotót az emlékképek között találjuk.

Blahó Imre a Fotogrammetria és Topográfia Tanszék megalapítója. Kiváló szakember, elsősorban a topográfia területén. Később a Műegyetem oktatója. Kiváló előadó, előadásai élményszámba mentek, szakmai ismeretei, előadókészsége, humora és elsősorban emberi magatartása miatt.

Tamás Ferenc földmérőmérnök, több nyelven beszélő oktató, aki az ipari geodézia és a fotogrammetria területén szerzett gyakorlatot. A Geodézia tárgy előadója volt egy évig, később a Fotogrammetria Tanszék vezetője. Több szakkikk és jegyzet szerzője. Nagyon jó előadó. Kiváló elméleti képességekkel és az azt alátámasztó gyakorlati tapasztalatokkal rendelkezett.

A Felsőfokú Technikum első tanterve szerint a hallgatók képzésében elsődleges szempont volt a gyakorlati képzés. Ezért került be a nagyszámú gyakorlat, mely azóta is fontos eleme oktatásunknak. Az első év végén a hallgatók 5 hetes terepgyakorlaton vettek részt, majd utána 4 hetes üzemi gyakorlatot teljesítettek. A második év végén 4 hét alappontmeghatározási gyakorlat volt és a tanév elején. Az 1966-ban elfogadott tanterv az alábbi volt:

Tantárgyak	1 14	2 14	3 14	4 14	5 14	összesen	előadás	gyakorlat
1 Politikai nevelés	2+2	1+1				84	42	42
2 Filozófia			2+2	2+2		56	28	28
3 Tudományszocializmus					2+1	56	28	28
4 Orosz nyelv	0+2	0+2	0+2	0+2		112		112
5 Testnevelés	0+1	0+1	0+1	0+1		56		56
6 Matematika	4+3	3+3				182	98	84
7 Fizika	2+1	2+1				84	56	28
8 Ábrázoló geometria	2+2	1+2				98	42	56
9 Általános műszaki ismeretek		3+1	4+2			110	46	64
10 Általános irodalmi ismeretek				2+2	2+2	110	46	64
11 Földnyilvántartás					4+0	36	36	
12 Mezőgazdasági ismeretek	2+0					56	56	
13 Munkaszervezés és munkavédelem					4+2	63	45	18
14 Geodézia I	6+3	5+4				224	126	98
15 Geodézia II			3+3	3+2	5+0	181	111	70
16 Felsőgeodézia				3+0	3+1	78	69	9
17 Ipari geodézia			4+0	2+2		112	84	28
18 Fotogrammetria			3+2	3+2	1+3	167	84	83
19 Topográfia		2+0	2+2	2+2		140	84	56
Rajz és sokszorosítás	1+3	1+2	2+2	2+2		237	93	144
Összesen	36	36	36	36	36	2286	1226	1060
Elmélet óvkorlat	19+17	18+18	20+16	19+17	21+9			
Kollokvium	6	4	6	6	6			
Szigorlat		3			3			

Időbeosztás:

Félév	Előadás	Vizsgaidő	Intézeti gyakorlat	Termelési gyakorlat	Szünidő	Összesen
1	14	6				
2	14	6	5	4	4	52
3	14	6				
4	14	6	5	4	4	52
5	14	4+4	5			

A Felsőfokú Földmérési Technikum elhelyezése még az Útépítési Technikum épületében volt. Annak épületében folyt az oktatás és ugyanebben az épületrészben volt a kollégium is, ennek részére kapta meg a tulajdonjogot is az új intézmény. Az önálló felsőfokú intézmény épülete 1965-ben épült fel. Szeptemberben már az új épületben indult meg az oktatás. Ez ma is a főiskola épülete. Akkor három tanterem épült, a harmadik emeleten a lánykollégium kapott helyet.

A Felsőfokú Földmérési Technikumba nagy számba jelentkeztek korábban céltanfolyamot végzett, nagy gyakorlattal rendelkező földmérők. A létszám olyan nagy volt, hogy Székesfehérvárott nem lehetett lebonyolítani a képzést. Konzultációs központok jöttek létre, ahol havonta tartottak konzultációt. Az oktatást az akkor kinevezett tanári kar és a helyben lévő kiváló, a gyakorlatban dolgozó vezető földmérők látták el. Konzultációs központ volt Budapesten, Szombathelyen, Szolnokon, a helyszínek többször változtak. Államvizsgát Székesfehérvárott tettek. A végzetek között sokan igen nagy gyakorlattal rendelkeztek, 10-20 éves terepi és feldolgozási munkával. Ők a földmérés egy-egy területét már kiválóan ismerték. De végeztek itt a hatvanas években olyan szakvállalati vezetők, akik szükségesnek érezték, hogy ne csak politikai ismereteik legyenek, hanem ismerjék azt a szakmát is, amelyet vezetnek.

Az oktatás részére az első emeleti három előadóterem és a földszinti gyakorló termek álltak rendelkezésre. Az északi oldalon a tanári és más hivatali szobák voltak. Az első

emeleten a fotogrammetriai műszerek stabil elhelyezése érdekében megerősített földem épült. A gazdasági lehetőségek akkor is szűkösek voltak, az ÁFTH (az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal, nem minisztérium, de önálló országos intézmény, melyet közvetlenül a Minisztertanács alá rendeltek) akkori gazdasági vezetője kifogásolta is, hogy a harmadik tanterem egy fél évig nincs kihasználva. Ez való igaz, de miért nem lett a főiskolai kar hároméves, mert akkor a mezőgazdasági felsőfokú technikumok két és fél évesek lettek, csak az ipari felsőfokú technikumok lettek háromévesek. A földmérést akkor a mezőgazdasági tudományok közé sorolták.

A Felsőfokú Földmérési Technikum első éveiben fontos volt az oktatók gárda megerősítése. Ki kellett alakítani a tanári kart, mely Fehérvárhoz kötődik. Az oktatókat le kellett telepíteni Fehérváron. Ez nehéz problémát jelentett az első időkben. A másik súlyos körülmény az volt, hogy a szaktechnikus elnevezés nem vált be. Bár a végzetek közül többen szereztek munkájukkal szakmai megbecsülést maguknak és iskolájuknak, de valójában sok hátrányuk volt az egyetemet végzett mérnökökkel szemben. A hatvanas évek végén megindult a főiskolává válás. Ennek a követelménynek nem tudott minden felsőfokú technikum megfelelni. A gyengébbek ismét középiskolává léptek vissza. A fehérvári iskola önállóan nem lehetett főiskola, csak valamilyen másik főiskolával vagy egy egyetemhez csatlakozva válhatott főiskolává. Ehhez azonban partnerre volt szükség, aki megengedi a leendő kar önállóságát és biztosítja a Fehérváron maradási. Az iskola csak 1972-ben jutott el oda, hogy a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemhez csatlakozni tudott. Más lehetőség is volt, de végül két olyan intézmény között jött létre kapcsolat, melyben mindkettő magáénak érezte a földmérést. A Selmecről Sopronba menekült egyetemen indult meg először az önálló okleveles földmérőképzés, melyet később politikai nyomásra Miskolcon át Budapestre vittek.

Megemlékezés

Zelcsényi Géza születésének 100 éves évfordulóján

A fehérvári GEO egykori tanára, Zelcsényi Géza, 1901. május 28-án született Újvidéken. Édesapja Pekló Béla építésmérnök, építési vállalkozó, édesanyja Gasteiger Gizella. Iskoláit Újvidéken végezte, ott is érettségizett az Újvidéki Katolikus Magyar Főgimnáziumban, 1919-ben. Újvidék Bács-Bodrog vármegye egyik jelentős városa volt, de nem volt megyeszékhely. 33 ezer lakosából 13 ezer magyar, 11 ezer szerb és mintegy 6 ezer német volt. A szerbek tekintették központjuknak, szerb főgimnázium is működött a városban. Ma a vajdaság fővárosa Novi Sad néven.

1920-ban iratkozott be a Budapesti Műegyetemre. Tanulmányait nehéz anyagi körülmények között végezte. Szülei, az akkori szigorú határzár miatt, nem segíthették. Tanulmányai folytatását a Délvidéki Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete révén kapott ingyenes ellátás, valamint a hallgatótársai részére készített rajzok alapján kapott pénzösszeg tette lehetővé. Az Egyesület 1924-ben megvonta a támogatást, tekintettel az akkori gazdasági helyzetre. Szülei támogatni nem tudták, mert közben országhatárt húztak Budapest- és Újvidék közé. Emiatt tanulmányait kénytelen volt megszakítani. Csak 1926-ban folytatta tanulmányait, amikor otthonról már kapott némi támogatást. Több évig műszaki rajzoló volt egy építészeti irodánál. Az egyetemet így csak 1929-ben fejezte be, jó eredménnyel. Egyetemi évei alatt Dr. Mihailich Győző volt a dékán, nála tette harmadik mérnöki szigorlatát. Geodéziát Oltyai Károlynál tanult.

Az egyetem befejezése után rövid ideig építésvezető volt egy mélyépítési cégnél, majd 1930. április 7-én állt az állami földmérés szolgálatába. A budapesti 22-es Földmérési

Felügyelőségen dolgozott. 1933-ban részletes felmérési szakvizsgát tett. 1937-ben háromszögelési szakvizsgát, majd birtokrendezői képeztést is szerzett. Dolgozott Orosházán az akkor nagyközség részletes felmérésénél. Háromszögelési munkákat végzett Szeghalom és környékén. Birtokrendezési feladatokat Baranyában. 1932-ben nősült. Felesége szabadkai születésű, Soket Lenke. Egy gyermekük született, Judit, ma kiváló gyermekorvos. 1942-ben lett műszaki tanácsos a Földművelésügyi Minisztériumban.

A II. világháború alatt hosszabb-rövidebb megszakításokkal, több mint egy évig teljesített katnai szolgálatot. Részt vett az erdélyi bevonulásnál és a Délvidék felszabadításában is. Katonai szolgálatát 1942 nyarán fejezte be alhadnagyi ranggal. 1945. január 19-én, mint polgári személy esett hadifogságba. Két és fél évet töltött Voronyezs és a Kaukázus környékén, szovjet hadifogságban. 1947. június 29-én térhetett haza. Utána továbbra is az állami földmérésnél szolgált, műszaki tanácsosi beosztásban.

1935-ban szabadalmaztatták Ács Endrével közösen alkotott váltójukat, amellyel az akkori Brunsviga számológépeket előjelhelyes számítások végzésére tették alkalmassá. Erről a munkájukról a Geodéziai Közlönyben számoltak be először 1935-ben. 1937-ben adták ki nevezetes könyvüket, a „Számológép és alkalmazása” címmel. Ezt a könyvet a Magyar Mérnök és Építész Egylet - még abban az évben - aranyéremmel jutalmazta. Álljon itt a Magyar Mérnök- és Építész Egylet jegyzőkönyvének másolata.

„Az egyleti arany-érem odaítélésére Bikfalvy Béla, dr. lovag Fehrentheil-Gruppenberg László, dr. Gouth Béla, Szilágyi Béla és dr. Tátray István tagokból alakított szakbizottság a Hollán-pályadíjakat bíráló bizottság ajánlatára beható vizsgálat tárgyává tette vitéz Ács Endre és Zelcsényi Géza társszerzőknek A számológép és alkalmazása c. könyvét. A bírálati jelentés beszámol róla, hogy a könyvben a szerzők a számolás négy alapműveletén kívül bemutatják azoknak az összetett műveleteknek gépi megoldásait, melyekre az összes feladatok gépi számítását felépítették.

Az I. rész további fejezeteiben ismertetik az alsó geodéziában előforduló összes számítások gépi megoldását. Ezek között számos olyan eljárást találunk, mely teljes egészében a szerzők munkájának eredménye, de minden egyes feladat megoldásánál a külföldi irodalomból ismert eljárásokat lényegesen leegyszerűsítették. A könyv II. része a kettős számológépet tárgyalja, a III. rész pedig a geodézia tárgykörén kívül eső műszaki feladatokat ismerteti. Ez a könyv a hazai viszonylatban egyedül álló, és úgy terjedelmét, mint tartalmát tekintve, a külföldi munkákat is felülmúlja. A bizottság ennek a műnek az egyesületi aranyéremmel való jutalmazását javasolja ...A közgyűlés a jelentést egyhangú örömteljes megleléssel tudomásul vette s a pályanyertes tagtársakat lelkes melegséggel ünnepelte. A fent előadottakat ezennel közöljük és az Egylet nagy pecsétjével, valamint aláírásukkal ellátott jelen okirattal bizonyítjuk. (Budapest, 1937. április hó 21-én).”

Könyvükben a számológép részletes ismertetése mellett, nagy terjedelemben foglalkoznak a geodéziai számítások géppel történő végrehajtásával. Az egyes feladatok megoldásához új képleteket és eljárásokat dolgoznak ki, az egyszerűbb számolás érdekében. Ennek a könyvnek különleges jelentősége volt abban az időben, mert a geodéziai számításokat addig elsősorban logaritmus táblával végezték és maga a mechanikus számológép is újdonságnak számított. Nagyszerű eredménye munkájuknak, hogy az akkor megjelenő Brunsviga számológépeket tökéletesítették a váltó beépítésével. Ez az újdonság-keresés, ami akkor a fiatal, 36 éves mérnök munkájában megmutatkozott, egész életében jellemző volt rá. Mindig kereste azokat a lehetőségeket,

amelyekkel a geodéziai feladatokat gyorsabban, pontosabban és gazdaságosabban lehet végrehajtani. Ez önmagától folyamatos tanulást és továbbképzést igényelt, és ezt várta el munkatársaitól is.

Az 50-es évektől kezdve kapcsolódott be az állami földmérés oktatási munkáiba. Az oktatásban találta meg azt a feladatot, amelyben képességeit legjobban tudta hasznosítani. Nagyon sok technikai céltanfolyamot vezetett, majd később részt vett a mérnöki továbbképzésekben is. Ezekben a tanfolyamokon, előadásokon vált a földmérés kiemelkedő oktatójává. A geodéziai számítások témakörben egyetemi jegyzete is megjelent 1954-ben. A geodéziai tervezések címmel egyetemi jegyzetet írt, mely 1955-ben jelent meg a Mérnöki Továbbképző Intézet kiadásában. Az 50-es évek második felében jelent meg magyar geodéziai könyvkiadás egyik nagy vállalkozása, a Geodéziai Kézikönyv. A háromkötetes nagy munkát Hazay István professzor úr szerkesztette és az egyes fejezetek megírására a legjobb szakembereket kérték fel. Ennek megfelelően Zelcsényi Géza a kézikönyv geodéziai számításokkal, területosztásokkal és kitűzésekkel foglalkozó fejezetét írta. Hasonlóan fontos kiadása volt a geodéziai irodalomnak Vincze Vilmos szerkesztésében a Geodéziai számítások c. kötet. Zelcsényi Géza ebben is tevékenyen részt vett és a számológép ismertetésén kívül a síkgeometriai feladatok megoldásával és az alappontok egyszerűsített háromszögeléssel történő meghatározásával foglalkozó fejezetet írta. Nagyon sok kiadást megért Balázs Lászlóval közösen írt Földmérés tan. c. könyve. Ebben nagyon jól érthetően és világosan vezetik be a középiskolás tanulókat a geodézia ismereteibe. A könyv nagyon sok kiadást megért és évtizedekig használták a technikumban, középiskolákban.

1962-ben nevezték ki Székesfehérvárra, az akkor megalakuló Felsőfokú Földmérési Technikum tanárává. Jelentős szerepe van az iskola oktatási anyagának kialakításában, a Geodézia Tanszék megalakításában, annak első tanszékvezető tanára volt. Megírta három kis füzetben a Geodézia c. tantárgy jegyzetét, annak néhány fontosabb fejezetét. Oktatói munkájának jellemzésére idézünk néhány részletet Deák János akkor igazgató jellemzéséből:

„Feladatát - a leglényegesebb tantárgycsoport oktatásának szervezését, irányítását - igen nagy szorgalommal és buzgalommal látja el. Kiemelkedő, sok fiatalot túlszárnyaló lendülete és hivatástudata. Ugyanilyen hangsúlyt és dicséretet érdemel kutató munkája is. Állandóan keresi az új, jobb gazdaságos módszereket, melyek közül nem egy már általánosan bevezetést nyert. Igen dicséretes oktató-nevelő tevékenysége is. Jó előadó lévén igen hatásosak elméleti órái is. A gyakorlatok során igyekszik mindazt átadni, ami a több évtizedes munkássága során, mint jó, kikristályosodott. Emberi magatartása példamutató. A hozzá beosztott oktatókat, gyakorlatvezetőket segíti, támogatja, és ha kell, oktatja is (1966. szeptember 5.).”

Szakmai-kutatási területei a számológépek alkalmazásán túl számos más vonatkozásban is jelentősek. Kedvenc témaköre volt a háromszögelési pontok meghatározásánál a hibaábra alkalmazása. Ezt az eljárást jelentősen továbbfejlesztette és alkalmazását széles körben tette lehetővé a negyed- és ötödrendű alappontoknál. Az itt végzett kutatásai eredményeképpen jutott el arra a megállapításra, hogy a geodéziai mérések kiegyenlítésénél célszerű használni a legkedvezőbb javítási értékrendszert. Ez alatt azt értette, hogy a javítások abszolút értékben legnagyobb értékét tegyük legkisebbé. A hibaábra-alkalmazás területeit bővítette azzal, hogy megfelelő átalakítással alappontok felkeresésére is használhatóvá tette. A hibaábra az alappontok meghatározásánál – ahogyan azt sokszor elmondta –, olyan a geodétának, mint orvosnak a röntgen.

Elsősorban azok a feladatok foglalkoztatták, melyek a mindennapi gyakorlatban felmerülnek.

A legkedvezőbb javítási értékrendszer alkalmazását elsősorban a pontok kerethibái miatt látta szükségesnek. A hibaábrában a pont helyét úgy határozta meg, hogy a legnagyobb javítás legyen a legkisebb. Ezt a célfüggvény ma is használjuk a kiegyenlítő számítások területén. Ezt fejlesztette tovább sokszögvonalak esetében is, ahol a sokszögvonalak vonalas záróhibáját hossz- és kereszthibára bontotta, ezzel szétválasztva a távolság- és szögjavításokat. Az erről írt vizsgálatait a Geodézia és Kartográfia c. szaklap egy külön számában jelentette meg. A szaklap történetében ez volt az első alkalom, hogy egy önálló, nagylegzetű munkát külön számban jelentessenek meg. Munkája nagy feltűnést keltett, és mint minden új eredmény, számos bírálatot is hozott. Külön foglalkozott a birtokrendezési munkákkal. Ezzel kapcsolatban is több cikke és jegyzete jelent meg. A házhelyosztások numerikus végrehajtásának elterjesztésében jelentős szerepe volt.

Oktató munkáját nagy lelkesedéssel végezte. Előadásai mindig élvezetesekek és figyelemfelkeltőek voltak. Nagyon jól értett ahhoz, hogyan keltse fel a hallgatóság érdeklődését, még a legnehezebb anyagrészeknél is. Előadásából mindig kiérződött az a szakmaszeretet, ami Óbenné nagyon mélyen meg volt.

1967-ben váratlanul nyugdíjazták, pedig Ő még szeretett volna tanítani. Ez a nyugdíjazás nagyon megviselte. A fehérvári iskolában, a GEO-ban, többé nem tanított. Kutatásait azonban otthon tovább folytatta. Munkát vállalt geodéziai vállalatoknál, ahol gazdag szakmai tapasztalatát hasznosította. Újból foglalkozott a geodéziai számítások fejlesztésével, programokat írt az akkor megjelenő elektronikus számológépekre.

1974. november 27-én hunyt el Budapesten.

Fejezetek a földmérő szak történetéből

Írta: Dr. Szabó Gyula

Bevezetés

Az intézmény 30 éves évfordulója alkalmából válogatunk a **földrendező képzés 27 éve** alatt megjelent írásokból, a Földrendező Szak tartalmi és strukturális fejlődéséről tájékoztató beszámolókból. Egy válogatás mindig szubjektív, terjedelmi korlátok által meghatározott - és mint maga a fejlesztés, továbbgondolás is - „a körülmények hatalmának” függvénye.

A visszaemlékező (válogató) székesfehérvári „GEO-os léte” egyidős a rendező szakéval. (1975. január 16-án a soproni Németh Gyula hívó szavára-, Balogh György menedzselésével, az anyaintézmény Földmérési Tanszékéről települt át Székesfehérvárra.) Kezdetől fogva látja el a szak koordinációs-, 2000-től pedig a szakvezetői feladatokat-, oktatja a Föld- és területrendezés c. tantárgyat-, különféle beosztásokban részt vállalt a kari fejlesztések megfogalmazásában, a programalkotásban és azok végrehajtásában.

A „történeti válogatás” szinte címszerű, tömör eseménynaplószerű, mindenhol utalva a kapcsolódó - az irodalomjegyzékben felhasználás sorrendjében sorolt - publikációkra, kordokumentumokra, tantárgyi jegyzetekre, azokban található definíciókra, oktatási módszertani alkalmazásokra. A tanulmány készítője elfogadja és használja Németh Gyula [1] 25 éves jubileumra közreadott korszakolását (1972-75 kezdeti évek; → 1975-86 gyermekkor; → 1986-94 serdülő- és ifjúkor; → 1994 felnőttkor).

A fejlesztéseknél, korszerűsítéseknél a tanév évszámai mellé írjuk az igazgató-, főigazgató és helyetteseinek-, a dokumentumkészítőknek a nevét.

Nyomon követjük a képzési cél fogalmazásának változását kezdettől napjainkig, tézisszerűen leírjuk a 2001/2002-es tanterv-felülvizsgálat eredményét, utalunk a tantárgyi kapcsolatokra, a bevezetésre kerülő kreditpontok szemléletmódosító hatásaira.

Az első évtized (1975-1986) történései

Az ünnepi kiadvány olvasói előtt ismeretes, hogy felsőfokon földrendezőket 1975 szeptemberéig nem képeztek Magyarországon [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8].

Az intézmény „gyermekkorának” éveiben a földrendezést a szakirodalomban az alábbiak szerint definiálták: „Államigazgatási eljárás, amely a mezőgazdasági rendeltetésű földek összevonására, a tulajdoni és használati viszonyok rendezésére irányul, a nagyüzemi gazdálkodásra alkalmas területek, táblák kialakítása, az ésszerű és gazdaságos termelés megvalósítása érdekében. Ide sorolhatók még a nagyobb birtokok felosztása is, amikor kisebb ingatlanokat, földrészeket alakítanak ki” [9].

A Földrendező Szak képzési dokumentumainak készítői [2] tekintettel voltak arra, hogy a földrendezés fogalma időközben megváltozott - már nem a szocialista nagyüzemi gazdálkodás alapjainak teremtvő eszközeként kell meghatározni - új, korszerűbb tartalommal kell a képzést megvalósítani. „A földrendezés fogalmán a Föld felszínének,

vagy egy részének olyan műszaki beavatkozással történő átalakítását, formálását értették, amelyet az ésszerűbb, intenzív gazdálkodás érdekében hajtanak végre.” Akkor, egyre több olyan intézet, iroda, szervezet kezdte meg működését, amelyek nagyobb területek, tájak rendezési feladatainak megoldására vállalkoztak.

Tudományos igényű, előrelátó értelmes válaszokat kellett adni a rendezésekkel kapcsolatos valamennyi felmerülő kérdésre. Átfogó mindenre kiterjedő tájrendezésben kellett gondolkodni úgy, hogy a rendezés központjában mindenhol az ember álljon.

Ilyen körülmények között a földrendező üzemmérnök-képzés célmegjelölése az alábbiak szerint fogalmazódott: „a földrendező üzemmérnökök alkalmasak a földhivatalokban, a tervező irodákban, a mezőgazdasági üzemekben, a tanácsoknál olyan geodéziai feladatok és tervező munkák ellátására, amelyek a mezőgazdasági nagyüzemek legkedvezőbb területkialakításával, település rendezésével, szőlők és gyümölcsösök telepítésével, tereprendezéssel, vízrendezéssel és vízhasznosítással, mezőgazdasági utak tervezésével és kitűzésével, gazdálkodási egységek optimális telepítésével,... stb. kapcsolatosak. Ellátják a tervezési alaptérkép, üzemi térkép, a rendezési tervek készítésével összefüggő geodéziai munkákat, a sajátos jellegű geodéziai tevékenységeket, általában a mezőgazdasági területrendezés komplex feladatát.”

A képzési idő akkor - és azóta is! - mindkét szakon három év, a két szak különválása az 5. félév elején történik. Emiatt a képzési idő utolsó két félévében oktatjuk azokat az ún. külön tárgyakat (Talajtani és mezőgazdasági ismeretek, Mezőgazdasági út- és vízpépítés, Fotointerpretáció, Föld- és területrendezés), amelyeket a földmérő hallgatók nem tanulnak. Utóbbiak tantervében elfoglalt százalékos aránya a képzési idő egészére vetítve kb. 25 %. A Fotointerpretáció c. tantárgyat, a Sopronból áttelepült Gerencsér Miklós, elsőként oktatta hazánkban. 1977-ben már megjelent az akkor legkorszerűbb ismereteket tartalmazó elméleti jegyzet.

Az 1978/79. tanévtől kezdve a Földrendező Szak tanterve is korszerűsödött, a Balogh Gy. - Németh Gy. - Szabó J. ciklusban készített tantervet a Kovács B. - Németh Gy. - Szabó J. nevéhez köthető tanterv és tantárgyprogram-csomag váltotta fel. Az új dokumentumokba a tanszéki értékeléseken túl beépíthető volt a komplex területrendezési terveket készítő irodák, intézetek, földrendező üzemmérnökeinket alkalmazó nagyüzemek vezetőinek és a végzett földrendezők véleménye is [1, 6, 7].

Az irányító dokumentumokat a kari fórumok javaslatára a **MÉM** – az Oktatási Minisztérium egyetértésével – **hagyta jóvá**. A munkát az agrártárca megbízásából a Kar önvizsgálatát végző ad hoc bizottság segítette. **A korszerűsítés legfontosabb célkitűzése az alapképzés és az informatika megerősítése volt** (Az első két tanév azonossága miatt a korszerűsítések mindkét szakon egyidőben történtek).

Az 1983/84. tanévben érvényes dokumentumokat (Kovács B. - Németh Gy. - Szabó J. időszak) módosítottuk: az utolsó évben a tantárgyak egy részének **kötelező alternatív választásával** egy-egy szakterület mélyebb, jobb megismerését kívántuk segíteni. Földrendező szakon térképtan helyett idegen nyelvet lehetett választani (Földmérő Szakon szervezési okok miatt, bővebb volt a választék, öt tantárgyból kettőt, illetve négy tantárgyból hármat kellett választani). Ezt a Németh Gy. - Szabó Gy. - Ágfalvi M. nevéhez köthető formát tekinthetjük a közeljövőben bevezetendő **kredit rendszer** elődjének. 1986-ban a tanév végén, a Kari Tanács tanszéki és tantárgyi értékelésében - több minden mellett - megállapította: „A tantervek és a tantárgyi programok illeszkednek a hazai és hasonló képzési profilú külföldi felsőfokú intézmények oktatási

rendszeréhez, alkalmasak a Főiskolai Kar hosszú távú stratégiájának szolgálatára” [3, 5, 6, 7, 10]. Korrekciókkal, további finomításokkal, jobb oktatásszervezéssel teljesíthetőnek véltük kitűzött céljaink elérését.”

A második évtized (1986 - 1997) fontosabb eseményei

A tanterv-, tantárgyi programmódosítások eddig is, és az ezt követő időben is, követték a szakterület és társadalmi körülmények gyors változását, valamint a felsőoktatás fejlesztési irányzatait. A képesítési követelményeket az igényeknek megfelelően pontosítottuk, előkészítettük az okleveles földrendező mérnökképzést, igyekeztünk kialakítani az ahhoz szükséges szervezetet.

1989 őszén **távérzékelés és térinformatika** oktatására vállalkoztunk. Rendeztük a kötelezően választandó tantárgyak sorát, **blokkokba** foglalással segítettük a hallgatók választását. (Az újabb modellt részletesen bemutatja [3,11] szerzők tanulmánya).

Az 1988/89. tanévben kiemelt MÉM támogatással, az intézményben már rendelkezésre álltak az **emeltszintű mérnökképzés személyi és tárgyi feltételei**. Az anyaegyetemmel közösen - 3+2-es rendszerben - kezdeményeztük a **földmérő és földrendező üzemmérnökök okleveles földrendező mérnökké képzését**. (A képzésben meliorációs mérnökök, környezetmérnökök,... stb. is részt vehettek volna). Megfelelő engedélyek és hozzájárulások hiányában, 1988-ban, sajnos **a képzés nem kezdődhetett el** [6].

1990. tavaszára, a MÉM agrár-szakképzés stratégiai fejlesztési programjával összhangban elkészítettük a **négyéves, B.Sc. mérnöki képzettségi szint** dokumentum-csomagját. Úgy gondoltuk ez a képzés biztosíthatná az Európához csatlakozást, okleveleink külföldi elismertetését, amelyre később ráépülhetett volna az M.Sc. fokozat.

Számos fórum és egyeztetés után 1991. őszén az FM Szakoktatási és Kutatási Főosztálya korábbi szóbeli engedélyét írásban visszavonta. Ígéretük ellenére **a mai napig sem térhettünk vissza az új képzés bevezetésére** [12].

1995-ben, az év végén, a kari és az egyetemi vezetés célszerűnek látta az **okleveles földrendező mérnökképzés** újragondolását és programjának korszerűsítését **3+2-es rendszerben**. A szakalapítási kérelem 1996-ban a Kari- és az Egyetemi Tanács támogatásával az OAB, illetve FTT-hez került [13].

Rectori intenciókra a szakalapítási kérelmet 5+0-s rendszerbe átdolgoztuk és ismét az illetékes fórumokhoz továbbítottuk [14]. A nagytekintélyű fórumok **elképzeléseink valórváltását most sem támogatták**. Kedvező széljárás reményében, erőgyűjtés, kiegészítések, átdolgozás után a dokumentumokat újraindítjuk.

1990-ben a földügyi ágazat előtt álló megnövekedett feladatok, a vázlatosan bemutatott kari fejlesztési elképzelések mind-mind indokolták önálló szervezeti egység, a **Felmérési és Földrendezői Tanszék (FFT)** megalapítását. A szakmai tanszék szervezését a MÉM-FTH fontosnak és szükségesnek tartotta, sokféle módon támogatta. (Részletes bemutatása külön fejezetben megtalálható.)

A harmadik évtized. Jelen, jövő a felnőttkorban (1997-)

1997-ben az Országos Akkreditációs Bizottság (OAB) az intézmény mindkét szakját a Földrendező Szakot is **erős (E)** képzést adó intézménynek minősítette. Kiemelések az akkreditációs értékelés földrendező mérnökökre vonatkozó rövid indoklásából: „A képzés megfelel a főiskolai szintű mérnökképzés igényeinek. A gyakorlati képzési rendszer kimondottan jónak tekinthető. A hallgatók elsajátítják a megfelelő elméleti

alapok mellett a hagyományos és a legújabb mérési módszereket és adatfeldolgozási technikákat. Ennek alapján a szak tanterve jónak mondható. A Szak oktatása jó színvonalon eleget tesz a társadalmi elvárásoknak, a végzett hallgatók el tudnak helyezkedni.”

Érvényes rendelkezések szerint valamennyi akkreditált karnak és szaknak tanévenként önértékelést kell készíteni és azt a Magyar Akkreditációs Bizottságnak (MAB) megküldeni (Korábbi nevén (OAB). Idézet a Földrendező Mérnöki Szak 2001. októberi jelentéséből: „Az akkreditáció óta a képzés az ismert tanterv szerint történt, az egyes tantárgyak tartalmát az oktatók folyamatosan fejlesztették, megújították, a szakmai elvárásokhoz igazították. A szakmai megfelelésről a ZVB jegyzőkönyvben leírtak tanúskodnak. Általánosan megfogalmazható vélemény, hogy a hallgatók a képzési célnak és a gyakorlat igényeinek megfelelő tudással rendelkeznek. Az akkreditáció óta nem változtak az infrastrukturális feltételek és a kompetenciában, a felelősségi körökben sem történt változás. Elmaradás mutatkozik az infrastruktúra-fejlesztésben, a szak oktatásához használt géppark erkölcsileg és fizikailag elavult.”

Akkreditált, jelenleg is érvényes képesítési követelmények szerint a **szakképzés célja**: olyan földrendező mérnökök képzése, akik a földügyi szakigazgatás, ezen belül az állami és földmérési és térképészet, a mező- és erdőgazdálkodás számára képesek a földrendezéssel (mai nevén birtokrendezéssel) szemben támasztott igények felismerésére és színvonalas kielégítésére; ismerik a korszerű műszereket, mérési és feldolgozási eljárásokat, technológiákat; képesek hatékonyan közreműködni a természet- és környezetvédelmi, földvédelmi feladatok végrehajtásában, a környezeti ártalmak megelőzésében, elhárításában, valamint arra, hogy tudásukat az ágazati igényeknek megfelelően szervezett vagy önálló továbbképzés érintett területein továbbfejlesszék.

Az 1998-ban bevezetett tanterv, a megvalósítást szolgáló tantárgyi programok értékelése tanszékenként, összkutatói értekezleten, tanszékvezetői értekezleten, végül a Kari Tanács 2002. február 06-i ülésén befejeződött **A Földrendező szak tantervében előremutatónak és eredményesnek minősítettük a településrendezés, környezet- és természetvédelem témáinak önálló tantárgyként való oktatását.**

Az oktatási tapasztalatokat összegző pozitív és negatív észrevételek a már hivatkozott, kari fórum által jóváhagyott új **tantervekben** érvényesülnek. Bevezetésük időpontja 2002. szeptember. Az egyes tantárgyak tartalmának meghatározása napjaink feladata.

Az új elképzelésekben **előremutatónak minősíthető** a vidék- és területfejlesztés és a településszociológia témáinak önálló tantárgyként történő beillesztése.

Ezáltal lehetőség teremtdött a vidék- és területfejlesztés bonyolult rendszerének –; a Nemzeti Agrár – környezetvédelmi program, és a családi gazdaságok összefüggéseinek, azok ökológiai követelményeinek; az EU agrár- és vidékfejlesztési politikájának megtanítására. Bemutathatjuk a kistérségi szinten már kidolgozott önkéntes birtokrendezés és integrált vidékfejlesztés kapcsolatát; a településszociológiát, mint a vidékfejlesztési modellek meghatározó elemét; a birtokrendezés új törvénycsomagját stb.

Az ősztől bevezetésre kerülő **kreditrendszer** lehetővé teszi bizonyos tantárgyak (Vízrendezés, Településszociológia, Földhasználat- és környezetvédelem, ..., Minőségbiztosítás, Mérnöketika) **alternatív választását**. (Szeretnénk remélni, hogy a hallgatók, majd a „végzési célhoz” igazodóan válogatnak?!)

Földrendező Szakon eddig a **nyilvántartó szakirány** tantervét és tantárgyi programjait létszámfeltétel (min. 8 fő jelentkezése) teljesülésének hiánya miatt nem tudtuk kipróbálni. Javaslat sem készült annak módosítására.

1975-2001-ig nappali és levelező tagozaton 344 fő szerzett (üzem) mérnöki oklevelet (levelező tagozaton 11 fő, egyéni tanterv szerint 6 fő fejezte be sikeresen tanulmányait).

Az 1997 és 2000 közötti években az FFT oktatói (Szabó Gy., Fenyő Gy., Vincze L., Dömsödi J., Mizseiné Ny.J. Kovács M.) **új rendszerű birtokrendezési modellt** dolgoztak ki, OTKA támogatással, az elmúlt évtizedben bekövetkezett földtulajdoni-, és birtokszerkezeti felaprózódások javítására [15]. A szakmai záróbeszámolót a szakzsűri az opponensek javaslatára 2001-ben elfogadta. Kiemelt mondatok az értékelésből: „Sok új eredménnyel gazdagították a birtokrendezést a pályázók. A kutatási zárójelentés sok korszerű javaslatot dolgozott ki. Az eljárás bevezetése a gyakorlatban jobb gazdasági eredményt tesz lehetővé. A 26 tételből álló hazai és nemzetközi publikációs lista megfelelőnek minősíti a tevékenységet. Legrészletesebben kidolgozott az „Irányelvek a birtokrendezések végrehajtásához” c. résztema ...”

A vázlatosan bemutatott - és más kutatási eredmények, a csaknem 30 éves oktatási tapasztalatok birtokában, a jubileumi évben, az oktató-kutató gárda a Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács támogatásával elkészíti az új Területfejlesztési Szak akkreditációs dokumentum csomagját. A földrendező szakról szóló történeti válogatást egy jegyzetből vett idézettel zárjuk [22]:

„A harmadik évezred elején a **birtokrendezésnek (területrendezésnek) is fel kell vállalni**: Az eltelt évtizedek eredményeit; Vallatni kell a múltat; Meg kell fogalmazni a magyar nemzet érdekét szolgáló jövőt; Kormányzati ciklusoktól függetlenül a távlati célnak alá kell rendelni a jelent; Az állampolgári szuverenitás megőrzése mellett kell segíteni a falusi polgárosodás csaknem megrekedt folyamatát; Mindezekhez fel kell tudni vonultatni a legkorszerűbb technikát és technológiát, de soha nem elfelejtve az évszázados magyar tapasztalatokat; Térinformatikai adatbázison, a komplex rendezés valamennyi adatának tárolásával és használatával kell elkészíteni a birtokrendezés mindenre kiterjedő tervét, a nemzeti vidékfejlesztési programokkal összehangolt legjobb modelljét.”

Irodalomjegyzék

Németh Gy. (főszerkesztő) és társai: 25 éves a Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar; SE FFFK, Székesfehérvár, 1997., 153 oldal.

Balogh Gy. - Németh Gy.: Földrendező üzemmérnökök képzése - Geodézia és Kartográfia, 1975/4. 259-261. o.

Joó I. - Szabó Gy.: Földmérő és földrendező képzés Magyarországon - I. nemzetközi földmérési és földrendezési - szakemberképzési szeminárium (Lengyelország, Olsztyn 1989. 06.20-23) külön kiadványa, 14 o.

Joó I.: Számadás, avagy az állami földmérés 25 éve - Geodézia és Kartográfia 1986/6., 393-403. o.

Németh Gy.: Tízéves a földmérő üzemmérnökképzés - Tudományos ülés; Külön kiadvány: EFE FFFK Jegyzetsokszorosító Részleg, Szfvár, 1982., 330 o.

Szabó Gy.: Húszéves a fehérvári földrendező képzés - Geodézia és Kartográfia, 1996/3.

Szabó Gy.: Földrendezés és területrendezés I., II., Kézirat, EFE FFFK Jegyzetsokszorosító Részleg, Szfvár, 1978., 1979., 203, 137 o.

- Németh Gy.: Az üzemmnököképzés korszerűsítése - Geodézia és Kartográfia, 1978/5., Besnyő K. (szerkesztő): Államvizsgáztatás A-tól Z-ig; Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bpest, 1973.
- Szabó Gy.: A földrendező üzemmnököképzés és szerepe a mezőgazdaságban - Geodinform, 1982. XIII. évf. 5-6. szám, 13-19. o.
- Szabó Gy. - Ágfalvi M.: Az EFE FFFK tervezett új oktatási modellje és kapcsolódása a földhivatali számítógépesítési program igényeihez - Geodézia és Kartográfia 1991. 43:6, 444-449. o.
- Joó I. - Szabó Gy. - Ágfalvi M.: Földmérő és Földrendező Mérnöki Szak, Irányító dokumentumok; EFE FFFK, Székesfehérvár, 1990.
- Ágfalvi M. - Koloszar J. - Winkler A.: Kiegészítő okleveles földrendező mérnök képzés; Szakalapítási kérelem; EFE FFFK, Székesfehérvár, 1996.
- Ágfalvi M. - Winkler A.: Okleveles földrendező mérnök képzés; Szakalapítási kérelem; SE FFFK, Székesfehérvár, 1997.
- Szabó Gy. és társai: Birtokrendezés az ezredforduló küszöbén. Szakmai Záróbeszámoló, OTKA T 024160 ny.sz.; Szfvár, 2001.
- Szabó Gy.: Föld- és területrendezés I., II., Kézirat, EFE FFFK Jegyzetsokszorosító Részleg, Szfvár, 1983., 1987. 198, 229 o.
- Szabó Gy.: A számítástechnika oktatásának fejlődése a Földmérési és Földrendezői Főiskolai Karon - Geodézia és Kartográfia 1989/4., 246-249. o.
- Szabó Gy.: Gondolatok a föld- és területrendezéshez kapcsolódó továbbfejlesztő kutatásokról. Erdészeti és Faipari Tudományos Közlemények, 1990., 269-272. o.
- Szabó Gy. - Ágfalvi M.: Flurbereinigung in Ungarn. Schriftenreihe des Bundesministers für Ernährung, Landwirtschaft und Forsten, Reihe B: Flurbereinigung, 1992. Heft 78, 361-412.
- Tamás L.: Az üzemmnököképzés tantervének és tantárgyi programjainak korszerűsítése - Geodézia és Kartográfia, 1974/2., 119-122. o.
- Vincze V.: Földmérőszaktechnikus-képzésünk kialakulása és jövője - Geodézia és Kartográfia, 1969/5., 343-351. o.
- Szabó Gy.: Föld- és területrendezés I., II.A.; III.; Kézirat, (Földbirtok-politika, birtokrendezési modellek; Komplex területrendezés; Erdőtérképészet) NyME-GEO Jegyzetsokszorosító Részleg; Szfvár, 2001., 120. o., 22. o., 50. o.
- Tamás L.: A földmérő üzemmnököképzés tantárgyi programja; EFE FFFK, Székesfehérvár, 1972., 255 o.
- Németh Gy.: Földmérő és Földrendező üzemmnököi szakok tantárgyi programjai; EFE FFFK, Szfvár, 1978., 205. o.
- Szabó Gy.: (szerkesztette): A földmérő és földrendező szakok tantervi irányelvei, tantervei és tantárgyi programjai; EFE FFFK Jegyzetsokszorosító Részleg, Szfvár, 1985.
- Szabó Gy.: A szakember nevelés néhány kérdése a Földmérési és Földrendezői Főiskolai Karon, mint az 5.
- Előterjesztések, jegyzőkönyvek az EFE FFFK Kari Tanácsának üléseiről, iratok, állásfoglalások.

Vezetői szemmel

Riporter: Kő-Szabó Imre

Dr. Vincze Vilmos

igazgatóhelyettes (1962-1974)

- Arról a bizonyos székesfehérvári Jáky József Technikumi időszakról kellene szólni, amikor még csak egy földmérő osztály volt?
- Nem értem a kérdéset. Miért akartok ti csak 30 évet ünnepelni, amikor ezt sokkal korábban kell kezdeni.
- Mert 30 éves a Főiskolai Kar.
- Az első 20 év nem számít? Ne vicceljünk már!
- Ez távol álljon tőlünk, csak szeretnénk visszapillantani és tisztán látni.
- Én a földméréssel foglalkozó „iskolát” közvetlenül a forradalom leverését követően kezdtem szervezni. Meg tudom neked mutatni azokat az írásokat, amikor jelentettem a minisztériumnak (MÉM), hogy itt Fehérváron mit akarunk csinálni. Ez az alapja az egésznek, annak amit ti most csináltok. Vagy úgy vagytok vele, hogy a korábbi éveket tagadjuk le? Ez nem lenne jó. Ha teljes képet akartok, akkor be kell vallani, hogy akkor az volt, ami lehetett. Amikor én csináltam, nem lehetett felsőfokú oktatási intézményt csinálni. Már annak is örültem, hogy lett egy osztály és helyet kaptunk a Jáky József Technikumban.
- A történet egésze milyen volt? Milyenek voltak a körülmények?
- Nehéz éveket éltünk meg akkoriban. Úgy indult a dolog, hogy egy „memorandumot” kellett írni, leírva benne mindent a képzésről, aztán ezt aláíratni a párt titkárával. Emlékszem, akkor ezt a tisztséget egy nő töltötte be. Képzeld el, én akkor, mint pártönkízüli mentem a „papírommal”. Szerencsére aláírta, támogatta. Aztán, amikor egyezsége jutott a két minisztérium – mármint a MÉM, a képzés indításáról, meg a KPM, hogy Fehérváron beenged bennünket az út- és vasútéépítő technikumba – teljes volt a siker.
- A földmérés, mint oktatott tárgy milyen népszerű volt? Mármint a technikumban és más iskolákban?
- Látod milyen érdekesen közelítöd meg ezt a kérdést. Az iskola sem úgy indult, hogy csak „kiírtuk”, hogy lehet jelentkezni. Meg kellett érte harcolni. A szakma is egészen fura módon állt hozzá. Jellemző erre, hogy mi mutattunk példát a szakiskoláknak. Például a mezőgazdaságiak is utánunk kullogtak és ilyen tárgy oktatására csak 4-5 év múlva került sor. Ez mind történelem, és nem úgy kezdődik, hogy 30 évvel ezelőtt indult egy főiskola ... Azokban az években 1959-től sok szakembert képeztünk ki.

- Megközelítőleg hányan végeztek 1959 és 1972 közötti időszakban?
- Tudod mennyi ember jött ki ott, azokban az időkben? Több mint 400 szakember kapott oklevelet, meg tudom mutatni neked az akkori szép tablót.
- Akkor inkább azt javaslom neked, hogy az utóbbi beszélgetésünket írom meg és amit most elmondtál ez lenne benne.
- Természetes, hogy ez legyen benne. Tudod, bonyolultak voltak az akkori idők. És azt mondom, hogy tessék csak visszamenni az első nyomokig, így teljes a kép.
- A korábbi kérdéseket tekintsd semmisnek, a mostani beszélgetés a mérvadó.
- Látod ez így pontosan nem jó, mert azok között a kérdések között is van sok jó kérdés, de ha azt írod meg, akkor az egész lóg a levegőben. Mert az a 30 év valahonnan, valamilyen előzményekkel indult.
- Különben Vili-bácsi így 92 évesen egészséged hogy van?
- Hát az eléggé bizonytalan.
- Azért még ebben a korban sem szabad elkeseredni!
- Ebben igazad van, de azt mondják, ha sokat lödörgök, nem lesz jó vége...

A Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Tanácsa 1995. április 12-i tanácsülésén iskolateremtő munkájáért, a geodéziai tudományokban elismerést kiváló tudományos eredményéért, az intézményben és jogelődjénél végzett kiemelkedő oktatási munkájáért Dr. Vincze Vilmos nyugalmazott főiskolai tanárnak, a műszaki tudományok doktorának 85. születésnapja alkalmából PRO SILVICULTURA ARTE LIGNARIA ET GEODEZIA kitüntetés adományozott. Ő volt az első, aki ezt az egyetemi alapítású kitüntetést megkapta! Kiemelések a kitüntetés indoklásából:

„Dr. Vincze Vilmos javaslatára 1959-ben a székesfehérvári „Jáky József” Út- és Vasútépítő Technikumban elkezdődött a földmérőképzés az érettségivel, illetve technikai képesítéssel rendelkezők számára. Ilyen szintű földmérő képzés Magyarországon addig nem volt. 1962-ben kormányrendelet az oktatási intézményt Felsőfokú Földmérési Technikumként ismeri el. Ez az intézmény tekintendő az FFFK jogelődjének. 1972-től a Felsőfokú Technikum az Erdészeti és Faipari Egyetem Földmérési és Földrendezői Főiskolai Karaként végezte oktató-nevelő-kutató munkáját.

Dr. Vincze Vilmosban nemcsak a jogelőd alapítóját, hanem kiemelkedő színvonalon tevékenykedő oktatóját is tisztelhetjük: 1962-től tanszékvezető tanár; az általa kezdeményezett ipari geodézia tantárgy előadója; tudományos igazgatóhelyettes 1974-ig, nyugalomba vonulásáig. A Főiskolai Karral kapcsolata nyugdíjas évei alatt sem szakadt meg. Oktatásfejlesztési terveink kidolgozásánál mindig számíthattunk korrekt, szigorú véleményére. Főiskolai jegyzetek lektoraként jobbító szándékú észrevételeivel segítette a kor igényeihez igazodó földmérő-, földrendező felsőfokú szakemberek képzését.”

Dr. Balogh György

igazgató (1968-1975)

– Az 1972-es év közepétől kell számítani a főiskolai kar megalakulását. Az első igazgató Ön volt. Ezekre az évekre hogyan emlékszik vissza?

– Figyelembe kell venni, hogy az adott kor adott körülményei erősen befolyásolják az ember cselekedeteit. Ezek valóban megszépülnek... 1969. augusztus 26-án nevezték ki a Felsőfokú Földmérési Technikum tanárának és egyúttal megbízták az igazgatói munkakör ellátásával azzal, hogy az intézményt főiskolává kell fejleszteni. Megjegyzem, hogy előtte 1962 óta az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal főmérnöke, illetve jogutódként a hivatal átszervezése után a MÉM OFTH főelőadója voltam. Fehérváron akkor rendkívüli állapotokat találtam, de ez enyhe kifejezés. Talán a korábbi igazgató Deák János tevékenységével függött össze. Mindenesetre volt egy 1965-ben épített igen szűkös felsőoktatásra akkor alkalmatlan épület; volt négy tanszék, tíz tanárral (docensekkel), név szerint: Haáder István (67 éves), Nagy József, Szabó József, Tamás Ferenc, Csepregi Szabolcs, Nagy Ferenc, Ugrin Nándor, Nagy Lajos, Botos László, Vincze Vilmos. Plussz két szakoktató: Ökrös Zoltán és Marosi Sándor. Ehhez kapcsolódott egy igen gyenge műszerellátottság és kb. 2,0 MFt/év költségekre. A tanárok közül 6 fő volt földmérőmérnök.

– Mit kellett tenni személyi ügyekben, eszközökben, felszerelésekben, hogy egyáltalán egy működőképes felsőfokú intézmény legyen?

– Fel kellett mérni, hogy mi szükséges egy főiskola (műszaki főiskola) működéséhez. Program, személyi feltételek: tanár, docens, adjunktus, tanársegéd, technikai személyzet, tárgyi feltételek, műszerek, számítógépek, stb és épület! A felmérést elvégeztük. Eredetileg a program azt volt, hogy az Állami Földmérésnek legyen egy önálló főiskolája, hiszen nyilvánvaló volt, hogy jó szakembereket, csak egy jó színvonalú felsőfokú tanintézetben lehet kinevelni. Sajnos, az akkori felsőoktatás politikai elképzelése ezt a törekvésünket nem segítette. Kis intézmények létrehozását nem támogatták, de ezt nyíltan nem mondták ki, hagytak bennünket „kapaszkodni”, a szakvezetés sem tudott segíteni. Közben engem kineveztek a miniszter (Dimény Imre) tanácsadó testületébe és ott jó kapcsolatba kerültem Möcsényi Mihály professzorral is, a Budapesti Kertészeti Egyetem akkori rektorhelyettesével, aki kellő egyeztetés után támogatta, hogy az egyetem egyik kara legyünk. Ezt már a MÉM is, az MM is elképzelhetőnek tartotta, így a szükséges dokumentumokat elkészítettük. Ez a hezitálás 1972 márciusáig tartott. Ekkor robbant be Gál János professzor, a Soproni EFE rektora, aki a selmeci hagyományokra hivatkozva rávett arra, hogy ne a Kertészeti Egyetem, hanem az Erdészeti és Faipari Egyetem kara legyünk. Ezt az átállást ő „rendezte” diplomatikusan Möcsényivel is. Gál - jött, látott, győzött! 1972 május-júliusa között személyes kapcsolatairól révén – elintézte, mind a MÉM-ben, mint az MM-ben, hogy intézményünk – lényegében teljes személyi és költségvetési önállósággal (akkor már 30,0 M/Ft/év volt a költségvetés) Főiskolai Kara legyen a Soproni EFE-nek. Az 1032/1972.(VII.31.) számú minisztertanácsi határozatot tekintjük az alapító rendelkezésnek.

Persze az intézeten belül is történt egy és más. Ezeket, az akkor kiadott „évkönyveink” és „tudományos közleményeink” viszonylag hitelesen rögzítik. Személyi állományunk jelentősen bővült, abban az időben került intézetünkbe mint oktató: Kádár István, Ágfalvi Mihály, Marton Tibor, Fister Ferenc, Baboss Csaba, Szentes Ottokár, Hörömpő János, Futó László, Fodor István, Somorjai Ferencné (remélem mindenkit felsoroltam), majd folyamatosan még többen. Viszonylag rövid időn belül összesen 35 oktatónk lett. Elkészítettük a tantárgy-programokat, jegyzeteket adtunk ki, fejlesztettük a műszerállományt. És akkor a hallgatók hozzáállásáról, lendületéről még említést sem tettem. Országos Diákköri Versenyen rendre díjakat nyertek (Csanádi Zoli, Reichard Gyuri, Ottófi Rudi - ő ma a győri egyetemet erősíti és még sokan mások. Áttértünk a 3 éves képzésre. Továbbképzést indítottunk, kapcsolatot építettünk ki a külföldi társintézményekkel (Drezda, Kiev, Helsinki). Tudományos konferenciának adtunk helyet. „Nagyszabású kiállítást rendeztünk, ahol bemutattuk, hogy mit tudunk!” (Soós Gábor miniszterhelyettes értékelése). Élénk volt a sport is (kosárlabda, tájfutás, sakk).

– *Mi motiválta azt a tényt, hogy ez a főiskola ebben a királyi koronázó városban Székesfehérváron - eresztett gyökeret?*

– Mi volt a motiváció Fehérvár vonatkozásában? Talán ott kell kezdeni, hogy még az ötvenes évek elején megalakultak az általános mérnöki munkához szükséges technikusképző középiskolák intézmények. Így Budapesten hídépítő, Békéscsabán vízépipítő, Székesfehérváron út-vasútépítő technikum létesült, ahol geodéziát is oktattak. Sajnos „geodéziai technikum” nem alakult, persze ennek is oka volt. Dr. Vincze Vilmos, aki akkor az ÁFTH osztályvezetője volt, 1959-ben elvi egyezsége jutott az MM-mal és a KPM-mel, hogy érettségire alapozott kétéves technikum formájában, a földmérő technikus képzés megoldást nyerjen. Csanádi György KPM miniszter hozzájárult, hogy ez a képzés a „Jáky József” Útépítési Technikumban valósuljon meg. (1959. január 16-i átirat). Az Országos Tervhivatal (ilyen is volt) engedélyezte a képzést. Így 1959 őszén megindult Székesfehérváron a kétéves földmérő technikus képzés. Közben a népgazdaság más területein igény merült fel „felsőfokú technikus” képzésre. Ennek során alakult meg 1962-ben a Felsőfokú Földmérési Technikum, ahol a képzés 4 tanszéken 5 félévben folyt. Ekkor nevezte ki Dr. Joó István javaslatára az ÁFTH elnöke Dr. Vincze Vilmost az FFT igazgatóhelyettesévé, továbbá Zelcsényi Gézát és Blahó Imrét mérnök-tanárrá. Az igazgató Deák János lett. Székesfehérvár egy felsőfokú tanintézet számára „nehéz terepnek” bizonyult, mert a megye és város párt és állami vezetői – a Videoton, a Köfém, az Ikarus bővületében éltek és nemigen akarták megérteni, hogy ha a városban akarnak tartani egy erős felsőfokú tanintézetet, annak ehhez lakásokra és egyéb ellátásokra van szüksége.

– *A Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem lett végül is az a felsőfokú intézmény, amely „szárnyai” alá vette a geosokat?*

– Erre a kérdésre már korábban kitértem, de úgy lehetne összegezni, hogy Sopronnak ránc volt szüksége (a hallgatói létszám miatt). Gál János rektor megbeszéléseink során egy szóval sem említette, hogy első ciklusi rektori megbízatása közben lejár, végezte a dolgát.

– *Mit tart még ma is meghatározónak a főiskola életében igazgatói időszakából?*

– Nehéz a kérdés és nem is könnyű rá válaszolni. Talán azt a hihetetlen jó együttműködést, azt a szellemet – a kezdetben voltak nehézségek, de ezen túljutottunk – ami a hallgatók és oktatók között kialakult. Főleg azután, hogy hozzánk került oktatási

igazgató-helyettesnek (a 42 évesen elhunyt) Tamás László és a többi oktató, név szerint Hörömpő János, Nagy Lajos, Tamás-Ferenc és amit ők megvalósítottak. A hallgatók megértették, tisztában voltak azzal, hogy feladatunk közös: minél jobb szakemberek legyenek. Sokukkal találkozom nap, mint nap. Még mindig „tanár úr” vagyok számukra.

– *Ennyi újabb év tapasztalata és a mai körülményeket figyelembe véve mit tenne, ha ismételtén ezt a tisztséget kellene ellátnia?*

– Erre nem is felelek, hiszen 70 éves vagyok. De, felmérve a világban és a geodézia terén is végbement fejlődést, alaposan áttanulmányoztatnám az érdekeltekkel a magyar Állami Földmérés hiteles fejlődéstörténetét és meghatározatnám a várható reális feladatokat. Ennek alapján olyan oktatási-tudományos bázissá fejleszteném a főiskolát (egyetemi karrá), amely képes lenne kinevelni olyan szakembereket (szakpolitikusokat), akik ma a szakma presztízsét helyre tudnák állítani és szakmai-politikai vezetőkké válva a geodéziát az informatika világában is a társadalom (a nemzetgazdaság) egyik kicsi, de fontos szektorává emelnék.

Dr. Kovács Béla

igazgató (1975-1981)

– *Ön mai névvel a „vállalkozó szférából” került a főiskola élére. Hogyan élte ezt meg?*

– A hetvenes évek közepén a különböző reformtörekvések egyik irányelve volt, hogy minél több szakmai tapasztalattal, kutatási-, fejlesztési gyakorlattal rendelkező szakembert is be kell kapcsolni a felsőfokú oktatásba. Az ágazati vezetés úgy látta, hogy a BGTV mérnökeként 1969-ig eredményes munkát végeztem, majd 1975-ig a FÖMI-nél kutatásszervezési és fejlesztési tapasztalatokat is gyűjthettem, ezért „rábeszél”, hogy a Főiskolai Karon megüresedő vezetői állást pályázzam meg. Pályázatomat a különböző tanácsok, bizottságok és illetékes minisztériumok elfogadták. Az átállás számomra nem volt egyszerű, mivel oktatási gyakorlattal nem rendelkezvén azonnal mélyvízbe kerültem. A kari vezetők teendői mellett az Országos felmérés III. című tárgy elméleti és gyakorlati oktatását és a Fotogrammetria Tanszék vezetését is elláttam.

– *Erre az időszakra esik, lapozva a korábbi krónikákban a szakmai vállalatokkal kötött, úgynevezett „szocialista szerződések” aláírása. Hogyan hatott ez az oktatásra, műszer-, eszközcsere és az oktatók, hallgatók fogadására?*

– A „szocialista szerződések”-kel az oktatási szakterület mostoha anyagi ellátásának következményeit kívánták enyhíteni. Esetünkben szakágazatunk vállalatától általában erkölcsileg elavult, kis hatékonyságú, de oktatási célra még felújítható műszereket és eszközöket kaptunk. Ennél talán nagyobb segítséget jelentett hozzájárulásuk egy-két országos híró dolgozójuk óraadó tanárként történő foglalkoztatásához. Fontos volt, hogy az üzemi gyakorlatok alkalmával fogadták hallgatóinkat.

– *Az Ön vezetése alatt kellett „átszenvedni”, vagy éppen „kiverekedni”, hogy a kart ne költöztessék Sopronba, maradjon Székesfehérváron...*

– Nem várt kemény küzdelmet igényelt a Főiskolai Kar Székesfehérváron maradásának biztosítása. Többféle „beolvasztási kísérlettel” is találkoztunk. A legnehezebb az EFE rektora (Kecskés Sándor) Sopronba történő áttelepítési tervének megghiúsítása volt, aki önálló (a MÉM-től kiharcolt) költségvetésünket is egyúttal integrálni akarta. Ezt a szándékát nem tudta megvalósítani. Kapcsolatunk így meglehetősen feszülté vált, hiszen a rektornak alárendeltjei voltunk..., aki ráadásul bírta a MÉM akkori minisztere, az MSZMP KB és mások támogatását is. A MÉM FTH, valamint a MÉM Oktatási és Kutatási Főosztály vezetői, Székesfehérvár városa és a Fejér Megyei Tanács elnökei segítségével, küzdelmünk végül eredményes volt. A kar Fehérváron maradt.

– *Milyen volt Székesfehérvár város hozzáállása ahhoz, hogy itt működik az ország egyetlen olyan felsőfokú oktatási intézménye, amely földmérőket képez a gazdaság egész területére?*

– Székesfehérvár büszke volt a városban működő főiskolai karaira. Jelenlétünk beleillett városfejlesztési elképzeléseikbe. A városi vezetés lehetőségei szerint segített elhelyezkedési gondjaink megoldásában is. Oktatóink részt vettek a város kulturális életében.

– *Mit tart még ma is meghatározónak a főiskola életében igazgatói időszakából?*

– Az oktatási, nevelési színvonal növelésére irányuló erőfeszítéseink keretében a számítástechnikai képzés beindítását, az indulás személyi, tárgyi feltételeinek biztosításával; a kiscsoportos képzés kiterjesztésével elérhetővé tettük a jó színvonalú gyakorlati képzést; ottlétem alatt beindult a főiskolai jegyzetírás és oktatási segédlet – készítés; új fiatal oktatók felvétele (Busics György, Végső Ferenc); a Fotogrammetria oktatási témaköreinek módosítása a sztereofotogrammetria és fotointerpretáció súlyának növelésével; gyakorlati szakemberek bevonása a fotogrammetria oktatásába (Gebry János, Majoros Gusztáv); az ML tárgyak oktatóinak cseréje (Nagy László, Kálmán Gyuláné, Tóth Aranka, Szalai Károly); a korábban kialakult „túlkapások” megszüntetése.

– *Ennyi év újabb tapasztalata alapján és a mai körülményeket figyelembe véve mit tenne, ha ismételten ezt a tisztséget kellene ellátnia?*

– Tovább fiatalítanám az oktatói kart; korszerűsíteném és növelném is a geodéziai és fotogrammetriai műszerparkot; hangsúlyozottabb szerepet kapna a „szakmára nevelés; hatékonyabb módszereket vezetnék be az idegen nyelvi oktatásba; biztosítanám az oktatói kar külföldi tapasztalatcseréit (továbbképzési tervhez illeszkedően); és ez egyelőre elég is lenne.

Dr. Németh Gyula

igazgató (1981-1986)

– *Az Ön igazgatói működésének időszakára esik az a tény, amikor a soproni egyetem új rektora (Dr. Gál János) megértette, hogy a földmérő képzés itt Fehérváron oldható meg.*

– Az integráció gondolata már az 1970-es évek közepétől megfogalmazódott. Igazgató-helyettesként résztvettem olyan tantervek kidolgozásában, amelyek alapján az elsőéveseink oktatása egységes program szerint Sopronban történt volna. Dr. Kecskés Sándor rektorsága idején csak külső szakmai segítséggel tudtuk elkerülni a „totális integrációt”. Dr. Gál János rektor, elfogadta helyben történő fejlesztési elképzeléseinket és lehetőségeihez mérten támogatta azokat.

– *A vezetése időszakára esik az a tény is, amikor a főiskolai oktatók minősítetté váltak, „doktoráltak”.*

– Főiskolai Karunk mérete mindenkor szükségessé tette, hogy külső forrásokból is merítsünk tudományos minősítéssel rendelkezők köréből. Dr. Kovács Béla igazgatósága idején készültek azok az első – akkor még káderfejlesztésének nevezett – tervek, amelyekben már saját oktatóink számára, elsősorban az „egyetemi doktori” fokozat megszerzése szerepelt. Évenként Tudományos Tanácson értékeltük az egyes személyek előrehaladását. Jelentős segítséget kaptunk az intézményen kívüli konzulensektől is.

Erre az időszakra esik az a konkrétum, amikor a felsőoktatásban nem volt lehetőség a bérfejlesztésekre és az intézmény az úgynevezett szerződéses munkák irányába tolódott el, de ez mégis hasznos volt, mert bizonyos bérkiegészítést adott az oktatóknak, de a költségvetést is 15-20%-ban pótolta.

A költségvetésen kívüli (KK) munkák jelentették akkor és jelentik napjainkban is a főiskola és a szakma legfontosabb kapcsolatát. Mivel a munkákba hallgatókat is bevontunk, ez a szakma megismerésének és megkedveltetésének is jelentős eszközevé vált. Az intézmény bevételeiből nemcsak oktatók, hanem – a demokratikus fórumokon elfogadott szabályok szerint – a dolgozók is részesültek.

– *Ebben az időszakban alakultak ki az intézmény belső szervezeti egységei. Mennyire voltak ezek célszerűek és tartósak?*

– A kialakított oktatási egységeink a 80-as évek elvárásainak megfeleltek. Továbbfejlesztésükre, újak létrehozására csak az évtized végén került sor. Rengeteg energiát emésztette fel a formális demokrácia keretében életre hívott állami, társadalmi és pártszervezetek fenntartása. Külön problémát jelentett az ülések egyeztetése. Kis intézmény lévén, hamar beleütköztünk az „én bizottságom – te bizottságod” hatásköri problémákba.

– *Mit tart még ma is meghatározónak a főiskola életében igazgatói időszakából?*

– Két dolgot. Először: az eredetileg félbehagyott oktatási épület második szintjének kiegészítését. Itt működik jelenleg a műszeres gyakorlatok alapjait megteremtő mérőterem. Itt kapott helyet a későbbi Térinformatika Tanszék is. Másodszor: a

kollektív vezetésre való törekvést, amelynek nyomai még a megváltozott társadalmi viszonyok ellenére, napjainkban is fellelhetők.

– *Ennyi év újabb tapasztalata alapján és a mai körülményeket figyelembe véve mit tenne, ha ismételten ezt a tisztséget kellene ellátnia?*

– A mai kor „kihívásainak” megfelelni vezetőként nem tudnék, talán nem is akarnék! Nem hiszek az üzleti alapokon megszervezett felsőoktatásban. A forintokért vagy euroért csepegtetett tudáscsomagok azt sugallják, hogy bárki csupán pénzért megvásárolhatja azokat magának. A tudáshoz vezető út a gyakorlaton keresztül vezet, ehhez pedig sok energia és még több idő kell!

Dr. Joó István

főigazgató (1986-1994)

– *Ön hosszú éveken keresztül a főiskola „külsős” oktatója volt. Hogyan élte meg azt a lehetőséget, hogy 1986-ban kinevezték a kar főigazgatójának?*

– A Földmérési Technikum 1962-ben indult. Az ÁFTH nem lehetett idegen ebben a kapcsolatban, hiszen az hozta létre a Földmérési Technikumot és építette meg az épületet és biztosította a működési feltételeket. 1965-től oktattam (Blahó Imre után) a Felsőgeodéziát. Ez azt jelenti, hogy az ÁFTH intézménye volt, majd a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem főiskolai kara 1972-től. MÉM OFTH részéről úgy történt, hogy azt néztük, olyan egyetemhez soroljuk Székesfehérvárt, amely ugyanakkor a MÉM felügyelethez tartozik. (Nem akartunk olyan példát, mint a bajai főiskola esete.) Az iskola iránt megkülönböztetett figyelemmel voltunk és a kapcsolatot is ennek megfelelően tartottuk, hogy a viszony az állami földméréssel mindig élő legyen. Így oktatni tulajdonképpen nem idegen helyre jöttem. Szerencsére – az Oktatási Minisztérium felügyelete mellett – szakmai főhatóságunk továbbra is FVM.

Ide kerülve feladatomban éreztem a főiskola számára a magas szintű oktatás szakmai, tudományos, anyagai és személyi feltételek biztosítását. Ez az adott feltételek mellett sikerült. A létszám nagyban emelkedett, 10 minősített oktatóval lett több, az épület-együttesekben markáns fejlődés történt: a kollégiumi épületek, bővült az ebédlő, Bodajk, Sukoró, négy lakás, négy hektáros gyakorló bázis Pákozdon, továbbá 100 db PC számítógép, az egykori gyalogsági laktanya épülete, majd a főépület harmadik emeletének megépítése.

Volt néhány konfliktus 1986-ban. Az MSZMP pesti fórumain már „szabadabb szelek jártak”. Ide kerülve az itteni pártalapszervezet még a régihez akart ragaszkodni, szeretne volna a főigazgatót minden döntéséről számon kérni. A végén, ebből évente egy összegzett tájékoztató lett.

– *Köztudott, hogy a Pirosalma utcai épület fejlesztése korlátos volt. Az Ön főigazgatói működési időszakában mégis talált lehetőséget a fejlesztésre, itt az oktatási épületben, de a kollégiumban és másutt is.*

– A fejlesztések anyagi feltételeit sohasem volt könnyű megteremteni. Ehhez egy bizonyos elismertség is kellett. Nagyon fontos a kapcsolatok megléte és építése. Emiatt jónak kellett lenni a kapcsolatnak az állami földméréssel, a főhatósággal. Persze az is közrejátszott, hogy az egyetem akkori rektora (dr. Gál János) támogatta, hogy önállóan tudjunk extra forintokat szerezni. Végül is ez az út járható volt. Abban az időszakban a főigazgató megszerezte a pénzt, de közben biztosította az egyetem vezetését, hogy ez a pénzszerzés nem az egyetemről való elszakadást, az önnálósulást célozza, hanem egyszerűen az egyetem ezen karának hangsúlyosabb fejlesztését.

– *Milyen megfontolások motiválták, hogy megvegyük az ARÉV bodajki turista szállóját, felépítsük a sukorói gyakorló bázist, vagy éppen a négy pár lakótelepi lakást, melyeknek ma is élvezzük a hasznát?*

– Erre a kérdésre már az előbbieken részben válaszoltam. Abban az időben a MÉM egy nagyobb összeget adott a központi épület bővítésére. Ezt szeretnénk volna megoldani. Szóba jött a tóparti iskola (ML Esti Egyetem) megvétele a munkásszállóval együtt, vagy ami a legideálisabb lett volna, itt a szomszédságban lévő Kandó Kollégium átvétele. Ebben dr. Tóth Mihály igazgatóval megállapodtunk, hogy eladják. Amikor a kért pénz is megvolt, akkor elállt az ígértétől. Így került sor Bodajk megvételére, Sukoró megépítésére, meg a lakások vásárlására, a kollégiumi szolgálati lakás átvételére és vendégszobák kialakítására. Persze mindehhez az akkori összeg nem lett volna elég. A pénzt „forgatni” kellett. Szerencsénk volt az akkori magas kamatok mellett, hogy az jól sikerült.

– *Vezetésének időszakában érte el az intézmény, hogy a tudományosan minősített oktatók száma (az egyetemi doktorokkal együtt) az össz oktatók 40%-át is meghaladta. Mit jelentett ez az intézmény életében?*

– Sikerült abban az időszakban külső forrásokból importálni tudományos fokozattal rendelkező oktatókat, de belsőleg is működött a kérdés. Ebben az időszakban szerezte meg tudományos fokozatát Gerencsér Miklós, Csepregi Szabolcs és Verőné Wojtaszek Malgorzata. A minősített oktatók magas száma hitelesítette a Főiskolai Kart a tudományos és felsőoktatási környezetben, úgy hazai, mint külföldi viszonylatban. Ennek a politikának volt köszönhető, hogy ma a karnak olyan főigazgatója van, aki minősített és hazai és külföldi viszonylatban is elismert szakember.

– *Mit tart még ma is meghatározónak a főiskola életében főigazgatói időszakából?*

– Két korszerű tárgy bevezetését az oktatásba és elsőként Magyarországon, (távérzékelés és térinformatika). A tárgyak megjelenése maga után vonta a tanszékek korszerűsítését, illetve a Térinformatikai Tanszék létrehozását. Majd következett a Felmérési és Földrendezői Tanszék megalakítása. Ez azt bizonyította, hogy az akkori főigazgató (és egyúttal a Geodézia Tanszék vezetője), felül tudott emelkedni a szűkebb szakmai (tanszéki) érdekeken. Nem ártana ezt ma is figyelembe venni a tanszékek érezhető rivalizációja során.

– *Ennyi év újabb tapasztalata alapján és a mai körülményeket figyelembe véve mit tenne, ha ismételten ezt a tisztséget kellene ellátnia?*

– A kérdést – már koromnál fogva – sem tudom megválaszolni. Inkább úgy tenném fel a kérdést, hogy mit ajánlana a kar mostani vezetésének? A válasz: tovább kell erősíteni a szakmai elkötelezettséget, a kapcsolatokat ápolva meg kell őrizni az eddigi sajátos kapcsolatokat az FVM-mel, FÖMI-vel, mert ez is segít pénzforrásokhoz

hozzájutni. Élni kell a mai rugalmasabb, vállalkozási lehetőségekkel. Sopron - Fehérvár kapcsolatát hosszú távúnak kell tekinteni, de arra is ügyelni, hogy a kialakulóban lévő szabályozások ne legyenek túl merevek. A négy éves képzésről továbbra sem szabad lemondani. Ugyanis ennyi év szükséges ahhoz, hogy tartalmasabb ismereteket kapjanak a hallgatók. Így nyílik lehetőség arra is, hogy meginduljon a doktorandusz képzés. Ez segítséget nyújthat az oktatásban is. Az oktatók és hallgatók viszonylatában segíteni kell a hallgatókat, őket partnerként kell kezelni, de a tanár/hallgató viszonyának nem lehet tárgya sem a tanterv, sem a tananyag, sem pedig a követelmény.

Dr. Ágfalvi Mihály

főigazgató (1994-2001)

– Az Ön vezetői időszakára esik az akkori FFFK kétszeri (amerikai és magyar) akkreditációja. Az intézmény életében ez volt az első „minősítés”. Hogyan érte ezt meg?

– Ezt a főiskola eddigi életében az egyik legfontosabb állomásnak tartottuk mindannyian, és így is készültünk rá. Igaz, ahogy a kérdésből is kitűnik, két „állomás” is volt, mert az egyetem akkori vezetése egy bölcs elhatározással, nemzetközi kapcsolatait felhasználva, mintegy elébe ment a hazai megmértetésnek azzal, hogy az USA-ban szokásos eljárást, és az ott működő bizottságot kérve, felkészítette az intézmény karait a magyar minősítésre. A felsőoktatási törvény érvénybe lépése óta mindannyian tudtuk, hogy az akkreditációnak alá kell vetnünk magunkat, magát az eljárást azonban nem ismertük, mert a magyar felsőoktatásban ez nem volt szokás. Természetesen az oktatásunk minőségét (hogy ezzel a manapság oly divatos és elcsépeelt szóval éljek) állandó szakmai kontroll alatt tartottuk, de olyan, minden részletre kiterjedő adatgyűjtésre és elemzésre, melyet egy akkreditációs eljárás igényel, soha az iskola életében nem került sor. Az amerikai akkreditáció tapasztalatai után (és főleg az összegyűjtött rengeteg anyag birtokában) könnyebben készülhettünk a magyar minősítésre. Azt hiszem, hogy az amerikai akkreditációnak is köszönhetően, a magyar felsőoktatási intézmények közül az elsők között voltunk az akkreditált egyetemek (és karok) sorában. Nagyon bízunk benne, hogy az évtizedeken át végzett munkánk alapján elismerik a kar tevékenységét. A kar erős minősítése, a tanszékek úgyszintén erős, és az akkor még legfiatalabb – térinformatikai – tanszékünk kiváló minősítése, az egyik legmaradandóbb emlékem vezetői munkámból.

– Hosszú évek után a hagyományos földmérő- és földrendező szak után megindult az ingatlan-nyilvántartó szervező új szak oktatása, amely önköltséges. Hogyan tudták ezt megszervezni?

– Nem könnyen, ha tömören akarok fogalmazni. Elődeimmel együtt többször megkíséreltük, hogy a szakma által megfogalmazott igények kielégítésére, a szakmán belül kibontakozó új irányzatok és az ahhoz rendelt feladatok megoldására alkalmas szakemberek alapképzését elindítsuk. Kudarok sora után is volt mindig erőnk és hitünk, és a sikeres akkreditáció is biztatást adott ehhez, hogy talán többre is alkalmasak vagyunk, mint ahova „beskatulyáztak” minket. Ez önmagában természetesen nem lett volna elég. Kellott ehhez egy olyan „helyzet”, egy (tőlünk kicsit független) akarat, egy olyan intézmény, mint az ELTE Jogi Továbbképző Intézete, amelyik társult velünk.

Ennek megnyerésében nagy segítséget adott Dr. Fenyő György és nem utolsó sorban az FVM FTF igen intenzív közreműködése, amely ezt a sikert meghozta. Ilyen „hátszél” mellett is hosszú volt (majdnem két év) az út a szak akkreditációjáig.

Az utóbbi időben nagyban emelkedett a hallgatói létszám. Ez sok nehézséget is okozott. Nappali, levelező, továbbképzési szakokon jelentkezett ez a többlet.

A hallgatói létszám növekedését kizárólag az új szak indulása okozta, mert a „hagyományos” képzésünkben mind a nappali, mind a levelező tagozaton évek óta csökken a felvételi keretszámunk. Egészen pontosan az állam által támogatott képzési létszámunk, ami ugyan nem túl nagy szám, de a „fejkvótás” rendszerben ezt is megérzi az intézmény költségvetése. Ezért is fontos mindnyájunk számára, hogy elindulhatott az új szakon a képzés. Ez az oktatás jelenleg csak levelező tagozaton folyik. A képzés önköltséges, mégis (vagy talán ezért) nagy az érdeklődés a szak iránt. 2002. szeptemberétől a nappali képzést is megindítjuk. Az indulás nehézségeivel mindig számolni kell, szerencsére a sokat tapasztalt, felkészült munkatársainkkal ez a periódus lerövidíthető.

– A felsőoktatásban a kereseti lehetőségek – a közalkalmazotti bértábla beszűkülése miatt – eléggé behatároltak. Mégis, mit lehet tenni, hogy az előregedett oktatói gárdát előbb-utóbb fiatalok váltsák fel?

– Ezt a helyzetet a felsőoktatás (és a kar) önmaga nem tudja megoldani, ez meggyőződésem. Amíg a társadalomban jelen lévő tendenciák (pl. amíg az oktatás rangja, az oktatást végző és segítő dolgozók értéke – lásd közalkalmazotti bértábla, olyan – amilyen), vagy az előregedés általános trendje, (csak hogy két tipikus és szinte unalmasnak tetsző okot soroljak), nem változnak meg, addig igen nehéz a feladvány. A kérdés az volt: mit lehet tenni? Én mégis azzal a jellegzetes és sablonos válasszal folytatom: miért nem lehet megtenni? Valójában ezzel kikerültem a választ. Szerencsére nem egyedül birkózunk ezzel a kérdéssel a világban. Válasz természetesen több is létezik, hisz példák vannak az alapítványi felsőoktatási intézményektől kezdve a „vállalati egyetemekig” számosan. A számunkra kedvezőt megtalálni nehéz.

– Mit tart még ma is meghatározónak a főiskola életében igazgatói időszakából?

– Egy látszólag ideális helyzetben vettem át az intézmény vezetését, hisz az ezt megelőző korszak egy – többféle értelemben is – jelentős építkezés időszaka volt. Sajnos, ezt a periódust feltételrendszerében nagyon megváltozott gazdasági évek követték. A kar agrárágazati intézményből OM intézmény lett. Megszűnt mögötte az a biztos „háttér”, amely a jelentős beruházások fenntartásának, üzemeltetésének a garanciáját jelentette. Át kellett élnünk az 1995-ös évet, személyi következményeivel együtt. Elindult és befejeződött a felsőoktatás integrációja, amely előnyökben szűkös, veszteségekben bővebb folyamat volt. Nem voltak könnyű évek. Ezek után a válaszra térve, meghatározónak tartom azt, hogy ilyen feltételek mellett is együtt maradt az intézmény. Az 1995-ös kényszerű leépítések ellenére a dolgozói gárda nem változott. Nem kellett eladnunk megszerzett javainkból semmit, sőt ha látványosan nem is, de szerényen gyarapodtunk. A korábbi kérdések kapcsán már érintettem, hogy meghatározó élményem volt az akkreditációk időszaka. Több (talán nem jelentős) kudarc után jó volt a sikert megélni, aminek az öröme az adta, hogy ez együtt, mindannyiunk eredménye volt. Ami elődeimnek nem sikerült, az a szervező szak indításával, a „csapattal” együtt nekem megadatott. Azt remélem, számunkra egyfajta elégtételt jelenthet az iskola életében megjelent új képzés. Befejezésül szeretnék

visszatérni az integrációra. Abban a megtisztelő feladatban volt részem, hogy a Nyugat-Magyarországi Egyetem integrációját előkészítő testületnek elnöke lehettem. Az előkészítés „leveleznylése” tapasztalatszerzésben gazdag időszak volt számomra. Sikertelt megismerni, a társult intézmények életét, törekvéseit, gondjait. Nem volt egyszerű feladat, de személyes sikerként élttem meg, hogy az egymásnak feszülő „nagyok” csatározásában megoldásokat tudtunk találni. Sok nyitott kérdés maradt persze a régi-új intézmények munkájában, sok felszínre kerülő ellentmondás szinte bele volt kódolva a procedúrába. Ezekkel együtt azt remélem, hogy a kart sikerült átvezetni egy új korszakba, ami talán ismét egy építkező időszak lesz.

– *Az elmúlt időszak tapasztalata alapján és a mai körülményeket figyelembe véve mit tenne, ha ismételten ezt a tisztséget kellene ellátnia?*

– Költői a kérdés, hiszen erre már módomban nem lesz, de ambícióm sincs. Nagyon sok olyan dolog jut mégis az eszembe, amire figyelni kellett volna, amire most nincs mód kitérni. Ráadásul bárhog is fogalmaz az ember, óhatatlanul kihallható belőle az utódoknak szóló instrukció. Soha nem szerettem azt a helyzetet, amikor „visszabeszélve”, utólag próbál okos lenni az ember. Egy fokkal enyhítheti talán a dolgot az a szituáció, hogy vezetőim megtisztelő bizalmaként a „második” sorban segíthetem munkájukat, talán módomban lesz még tenni is valamit „javításként”. Kiragadva néhány területet: az oktatás-nevelés területén, úgy gondolom több segítséget kell adnunk a hallgatóknak, hogy be tudjanak illeszkedni a felsőoktatásba, hogy legyen igényük a tanulásra, az önálló munkára (sport, különböző önképző körök, szakmai kirándulások, stb). Szinte soha nem derül ki, csak ritkán, végzés után, hogy mi minden lakozik még lányainkban-fiainkban. Ezek együtt azt jelentik, hogy a több-kevesebb lendülettel működő diákszervezetek (HÖK, Kollégiumi Bizottság, Valéta Bizottság) munkáját jobban kell figyelni, segíteni. Fontos lenne a szakmai vállalatokkal (a vállalkozókkal), a műszerforgalmazókkal, egy még szorosabb kapcsolatot kialakítani; információs-tudás centrumként működve kölcsönös előnyök származhatnának a tartalmasabb együttműködésből. Nagyon fontosnak tartottam mindig a megbízható nyelvtudást (magyar és idegen nyelven egyaránt). Nélküle jó oktatás, kutatás, tudományos munka nem végezhető és a kapcsolatok nem ápolhatók. Szükség lenne mind a két „tartományban”, a hallgatóknál és oktatóknál egyaránt, újra előtérbe helyezni a kar hangulatát meghatározó, belső emberi kapcsolatok (oktató-hallgató, oktató-oktató, oktató és munkatársak, stb) segítségét.

Oktatás a GEO-ban

Írta: Dr. Ágfalvi Mihály

Új feltételek, új feladatok

Ebben a fejezetben a Főiskolai Karon végzett munkák közül talán a legfontosabbat, eredményeiben a legnehezebben mérhető, hatásában csak hosszú évek után jelentkezőt, az oktatás-nevelés munkáját szeretnénk bemutatni az Olvasónak.

A főiskolai képzés harminc évre visszatekintve, ebből a távlatból ma már mindannyian tudjuk, hogy 1972 szeptemberében egy alapozó korszakot zártunk le abban a munkában, ami a középiskolai tanulmányokra (az érettségire épülő) földmérő képzésben 1959-ben, Székesfehérváron megindult. Igaz, önálló intézményi létezésünk 1972-ben megszűnt, de sok hozzánk hasonló iskolával ellentétben, megmaradtunk. A magyar agrár és műszaki felsőoktatás egyik meghatározó egyetemének főiskolai karaként, rangban növekedve, és az anyaintézmény egy szép hagyományával gazdagabban megújulhatott az intézmény. Ennek alapjait a több mint negyven éve indult oktatás első időszakában dolgozó elődeink teremtették meg. Az ő munkájuk eredménye is, hogy 1972 óta, immár harminc éve, egy nagyhírű egyetem karaként továbbra is végezhetjük a ránk bízott feladatokat.

A kiadványunkat forgatók közül – reményeink szerint – sokan emlékeznek még a 25 éves emlékkönyvünkre, így ennek a fejezetnek az összeállításánál erre az emlékezetre építünk. Az újabb nevezetes dátum adta alkalomkor ezért az azóta eltelt évek szerepelnek hangsúlyosabban, s a korábbi évekből csak a feltétlen szükséges adatokat kapcsoljuk ide. Mozgalmas öt évet éltünk meg. Ezeknek az éveknek a történéseit könyvünk különböző fejezeteiben részleteiben is olvashatjuk, mégis szükségesnek tartom, hogy röviden idézzek néhányat itt is.

Több erőteljes hatás is érte intézményünket az elmúlt évek alatt, melyeket oktató munkánk szempontjából meghatározónak kell tartunk és következményükkel már a közeljövőben is számolni kell.

A felsőoktatásról szóló 1993-as LXXX. törvény végrehajtása során:

- 2000. január elsején létrejött a *Nyugat-Magyarországi Egyetem*
- 2000. novemberében kormányrendelet született a *felsőoktatási tanulmányi pontrendszer*, a kreditrendszer 2002 szeptemberi bevezetéséről.

Ezzel formálisan is megváltoztak (ill. folyamatosan változnak):

- a Kar szervezeti és gazdasági feltételei, ezzel együtt az oktatás környezete,
- az oktatás követelményrendszere és
- a tananyag tartalma.

Meghatározó tényező szakmánk változása is

- a *gyors és állandó technikai-technológiai fejlődés*, melynek követése, hatásainak a tananyagba való gyors beépítése éppoly nehéz és időigényes munka, mint a másik, ebből eredő feladat,
- az új szakmai programokra való felkészülés-felkészítés,
- (a digitális alaptérkép (DAT) rendszerének előállítás, az áttérés a korszerű, digitális térkép-alapú ingatlan-nyilvántartásra, a Nemzeti Kataszteri Program és a

Magyar Topográfiai Program, mind olyan feladatok, amelyek oktatási szegmensében fontos szerep jutott és jut a karnak, a programok megvalósításában pedig a végzett hallgatóinknak.

Ezeket előrebocsátva szeretnénk bemutatni lehetőségeinket, képzési céljainkat, az eddig végzett munkánkat és a jövőbeni terveinket.

Feladataink megoldásakor lehetőségeinket alapvetően – az új intézményi kereteken belül is – elsődlegesen a magyar felsőoktatás írott (és íratlan) „szabályai”, a felsőoktatás számára biztosított feltételrendszer adják. Az egyes szakok általános követelményeit az oktatási miniszter által jóváhagyott képesítési követelmény-rendszer határozza meg. Karunk az agrár felsőoktatás intézményeihez tartozik, így általánosságban azok képzési rendjéhez, követelmény-rendszeréhez igazodóan szervezzük az oktatás munkáját. Ezek előírásait szem előtt tartva, képzésünk másik fontos szervező elve abból a feladatból következik, amelyet alapításunktól kezdve gondozunk, nevezetesen: a szakterület, és ezen belül elsősorban a földügyi szakigazgatás számára szükséges operatív szakember utánpótlás képzése.

Tudatosan vállaljuk ebből következően azt a küldetésünket, amelyet magunk számára többször is megfogalmaztunk, s amelyet az intézményünk fejlesztése során követünk: meghatározó szerepet betölteni a földmérés, a földrendezés, az ingatlan nyilvántartás, a fotogrammetria, a térinformatika, az információ menedzsment technológia-orientált felsőfokú oktatásában.

Küldetésünket meghatározva kijelöltük stratégiai céljainkat is. Ezek összeállításakor különösen fontos szerepet kapott „A földügyi-térképészeti szakterület oktatás-továbbképzési stratégiája” c. 2000-ben, az ágazati miniszter által jóváhagyott dokumentum. Ennek az elkészítésében a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Földügyi és Térképészeti Főosztályának, a Földmérési és Távérzékelési Intézetnek, a Budapesti Műszaki Egyetemnek, és az Agrárszakoktatási Intézetnek munkatársaival dolgoztunk együtt. A munkának a fő célja az volt, hogy megalapozza a földügyi szakigazgatás területén a professzionális képzés-továbbképzés általános bevezetését. Az anyag a szakágazat működési körülményeinek, a rendelkezésre álló emberi erőforrás felkészültségének, a terület előtt álló feladatok és a szakoktatás jelenlegi helyzetének átfogó elemzéséből kiindulva adja meg a szakterület igényét az oktatás-képzés intézményei számára. Úgy fogalmazza meg a követelményeket és a célokat, hogy az erre épülő oktatás egyben segítse az ágazatot a közigazgatás megújulásához vezető úton és a közelgő EU csatlakozással kapcsolatos igények kielégítésében.

A dokumentumban összefoglalt fejlesztési célokat átgondolva, fogalmaztuk meg a következő évekre vonatkozó alapvető stratégiai céljainkat:

- a földügyi-térinformatikai tudásközpont és oktatási-kutatási hálózat kialakítását
- a szakmai továbbképzés, a felnőttképzés erősítését és
- a nemzetközi oktatói és diákkapcsolatok erősítését.

Tantervek

Láthatóan hosszú a sora azoknak a feltételeknek-feladatoknak, melyek meghatározzák munkánkat. Ennek kereteit a mindenkor tanterveink adják. A Karon az 1972-es indulástól kezdve több tanterv alapján szerveztük az oktatás munkáját. Az 1998-ig használt (átlagosan 5 évenként korrigált) tanterveink szerint az alapképzésben a nappali

tagozaton földmérő és a földrendező mérnöki szakokon, a levelező tagozaton földmérő szakon folyt oktatás.

Egy korábbi tanterv, 1998 előtti, a fejezet végén található.

Az érvényben levő tantervünk korrekciós munkáit 1998-ban kezdtük meg és a nappali tagozaton az 1999/2000-es tanévtől már az új tanterv szerint indult a képzés. A tanterv alapjaiban nem változott meg. Új vonása volt azonban, hogy az oktatási kínálat szélesítése okán mindkét szakon két-két szakirányt határozott meg: a földmérő szakon mérő, illetve térinformatikus, a földrendező szakon rendező, illetve nyilvántartó szakirányt. Az oktatási kínálat szélesítése mellett természetesen a szakma trendjeinek figyelembe vétele (a térinformatika előretörése, az ingatlan-nyilvántartás szerepének erősödése) is indokolták a változtatás szükségességét.

1999-es tanterv a fejezet végén található

A két szak tanterve, a korábbi években kialakított elhatározásunkat érvényesítve, az első négy félévben azonos volt. Az első évben (2 félév) alapképzés, a második évben (3-4-dik félév) általános szakmai alapképzés folyt. A szakosodás, a szakirány választás az ötödik félévben történt meg. A tavaszi félévek szorgalmi időszaka 13 hétig tartott (az intézeti terepgyakorlatok miatt), míg az őszi félévek 14 hetesek voltak. A III. évfolyam második féléve a szakdolgozat készítésére kiadott idő miatt 10 hétig tartott. A heti átlagos óraszám 28 volt, ehhez jött még az első négy félévben a heti 4 nyelvi óra. A képzésre fordított összes órák átlagos száma 2597 volt. Az új tantervet a nappali tagozat után a levelező tagozaton is bevezettük. Az új oktatási rend szerint 2001-ben végeztek az első nappali tagozatos hallgatók. Ezeket az éveket is hozzátéve a 25 éves évkönyvünkben már ismert táblázathoz, az elmúlt 30 év alatt, azt hiszem, számszerűleg is teljesítettük az ágazat részéről elvárt feladatokat.

A kiadott diplomák száma

Év	Földmérő	Földrendező	Év	Földmérő	Földrendező
1973	30	-	1987	29	14
1974	58	-	1988	49	12
1975	75	-	1989	28	13
1976	56	11	1990	37	11
1977	47	12	1991	27	17
1978	57	12	1992	37	20
1979	52	10	1993	29	13
1980	47	14	1994	41	8
1981	64	9	1995	46	12
1982	62	15	1996	38	14
1983	36	12	1997	37	19
1984	56	12	1998	43	8
1985	35	13	1999	59	27
1986	45	9	2000	60	9
				M*	T**
			2001	36	9
					18

* mérő szakirány, ** térinformatikai szakirány

A főiskolai kar 30 évének történetében nyugalmas időszakot sajnos keveset találunk. Időrendben haladva az elmúlt két év ismét jelentős változásokat hozott életünkben. Az okokat a fejezet bevezetőjében már ismertetett hatásokban kereshetjük. A belőlük következő feladatokból az új egyetemi szervezet felállása mellett az egyik fontos munkánk az új szakunk alapítása volt. Az FVM FTF ágazati oktatás-továbbképzési stratégiájában az egyik kiemelt cél az ingatlan nyilvántartási szervező szak alapítása

volt. A Karnak ebben fontos szerep jutott. A szakalapítás előzményeihez tartozik az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem Jogi Továbbképző Intézetében (ELTE JTI) korábban indított ingatlan-nyilvántartási titkárképzés. A képzés egyetlen „hibája” a „kimeneti oldal” jelentkezett, ugyanis a tanulmányok eredményes elvégzése után sem kaphattak a végzettség felsőfokú diplomát. Az ingatlan-nyilvántartási szakterülete a nemzetgazdaság szervezetének átalakulásával, a magántulajdon meghatározó jelenlétével, különösen felértékelődött. Ezért (is) elodázhatatlan kérdéssé vált a szakterületen megindítandó felsőoktatási képzés. Ezt felismerve a Kar az ELTE JTI-vel összefogva indította el, még 1998-ban a végül sikeresen befejeződött akkreditációs eljárást. Ennek eredményeként 2000-ben a Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) javaslatára az oktatási miniszter engedélyezte az ingatlan-nyilvántartási szervező szak alapítását és indítását. Több évtized eredménytelen próbálkozásai után először sikerült kiszélesíteni alapképzésünk kínálatát. Így 2001-ben megkezdhetjük a levelező tagozaton az önköltséges képzést, s reményeink szerint 2002 őszén a nappali tagozaton is köszönhetünk első éveseket. A következő táblázat a hallgatói létszámnak az újabb évekbeli változását mutatja. Az új szak megjelenésével a kar fejlődésében új, remélhetően hasznos korszak következik, s lassan sikerül leküzdeni azokat a hátrányokat, melyek hallgatóink relatíve kis létszámából származnak (és csökkenteni azoknak a kritikáknak az élet, melyek a létszámmra vonatkoznak).

Létszámadatok a képzéshez kapcsolódóan 1997-2001

	1997 év		1998 év		1999 év		2000 év		2001 év	
	III.	X.	III.	X.	III.	X.	III.	X.	III.	X.
Nappali tagozat										
I. évfolyam létszám	81	80	74	83	58	94	54	90	61	94
II. évfolyam létszám	50	63	61	60	56	49	51	46	47	54
III. évfolyam létszám	54	51	51	63	62	55	51	51	51	41
Nappali összesen létszám	185	194	186	206	176	198	156	187	159	189
Levelező tagozat										
I. évfolyam létszám	14	36	15	54	46	43	26	50	19	46
II. évfolyam létszám	23	14	16	10	12	36	34	17	18	16
III. évfolyam létszám	2	21	21	15	14	12	13	33	33	17
IV. évfolyam létszám	0	0	0	26	26	18	19	13	13	33
Levelező összesen létszám	39	71	52	105	98	109	92	113	83	112
Ingatlan-nyilvántartási szervező szak										
Titkárképzőt végzetek*									56	56
Új szervező szakos*									-	120
Tagozat összesen	224	265	238	311	274	307	248	300	298	477

* 2001-ben csak levelező tagozaton folyó képzés

Oktatásunk további megújítását az új szak indításának előkészületei mellett a fejezet bevezetőjében felsorolt további programok adták. Az Oktatási Minisztérium (OM) által elrendelt feladatnak megfelelően megkezdjük 2000-ben az oktatásunkat meghatározó alapidokumentumok, a tanterv, a tantárgyi programok elkészítését. Így az 1999-ben készített tantervünk sem volt hosszú életű, bár még a felmenő évfolyamoknál, azaz 2003-ig, érvényben marad.

A tanterv korszerűsítésének rendszeresen visszatérő munkájára korábban az volt a jellemző, hogy azt erős szakmai kontroll alatt (FVM FTF, FÖMI és vállalati szakemberek bevonásával) végeztük. Most, az átalakítás jelenlegi munkáiban, az átfogó ágazati stratégiát szem előtt tartva a tanulmányi pontrendszer szempontjait hangsúlyosabban kellett érvényesítenünk.

A kreditrendszer kötelező, 2002-2003 tanévi bevezetése miatt, a tanterv szerkezetét jelentősen át kellett alakítani. Ezt a munkát 2001-ben kezdtük meg. A munka hosszú volt és még nem fejeződött be teljesen. A szerkezeti átalakítás okán (is) újragondoltuk a tanterv tartalmát, a tantárgyak sorát, a tárgyak egymásra épülésének rendjét. Ki kell dolgoznunk még 2002-ben az új tantárgyi programokat. Az új szerkezetű tantervnek – a korábbi hasonló dokumentumokhoz képest – jelentős eltérése, hogy megjelennek a kötelező, a kötelezően választható és a szabadon választható tárgyak. A tanulmányok alatt az Európai Kreditátviteli Rendszer (European Credit Transfer System, ECTS) elveit követve: „...az oklevél megszerzésének feltételül előírt minden, tanulmányi munkaidő-ráfordítással járó tanulmányi követelmény teljesítését felsőoktatási tanulmányi pontokban (kreditben) kell mérni...”, így a tanterv tantárgyainál az óraszámok, a számonkérési formák, a jelleg (azaz kötelező, kötelezően választható és szabadon választható), mellett meg kell adni a tantárgy teljesítésével elérhető kreditpontok számát is.

Az új tanterv

A folyamatosan megújuló tanterveink eredményes „teljesítésének” egyik nagyon lényeges „sikertényezője” az önálló tanulást segítő oktatási anyagok elkészítése. Az ECTS elveinek érvényre juttatása nemcsak a tanulmányi pontrendszer átvételét jelenti, hanem szorítja a felsőoktatási intézményeket egy olyan oktatás-szervezés felé, melyben az eddigieknél sokkal több teret (és időt) kell adni a hallgatóknak önálló tanulmányi munkájukhoz. Ebből következően meg kell változniuk (elsősorban formájukban, „hordozó” anyagaikban és szerkezetükben) a hallgatókhoz eljuttatott oktatási anyagoknak. Jelenleg még dominálnak oktatásunkban a „papír-alapú” jegyzetek, tankönyvek. Ezeket oktatóink folyamatosan írták-írják, mégis sok tantárgyban jegyzethiánnyal küszködünk. Ez a munkánk sajnos a korábbi évekhez képest nem folyamatos és rendszeres. Nagy az oktatói kar leterheltsége, szűkösek a költségvetésünkben erre csoportosítható források. Ez utóbbit nem tudja pótolni az sem, hogy sikeres pályázatainkból finanszírozott projektek révén közel 60, az alapoktatásban is használható jegyzet született.

A jegyzet- és tankönyvírás támogatásának egy másik, általunk még kevésbé használt lehetőségét adhatja, hogy tagjai vagyunk a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumon belül működő Intézményközi Tankönyvkiadói Szakértői Bizottságnak. A Bizottság által kiadásra javasolt és elkészített tankönyvek közül néhányat használunk a Karon is. Az FVM forrásokból támogatott tankönyvek azonban csak részben használhatók a Karon folyó oktatáshoz. Valamennyi kiadott tankönyv egy példánya megtalálható a kari könyvtárban.

Projektjeinkről szólva – melyek részletesebb leírását a továbbképzési részben olvashatjuk – a dolgok természetéből fakadóan ezek elsősorban az alapképzésünket „keretező” oktatási tevékenységeinket (továbbképzés, szakképzés) segítik. Ennek ellenére a projektmunka hatásáról röviden az alapoktatást tárgyaló részben is érdemes szót ejteni. Láttuk, hogy ez a tevékenység közvetlen segítséget ad az alapoktatás pótlólagos forrásainak megteremtésében. Közvetve is visszahat azonban az alapoktatásra, amennyiben először ebben a munkában jelenhetett meg az a képzési forma (távoktatás) és az azt segítő új szerkezetű jegyzetek sora, mely sok szakértő szerint az oktatás technikájának a megújulását, hatékonyságának növelését segíti majd, s az így kimunkált oktatási „technika” jobban illeszkedik az ECTS elveihez is.

A nevelésről

Az oktatás-nevelés területének egyik fontos színhelye a kollégium. A karnak 1989 óta van önálló kollégiuma, melyet az FVM támogatásával épített meg. Az összes férőhelyek száma 140 fő, amely a nappali tagozatos hallgatók mintegy 74 %-ának elhelyezését teszi lehetővé. A 45 lakószoba túlnyomó részben 3-4 ágyas, néhány 2 ágyas lakószoba van a lányok szárnyán. A szobák többsége hűtőszekrénnel ellátott, melyeket költségvetésen kívüli forrásokból vásároltunk. A lakószobákon kívül a hallgatók több közösségi helyiséget – mikrohullámú sütőkkel felszerelt konyhákat, tanuló termeket; TV szobákat, stúdió szobát, kondi termet – vehetnek igénybe. A kollégium két nagy termét átalakítottuk. Ez lesz ideiglenesen a szervező szakon és részben a levelező tagozaton tanuló hallgatók oktatásának színhelye.

A kollégium vezetését félállású igazgató, dr. Homoródi András (a kar oktatója), a napi adminisztratív és szervezési munkát gondnok, dr. Nagy József (a kar nyugdíjas oktatója) látja el. Munkájukat a kollégiumi küldöttgyűlésen választott 5 fős Kollégiumi Bizottság segíti. Munkájukról, a hallgatókról szóló fejezetben ők maguk is beszámolnak.

Az elmúlt évek tisztségviselői közül jónéhányan hatékony munkát végeztek. Külön érdemes kiemelni Mogyorósi Péter és társainak (Tarsoly Péter, László Rita, Károlyi Vivien, Himics Nándor) munkálkodását, akik sokat tettek azért, hogy a kollégiumban javuljon a diákok „közérzete”

Kollégiumi bizottsági titkár	Év
Bata Marianna	1997
Gajda Mária	1998
Harmat Izabella	1999
Harmat Izabella	2000
Mogyorósi Péter	2001
Mogyorósi Péter	2002

Állami ösztöndíjas hallgatók (Köztársasági Ösztöndíj)	Év
Schök János	1977
Halász Imre	1985
Barsi Árpád, Pesthy Irén	1989
Károlyi Attila	1991
Dudás Gábor	1992
Kuszinger Róbert	1994
Járja Krisztina	1999
Tarsoly Péter	2001, 2002

Végezetül szólni kell a felsőfokú oktatás egyik fontos feladatáról az értelmiségi életre való felkészítésről. Ennek számos oldala van, a kultúrától a sporton át egészen a hagyományok ápolásáig, melyet egyformán fontosnak kell tartanunk. Az iskolai élet folyamatosan változó körülményei között az oktatásnak ez a célja az elmúlt években egy kissé háttérbe szorult. A kultúra témájához kapcsolódó élénk munkáról nem tudunk beszámolni. A karon (ill. a kollégiumban) korábban működő öntevékeny, önképző csoportok munkája gyakorlatilag megszűnt.

Nem egészen tíz éve, hogy az akkori tanterv kialakítása során, több ok miatt, kivettük a tantárgyak közül a testnevelést. Azóta a hallgatók sportolási lehetőségei csökkentek. A karon működő GEO DSE igyekszik összefogni ezt a munkát. Három sportcsoportban folyik a tevékenység: általános, természetjáró és labdarúgó szakosztály. Az általános szakosztály részére heti két esti alkalommal (2 x 1.5-2 órában) tornatermet bérelünk a közeli szakközépiskolától, ahol mozoghatnak a hallgatók. Hagyományosan az alábbi bajnokságokat írjuk ki, ősszel: kosárlabda, télen: teremfoci, röplabda, tavasszal: kosárlabda. A bajnokság színvonala a hallgatók aktivitásától függ. A labdarúgó szakosztály a kollégiumban lévő közös kézilabda pályán heti két napon szervez

focimérkőzéseket, ezt a hallgatók ki is használják. Emellett a főiskola labdarúgó csapata minden évben indul a városi labdarúgó bajnokságban, immár 1987 óta. A hallgatók évente egyszer, több sportágban az ARFE kupa keretében megmérik Fejér megye más főiskoláinak hallgatóival. A négy főiskolai csapat közül általában az összetett bronzéremért szoktunk csatázni.

Rendszeresebb munkát végeznek, szervezik rendezvényeiket, ápolják a selmeci-soproni diákhagyományokat az évente változó felállású valéta bizottságaink. A nemes hagyományok 1972 óta honosak Fehérváron. A keresztelő szakestélyektől kezdve egészen a valétálásig számos alkalommal gyülekeznek össze diákjaink, végzett hallgatóink, tanáraink, a szakma neves képviselői, hogy a rájuk hagyományozott szokások szerint mulassanak. A hagyományok egyik legszebb, s a város életének 1973 óta egyik szép és hangulatos eseménye hallgatóink valétálása. A hallgatók búcsúja a várostól, a polgármesteri köszöntés és búcsú minden évfolyam számára emlékezetes, maradandó emlék.

Az oktató-nevelő munkának egy fontos segítője a Hallgatói Önkormányzat (HÖK). A csoport évente változó összetétellel (a rövid képzési idő következményeként) oldja meg feladatait. A HÖK a hallgatók személyes problémáinak megoldásában, a problémáknak az iskola vezetése felé történő közvetítésével, a különböző eseményeken, rendezvényeken, versenyeken való szereplések szervezésével, a szereplések költségeinek finanszírozásával foglalkozva végzi a munkáját. Információival segíti a diákmunkát, az álláslehetőséget keresőket; kapcsolatai révén a cégek, szervezetek felajánlásait közvetíti a hallgatótársaknak. Eljuttatja hozzájuk a HÖK-höz beérkezett ösztöndíjak, pályázatok, versenyek, meghívók, gyűlések részleteit illetve feltételeit. A HÖK a hagyományok megőrzésében is segíti a hallgatók munkáját.

A HÖK a hallgatókat illetve a kart az alábbi szervezetekben képviselte vagy képviseli: egyetemi tanács, kari tanács, EHÖK gyűlések. A HÖK eddigi vezetői:

HÖK elnökök	év
Maku László (alapító elnök)	1994-1996
Sárközi Boglárka	1996-1997
Gaál Szabolcs	1997-1999
Ferencz Viktória	1999-2000
Szép Péter	2000
Béldeky Gergely	2001-

Megjegyzések az 1999-es tantervhez. A terepgyakorlatok ideje és időtartama a jelenlegi tantervben: a 2. félév után Geodézia 3 hét; a 4.félév után Alappontsűrítés, Országos felmérés, Topográfia 2-2 hét; az 5.félév előtt Alappontsűrítés 2 hét. Üzemi gyakorlat 3 hét. Szigorlati tantárgyak (mindkét szakon): Matematika, Geodézia.

A záróvizsgára bocsátás feltételei: valamennyi előírt vizsga letétele, intézeti nyelvi záróvizsga vagy állami alapfokú C típusú nyelvvizsga. Képesítés: földmérő ill. földrendező mérnök a választott szakirányban. Szakirányok jelölése: M: mérő szakirány, Ti: térinformatikai szakirány; R: rendező szakirány; Ny: nyilvántartó szakirány

Megjegyzések a legújabb (2002) tantervhez: terepgyakorlatok ideje és időtartama: 2. félév után Geodézia 3 hét; Topográfia 1 hét; 4.félév után Alappontmeghatározás és Országos felmérés 2-2 hét. Üzemi gyakorlat 3 hét.

TANTERV (1999)

Szak	Közös félévek és				Földmérő				Földrendező			
	Tantárgyak				M		Ti		R		Ny	
Félév	1	2	3	4	5	6	5	6	5	6	5	6
Oktatási hetek száma	14	13	14	13	14	10	14	10	14	10	14	10
Tantárgyak												
1 Matematika	3+3	2+2										
2 Geometria	2+3	2+2										
3 Információ technológia	1+3	2+5										
4 Fizika és elektronika	1+2	1+2										
5 Geodézia	3+4	4+4										
6 Térképtan	2+1											
7 Fotogrammetria			2+2	2+3								
8 Vetülettan			1+2									
9 Kiegészítő számítás			2+2									
10 A térinformatika elemei			2+2									
11 Alappontmeghatározás			2+3									
12 Földtan és talajtan			2+2									
13 Jogi és államigazgatási ismeretek			2+0									
14 Magas, út és vízellátási ismeretek				2+2	2+2		2+2					
15 Mérnökgéodézia				2+2	2+2							
16 Topográfia				2+2								
17 Ingatlannylvántartás				2+2						2+2	2+1	
18 Országos felmérés				3+3	3+3		3+3		3+3	3+3		
19 Felsőgeodézia					3+0	3+1	3+0		3+0	3+0		
20 Gazdaságtan					2+2		2+2		2+2	2+2		
21 Menedzsment						2+2	2+2		2+2	2+2	2+2	
22 Minőségbiztosítás						2+0	2+0		2+0	2+0	2+0	
23 Mérnökvetika						2+0	2+0		2+0	2+0	2+0	
24 Térinformatikai alkalmazások					2+2	2+2	2+4	2+4				
25 Geodéziai rendszerek					1+2	2+2						
26 Távérzékelés						2+3	2+3					
27 Térinformatikai menedzsment							2+3	2+2				
28 Kartográfia								2+0				
29 Adatintegrálás							1+2					
30 Föld- és területrendezés								2+3	2+3	2+3	2+3	
31 Fotointerpretáció és távérzékelés								2+2		2+2		
32 Térinformatikai módszerek									2+2		2+2	
33 Településrendezés								2+0				
34 Ingatlanértékbécselés						2+1		2+2		2+2		
35 Földműveléstan ismeretek								2+0				
36 Környezet- és természetvédelem								2+2	2+2			
37 Mezőgazd. út- és vízellátás												
38 Polgári jogi ismeretek										2+0		
Szakirányú tárgyak heti össz. ó.s.z					24	20	24	20	24	21	24	20
egyéb tárgyak heti össz. ó.s.z					4	8	4	8	4	8	4	8
Heti össz-órás szám	28	26	26	27	28	28	28	28	28	29	28	28

Alaptárgyak: 1-6 tantárgyak
 Szakmai alapoó tárgyak: 7-19 tantárgyak
 Társadalomtudományi tárgyak: 20-23 és 38 tantárgyak
 A többi szakirányú tantárgy

M: mérő szakirány
 Ti: térinformatikai szakirány
 R: rendező szakirány
 Ny: nyilvántartó szakirány

TANTERV (2002)

Szak	Közös félévek és				Földmérő				Földrendező			
	Tantárgyak				M		Ti		R		Ny	
Félév	1	2	3	4	5	6	5	6	5	6	5	6
Oktatási hetek száma	14	13	14	13	14	10	14	10	14	10	14	10
1 Matematika	3+3	2+2										
2 Geometria	2+2	2+2										
3 Információ technológia	1+3	2+5										
4 Fizika és elektronika	2+2											
5 Geodézia	3+4	3+4										
6 Térképtan	1+2											
7 Topográfia		2+2										
8 Földtan és talajtan		2+0										
9 Fotogrammetria			2+2	2+3								
10 Térinformatika			2+2	2+2								
11 Alappont meghatározás			2+3									
12 Kiegészítő számítás			2+2									
13 Vetülettan			1+2									
14 Jogi és államig. ismeretek			2+0									
15 Rendszer szervezés és ter.			1+2									
16 Gazdaságtan			3+0									
17 Mérnökgéodézia				2+3								
18 Ingatlan nyilvántartás			2+2									
19 Műszaki ismeretek			2+2									
20 Országos felmérés			3+3	3+3	3+3		3+3		3+3		3+3	
21 Menedzsment						2+2		2+2		2+2		2+2
22 Minőségbiztosítás						2+0		2+0		2+0		2+0
23 Mérnökvetika						2+0		2+0		2+0		2+0
24 Ut és vízellátási ismeretek					2+2		2+2					
25 Térinformatikai alkalmazások					2+2		2+2	2+4				
26 Geodéziai rendszerek					1+2							
27 Felsőgeodézia					2+1	3+1	2+1		2+1			
28 Távérzékelés						2+3		2+3				
29 Műholdas helymeghatározás						1+2						
30 Térinformatikai menedzsment							2+3					
31 Kartográfia								1+1				
32 Adatintegrálás								1+2				
33 Föld- és területrendezés									2+3	2+3	2+3	2+3
34 Foto interpretáció és távérzékelés									2+2		2+2	
35 Településrendezés								2+0	2+0			
36 Vízrendezés									2+0			
37 Földhasználat és környezetvédelem									3+0		3+0	
38 Polgári jogi ismeretek										2+0		
39 Ingatlan értékbécselés						2+2				2+2		2+2
40 Vidék- és területfejlesztés										3+2		3+2
41 Ingatlan nyilvántartás											2+2	2+1
42 Település szociológia										2+0		
Szakirányú tárgyak heti össz. ó.s.z					18	16	18	16	19	16	18	17
egyéb tárgyak heti össz. ó.s.z					6	8	6	8	6	8	6	8
Heti össz-órás szám	28	28	28	28	24	24	24	24	25	24	24	25

Érvényesülés az életben
Könnyű munka

Érvényesülés az életben
Gyors előremenetel

Továbbképzés a GEO-ban

Írta: Dr. Szepes András

„A jó pap is holtig tanul”

Magyar közmondás

Mennyire szabad hinnünk a közmondásoknak? Sokszor egészen váratlan helyzetekben tapasztaljuk azt, hogy sok igazságot rejtene e népi bölcsességek. És rögtön itt a bizonyíték is, hiszen néhány éve már természetes elemként használjuk az „élethosszig való tanulás” fogalmát (life long learning). Mi váltotta ki mindezt a változást? Korábban is természetes igény volt a szakemberek tudásának rendszeres karbantartása. Azonban bekövetkezett a tudományban egy olyan változás, ami felgyorsította ezt a folyamatot. Mikor van szüksége egy szakembernek a továbbképzésre? Nyilván akkor, amikor tudása elkezd devalválódni, megnövekszik környezetében a számára már-már ismeretlen újdonságok halmaza. Ez a felfogás nem helytálló! Egy jó szakember nem engedheti meg magának, hogy a szakmai ismeretek nagymértékben elmenjenek mellette, hanem lépést kell azokkal tartania. Már a 60-as években elkezdtek tudósok arról beszélni, hogy lényegesen lerövidült a tudomány „felezési ideje”. De mennyire? Erre a kérdésre nem lehetett egzakt választ adni, nem mondhattuk azt, hogy 3 év, vagy másfél év! Csak azt tudtuk és tudjuk, hogy minden szakterületen oly mértékben megnőtt, illetve növekszik ma is az új ismeretek mennyisége, amit csak folyamatos képzéssel lehet követni.

A következő fontos kérdés az, hogy képzés vagy önképzés? Szét lehet választani egyáltalán ezeket a fogalmakat? Az önképzés azt jelenti, hogy a szakember folyamatosan figyeli a szakirodalmat, eljár konferenciákra, kiállításokra. Ezen a módon igen hasznos ismeretekre tehet szert, de ez gyakran igen költséges megoldás. A gazdaság átalakulása révén ma nem a nagyvállalatok jellemzik a legtöbb szakmát, hanem az 1-2 fős, vagy annál valamivel nagyobb vállalkozások. Ahhoz, hogy az így dolgozók hozzájussanak a friss szakmai eredményekhez, minden vállalkozásnak be kellene szereznie a legfrissebb szakkönyveket, előfizetnie a magyar és külföldi szaklapokra. Ezt még a nagyobb vállalkozások sem teszik meg! Ez ugyanis költségigényes, drágák a szakkönyvek és a külföldi szaklapok. Mi hát akkor a megoldás? Egyértelműen a továbbképzés!

A továbbképzés szervezete

A főiskolává válás azonnal megteremtette a szakmai továbbképzés igényét. A korábban a Felsőfokú Technikumban végzetek számára meg kellett oldani az átképzés lehetőségét, hogy megszerezhessék az új végzettséget, az akkor még üzemmérnökinak nevezett oklevelet.

A továbbképzés feladatát a kutatási igazgató-helyettes, majd később főigazgató-helyettes irányította, illetve 2001-től a továbbképzési főigazgató-helyettes. Munkájának lényege az, hogy megszabja a fő irányokat, megszervezze a új továbbképzési szakokat, segítse azok tantervének és tananyagának elkészítését, koordinálja az egyes folyó

képzési formákat. Tevékenysége nem minden esetben választható el az alapképzéstől, mert a továbbképzés annak folytatása, de másik oldalról annak fejlesztője is. Egyes időszakokban a továbbképzés feladatainak szervezését továbbképzési osztályvezető látta el.

Mindvégig fontos szerepe volt az egyes szakok mindennapi munkájának szervezésében a konzultációvezetőknek. Ők szervezték az egyes évfolyamok munkáját, tartották a kapcsolatot az oktatókkal és a hallgatókkal. Szerepük az elmúlt időszakban megnőtt és átalakult. Már nemcsak a szervezés, hanem az ún. kapcsolattartás is feladatuk, mely egyre nagyobb szerepet játszik e tevékenységen belül.

Az oktatási módszerek

Az ismeretek változásával, bővülésével, a mindennapi életben bekövetkező változásokkal párhuzamosan változtatni kell az oktatási technikákon is.

A kezdeti időszakban leggyakoribb oktatási módszer a közvetlen kapcsolatban rejtett. Ekkor a tanár előadások keretében adta át az ismereteket a hallgatóknak. A képzésben részt vevők valóban hallgatói voltak a tanfolyamoknak. A konzultációk közötti időszakokban otthon tanultak, készültek a következő foglalkozásokra, ahol gyakran számonkérés formájában ellenőrizték előrehaladásukat. Amennyiben feladatokat meg kellett oldani otthon, úgy azokat postán elküldve adták be a megjelölt határidőkre. Talán innen is volt a megnevezés „levelező” képzés. Az egyes konzultációk között az esetek nagy részében megszakadt a tanulási folyamat, mert a hallgatók különböző okok miatt nem tudtak a tananyaggal foglalkozni. Így igazán hatékonyak csak a konzultációs időszakokat tekinthetjük.

A továbbképzések során mindig nagy szerepet kaptak az ún. céltanfolyamok. Ezek nem adtak, adnak végzettséget, de felkészítenek egy-egy új feladatra. Ezek a rövid idejű kurzusok általában néhány napos vagy hetes elfoglaltságot jelentenek, és igen gyakori formájuk a „bentlakásos” szervezés. Ez nagyon hatékony forma, mert ennek során intenzív munkát lehet végezni. Az ilyen típusú továbbképzések ma már egyre nagyobb szerepet kapnak.

A gazdasági átalakulás nemcsak a vállalkozások szervezeti módosulásával járt, hanem jelentősen befolyásolta az abban dolgozók életmódját is. Minél kisebb létszámmal dolgozik egy vállalkozás, annál kevésbé engedheti meg magának egy-egy dolgozó hosszabb távollétét. Ugyanakkor természetese megmarad az igény a szakmai fejlődésre is. Mindezt a problémát próbálja meg feloldani a távoktatásos technika terjedése. Főiskolánkon 1994-ben kezdődött meg e módszer tanulmányozása és alkalmazása. Az első ilyen képzés még csak átvett tananyagok honosításával indult, míg napjainkban már erre a célra fejlesztett saját tananyagokkal állunk az érdeklődők és tanulni vágyók rendelkezésére.

A távoktatásban is nagy szerepe van a közvetlen, újabb nevén a kontakt óráknak. Ilyenkor van lehetőség a hallgatóknak és tanároknak a személyes ismerkedésre, a kapcsolatok kialakítására. Ez majd a későbbiekben válik fontossá, amikor is a hallgató otthon készül, tanul, és szüksége lesz a tanulási támogatásra. Könnyebb segítséget kérni és adni, ha már volt korábban személyes kapcsolat is. A távoktatás, távtanulás során igen nagy szerepet játszik a hallgatók aktivitása. A speciális erre a célra fejlesztett tananyagok elsajátítását a konzultációs időszakok között egyénileg kell megoldaniuk a tanulóknak. A tanulás során egyre hatékonyabb támogatási formák alakultak ki. A kezdeti időszakban a levelezés mellett a telefonos kapcsolat volt a legáltalánosabb.

Ekkor a tananyagok még papíralapúak voltak, azaz nyomtatott jegyzeteket, tankönyveket adtunk ki. Ezek az ismeretanyag mellett feladatokat és ellenőrző kérdéseket tartalmaztak. A beküldött feladatok minősítése a szaktanárok feladat volt, illetve jelenleg is az. A technikai háttér változásával áttértünk a CD alapú tananyagok kiadására. Itt nem csak a tananyag megjelenési formája változik meg, hanem jóval gazdagabb kiegészítő anyagot is a hallgatók rendelkezésére tudunk bocsátani. A CD-k már szakirodalmi kiegészítő anyagokat, minta-alkalmazásokat, mintaadatokat, ún. demo szoftvereket is tartalmaznak, melyek igen nagymértékben segítik a megértést. A CD-re felvitt tananyagok között sokkal egyszerűbb a navigálás, könnyebbek a hivatkozások.

Mindkét technikai elem alkalmazása alapvetően statikus anyagok átadását jelenti. Ezek hátránya a gyors változások esetén jelentkezik igazán. Kiküszöbölni ma csakis az Internet alkalmazásával lehet ezt! Ennél a megoldásnál mód van arra, hogy az egyes tárgyakban bekövetkezett változást az oktató, a tananyag fejlesztője könnyedén módosítsa, majd ezt közlésegye. A tanulók – értesülve a változásokról – mindig a legfrissebb „tankönyvből” tudnak készülni. A másik fontos elem e változásban a kapcsolattartás során jelentkezik. Ma a továbbképzésre járó hallgatóink döntő többsége rendelkezik e-mail kapcsolattal, illetve hozzá tud jutni ilyen lehetőséghez. Így a kapcsolat során ezen a módon tudják küldeni kérdéseiket, feladatukat, és így is kapják az időközi segítséget, az eredmények közlését, vagy az előbb említett változásokról való értesítést. A tananyagokat ugyan közzéteesszük a honlapunk védett területén, de ugyanakkor CD-re írva is kiadjuk. Ennek a hazai Internet-használat állapota a magyarázata, de e téren is folyamatos javulást tapasztalunk.

Az Internet alkalmazása azonban nemcsak az oktatók életében jelentett változást, legalább úgy hatott, illetve hat a hallgató tanulási módszerekre is. Látszólag magányos a távoktatásban résztvevő, a távtanuló diák. Eleinte úgy is érzi, hogy magára maradt, el fog veszni az ismeretek halmazában. Ebben próbál segíteni az oktatási intézmény támogató rendszere, segítenek – ha vannak – a tutorok, a közelben élő, dolgozó kiképzett kollégák. De mindez kevés, mert a „diák” legtöbbször este próbál tanulni otthon, amikor végképp magára maradt. Ilyenkor léphet be az Internet hatása! Elektromos levele érkezik az oktatási intézménytől, értesül a legújabb dolgokról, felhívjuk figyelmét a határidőkre, tájékoztatjuk az eredményekről, elküldjük az új órarendet. De levele jön az „évfolyamtársaitól” is, melyből értesülhet arról, hogy nincs egyedül, más is hasonló problémákat old meg. És leveleznek egymással azért is, mert közös feladatot kell megoldaniuk csoportosan, és ily módon tudják tájékoztatni egymást az előrehaladásról.

Tapasztalataink szerint a távoktatás ma általánosan elfogadott módszertanná vált, a hallgatók már nem idegenkednek tőle. A résztvevők gyorsan megtalálják a tananyagok feldolgozásának módját, viszonylag jól szervezik saját munkájukat.

Tanfolyamaink

A szakmai továbbképzés iránti igények az idők folyamán állandóan változtak, változnak. A mi feladatunk részben az igények befolyásolása, másrészt az igények kielégítése. A tanfolyamaink összeállításakor érvényesíteni kell azt az előnyünket, hogy belső és külső kollégáink révén tájékozottabbak vagyunk az átlagnál, így előremutató képzéseket tudunk kialakítani. Ugyanakkor nyitottnak kell lennünk az olyan szakmai igényekre is, amikor meglévő változások követéséhez adunk segítséget. Az előbbi feladat főként a szakmérnöki képzésben jelentkezik, míg a másik esetben a rövid tanfolyamok összeállításával adunk választ a kihívásokra. Mindezek révén értük el azt,

hogy a szakmai főhatóság kimondta, a GEO a magyar földügyi továbbképző központ. Ezt a megtisztelő címet nemcsak megszerezni volt kemény munka, de meg is kívánjuk őrizni.

A kezdeti időszakban a továbbképzési tevékenység a szakma egyes részterületeit próbálta követni, így a szakmérnöki képzésben adatfeldolgozó, geodéziai és mérnökgeodéziai kurzusok szervezésére került sor, majd megjelent a térinformatikai is. A fotogrammetria inkább csak az egyes képzéseken belül adott számot az új eredményekről. Nagyobb változásokról a 90-es évek közepétől beszélhetünk. Ekkorra az igények eltolódtak a korszerű adatgyűjtés és a számítógépes feldolgozás irányába. Ezekhez kellett igazítani tehát a képzési anyagokat is.

Teljesen átalakított formában indult el a térinformatikai szakmérnöki képzés az UNIGIS égisze alatt. Az első évfolyam még teljesen angol nyelvű tananyag alapján tanult, mely anyagokat minden résztvevő országban egységesen alkalmaztak. A honosítás a konzultációs anyagokban és a feladatokban jelentkezett főként.

Sikeres pályázati tevékenységünk alapján TEMPUS támogatással elkezdődött egy teljesen új tanfolyami anyag kidolgozása. Az OLLO (Open Learning for Land Offices, Nyitott oktatás földhivatalok részére) néven ismertté vált képzésünk igyekezett a magyar földügyben tervezett, majd bekövetkezett változásokat támogatni. A TAKAROS projekt megkövetelte a földügyben dolgozók ismereteinek jelentős bővítését. Ehhez hazai, angol és belga partnerek segítségével kidolgoztunk két szakirányra kiterjedő szakmérnöki tananyagot. mind a földmérő, mind pedig az ingatlan-nyilvántartó képzésben elkészültek a korszerű tananyagok. A pályázat révén az oktatói gárda jelentős része számára lehetővé vált külföldi tanulmányutak szervezése is, amely nagy haszonnal járt a szakmai ismeretek terén.

Mindezzel párhuzamosan folyt, illetve folyik jelenleg is a kataszteri szakmérnöki képzésünk is. E kurzus nem specializálódik munkahely szerinti csoportokra, hanem általános ismeretanyag átadásával ismerteti meg a kollégákat. A résztvevők jelentős része a magánvállalkozásokból kerül ki.

Szinte folyamatosan követte ezt a fejlesztést a következő pályázatuk eredményeként kialakított DLG (Distance Learning in GIS, Térinformatika szakmérnöki távoktatással) névre hallgató PHARE projektünk. A holland partnerrel együttműködve kialakított tananyag célcsoportja az adatbázis-építők lettek. A hét modul tananyagának hasznosságát, korszerűségét több évfolyamon történő oktatás is visszaigazolta.

Szinte le sem zárult a fejlesztés, amikor az induló Nemzeti Kataszteri Program irányítói bejelentették a projekt támogatásához szükséges tanfolyam iránti igényüket. Elnyerve az NKP oktatási projektjét, új kihívás elé néztünk. Igen rövid idő állt a tanfolyam megszervezésére, a tananyagok kidolgozására és a lebonyolításra. Végül is alig több mint fél év alatt sikeresen megtörtént mintegy 200 szakember továbbképzése. Ehhez szükségünk volt arra az oktató gárdára, mely hajlandó volt 6 hónapon keresztül vállalni a főiskolai oktatás mellett ezt a heti rendszeres feladatot, a folyamatos helyettesítés és átszervezés terhéért, és a tanfolyam előrehaladásával párhuzamos tananyagfejlesztést.

A szakmérnöki képzés mellett elért minket is a középiskola utáni képzés iránti igény, a ma „postsecondary”-ként emlegetett továbbképzés. A földmérési szakközépiskolákkal a kapcsolatunk hagyományosan jónak mondható. Az ottani oktatók egy része itt végzett a főiskolán, továbbtanuló diákjaik nagy része ide jelentkezik. Így természetes is ez a kapcsolat. Közös pályázat eredményeként alakítottuk ki a SDiLA (Staff Development in Land Administration – A földügyi adminisztráció továbbképzés) névre hallgató OKJ

szintű tanfolyamainkat. Ebben a formában 3 szakirány található, a földmérő, az ingatlan-nyilvántartó és a térinformatikai szaktechnikai. A tematika és a tananyagfejlesztés során külföldi partnereinkkel együttműködve dolgoztunk. A munka végeredményeként létrejött egy konzorcium is. Ebben a főiskola a tudásközpont szerepét vállalja fel, a szakközépiskolák pedig a képzőhely funkcióját. Így, megosztva a feladatokat, egységes rendszert tudunk működtetni.

Mintegy logikus folytatása volt az előző munkának a következő pályázatunk is, amiben a Földügyi menedzser-asszisztens (LIME, Land Information Management for Executives) tanfolyam kialakítását céloztuk meg. Itt is elkészültek az oktatási anyagok, megtörtént a tanfolyami próba is. A további képzés során a már említett együttműködés veszi át a szerepet.

Szólnunk kell még a korábban már említett rövid kurzusokról is. Ilyen tanfolyamokat rendszeresen szerveztünk korábban is. Az elmúlt években azonban megnőtt az érdeklődés az ilyen képzések iránt. Vállalkozások, önkormányzatok és egyének is jelzik folyamatosan igényeiket. Kaptunk felkérést szoftverfejlesztő cégtől is, vállaljuk át tőlük az oktatási tevékenységet, melyet termékeik eladásakor kell végezni. Akkreditáltattunk több tanfolyamot a köztisztviselői kar képzésére is. 2002 elején éppen ilyen feladatra kaptunk megbízást, 320 földügyi dolgozó számára szerveztünk 25-30 órás tanfolyamot három témakörben.

Összefoglalás

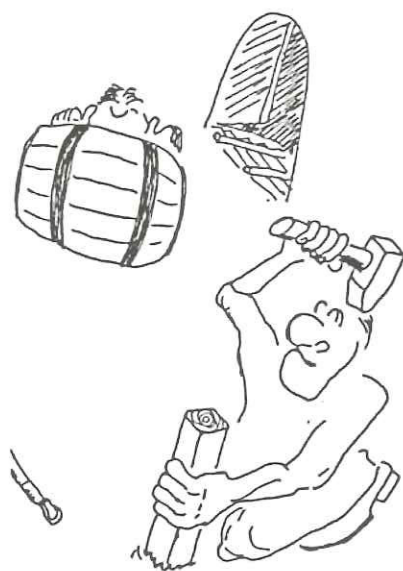
A Főiskola számára mindig fontos volt a képzés teljes struktúrája. Nem lehet elválasztani egymástól az alap- és a továbbképzés feladatát. Minden, a továbbképzés számára kidolgozott tananyag előbb-utóbb megjelenik az alapképzésben is, mert ezt követeli az oktatástól elvárt korszerűség. Ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy a továbbképzési anyagokat is át kell dolgozni, mert oda ismét új anyagokra van szükség. Ezt a kört ma már nem lehet, és nem akarjuk megszakítani. Ellenkezőleg, meg kell találnunk minden időszakban azokat a lehetőségeket – ma elsősorban pályázatokat – melyek támogatják munkánkat.

Végül köszönetet mondunk mindazon kollégáknak, akik több évtizedes múltunk során hosszabb-rövidebb időig munkájukkal hozzájárultak eredményes továbbképzési tevékenységünkhöz. Köszönet illeti azokat, akik tananyagokat fejlesztettek, tanfolyamokon oktattak, részt vettek a vizsgáztatásokban. És köszönjük az igen szép számú hallgatóság munkáját is. Ők minősítik munkánkat, de visszajelzéseikkel, tanácsaikkal segítik is a korszerűsítési tevékenységet.

Érvényesülés az életben
Tanulmányutak

Érvényesülés az életben
Kedvező körülmények

Kutatás a GEO-ban

Írta: Dr. Busics György

A kutatás fontossága

A felsőfokú képzésben a kutatás ugyanolyan fontos része a munkának, mint az alapképzés, a továbbképzés vagy a nevelés. Kutatás-fejlesztés nélkül éppen a felsőoktatás színvonala sülyyedne, mert egy fontos motiváló tényezőtől fosztanánk meg a hallgatókat és magunkat is; nem tudnánk lépést tartani a korrallal; nem tudnánk korszerű ismereteket átéléssel átadni.

A fenti gondolatokat valószínű mindannyian egyetértünk, de megvalósításuk már korántsem egyszerű. A kutatás-oktatás-nevelés harmóniájának kialakulásához mindenek előtt kutató hajlamú egyéniségekre, társadalmi igényekre, a munka feltételeinek meglétére (infrastruktúra, finanszírozás) van szükség. Sem a múltban, sem a jelenben nem voltak ideálisak a feltételek, ennek ellenére beszélhetünk eredményességről. Nehézségeink egy része abból adódik, hogy a kétszintű (duális) magyar felsőoktatásban a kutatás feltételei elsősorban az egyetemeken vannak meg: a doktorandusz-képzés, a kutatási normatíva irányelvei az egyetemi szintet támogatják. A főiskolák tradicionális erőssége, a gyakorlat-orientált képzés viszont rendkívül időigényes, a kiscsoportos oktatás nemkülönben. A földügyi szakágazat és cégei nem olyan erősek, hogy fejlesztéseikben jelentős részt tudnának juttatni a kutatásnak...

A földmérés és térképészet egyidejűleg kötődik az agrár- és a műszaki tudományokhoz. A szakterület irányítása hosszú ideje az agrártárcához tartozik, a geodézia pedig – a tudományterületi besorolás szerint – a földtudományok része.

A főiskolai kar 30 esztendő fennállása óta mindig a földügyi szakigazgatás céljaihoz igazította oktató-kutató-fejlesztő tevékenységét. A visszajelzések szerint a kar eddig elismert színvonalú, gyakorlat-centrikus képzésben részesítette hallgatóit. Meggyőződésünk szerint a színvonal megtartásának egyik feltétele az, ha az oktatók bekapcsolódnak a kutató-fejlesztő munkába és az itt szerzett tapasztalataikat, kutatási eredményeiket az oktatásba is beépítik.

Jeles elődök

30 év távlatából (ha a felsőfokú technikumi éveket is számítjuk, akkor 40 év alapján) saját intézményünk tapasztalatából is állíthatjuk, hogy képzésünk színvonalának legfőbb biztosítéka az oktatói állomány minősége, a tanárok személyisége. Az 1960-as évek elejétől kezdődően olyan szakemberek tanítottak a GEO-ban, akik nemcsak tanár-egyeniségek voltak, hanem szakmájuk elismert gyakorlati vagy elméleti művelői, megújítói, fejlesztői, kutatói. Idézzük fel néhányuk nevét, akik már nem lehetnek köztünk, illetve olyanokét, akik már *nincsenek nálunk aktív állományban*.

Zelcsényi Géza a Geodézia Tanszék első vezetője volt, hosszú gyakorlati és fejlesztési tapasztalatokkal került az oktatásba, amit életcéljának tekintett. Többek között a váltós számológép feltalálása, a hiba-ábra szerkesztése fűződik nevéhez. Vincze Vilmos volt az első tudományos igazgatóhelyettese az intézménynek, az egyetlen, aki fehérvári működése idején akadémiai nagydoktori fokozatot szerzett; vetülettani és mérnök-

geodéziai számításai, újításai ma is időszerűek. Nagy Lajos a geodéziai számítások „nagymestere” volt, neki is köszönhető, hogy a logaritmikus, majd a mechanikus számológépet a legelső alkalmazók között (idejekorán) váltották fel a zsebszámológépek majd számítógépek a főiskolai oktatásban. Blahó Imre széleskörű gyakorlati és újítási tapasztalatait a fotogrammetria, a topográfia és a felsőgeodézia élvezetes, élményszerű oktatásában kamatoztatta. Tamás Ferenc és Tamás László nemcsak hagyományörzésből és hűségéből adott példát, hanem szakmai pontosságából és szakirodalom-használatból is. Hörömpő János egyéniségét, rajzkészségét, igényességét nemzedékek csodálták. Az „arany szívű” Majoros Gusztáv lelkiismeretes munkájával az ortofotogrammetria hazai és intézményi bevezetője volt. Mihály Szabolcs és Gross Miklós, „külső tanszéki munkatársak” nélkül nem kezdődhetett volna el idejében a korszerű technikákra való átállás. Gerencsér Miklós egyéni kutatásai révén vezethettük be a fotointerpretáció első hazai oktatását, a hallgatók pedig a tanár úr által szerkesztett kiértékelő műszeren sajátíthatták el a digitális fotogrammetria alapjait. Futó László nemcsak oktatta a fizikát, hanem kísérleteivel, újításaival a szakmát segítve magas szinten művelte is. Kádár István információelméleti kutatásai – amelyeket „egyszemélyes intézményként”, túl a hetvenen, ma is, naponta, lankadatlanul folytat – bevonultak a nemzetközi szakirodalomba és meghatározó hatást gyakoroltak számos kollégára és diákra.

Lesz-e, van-e folytatója az elődök munkájának? Igen, voltak és vannak ígéretes fiatalok, de a főiskolán való maradásuk nemcsak az intézménytől függ, hanem olyan társadalmi közegtől, amely éppen a megmaradás ellen hat.

Kutatási témák az elmúlt öt évből

A kutatási tevékenységet többféle szempont szerint csoportosíthatjuk. Az alapkutatás és alkalmazott kutatás szerinti besorolás szerint karunk elsősorban ez utóbbit műveli, hiszen fő tevékenysége gyakorlat-orientált, alkalmazói jellegű. A kutatás finanszírozási forrása szerint beszélhetünk pályázati úton elnyert kutatási témákról, megbízásos munkákról és egyéni motiváció alapján végzett, „nem pénzelt” kutatásokról. Mindhárom kategóriában tudunk eredményeket felmutatni. Megjegyzendő azonban, hogy a pályázati feltételek szigorodása általában hátrányosan érinti a főiskolák esélyeit; sajnálatosan kevés – gyakorlatilag elenyésző – a szakmai főhatóság megbízásából végzett kutatás és csökkenő az ipari megbízások száma. Ez utóbbi csökkenésben az is közrejátszik, hogy a jelenlegi anyagi ösztönzési rendszer nem megfelelő.

Földügyi igazgatással kapcsolatos kutatások

Az OTKA keretében a Felmérési és Földmérési Tanszék oktatói „Birtokrendezés az ezredfordulón” címmel folytatnak kutatást. Ennek célja a birtokszerkezet változásának követése, az európai példák bemutatása és hasznosítása, az optimális birtoknagyság kialakítása. Olyan komplex témáról van szó, amely magába foglalja a jogi és a törvényi háttér biztosítását, az ingatlan-nyilvántartás számítógépesítését és a földrendezés műszaki-technikai feltételeinek megteremtését.

A földügyi nyilvántartási rendszerek számítógépesítéséhez kapcsolódóan kutatást végeztünk a nyilvántartási rendszerek adatátviteli technológiáinak kialakítására, a földügyi adatok számítógépes hálózaton való továbbítására.

A szakterületi elektronikus kereskedelem elindításához közreműködtünk a földügyi információs szolgáltatást Interneten megvalósító projektben, amely a FÖMI adatainak internetes forgalmazását célozza.

Ajánlásokat adtunk a szakmai szabályzatok (F2, A3, A5, DAT) megújításához, bár ennek hatékonyságát és általában a jogalkotók szakértői vélemény iránti érdeklődését nem mondhatjuk kielégítőnek.

Geodéziai, fotogrammetriai kutatások

A helymeghatározó adatok gyűjtése és szolgáltatása sok szakterület geometriai alapját képezi. Ilyen jellegű a geodéziai információk gyűjtésének, feldolgozásának és felhasználásának folyamatát leíró modell megalkotása.

A kiegyenlítő számítások alkalmazását szélesítő, továbbá információ-elméleti és térinformatikai alapkutatások már hosszabb ideje folynak a karon. Ugyancsak hosszabb múltja van a magyarországi recens függőleges kéregmozgások vizsgálatának, amelyről több kiadásban készült térkép és jelenleg folyik a különböző földtani és geofizikai paraméterek és a mozgás-értékek korrelációs analízise, elsősorban síkvidéki területeken. 2001-ben két helyszínen (Zámolyi medence, Sárvíz) újabb mélyalapozású vizsgálati vonal létesült. A Mór-Balaton térségben geodinamikai vizsgálatokat folytattunk hosszabb időtávon, vízszintes, magassági és térbeli mikrohálózatok mérésével. Létrehoztuk a Székesfehérvár-iszakai távmérő kalibráló alapvonalat, amelynek szolgáltatási funkciója még nem valósult meg.

A korszerű geodéziai műszerek, mérőállomások hatékony alkalmazásával kapcsolatban ajánlásokat és adatformátumokat dolgoztunk ki, részt vettünk földi információs rendszerek adatgyűjtési eljárásainak korszerűsítésében. Módszerek, programok kidolgozásával hozzájárultunk a műholdas helymeghatározás, a GPS technika hazai alkalmazásához. Konkrét megbízásunk volt a domborzatfelmérés illetve ellenőrzés kinematikus GPS technológiával, vagy a barlangbejáratok koordinátáinak meghatározása a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területén, ugyancsak GPS-szel.

A mérnökgéodézia területén több olyan konkrét megbízásunk volt, amely a – termelőmunka segítése mellett – konkrét fejlesztéseket is eredményezett. Ilyenek a gépészeti berendezések beállításával, autóbusz karosszéria elemek minőségvizsgálatával, a darupályák felmérésével és vízepítési műtárgyak mozgásvizsgálatával kapcsolatos kutatások.

Vizsgálatokat végeztünk a polgári topográfiai térképek domborzata pontosságának a megállapítására és a domborzat digitális célokra való felhasználhatóságára vonatkozóan. Eljárást dolgoztunk ki a talaj foszfortartalmának és eróziójának meghatározására, távérzékelési adatokból (űrfelvételekből) egy dél-balatoni mintaterületen.

Térinformatikai kutatások

Az 1990-es évek közepén erőteljesebbé váltak az informatikával foglalkozó kutatások. Feladatunknak tekintettük a térinformatikai kultúra általános elterjesztését és az alkalmazás-orientált fejlesztésekben való részvételt. Részt vettünk a földhivatali ingatlan-nyilvántartási és térképészeti szoftverfejlesztést célzó TAKAROS programban, mind a fejlesztésben, mind a tesztelésben és az oktatásban.

A térinformatikai adatok és elemzések megbízhatóságának jellemzésére egy kutatási témát koordináltunk „Derivált modellek a térinformatikában” címmel. Több olyan alkalmazás jellegű projektben vettünk részt, amely a földrajzi helyhez köthető adatok

rendszerbe integrálását célozta, így például az Angkor régészeti terület, a Velencei tó vízgyűjtője, Székesfehérvár műemlékei, ipari parkjai információs rendszerének kialakítását.

Nem finanszírozott kutatási tevékenység

Oktatóink a múltban is, de a jelen mostoha körülményei közt is, foglalkoznak olyan témákkal, amelyeknek nincs finanszírozója vagy közvetlennek tűnő haszna. Példaként álljon itt néhány ilyen téma-cím, 2001-ből:

Nem koordinátákon alapuló, térbeli helymeghatározás fogalom-rendszere és modelljei, az alfavektoriális rendszer továbbfejlesztése (Kádár István). A valószínűségelmélet geodéziai alkalmazása, geodéziai matematika (Monhor Davaadorzsín). A térbeli előmetszés valamint a térbeli forgatás matematikai modelljeinek összehasonlítása és kiegyenlítéses megoldása (Csepregi Szabolcs). Közelítő transzformációk GPS koordináták átszámítására (Busics György). A második irányredukció számítása egységes elvek alapján. GPS hálózat robusztus kiegyenlítése (Gyenes Róbert).

Elyert pályázatok az utóbbi évekből

Megbízó	téma címe, vezetője
OTKA 1995-98	Magyarország jelenkori vertikális kéregmozgásai (Joó I.)
OTKA 1995-98	Derivált modellek a térinformatikában (Márkus B.)
MKM kut. 1997-98	Sztocasztikus optimalizálás (Monhor D.)
OTKA 1997-2000	Birtokrendezés az ezredforduló küszöbén (Szabó Gy.)
MKM F 1998	Földi információs rendszerek adatgyűjtési eljárásai (Csepregi Sz.)
OTKA 1996-1999	Nyilvántartási rendszerek adatátviteli technológiája (Zalaba P.)
IKTA 1998-1999	Földügyi információs szolgáltatások hálózaton (Márkus B.)
OTKA 1999-2002	A hazai recens függőleges kéregmozgások vizsgálata (Joó I.)
OTKA 1999-2000	A geodéziai információ gyűjtési, feldolgozási és felhasználási folyamatának modellje (Csepregi Sz.)
OM-FVM 2000	Mérőbázis fejlesztés. (Csepregi Sz.)
FEFA 1999-2000	Komplex mérő- és számító laboratórium berendezése (Ágfalvi M.)
OM PFP1999-2000	Műholdas helymeghatározás fakultáció (Busics Gy.)
OM PFP-F 2000-01	A mérőkészség és számítási készség fejlesztése terepi és tantermi gyakorlatokon (Csepregi Sz.)
MTA	Velencei tó integrált térinformatikai rendszer (Márkus B.)

TDK

Azoknak a hallgatóknak, akik kedvet és késztetést éreznek valamely általuk választott téma mélyebb megismerésére, a tudományos diákköri (TDK) mozgalom ad lehetőséget és keretet. A tanári konzulensi segítséggel elkészült dolgozatokat az évente rendezett házi konferencián, illetve annak ajánlásával, a két évente sorra kerülő országos tudományos diákköri konferencián (OTDK) lehet bemutatni. Hallgatóink ezidáig – méreteinkhez képest – igen eredményesen szerepeltek az OTDK-kon, elismerést szerezve saját maguknak és Alma Materüknek egyaránt. Alább a műszaki OTDK-s hallgatóinkat és zárójelben konzulenseiket soroljuk fel, 1977-től kezdődően.

1977. Pécs, PMMF: Mácsik Zoltán (Csepregi Sz.)

1977. Dunaújváros: Majoros Ildikó (Kádár I.)

1979. Győr, KTMF: Walch Ottó (Kádár I.)

1980. Sopron: Milos István (Kádár I.)

1981. Miskolc, NME: Sajtos Gyula (Kádár I.), Takács Gábor (Csepregi Sz.), Koch Zoltán, Klemán György (Gerencsér M.)

1982. Brno, nemz. TDK: Sajtos Gyula (Kádár I.)

1983. Budapest, BME: Sajtos Gyula (Kádár I.), Nagy Erzsébet (Csepregi Sz.), Vadász Gyula (Ágfalvi M.-Szepes A.)

1985. Pécs, PMMF: Hajdú György (Csepregi Sz.), Hideg Attila (Kádár I.), Bene Zoltán (Gerencsér M.)

1987. Győr, SZIF: Láng Zoltán (Szepes A.), Szécsényi János-Koós Tamás (Szepes A., Szepesné Stiftinger M., Németh Gy.)

1989. Budapest, BME: Csizmadia Tamás-Varga Tamás (Csepregi Sz.)

1991. Miskolc, NME: Barsi Árpád (Szepes A.)

1993. Kecskemét, GAMF: Szabady Zsolt (Busics Gy.), Varga Norbert-Bige Zoltán (Busics Gy.)

1995. Sopron, EFE: Dudás Gábor (Busics Gy.), Gyenes Róbert-Dancs Norbert (Csepregi Sz.), Kuszinger R. (Szepes A., Vincze L.), Kuszinger R. (Busics Gy.), Vajda Gábor-Kovács Tímea (Szepes A., Szigeti Gy.)

1997. Pécs, PMFK: Gyenes Róbert (Csepregi Sz.)

1999. Budapest, BMFSZ: Gajda Mária (Szepes A.), Faddi Róbert (Busics Gy., Csepregi Sz.), Komjáthy Attila (Balázsik V.) Kun László (Mizseiné Nyiri J.), Nagy Gábor (Monhor D.)

2000. Milleniumi TDK, BME: Varga Imre (Busics Gy., Csepregi Sz.)

2001. Budapest, BME: Nagy Gábor (Szepes A.), Járja Krisztina (Szepes A., Szepesné Stiftinger M.)

Konferenciák

Tudományos, szakmai és emberi oldalról egyaránt fontosnak tartottuk, hogy megjelenjünk, szerepeljünk a nemzetközi és hazai szakmai konferenciákon, fórumokon. A külföldi részvételt az 1990-es évektől elsősorban a különböző pályázati formák tették lehetővé. A részvételi lehetőség azonban nagyon esetleges, azt az anyagi korlátok gyakran megghiúsítják.

Ami önfejlődésünket, belső szakmai kommunikációnkat illeti, van még tennivalónk. Próbálkoztunk belső tanfolyamokkal, a tanszéki teadélutánok meghonosításával, de egy idő után ezek megszűntek. Az utóbbi években a Magyar Tudomány Napja novemberi rendezvényeihez kapcsolódnak belső konferenciáink.

A főiskola, illetve elődje, többször vállalta a konferencia-rendező szerepét is. Már 1969-ben volt műhold-geodéziai tanácskozás, 1972-ben jubileumi Alba Regia tudományos konferencia, 1974-ben nemzetközi szakmai felsőoktatási szimpózium Fehérváron. A főiskolává válás 10. és 25. évfordulóján tudományos konferenciát rendeztünk, amelynek előadásai kötetben illetve a szaklapban jelentek meg. 1988-ban geodéziai vándorgyűlés szervezői voltunk. A Felsőfokú Technikum már kiadott – igaz rövid életű – Tudományos Közleményeket (1970, 1972).

A 90-es évektől fellendült a konferencia-rendező kedvünk és szerepünk is. Ismertté, népszerűvé vált a tavaszi GIS Open konferencia, amelyet 1997-től kezdődően, emelkedő részvétellel minden évben megrendezünk. Néhány, az utóbbi években általunk szervezett, jól sikerült szakmai tanácskozást csak címszerűen sorolunk fel:

1992. aug.-szept.: IAG regionális kéregmozgási szimpózium.

1996 május: Magyar Térképészti

1996. szept.: IAG kéregmozgási szimpózium.

1997. május: országos kataszteri, földrendezési és térségfejlesztési konferencia.

1997. május: az Európai Területfelhasználási és Fejlesztési Fakultás 25. nemzetközi szimpóziuma.

1999. október: 12. Kozmikus Geodéziai Szeminárium.

1999. október: a Földmérők Nemzetközi Szövetsége (FIG) 3. Biz. éves tanácskozása.

2000. január: Ingatlannyilvántartó Fórum.

2000. október: FIG 2nd European GIS Education Seminar.

2000. október: Ingatlankataszteri Fórum.

2001. május: EUGISES 2000 nemzetközi oktatási konferencia.

2001. május: XL. Bányamérő Továbbképző Tapasztalatsere

2001. augusztus: European Masters in GI Science nemzetközi nyári iskola, Space and Time nemzetközi konferencia.

Publikációk

Az egyszerűség kedvéért osszuk be a publikációkat három kategóriába: tudományos igényű dolgozatok és disszertációk, szakmai és népszerűsítő publikációk valamint tananyagok, jegyzetek.

Nem lehetünk elégedettek a tudományos publikációkkal. Bár jelentek meg nagyon értékes dolgozatok munkatársaink tollából, de kevesen művelik ezt a témakört. A disszertációk száma azért alacsony, mert viszonylag kevés főállású belső kolléga szerzett tudományos fokozatot. A kar speciális helyzetéből adódóan ezt a problémát voltaképpen az elmúlt évtizedekben nem sikerült megnyugtatóan megoldani.

A szakcikkek, vitacikkek írását – bár nem egyenletesen, nem egyforma intenzitással műveltük, – nem hanyagoltuk el. A kar munkatársainak ilyen irányú teljesítménye, „termékenysége” elismerésre méltó. Az írásban, újabban Interneten történő „megjelenést” nemcsak egyéni szempontból tartjuk fontosnak, hanem a kar megítélése, a külső kapcsolatok építése szempontjából is. Tanszéki és egyéni bontásban rendszereztük és közreadtuk munkatársaink 1990-től megjelent írásait egy publikációs jegyzékben.

Jegyzetírasi, tankönyvszerzői tevékenységünk megfelelőnek mondható, de itt is a specialitásból adódó nehézségekkel találkozunk. A kis létszám miatt a jegyzetkiadás nem lehet gazdaságos, a hallgató jogos igényeinek a jegyzetíró kolléga sokszor csak önmérsztő módon tud megfelelni.

Az utóbbi években örömdetesen megszorodott a továbbképzéssel kapcsolatos tananyagfejlesztő tevékenységünk, amely a távoktatás és a multimédia új lehetőségeit is magába foglalja. Ez elsősorban külföldi finanszírozású projektek révén vált lehetővé. A 90-es évek elején nálunk jelent meg az NCGIA Core Curriculum, az első magyar

térinformatikai tananyag-adaptáció, majd pedig egy angol-magyar térinformatikai értelmező szótár. Több NKP, TEMPUS és PHARE finanszírozású projekt révén korszerű tananyagokat hoztunk létre (számuk meghaladja a 60-at), ezek egy része a távoktatást segíti elektronikus, multimédiás formában, illetve internetes hálózaton is elérhető.

A középfokú szakképzést tankönyvek írásával, lektorálásával segítettük illetve távoktatásos OKJ tananyagokat állítottunk össze, amelyek az akkreditált felsőfokú képzésben is hasznosíthatók lesznek. Oktatóink a szerzői például a Földmérés I, Földmérés II, Földmérés III, Földmérés IV, Távérzékelés című szakközépiskolai tankönyveknek. Az utóbbi években több, nemcsak nálunk használható tankönyv írását is felvállaltuk vagy abban közreműködünk. Ilyen tankönyv-címek: Közhitelű nyilvántartás az ingatlanokról, Globális helymeghatározó rendszer (bevezetés), Lineáris algebra és alkalmazásai.

A főiskola szervezésében, gondozásában jelent meg a magyar földmérés és térképészet történetét feldolgozó 720 oldalas hatalmas mű, három kötetben.

Kapcsolatok

Belföldi kapcsolatok

30 év alatt karunk a szakma részévé vált, márcsak azért is, mert hallgatóink zöme a földügy valamilyen posztján végzi tevékenységét, de reményeink szerint azért is, mert intézményünk kivívta és megtalálta helyét a szakmában. A terjedelem nem teszi lehetővé, hogy minden partnerünket, akivel kapcsolatba kerültünk felsoroljunk és a kapcsolat módjáról beszámoljunk. Szeretnénk azonban e helyütt is köszönetünket kifejezni minden személynek és szervezetnek, aki illetve amely támogatta munkánkat, figyelemmel kísérte tevékenységünket.

A főiskolai kart, és elődjét, a felsőfokú technikumot, az akkori földügyi főhatóság hozta létre, így természetes, hogy intézményünknek mindig jó kapcsolata volt és van a földügy vezető intézményeivel. A jelenlegi Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Földügyi és Térképészeti Főosztályával, a Földmérési és Távérzékelési Intézetrel ma is eleven együttműködésben dolgozunk. A szakmai és oktatási projekteken való közös munka, vendégládások, a FÖMI-vel közös tanszék jelzik ezt a kapcsolatot. A múltból talán azt a gyakorlatot érdemes követni, amikor a főhatóság megbízásai, felkérései az oktatási intézmények felé gyakoribbak voltak.

A Magyar Honvédség elmúlt években számos névváltozáson átesett térképész szolgálatával írásba foglalt szerződésünk is van, de a közös munka – a katonai és polgári szolgálatok feladatainak közeledése miatt – remélhetőleg még intenzívebb lesz.

Az MTA soproni Geodéziai és Geofizikai Kutatóintézetében dolgozó kollégákkal jó viszonyt tartunk fenn, egymás konferenciáit, kiadványait, projektjeit támogatjuk.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Földmérő- és Térinformatika Szakára, mint sokunk felnevelő egyetemére, különös tisztelettel tekintünk; a kreditrendszer általánossá válása a jövőben még inkább megkívánja az együtt haladást. Záróvizsga bizottságaink elnökei között rendszeresen a BME vezető oktatói is ott vannak.

Azokkal a felsőoktatási intézményekkel (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Szent István Egyetem, Nemzetvédelmi Egyetem, Szegedi Tudományegyetem, Debreceni

Egyetem, Veszprémi Egyetem, Nyugat-Magyarországi Egyetem karai és mások) ahol a geomatikához kapcsolódó tárgyakat oktatnak, a közös téma révén különböző módokon kapcsolódunk: tankönyvírás és lektorálás, UNIGIS és más közös képzés, vendégoktatás, konferenciák...). A Debreceni Egyetem szervezésében, egy TEMPUS projekt keretében például kollégáink oktatták *A földügyi szakigazgatás az európai Unióban* c. tárgyat.

A földmérési szakközépiskolákkal összeköt bennünket a személyes szimpátia, a hallgatói utánpótlásban való érdekelttség, a leendő AIFSZ képzés, a tankönyvírási program, a technikusminősítő vizsgák lebonyolítása és az Országos Szakmai Tanulmányi Verseny megrendezése.

A földhivatalok szakmánk kiemelt szerepű intézményei, amelyekre az elmúlt évtized társadalmi-gazdasági átalakulása nagy terhet és felelősséget rótt. A földhivatalos kollégák jelentős hányada nálunk végzett és az utóbbi években is sokan koptatták az egykori Alma Mater padjait. A földhivatalok fogadókészsége az üzemi gyakorlatos hallgatók iránt általában jó volt, amit külön köszönünk.

Az egykori három geodéziai-térképészeti „nagyvállalat” mára számos kisebb-nagyobb cégre oszlott, amelyek tovább alakulnak, fejlődnek, változnak. Azokkal a cégekkel, amelyek megkerestek minket, általában tudtunk megoldást találni, vannak kölcsönösen előnyös együttműködéseink. Ahhoz, hogy a vállalkozóknak szolgáltatásokat, szaktanácsadást tudjunk nyújtani, a karunknak is meg kell erősödnie. E helyütt is szeretnénk elismerésünket és köszönetünket kifejezni azon cégeknek és cégvezetőknek, akik alapítványainkat támogatták, szakképzési hozzájárulásukat ajánlották fel, üzemi gyakorlatos hallgatóinkat fogadták, ösztöndíjast támogattak, szakdolgozatot konzultáltak vagy bíráltak, műszerbemutatót tartottak, gyakorlatot vezettek és más módon – anyagi hozzájárulással is – segítették munkánkat.

A város jelenlegi három helyi felsőoktatási intézménye (köztük a GEO a legkisebb), autonóm módon, más-más szervezetben működik. A partneri együttműködés kerete az ARFE (Alba Regia Felsőoktatási Egyesület), amely a 90-es évek közepén hasznosnak bizonyult a közös pályázatoknál. Komoly eredményeket fűzünk az alakuló Alba Regia Tudományos Park keretében megvalósuló széleskörű regionális együttműködéshez.

Szeretett városunkról, Székesfehérvárról, nehéz szólni érzelem és ragaszkodás nélkül. A város befogadja, elteti, búcsúztatja hallgatóinkat, otthona munkatársainknak. A konkrét együttműködési területeket éppen a 30. évfordulós rendezvényen szeretnénk írásos formába önteni. Itt említjük meg, hogy hallgatóink és oktatóink hosszabb távon önzetlenül segítettek a nemzeti emlékhelyen folyó régészeti ásatásokat. A 2001. évben, a megyei önkormányzat felkérésére, a beregi árvízi helyreállításhoz végeztünk geodéziai felméréseket társadalmi munkában.

Karunk szakmán belüli elismertségét is jelzik azok a tisztségek, amelyeket oktatóink különböző szakmai és társadalmi szervezetekben töltenek be, s amelyeket itt csak jelezni tudunk. Jelenleg karunkról kerül ki az MTA Geodéziai Tudományos Bizottságának elnöke (Joó I.), egy albizottsági vezetője (Márkus B.). Az MTA GTB új összetételű Kozmikus Geodéziai Albizottságában dolgozik Csepregi Sz., Busics Gy. Főiskolánk „adja” a FIG Magyar Nemzet Bizottság elnökét (Ágfalvi M.). A karról kerül ki az MFTTT több országos és helyi tisztségviselője (Ágfalvi M. IB tag., Csepregi Sz. MFTTT megyei elnök, Vincze L. MFTTT megyei titkár, Joó I., Márkus B., Mizseiné Nyíri J., társasági tisztségviselők), ISPRS Nemzeti Bizottsági Tag (Engler Péter), a Magyar Mérnöki Kamara Országos Elnökségének tagja (Ágfalvi M.), a Fejér Megyei Mérnöki Kamara elnöke (Szepes A.), a Geodézia és Kartográfia szaklap főszerkesztője

(Joó I.), a MTESZ Fejér megyei elnöke (Ágfalvi M.). A tudományos minősítéssel rendelkező oktatóink tagjai az MTA Köztestületének. A szakmai egyesületek, társulatok számos oktatónkat tudják tagjaik között. Az egyetemi és a kari testületek, bizottságok szintén adnak tennivalót oktatóinknak.

Kiváló oktatói ill. szakmai munkájuk alapján 1997-ben 25 éves működésünk alkalmából karunk három oktatója (Csepregi Sz., Németh Gy., Szabó Gy.) *Pro Silvicultura arte Lignaria et Geodesia* kitüntetésben részesült. 1998. március 15. alkalmából az FVM minisztere Ágfalvi Mihálynak Fasching Antal Emlékérmel adományozott.

Nemzetközi kapcsolatok

Nemzetközi kapcsolataink az utóbbi 10-15 évben mélyültek el. Ennek egyik oka az a folyamatos pályázati munka, amely a különböző EU PHARE programokon való részvételre irányult, s melynek elnyerése ezeknek a kapcsolatoknak a megeremítése nélkül nem lett volna lehetséges. A másik ok a Földmérők Nemzetközi Szervezetében (FIG) való aktív részvétel. E mellett további szakmai-tudományos kapcsolatok is léteznek, melyek eredményei az oktatásban is hasznosulnak.

A külföldi partnerintézmények felsorolása:

The Agricultural University of Norway - Aas: a kapcsolat célja együttműködés a földrendezés, geodézia és fotogrammetria területén.

Manchester Metropolitan University, University of Huddersfield, University of Salford: a három egyetemmel, mint az UNIGIS térinformatikai távoktatási hálózat létrehozóival dolgozunk együtt. A képzés angliai sikere és a távoktatási tananyag tartalma, minősége miatt mára az UNIGIS világméretű virtuális egyetemmé vált, melynek jelenleg 20 tagja van szerte a világból. A szervezet képviselőjét Magyarországon a GEO látja el. A hálózattól átvett tananyagokra rendszeres távoktatási posztgraduális képzések épülnek, de a GEO is dolgozott ki oktatási anyagokat nemzetközi használatra. Ilyenre példa az UNIPHORM Multi-Country Phare projekt. A projektben kifejlesztett távoktató anyag témája az Open GIS (nyitott térinformatika). Az anyag átlagosan 150 óra alatt sajátítható el. A tananyag-fejlesztést egy fejlesztő konzorcium végezte, tagjai a következők: 4 nemzeti UNIGIS központ (Ausztria, Magyarország, Románia, Anglia), 2 PHARE Oktató Központ (Miskolc, Bukarest) és a GISIG.

International Institute for Aerospace Survey and Earth Sciences (ITC) Enschede: a közösen megpályázott PHARE programban a térinformatikai oktatás fejlesztése volt a cél. Elkészült a PRONET programon belül a: Térinformatika menedzsereknek c. tananyag. A tananyag összeállításakor középszintű vezetőket céloztunk meg, akik (pl. az önkormányzatokban, a közművállalatoknál, a regionális szervezetekben vagy minisztériumban dolgozva) jelenleg térképet használnak és igényt érzik a térinformatika bevezetésének. A PRONET konzorcium munkáját. Prof. Wolfgang Kainz (ITC, Enschede) vezette.

Catholic University of Leuven: a kapcsolatot a PHARE programokban készült tananyagok (TEMPUS OLLO) távoktatási módszertanának kidolgozásában használtuk.

University of East London: a kapcsolatot a TEMPUS OLLO program szaktanácsadása mellett további más térinformatikai fejlesztések (SDiLA) területén is kihasználtuk. A további együttműködés célja részben a LEONARDO programhoz kapcsolódó projektekbe való bevonása az Egyetemnek, másrészt kimunkálni egy rendszeres hallgatói-oktatói kapcsolatot. Távlati cél hallgatóink Msc fokozatos diplomaszerezési lehetősége a UeL-n.

Universität Salzburg: a kapcsolat kettős, az egyetem, mint az UNIGIS szervezet tagja segíti a programok megoldásait, záróvizsgák bizottsági tagjait delegálja, másik oldalon a SDiLA program keretében, a menedzserképző részben tananyag-fejlesztésekben ill. az oktatásban támogatja a kar tevékenységét.

GISIG Geographical Information Systems International Group, Genoa: A GISIG Európában a legnagyobb GIS hálózat több mint 100 GIS oktató illetve felhasználó taggal. Az együttműködés célja az oktatás és közös kutatómunka szervezése a térinformatika alkalmazására. Folyamatos a kapcsolat és egyik meghatározó partner a LEONARDO pályázatunkban. Tagjai vagyunk a WELL (West - Erit Linked Laboratories) GIS COPERNICUS projektenek, melynek célja 18 európai együttműködő partner térinformatikai hálózatának kialakítása.

University of London: részben lezárt kapcsolat melynek során az űrtávérzékelés és a térinformatika régészeti alkalmazásában dolgoztunk együtt a NASA JPL, a World Monument Found és a Royal Angkor Foundation támogatásával.

Clark University (Massachusetts): a széles körben elterjedt IDRISI térinformatikai program megalkotói. Az egyetem Regionális Kutató Központjaként a Kar a program magyarországi elterjesztésén és fejlesztésén dolgozik. Az alapprogram és a fejlesztései beépültek a kari térinformatikai alap- és továbbképzés tananyagaiba.

National Research Institute of Astronomy and Geophysics, Cairo-Helwan: a kapcsolatnak a tartalma kutatási együttműködés a geodéziai és szeizmotektonikus deformációk tanulmányozására.

Szlovák Műszaki Egyetem: 2001-ben felújítottuk együttműködési megállapodásunkat.

A távoktató projektek révén megszorodtak a kölcsönös látogatások, konzultációk a külföldi partnerekkel. Az OLLO Tempus projekt keretében fogadtuk az University of East-London (UeL) konzulens oktatóit, karunk modulfelelősei többször látogatáson voltak Londonban. 1997. nov. 13-án Allan Brimicombe, az UeL School of Surveying vezetője és Ágfalvi M. főigazgató Londonban együttműködési szándéknyilatkozatot írt alá. Ugyancsak nyilatkozatban deklarálta az együttműködési készségét Apagyi G., az FM FTF akkori főosztályvezetője. Kölcsönös tanulmányútra került sor az egyiptomi NRIAG intézet munkatársai és a kar oktatói között. Egyéni tanulmányutakra és konferenciákra való részvételre elsősorban pályázati pénzekből nyílt lehetőség. A 90-es években számos oktatóknak nyílt lehetősége, hogy elsősorban nyugati országokban részt vegyen nemzetközi tanácskozáson, előadásával, fellépésével képviselje a szakmát és a főiskolát. A külföldi kapcsolatok építésében kiemelkedő szerepe van Márkus Béla főigazgatónak, aki számos projekt (OLLO, DLG, PRONET, UNIPHORM, SDiLA, LIME, NODE, EUGISES) koordinátora.

Hallgatói cserekapcsolatok

Ami a hallgatói külföldi cseregyakorlatokat illeti, ott két korszakot különíthetünk el. A rendszerváltozás előtt a GEO-nak is elsősorban az egykori szocialista országok hasonló profilú szakmai felsőoktatási intézményeivel volt kapcsolata. Így került sor az 1970-es és 1980-as években kölcsönös hallgató nyári gyakorlatokra a Drezdai Geodéziai és Kartográfiai Mérnök-képző Főiskolával illetve a Kijevi Építőipari Egyetemen (Kijevben utoljára a rossz emlékű csernobili katasztrófát követően voltak hallgatóink). A devizamentes cseregyakorlat hetei beszámítottak a kötelező üzemi gyakorlat időtartamába és számos élményt nyújtottak a résztvevő diákoknak és tanároknak. 1981-től kezdődően tíz évig a Szlovák Műszaki Egyetem Építőmérnöki Kara földmérő szakos

hallgatóival voltak hasznos cseregyakorlatok, ami a rendszerváltozással megszűnt. 1989 nyarán (éppen az emlékezetes soproni-páneurópai piknik idején) a moszkvai MIIGAIK hallgatói csoportja járt főiskolánkon illetve egyetemünkön, először és utoljára.

A rendszerváltozást követően természetesen új korszak következett. Különleges esetről említjük meg, hogy a leningrádi katonai térképészeti főiskoláról hazarendelt magyar ösztöndíjasok többsége nálunk fejezte be tanulmányait igen jó hozzáállással és eredménnyel.

Idő kellett ahhoz, míg az új rend kialakult a nyugati irányú hallgatói kapcsolatokban, hiszen ennek számos feltételét kellett megteremteni. Érdekes eset volt, amikor a 90-es évek elején egy közepes tanulmányi átlagú hallgatónk ösztöndíjjal egy évet Dublinban töltött, ahol olyan jól megállta a helyét, hogy egyik tanára kimondottan azért utazott Magyarországra, hogy az itteni oktatást tanulmányozza.

1999-ben első ízben nyertünk pályázatot a külföldi cserekapcsolatokat pénzügyileg is támogató ERASMUS programban, így 2000-ben 6 hallgatóknak nyílt lehetősége féléves külföldi tanulmányokra Delftben ill. Salzburgban. A 2001. évben ez folytatódott, amikor két hallgatónk Salzburgban, egy fő Delftben és egy fő Valenciában folytathatott féléves tanulmányokat.

Irodalom

Felsőfokú Földmérési Technikum Tudományos Közleményei. Székesfehérvár, 1970, 1972.

Geodéziai és Kartográfiai Tájékoztató, 1972/5.

Konferencia a földmérő- és térképész szakemberképzés és továbbképzés kérdéseiről, I.-II., Geodéziai és Kartográfiai Egyesület, Székesfehérvár, 1974.

Mindnyájan voltunk egyszer az Akadémián... EFE, Sopron, 1983.

Tudományos ülés előadásainak gyűjteménye. 10 éves az FFFK. Székesfehérvár, 1982.

Csepregi Sz.: Einige Aspekte zur Aus- und Weiterbildung der Vermessungsbetriebsingenieure im Zusammenhang mit der technischwissenschaftlichen Entwicklung in der Geodäsie

Magyar Térképészeti Társ. Előadások gyűjteménye, Székesfehérvár, 1996.

A magyar földmérés és térképészet története. Budapest, 1990-1996.

25 éves az FFFK. Emlék-évkönyv. Székesfehérvár, 1997.

Ezredvégi helymeghatározás. A 12. kozmikus geodéziai szeminárium előadásainak gyűjteménye, Székesfehérvár, 1999.

Publikációs jegyzék, 1990-1999. NyME, FFFK, 2000.

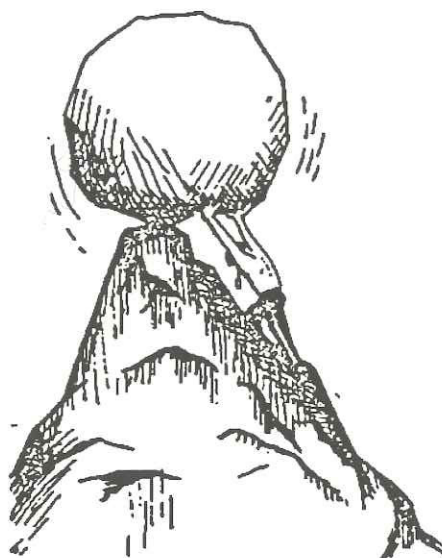
GIS Open konferencia kiadványai nyomtatásban és CD-n. 1997, 1998, 1999, 2000, 2001.

A Geodézia és Kartográfia szaklap 1997/11. száma, továbbá: 1984/3, 1988/6, 1991/6, 1992/6, 1994/4, 1996/3, 1996/7, 1996/8, 1996/10, 1996/12, 1997/7, 1997/9, 1999/5, 1999/9, 1999/11, 2001/5, 2001/6.

Érvényesülés az életben
Anyagi biztonság

Érvényesülés az életben
Káprázatos eredmények

A GEO infrastruktúrája

Nyomda

Összeállította: Marton Tibor

1971-ben, dr. Hörömpö János vezetésével alakult meg a Kar nyomdája. Első időkben a Térképsokszorosítás című tantárgy oktatásában kapott szerepet, majd 1973-tól a kari jegyzetek sokszorosítását is ellátja. A feladatok változásával nyomdai gépek és berendezések fokozatos beszerzése is megtörtént: próbanyomógép, reprodukciós fényképezőgép, nyomólemez készítő berendezések és A/3-as ofszet nyomdagépek. 1975-től főállású nyomdai gépmesterek végezték a sokszorosítási munkákat, majd 1987-től főállású könyvkötő is dolgozik a nyomdában. 1978-ban a nyomda műszaki vezetését Marton Tibor vette át. A 80-as, 90-es években korszerű berendezések kerültek beszerzésre: AKK 56 fényképezőgép, KSI 4 xerográf berendezés, Canon fénymásolók. Ez utóbbiak az olcsóbb jegyzet előállítását tették lehetővé. 1992-ben egy színes másológéppel bővült a géppark. 2001-től egy digitális másoló (RICOH 1035) kap nagy szerepet a jegyzetek előállításában.

A nyomda tevékenysége során a főiskolai jegyzetek sokszorosításán túl egyéb nyomdai tevékenységet is folytat:

- *Eséstüske* c. diáklap előállítása
- jegyzőkönyvek és oktatási segédletek sokszorosítása,
- rendezvények meghívóinak, egyéb anyagainak elkészítése,
- színes térképek nyomtatása (a Tihanyi-félsziget geológiai térképe, a Velencei-tó makrovegetációs térképe, parktérképek, tájfutó térképek, egyéb tematikus térképek)
- daloskönyvek sokszorosítása,
- ortofotó térképek sokszorosítása,
- Székesfehérvár és Veszprém történelmi belvárosának homlokzat-rajz nyomatai.

A nyomda jelenlegi feladatai a korábbiakhoz képest nem változtak, azaz a kar sokszorosítási igényeit elégíti ki.

Könyvtár

Összeállította: Dr. Tanczos Lászlóné

Könyvtárunk az 1960-as évek végén alakult, mint speciális gyűjtőkörű technikai könyvtár, amelynek története és működése szorosan összefügg intézetünk sorsának alakulásával. Kezdetben a 2000-3000 kötetes állomány egyszerre több helyen (klub, tanári szobák, műszerraktár) volt található, gyarapítását, kezelését vagy a gazdasági hivatal valamelyik dolgozója, vagy tiszteletdíjas könyvtáros végezte. Jelentős változást hozott az 1971-es év. Ekkor kapott a könyvtár önálló helyiséget az épület második

emeletén, és ekkor kezdte munkáját az első főfoglalkozású könyvtáros: Bódás Éva. Az ő helyére került 1973-ban Polák István, aki nagyon sokat tett a könyvtár fejlesztése érdekében. 1978-ban könyvtárunk átkerült a korábbi lánykollégiumi részbe, ahol mód nyílt a könyvtár bővítésére és kedvezőbb elhelyezésére. Ugyanakkor bővült két főre a könyvtár létszáma: Dr. Miklós Imréné először adminisztrátorként, később könyvtárosként, nyugdíjba vonulásáig dolgozott a könyvtárban. Jelenleg könyvtári csoportunk 3 főből áll: Dr. Tánczos Lászlóné könyvtáros-informatikus, könyvtárvezető, Bódó Viktória oktatástechnológus és Gyenge Borbála hivatalsegéd, könyvtári kiségitő.

A könyvtár mai működési keretei – többszöri átszervezés és költözés után – 1994-ben alakultak ki. A könyvtár alapterülete 137 m², az olvasói férőhelyek száma 34.

1972-ben intézményünkben főiskolai szintű oktatás kezdődött, azóta könyvtárunk főiskolai szakkönyvtárként működik, 1995 óta pedig nyilvános könyvtárként.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem székesfehérvári főiskolai kara évtizedek óta magas színvonalon képez szakembereket a magyar földmérés és térképészet számára. Ez határozza meg könyvtárunk működésének alapvető célját: a főiskolai oktatási és kutatási munkában való közreműködést, a főiskolai kar oktató-, nevelő- és tudományos munkájához szükséges szakirodalom, információk gyűjtését, rendezett tárolását, feltárását és az intézmény dolgozóinak, hallgatóinak, valamint a külső felhasználóknak rendelkezésére bocsátását.

Feladataink megvalósulása érdekében könyvtárunk gyűjti mindazoknak a tudományágaknak a szakirodalmát, melyek kapcsolatosak a főiskolán folyó oktató-kutató munkával: földmérés, földrendezés, térképészet, fotogrammetria, topográfia, ingatlan-nyilvántartás, térinformatika, számítástechnika, minőségügy oktatásához szükséges szakirodalmat, valamint ezek határos szakterületeinek kiadványait. De azért igyekszünk beszerezni olyan lexikonokat, enciklopédiákat, kézikönyveket is, amelyek nélkülözhetetlenek az általános tájékoztatáshoz és műveltséghez. Könyvtárunk rendelkezik humán részleggel, amely sok értékes szépirodalmi művet tartalmaz, de sajnos 1990 után ennek a részlegnek gyarapítása megszűnt. A könyvtár állományának jelentős része szabadpolcon helyezkedik el, az itt lévő dokumentumok közvetlenül hozzáférhetők. Állományunk jelenleg 22 250 könyvtári egységből áll (a 2000. év adatai szerint). Ebből könyv 18 636 kötet, szakdolgozat 3278 db, videokazetta 184 db, elektronikus dokumentum 152 db (számítástechnikai lapok mellékleteivel együtt). 63 különféle periodikára fizetünk elő, közöttük 10 külföldi szakfolyóirat található.

A könyvtári állomány nyilvántartása jelenleg helyi számítógépes program alapján történik, de 2000. óta a NyME Könyvtári Központja révén bekapcsolódtunk a *Corvina* integrált könyvtári rendszerhez és jelenleg a meglévő adatbázisunk konvertálása folyamatban van.

Az 1990-es évek közepétől kezdve a központi költségvetési források egyre csökkennek, ezért pályázatok útján igyekszünk könyvtárunkat fejleszteni. Ily módon az utóbbi években nemcsak jelentős mértékben sikerült gyarapítani könyvtárunk könyvállományát, hanem több számítógépet, egy szkennert, egy fénymásolót, CD-író is sikerült beszerezni. 2000-ben úgyszintén pályázat segítségével lehetőségünk nyílt könyvtárunk felújítására és egyik helyiségnek új bútorttal való ellátására.

Könyvtárunk alapvető szolgáltatásai: kölcsönzés, könyvtárközi kölcsönzés, helyben olvasás, tájékoztatás, fénymásolás, irodalomkutatás, adatszolgáltatás, pályázat- és sajtófigyelés, számítógépes szolgáltatások. Napjaink egyik legdinamikusabban fejlődő információforrása az Internet, melynek segítségével szinte minden információhoz

hozzájuthatunk. Az olvasóteremben hat multimédiás számítógép biztosítja a hallgatók Internethez való ingyenes hozzáférését. Igyekszünk nyitottak lenni az együttműködésben más könyvtárakkal, a területi együttműködés mellett fontosnak tartjuk a szakterületi működést is. Könyvtárunk utóbbi öt évben dinamikus fejlődésnek indult és reméljük továbbiakban is jelentős szerepet fog játszani a főiskolai oktató-kutató munkájában, életében.

Informatikai háttér

Összeállította: Kulcsár Attila

Főiskolánk informatikai fejlődésének első lényeges lépése 1985 januárjában volt, mikor is a számítógép terembe 5 db Commodore 64-es számítógép került. A következő évben vásároltunk egy AT-286-os számítógépet, melynek főbb paraméterei – 512 KB memória, 20 MB merevlemez, CGA monitor volt. Ma már közel 140 számítógép található a karon, amit az oktatásban, kutatásban, fejlesztésben használunk.

Számítógépek

A kar jelenleg 4 nagyobb, és 2 kisebb számítástechnikai laborral rendelkezik. Ezekben folynak a különböző tanszékek oktatásai. A hallgatók gyakorlatilag a tanórákon kívül bármikor használhatják őket.

Felmérési és Földrendezői Tanszék: A tanszék 1 nagyobb labort üzemeltet. Alapvetően a tanszéken oktatott szakmai tárgyakat szolgálja ki. Itt lehetőség van egy különálló végponton belépni az FVM által felügyelt földhivatali hálózatra (TAKARNET).

Geodézia Tanszék: A tanszék 1 nagyobb és 1 kisebb labort üzemeltet. A kisebb laborban speciális programok vannak telepítve, itt a hallgatók csak felügyelettel dolgozhatnak, a nagyobb labort a hallgatók szabadon használhatják, amely a tanszéken oktatott szakmai tárgyakat szolgálja ki.

Térinformatika Tanszék: A tanszék 2 nagyobb és 1 kisebb labort üzemeltet. A két nagyobb labor a tanszék oktatott alap számítástechnikai tárgyakat szolgálja ki. A kisebb laborban speciális térinformatikai szoftverekkel ismerkedhet meg a hallgató.

Állandó jelleggel 6 db szervert üzemeltetünk. Ezek látják el az Internet szolgáltatásokat, illetve a központi erőforrások megosztását.

Fotogrammetria és Távérzékelési Tanszék: A Fotogrammetria és Távérzékelési Tanszék a digitális fotogrammetria ill. -képfeldolgozás eszközparkjának fejlesztésén dolgozik. Jelenleg 1db HP UNIX munkaállomás ill. az azon futtatható ERDAS IMAGINE 8.2 képfeldolgozó rendszer segíti a korszerű technikák megtanulását. Az eszközparkhoz tartoznak még további személyi számítógépek (12 db), különböző perifériák (HP szkennerek, CD író és olvasó, digitalizáló táblák, nyomtatók stb.), irodai, GIS és egyéb szoftverek.

Számítógépes hálózat

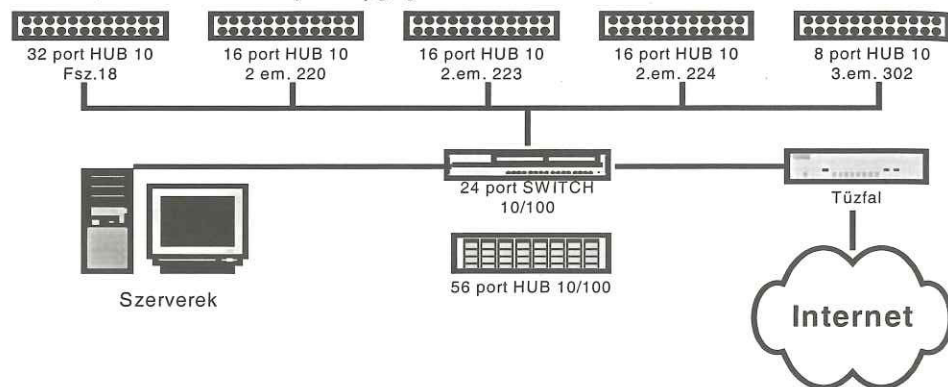
Karunk pályázat útján 1995-ben nyert egy keretösszeget, amely az intézmény helyi hálózatának kiépítésére szolgált. Így sikerült kiépíteni a legfontosabb helyiségekben (oktatási, kutatási laborok, szobák, tantermek, szerverek) a hálózati kapcsolatot. Ezt a céljainknak legegyszerűbb, legolcsóbb aktív elemekből oldottuk meg. A hálózatunkat

állandóan fejlesztettük az aktuális feladatainknak és anyagi lehetőségeinknek tükrében. A kábelezés fizikailag csavart érpárral készült, ami maximálisan 100 Mbps adatátviteli sebességet enged meg. Alapvetően 10 Mbps sebességű aktív elemeket használunk, de 2000-ben az emeleti központ aktív elemeit kicseréltük 10/100 Mbps sebességűre, amit egy távolról menedzselhető eszköz vezérel.

Internet

Az Internet kapcsolat a Hungarnet Egyesület jóvoltából az NIIF Iroda szervezésében kapjuk. Az akadémiai hálózat (H-BONE) székesfehérvári területi központja vagyunk. Kapcsolatunk a budapesti központtal jelenleg 34 Mbps üvegszálas vonal, a régió 18 oktatási, kutatási intézményét szolgáljuk ki.

A főiskolai kar számítógépes hálózata

Kollégium

Összeállította: Dr. Homoródi András

A kollégium a NyME Geoinformatikai Főiskolai Kar önálló szervezeti egységként működik 1988 óta.

Tevékenységének fő célja, hogy elsősorban azok számára, akik az intézmény székhelyétől távol élnek, bejárási lehetőségeik nincsenek, vagy családi, illetve szociális körülményeik miatt nem biztosíthatók a folyamatos tanulás feltételei, nyugodt körülményeket nyújtson. A kollégium az elhelyezés megoldásával hozzájárul a beiskolázási célok, főként a szakember ellátás arányos területi elosztásának megvalósításához. Önkormányzatra épülő irányítási rendszerével támogatja a Főiskolai Kar értelmiségképző tevékenységét. A közgyűlés, illetve a küldöttgyűlés tanévenként legalább kétszer ül össze belső ügyeinek megvitatására. Az aktuális feladatot a hat tagú Kollégiumi Bizottság határozza meg és hajtja végre, felügyeli az intézmény belső rendjét.

A kollégiumot mb. igazgató vezeti (a Kari Tanács tagja), valamint a gondnok, négy portás és 2 fő takarítószemélyzet alkotja a személyi állományt.

A kollégium életéről, működéséről bővebb leírást Mogyorósi Péter: Kollégiumi élet ma című írásában található, a GEO hallgatóiról szóló fejezetben.

Épületállomány

Összeállította: Dr. Ágfalvi Mihály

Az FFFK képzési, kutatási és diákjóléti infrastruktúrájába az alábbi létesítmények tartoznak:

Oktatási épület (Székesfehérvár, Pirosalma u.1-3.) Az épület szintjeinek száma 4+tetőtér. Ebben az épületben található az előadóterem (3), a gyakorlóterem (7), a számítógépes laborok (6), a munkatermek (4), a tanszékeink és az oktatók szobái, az Idegennyelvi Lektorátus valamint a Tanulmányi Hivatal, a Főigazgatói Titkárság, a Nyomda, a Fotolabor, a Műszerraktár, a Gazdasági Kirendeltség és a Könyvtár. Az oktatási épület jelenlegi helyén tovább már nem bővíthető. 1994-ben fejeződött be a tetőtér beépítése.

Térinformatikai Tudásközpont (Székesfehérvár, Gyümölcs u.14.) A különálló épületben 6 munkaszoba van. Közvetlen átjárás biztosított az oktatási épületbe. Az épületben a térinformatikai cégek ösztöndíjsajai nyertek elhelyezést, egyben biztosítva számunkra cégük, programjaik népszerűsítését.

Tangazdaság (Sukoró, Sorompó völgyi gyakorló bázis) A közel 30 fő elhelyezését biztosító, kétszintes kialakítású épületben helyezük el a nyári ill. őszi intézeti terepgyakorlaton a hallgatókat, akik Sukorón és környékén valódi terepi körülmények között dolgozhatnak.

Iszkai távmérőhitelesítő alapvonal. A 8 sz. főközlekedési út mellett kiépített, mintegy 1500 m hosszú, alapvonal ideális feltételeket nyújt elektromos távmérőműszerek hitelesítésére. Hosszát szabatos távmérőműszerrel (Mekometer) finn szakemberek határozták meg. Az intézeti terepgyakorlatok helyszíne, ugyanakkor (elsősorban) a Dunántúlon működő vállalkozások számára hitelesítő hely, de hivatalos akkreditálása még nem történt meg.

A volt szovjet laktanya egy épülete (Székesfehérvár, Budai u.) A kezelésünkbe adott volt szovjet laktanyaépület további átalakítással vehető csak birtokba. Az MKM az 1994-es és 1995-ös években összesen mintegy 25 MFt-tal segítette, hogy megtörténhetett az épület tetőszerkezetének felújítása. 1995-ben elkészültek az engedélyezési tervek, megtörtént a nagy előadónak szánt épületrészen a földem kiváltása, valamint a belső terekben a vakolat és a tönkrement padlózat eltávolítása. Jobb sorsára vár az igen értékes, közel 1700 m²-es épület. Mivel a Pirosalma utcai oktatási épületet kinőttük, különösen az új szak indítása, a posztgraduális képzések növekvő létszáma miatt szükséges az IDP-ben tervezett, vagy egyéb központi források megszerzése. Ebben a kar az egyetem gazdasági vezetésének nagyobb segítségét várja, hogy lehetővé váljon az épület fokozatos felújítása, s az oktatási feladatainkhoz szükséges további terek kialakítása, a karra váró – a szakágazat (s így a kar) stratégiai tervében megfogalmazott – oktatási feladatok nagy részének az áttelepítése.

Kollégium (Székesfehérvár, Hosszúsétatér 8.) Az FFFK tulajdonában két, egymással zárt folyosóval összekapcsolt kollégiumi épület van. A kollégiumban a közösségi helyeket nappal az idegen nyelvek oktatására, levelező konzultációkra kell felhasználnunk.

A GEO tanszékei

Fotogrammetriai és Távérzékelési Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Engler Péter

A Tanszék jelenleg is érvényes nevét 1994. január 1-től használja. A Felsőfokú Földmérési Technikum megalakulásakor, 1962-ben jött létre jogelődje, a Fotogrammetria és Topográfia Tanszék, amely elnevezésének megfelelő oktatási programmal működött. A fotogrammetria és a távérzékelés nagyon szorosan összetartozó diszciplínák, így természetesnek adódott, hogy az addig csak külső oktatókból álló Távérzékelési és Térinformatikai Tanszék átszervezésekor a távérzékelés oktatása 1994-től teljes egészében a Fotó Tanszékre kerüljön. A Tanszék oktatási programja – megtartva az addigi tárgyakat - kibővült a távérzékelés elméleti és gyakorlati oktatásával. Ennek megfelelően a létszám is nőtt két fővel.

A Tanszék személyi állománya

Az oktatási feladatokat a kinevezett főfoglalkozású oktatók mellett részfoglalkozású oktatók, óraadók, tanszéki mérnökök látták, látják el. A létszám és az összetétel gyakran változott, átlagosan 6-10 fő között mozgott. A Tanszékhez tartozik a Főiskola Nyomdája (Jegyzetsokszorosító), aminek létszáma általában 2 fő. 2001-ig a Fotólabor is ide tartozott, ahol 1 fő oktatástechnológus dolgozott. Az „elmenők” közül hárman hunytak el, Tamás Ferenc, dr. Hörömpő János és Majoros Gusztáv. Mindhárman iskolateremtő munkát végeztek. Reájuk itt és most is nagy tisztelettel emlékezünk.

Vezetők:

Blahó Imre tanár	1962 – 1964.
Tamás Ferenc főiskolai tanár	1964 – 1976.
Dr. Kovács Béla főiskolai tanár	1976 – 1981.
Dr. Gerencsér Miklós főiskolai tanár	1981 – 1993.
Dr. Mihály Szabolcs egyetemi docens	1994 – 2001.
Dr. Engler Péter főiskolai docens	2001 –

A tanszék jelenlegi munkatársai:

Balázsik Valéria főiskolai adjunktus	1986 –
Csornai Gábor főiskolai docens	1994 –
Dr. Engler Péter főiskolai docens	1976 –
Jancsó Tamás főiskolai tanársegéd	2001 –
Marton Tibor főiskolai adjunktus	1972 –
Dr. Mihály Szabolcs egyetemi docens	1994 –
Verőné Wojtaszek Malgorzata főisk. adjunktus	1994 –

Korábbi munkatársak:

Dr. Balogh György 1972–81, Dr. Birkás János 1972–95, Budai Ferenc 1972–74, Dr. Fister Ferenc 1972–90, Dr. Gerencsér Miklós 1975–94, Dr. Hörömpö János 1972–95, Jancsó Tamás 1990–97, Dr. Kovács Béla 1975–81, Majoros Gusztáv 1978–95, Szeredi Kálmán 1972–84, Tamás Ferenc 1972–79, Dr. Végső Ferenc 1978–93, Dr. Vincze László 1982–93, Dr. Ugrin Nándor 1972–77, Egressy Zoltán 1990–95, Füle György 1975–82, Juhász László 1985–92, Ottófi Rudolf 1972–77, Ratter Éva 1984–86, Sárközi Boglárka 1997–2000

Oktatási tevékenység

A Tanszék alapvető oktatási feladatait elsősorban a graduális képzésben való részvétel jelentette, mind a nappali, mind a levelező tagozaton. Ezen túl természetesen kezdettől fogva részt vett a szakmai továbbképzésekben (UNIGIS, OLLO, SDILA, LIME, Nyitott szakképzések) is. Ez utóbbi esetben különösen a digitális adatnyerés, a távérzékelés és a digitális fotogrammetria új lehetőségeit mutatja be.

Valamennyi tantárgyra igaz, hogy az elnevezése nem, a tartalma azonban nagyon sokat változott. A változás oka - mint a szakterület egészében - elsősorban a technikai, technológiai fejlődés volt. Törekedtünk arra, hogy ez a fejlődés a tananyagokban is megjelenjen, természetesen meghagyva a tantárgyak megértéséhez szükséges alapvető, elemi ismereteket. A tanszéken kívüli oktatásaink tere: a '80-as években a tanszék részt vett a BME Erőforrás kutató Szakmérnöki Ágazat, a MÉM Mérnök- és Vezető továbbképző szaka és az ELTE Térképész-képző Szak munkáiban, oktatási tevékenységében.

Kezdetektől fogva a tanszék működése alatt a fotogrammetria, a topográfia, a térképrajz, 1975-től a földrendező szak számára a fotointerpretáció képezte az alapot. 1994. január 1-től, a tanszék legutóbbi átalakításának időpontjától a távérzékelés lépett be az alapként oktatandó szaktárgyaink sorába.

A **Térképtan** (korábban Térképrajz) tárgy keretében a térképekkel, illetve azok elkészítésével, megrajzolásával kapcsolatos alapismeretek oktatása történik. A jövőben a digitális térképészeti irányban korszerűsítünk. A tárgy jegyzete várhatóan ebben az évben elkészül.

A **Fotogrammetria** alapjait, a síkfotogrammetriát, a sztereofotogrammetriát, az analóg módszereket kezdettől fogva oktatta a tanszék. Az elmélet mellett mindig azonos óraszámban, plusz csoportos oktatás formájában jelent meg a gyakorlati oktatás. Az analitikus módszerek elméleti oktatása is már a működés elején megjelent, gyakorlati oktatására azonban csak a '80-as évek második felében (a korszerű számítástechnikai eszközök birtokában) kerülhetett sor. A digitális fotogrammetria oktatása elméleti szinten 1992-ben, gyakorlati szinten 1994-ben kezdődött el. Érdekes megemlíteni, hogy a fotogrammetriai törzsanyag mellett már a '80-as években megjelent átmeneti jelleggel a távérzékelés oktatása is. A tárgy oktatásához egy korszerűnek tekinthető jegyzet áll (Kraus: Fotogrammetria) rendelkezésre, de készül ennek kiegészítő jegyzete is.

A **Topográfia** tantárgy oktatása hosszú időn át változatlan volt. Volt egy időszak a '80-as évek első feléig, amikor a geomorfológiát nem a topográfia tárgy keretében oktattuk, hanem külön tárgyként. Az elmúlt két évben a gyakorlati tananyag változtatására került sor: digitális domborzatmodellt kell előállítani a hallgatóknak. Csak részben áll rendelkezésre írott oktatási anyag, a tárgy jegyzete jelenleg készül.

A **Fotointerpretáció** a '70-es években főleg a légifényképekre vonatkozott. A '80-as években kiegészült az úrfelvételek gyakorlati oktatásával. Ehhez a vonalhoz illett az,

hogy 1977-ben megjelent az első hazai "Fotointerpretáció" c. jegyzet. A Fotointerpretáció tárgyat csak a földrendező szakos hallgatók tanulják, ma már távérzékelési részanyaggal együtt. Most készül a jegyzet korszerűsítése.

A **Távérzékelés** tananyagot a földmérő szakos hallgatók számára oktatjuk. Korszerű jegyzet készült a tárgyból 1994-ben. A távérzékelés és a fotointerpretáció oktatásában jelentős gyakorlati szerepet vállalt a Földmérési és Távérzékelési Intézet.

Az alapvető oktatási feladatokhoz tartoznak a szakdolgozati konzultációk. Évente több - 1972-től közel 250 - szakdolgozat készül az oktatók „segítségével”. A témák igen változatosak a földi fotogrammetriai feladatoktól, a tematikus térképkészítésen át, az analitikus és digitális fotogrammetriai, távérzékelési feladatokig.

Az oktatásra és kutatásra rendelkezésre álló eszközök

Hagyományos berendezések. A Főiskolai Kar létezése alatt az elmúlt évtizedekben számos, értékes fotogrammetriai műszer, berendezés került a tanszékre, többnyire intézmények oktatási támogatásaként, kisebb részben pedig saját beszerzéseként. Hosszú időn át jól szolgálták az oktatást. Részletezésüktől eltekintünk. A számítógépes feldolgozási szemléletben több műszert számítógépes csatlakozással láttak el a tanszék fejlesztői. Ezek a műszerek ma is használhatók az oktatásban, analóg módon szemlélítve a fotogrammetria térbeli geometriáját.

Korszerű berendezések. A DIAP elnevezésű Digitális Analitikus Plotter egy digitális fotogrammetriai rendszer. Szoftverei: Microstation 4.0.32 verzió és az ISM DIAP elnevezésű digitális fotogrammetriai szoftvercsomag.

A DMS jelű asztali térképező rendszer a digitális fotogrammetriához kapcsolódik és lehetővé teszi a szkennelt képek alapján a fotogrammetriai tájékozások és kiértékelések végrehajtását, digitális ortofotó előállítását. Az analitikus műszerré átalakított Interpretoscop, melyet tanszéki fejlesztés keretében a teljes analitikus fotogrammetriai feladatgyűjtemény számítógépes megoldásával láttak el a tanszéken dolgozó kollégák.

A Tanszéken kifejlesztett számítógépes analitikus fotogrammetriai szoftverek felhasználása az oktatásban folyamatos. Ilyenek: affin és Helmert transzformáció, rácsmérés, modellen belüli pontsűrítés, analitikus belső, relatív és abszolút tájékozások, sor- és blokkháromszögelés, fotogrammetriai hátrametszés, mérőprogram a TOPOCART C műszerhez, síkbeli AnBLOCK kiegyenlítés, DLT (közvetlen lineáris transzformáció), interpretációs munkaprogramok (hossz- és keresztiszelvény, magasságkülönbség, terület, kerület stb.), projektív transzformáció, DTM mérőprogram.

A korszerű digitális képfeldolgozást szolgálja egy HP munkaállomás egy X terminállal és az ezen futó ERDAS és Idrisi szoftverek. A legújabb „beszerzés” egy DVP, Digital Video Plotter nevű digitális fotogrammetriai műszer, amelyet már ebben a tanévben bevonunk az oktatásba. Reményeink szerint sikerül a műszerhez beszerezni a legújabb szoftver verziót, melynek révén egy korszerűnek mondható digitális fotogrammetriai munkaállomással fogunk rendelkezni.

A oktatáshoz még további programok állnak rendelkezésre, mint pl. AutoCad, ARC/INFO, Quicksurf, Network, Microsoft szoftverek. Az utóbbi évek fejlesztései révén a Tanszéken, beleértve az oktatói szobákat is, mintegy 15 (bár néhány már elavult) számítógép van.

Kutatási feladatok

Az oktatás mellett a Fotó Tanszék oktatói jelentős kutatási munkát végeztek. Ebbe beleértjük a tantárgyfejlesztéssel kapcsolatos diszciplináris kutatásokat, a műszer- és szoftverfejlesztéseket, OTKA kutatásokat, megbízások alapján végzett egyéb kutatási feladatokat. Ezek közül kiemelném az utóbbi évek három jelentősebb kutatási munkáját: Erdősíntendő területek kijelölése erózióveszélyeztetettség alapján a balatoni vízgyűjtőben távérzékelési módszerrel (megbízó az FVM), Erodált területek foszformennyisége és reflektancia összefüggésének vizsgálata, távérzékelés alkalmazása a foszfor mozgásának meghatározása az erózió függvényében (megbízó az FVM), 1:10000 méretarányú földmérési topográfiai térképek domborzati tartalmának pontossági vizsgálata (megbízó a FÖMI). A kutatási, fejlesztési és egyéb munkákról az oktatók számos publikációt jelentettek meg.

Tervek, további teendők

Természetesen sohasem „dőlhetünk hátra” elégedetten, hisz a technikai fejlődés rendkívül gyors, amit nekünk folyamatosan követnünk kell. Újabb és újabb kihívások előtt állunk. Tervek és elképzelések mindig vannak, a megvalósítás feltételeit elsősorban pályázati úton kell biztosítanunk, költségvetési források erre nem állnak rendelkezésre. Csupán címszavakban néhány feladat:

- folyamatos tantárgy korszerűsítés,
- az új tantervhez igazodó, korszerű ismereteket adó jegyzeteket, oktatási segédleteket kell készítenünk,
- az oktatást segítő új szoftvereket, számítógépeket kell beszerezniünk,
- fel kell készülnünk a kredit rendszerű képzés miatti várhatóan megnövekedő feladatokra,
- nagyobb súllyal kell részt vennünk a továbbképzésben,
- pályázatok révén kutatási feladatokban kell részt vennünk, amelyek egyben anyagi forrást is jelentenek a tanszék számára.

Természet-és Társadalomtudományi Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Monhor Davaadorzsín

1962-ben alakult meg a főiskola jogelődje, a Felsőfokú Földmérési Technikum, három tanszékkal: az Alapozó tárgyak, a Fotogrammetria és Topográfia és a Geodézia Tanszékekkel. Az Alapozó tárgyak Tanszék a mai Természet- és Társadalomtudományi Tanszék elődje, 1990-ig állt fenn ilyen névvel. A tanszéken eleinte főleg matematikát, ábrázoló geometriát és fizikát oktattak. A főiskolává történő átalakulás után a tanszéken oktatott tantárgyak köre szélesedett. Így az általános műszaki ismeretek, idegen nyelvek, sőt a testnevelés és honvédelmi ismeretek oktatása is a tanszék feladataihoz tartozott.

A számítástechnikai oktatás bevezetésében is fontos szerepet játszott a tanszék. Főiskolánk hallgatóinak mindennapi szakmai és matematikai számítási munkáját 1976-tól Hewlett-Packard HP-25, 1985-től Texas Instruments 57II programtanuló

zsebszámológép, 1989-től Sharp EL-512S programozható zsebszámológép segítette. A számítástechnika oktatásában 1980-tól VDT-52122 számítógépet, 1985-től Commodore-64 számítógépet, 1989-től PC/AT-t vontak be. A „szocialista táborbeli” országok hasonló tanintézetei számítástechnikai ellátásához viszonyítva főiskolánk technikai felszereltsége messzemenően jobb volt.

Vezetők:

Nagy József főiskolai docens	1962 – 1981
Dr. Szabó Gyula főiskolai tanár	1981 – 1990
Dr. Ágfalvi Mihály főiskolai docens	1990 – 1993
Dr. Szöcs Huba egyetemi docens	1993 – 1996
Dr. Monhor Davaadorzsín egyetemi docens	1996 –
A tanszék jelenlegi munkatársai:	
Baboss Csaba főiskolai adjunktus	1972 –
Csabina Zoltánné főiskolai adjunktus	1980 –
Dr. Monhor Davaadorzsín egyetemi docens	1991 –
Dr. Szepesné Stiftinger Mária főiskolai adjunktus	1972 –

Korábbi munkatársak:

Kulcsár Attila 1990 – 91, Bölcsvölgyiné Dr. Bán M. 1990 – 91 Dr. Futó László 1972 – 91, Hervainé Dr. Szabó Gy. 1990 – 97, Dr. Homoródi András 1972 – 89, Lakos László 1972 – 91, Dr. Nagy József 1972 – 90 Szentos Ottokár 1972 – 91, Dr. Szöcs Huba 1991 – 97, Vermes Imre 1972 – 90

1990-ben létrehozták a Felmérési és Földrendezési Tanszéket és az Idegennyelvi Lektorátust. Az általános műszaki ismeretek és az idegen nyelvek oktatása átkerült az újonnan alakult tanszékekre. A rendszerváltás után a hallgatókat feleslegesen terhelő marxizmus-leninizmus tanítása megszűnt. Helyette a közgazdaságtan tárgyat vezették be. Így 1991. július 1-jével az Alapozó tárgyak Tanszék és Társadalomtudományi Tanszék integrációjából megalakult a Természet- és Társadalomtudományi Tanszék.

A számítástechnika oktatását 1994-ben átvette a Térinformatika Tanszék. Ezen átalakítás révén a Természet- és Társadalomtudományi Tanszék egy olyan tanszékké alakult, amelynek célja a matematika, ábrázoló geometria és fizika színvonalas oktatásának kialakítása a korszerű földmérési, földrendezői és térinformatikai szaktárgyak igényeinek megfelelően, valamint a tudományos kutatások megindítása a matematika és fizika, s azok geodéziai tudományokban történő alkalmazása területén. E változásnak igen nagy jelentősége volt, mert valamennyi tekintélyes műszaki felsőfokú tanintézet rendelkezik matematika, vagy annak tekinthető más elnevezésű tanszékekkel.

A matematika fejlődése

Az utóbbi 50 évben a matematikatudomány és alkalmazása területén nagy fejlődés és változás történt. Napjainkban az operációkutatás, a diszkrét matematika, az elméleti számítógép tudomány rohamosan fejlődik. Világszerte nagy változás és átalakulás alatt van a mérnökképzés matematika oktatása. Egész Amerikában „soványabb, élénkebb és való életbeli problémákhoz közelebb álló (leaner, livelier and more relevant to real-life problems) tantárgyi programért” jelszó alatt zajlott az analízisoktatás korszerűsítési mozgalom. A gyors gazdasági-társadalmi változások korában az új kihívásokra gyorsan reagálni tudó üzemmérnökök képzése, azok egyetemen való továbbtanulása, ill. a távoktatás és egyéb formában történő „élet-hosszig” tanulás nemcsak egyéni igény,

hanem társadalmi szükségé válik. Így egyre növekvő szerepet kap a rugalmasan tovább, ill. átépíthető és konvertálhatóan alkalmazható, korszerű matematikai ismeretek és gondolkodásmód elsajátítása.

Főiskolánk egy középfokú útépítő technikumból a Felsőfokú Földmérési Technikumon keresztül nőtt ki a mai szintre. Ezzel a fejlődési folyamattal párhuzamosan középiskolai jellegű matematikaoktatásból felsőfokú matematikaoktatásra való folyamatos áttérés, ill. törekvés volt a jellemző. Így néhányszor a matematikaoktatást fejlesztették, ill. próbálták fejleszteni, hol sikerrel, ill. előrehaladással, hol hibákkal, ill. tévedésekkel és tévhitel. Ez nem szégyen, hiszen a matematikaoktatás korszerűsítése nem rövid idő alatt, felületesen kampányszerűen végezhető feladat, hanem alapos előkészülettel, tanulmánnyal, szakértelemmel és az oktatók és az oktatásvezetők szemléletváltásával járó időigényes, komplex, bonyolult folyamat. A földmérő, földrendező és térinformatikai szakterületek oktatásának minősége és színvonala a korszerű matematika eszközeinek alkalmazásától lényegesen függ. A geodéziai mérési technológia (GPS) és informatika fejlődése a mérési eredmények matematikai feldolgozásának magas szintjét igényli. Így a matematika oktatás fejlesztése a Kar felsőoktatás fejlesztését sok tekintetben elősegíti.

A Műszaki Könyvkiadó gondozásában 2001-ben megjelent Valós Lineáris Algebra és Lineáris Programozás c. tankönyv a tanszéken folyó matematika oktatás korszerűsítési tevékenység egyik eredménye.

A Fizika és Gazdaságtan oktatása

A Fizika tantárgy keretében oktatott tananyag szintén a geodéziában és fotogrammetriában alkalmazott mérőeszközök fizikai hátterének megértését segíti. A fizikai laboratóriumot mikrohullámú berendezéssel szerelték fel, s ezáltal GPS mérések fizikai hátterének oktatását korszerűsítettük. A Tanszékhez tartozik a Gazdaságtan tantárgy is. A hallgatók a gazdasági élet számos fogalmát és módszerét életszerűen, a közeli alkalmazás reményében ismerhetik meg.

Kutatás

Az 1980-as években a geodéziai adatok matematikai kidolgozásában gyakran használt függvények kiszámítására gépi kódolást fejlesztettek ki a tanszéken a VDT 52122 számítógépre. A tanszék oktatói a számítógépes műszaki melioráció és a tereprendezés tervezésével, terepi műszerek hálózathoz történő áramellátásának megvalósításával, lézerkitűző fejlesztésével, továbbá a 90-es években ionoszféra és rádióhullámok terjedésével sikeresen foglalkoztak. A Térinformatika Tanszéken folyó, a földhivatalok automatizációjával kapcsolatos számítástechnikai kérdésekkel, valamint a matematika oktatás módszertani kérdéseivel is foglalkoztak a tanszék oktatói.

A 90-es évek közepén a Tanszék kutatási tevékenységében minőségi változás történt. A Tanszéken nemzetközileg is színvonalas kutatás indult meg a sztochasztikus optimalizálás és geodinamika terén. A geodinamikai kutatást a Geodézia Tanszékkel közösen végeztük. A kutatási eredményekről több rangos nemzetközi rendezvényen beszámoltunk:

Irodalom

The eight international Symposium on Recent Crustal Movements, Kobe, Japan, December 6-11, 1993;

15th International Symposium on Mathematical Programming, University of Michigan, Ann Arbor, USA, August 15-19, 1994;

Conference on Applied Mathematical Programming and Modelling, Brunel University, West London, 3-5 April, 1995;

16th International Symposium on Mathematical Programming, École Polytechnique Fédérale de Lausanne, Lausanne, Switzerland August 24-29, 1993;

The Ninth International Symposium on Recent Crustal Movements, Cairo-Egypt, November 14-19, 1998;

The 15th Triennial Conference of International Federation of Operational Research Societies, Beijing, China, August 16-20, 1999.

Conference on System Modelling and Optimization, July 23-27, 2001, Trier, Germany; IAG Scientific Assembly, 2-7 September, 2001, Budapest, Hungary.

Tanszéki publikáció (2000-2001)

Joó I. and D. Monhor: Modelling quantitative relationship of vertical deformation to some geological and geophysical characteristics: Szeged-area of South-east Hungary, Proceedings of the Ninth International Symposium on Recent Crustal Movements, Cairo-Egypt, January 2000, pp. 205-215.

Monhor D.: Matematikai Statisztika Elemei, jegyzet. Székesfehérvár, 2000.

Monhor D.: Mérési hibák, központi határeloszlás-tételek, Hagen-féle hipotézisek és normális eloszlás, Geodézia és Kartográfia, 2001/1, 11-16.

Monhor D.: Valós Lineáris algebra és lineáris programozás, Műszaki Könyvkiadó, 2001.

Monhor D.: The univariate and multivariate normal distributions in statistical analysis of data, IAG 2001 Scientific Assembly, 2-7 September 2001, Budapest, Hungary (in CD).

Monhor D.: The arithmetic-geometric mean and the mean elliptical error, submitted to Acta Geodaetica et Geophysica Hungarica.

Monhor D.: The Probabilistically Critical Path and Multivariate Normal Distribution, submitted to Operations Research.

Baboss Csaba: Ábrázoló geometria (kiegészítő), jegyzet, Székesfehérvár 2000.

Felmérési és Földrendezői Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Vincze László

A tanszék alapítását a földügyi ágazat előtt álló megnövekedett feladatok, az intézmény fejlesztési elképzelései, az okleveles földrendező mérnök képzés tervezett beindítása indokolták. A tanszék 1990. július 1-jével kezdte meg működését, más tanszékek vonatkozó tantárgyak oktatóinak átcsoportosításával. Az oktató gárda így az Alapozó tárgyak, a Fotogrammetria és topográfia, valamint a Geodézia Tanszékekről „verbuválódott”.

A tanszék vezetésével a rektor kétszer öt éves időtartamra dr. Szabó Gyula főiskolai tanárt bízta meg, aki az alapítási feladatokon túlmenően a földrendező szak

tantárgyainak kialakításában és továbbfejlesztésével szerzett jelentős érdemeket. 2000 októberétől e feladatot – pályázat útján – dr. Vincze László látja el. Dr. Szabó Gyula továbbra is a földrendező szak szakvezetője. A személyi állományról – átfogóan – az alábbi táblázatok tájékoztatnak. A felsorolt - jelenleg is állományban levő - oktatók közül 1 fő rendelkezik kandidátusi, 4 fő egyetemi doktori fokozattal.

Vezetők:

Dr. Szabó Gyula főiskolai tanár	1990 – 2000
Dr. Vincze László főiskolai docens	2000 –

A tanszék jelenlegi munkatársai:

Dr. Hankó András óraadó	1990 –
Dr. Homoródi András főiskolai docens	1990 –
Mizseiné Dr. Nyiri Judit főiskolai docens	1990 –
Dr. Dömsödi János egyetemi docens	1990 –
Dr. Szabó Gyula főiskolai tanár	1990 –
Dr. Vincze László főiskolai docens	1990 –
Kovács Miklós tanszéki mérnök	1998 –

Korábbi munkatársak:

Horváth Gábor 1990 – 92, Katonáné Gombás Katalin 1996, Pesthy Irén 1991 – 93, Varga Zsolt 1994 – 96, Csonka Péter 1997 – 98, Dr. Nagy József 1990 – 92, Nagy Lajos 1990 – 98, Dr. Fenyő György 1994 – 2001

A táblázatból megállapítható, hogy e rövid időszak alatt is voltak személyi változások. Különösen a tanszéki mérnöki kategóriában, az ifjúság körében jelentős volt a fluktuáció. Akik távoztak, egzisztenciálisan előrejutottak, jövedelmük pedig többszöröse a főiskolainak (de hasonló a helyzet az eltávozott adjunktusnál is). A kondíciók jelentős javulása nélkül a tanszék oktatói utánpótlásának biztosítása – az egész intézményhez hasonlóan - továbbra is megoldhatatlan feladvány.

A sokrétű feladat ellátásában társtanszékek oktatója, külső óraadók, meghívott előadók is közreműködtek. Néhány évig dr. Dévai Péter a Geodézia Tanszék oktatója tanította az erdészeti ismereteket. A munkában ezt követően erdőmérnökök: Balsay Antal, Emerlich Gábor, Katonáné Gombás Katalin követték. A terepgyakorlatok végzését korábban a földhivatalok munkatársai, és a társtanszékek oktatói segítették. Ma már ezt is a csökkent létszámmal kell ellátni. Az adminisztratív és ügyviteli teendőket kezdettől fogva Feczko Istvánné látta el, 1/2-1/3-ad állásban más tanszékekkel közös munkamegosztásban. Őt 1999-től Fekete Józsefné követte, de 2000-ben – intézeti érdekeket szolgálva - a Főigazgatói, majd 2001-ben a Tanulmányi Hivatalba került. Ezzel megszűnt a tanszéki adminisztráció személyi támogatása: a tanszékek oktatói – számítógépes háttérrel ugyan, de adminisztratív feladataikat is maguk végzik.

Fontos megemlíteni, hogy 1992-től gondozzuk az Ingatlankataszteri szakmérnöki továbbképzést, amelyhez további jelentős számú és tekintélyes szakember meghívással történő bevonása segíti az oktatást. Sokrétű feladatainkat óraadóként meghívott oktatók közreműködésével igyekszünk ellátni.

Más meghívott előadók, óraadók a tanszéken: Dr. Hankó András (megyei földhivatalvezető), Katonáné Gombás Katalin (tanár, környezetvédelmi szakmérnök), Sztanekné dr. Apai Gabriella (építésmérnök, tanár), Dr. Kovács Mátyás (KTVH főosztályvezető), Dr. Kozma Imre (megyei földhivatalvezető), Hervainé dr. Szabó Gyöngyvér (főigazgatóhelyettes, „Kodolányi”), Dr. Lőrincz Péter (igazgató, „Kandó”), Csabina Zoltán (igazgatóhelyettes, RVA), Riegler Péter (megyei földhivatalvezető), Berdár Béla (Kft. ügyvezető), Sebestyén Csaba (igazgató, Pannon Régió). A meghívott

előadók láthatóan a szakterület kiváló művelői, megfelelő oktatási gyakorlattal. Az oktatási és kutatási tevékenységet a -kari munkaterv részeként készülő tanszéki munkaterv, tanszéki értekezletek programja határozzák meg.

Tanszéki részvétel az oktatásban

A képzés egészéről bővebb tájékoztatás az oktatásról szóló fejezetekben található. Oktatóink részt vesznek a

- földmérő- földrendező szak és szakirányainak, valamint
- 2001-től az ingatlan-nyilvántartó szervező szak levelező (2002 ősztől a nappali) tagozat alapképzésében, illetve
- különféle szakmérnöki (ingatlankataszteri, OLLO, UNIGIS, DLG, földügyi informatikus) és más
- tanfolyami oktatásokban (TAKAROS, NKP tanfolyam, köztisztviselői továbbképzés),
- egyéb alap- és további szakképzésekben (SdiLa, ÖnTér 2000, Térfej2000, LIME, stb. projektek, illetve
- nagy sikerrel megrendezett különféle fórumok (Ingatlan-nyilvántartói, Ingatlankataszteri, és a folyó év április 18-19-én lebonyolítandó Földminősítési fórum) szervezésében, lebonyolításában.

A tanszéknek jelentős számú tanórát kell teljesíteni az alapképzés keretében. Az órarend szerint ellátandó órák száma természetesen még több, mert a gyakorlatozás tanulócsoportonként, illetve 3-5 fős csoportokban történik.

A tanszék gondolja az Ingatlankataszteri szakmérnöki szakot (szakvezető dr. Vincze László főiskolai docens), melynek keretében a tanszék oktatói 10 tantárgy tananyagának a kifejlesztését végezték, illetve tartják előadásait és teljesítetik ezzel összefüggő egyéb feladatokat (koordinálva a meghívott előadók és a társtanszékek oktatóinak munkáját is). A TEMPUS-OLLO európai projekt keretében (távoktatás a földhivatali apparátus részére) a tanszéki kollektíva a 14 modulból 4 modul teljes tananyagának kialakítását végezte és 2-ben közreműködünk a társtanszékkel.

Az oktatás személyi és tárgyi feltételei

Az oktatók elfoglaltságára a megelőző fejezetekből már következtetni lehet: az alapképzésben 14 tantárgyat oktatunk. A végzős évfolyamok részére (beleértve a szakmérnököket is) rendszeresen, mintegy 25-35 szakdolgozatot konzultálunk évente.

A tanszék oktatói nagyrészt megfelelnek az Egyetem oktatói és kutatói követelményrendszerében megfogalmazottaknak és a jogszabályi előírásoknak, a meglévő kisebb lemaradások folyamatosan pótolhatók, felszámolhatók.

A tanszék mai átlagéletkora 52 év. Tanszéki és intézményi szinten egyaránt fiatalítani kellene. A törvényhozás azonban eddig csak kis mértékű javítást nyújtva fokozott követelményeket támasztott a továbbra is alacsony bérért, juttatásért. A gyakorlatban dolgozó kollégák számára ezért nem vonzó a felsőoktatásban való közreműködés. Arra pedig végképp nem ösztönöz, hogy valaki tudományos fokozatot szerezzen és nyelveket tanuljon mindennapi munkája mellett. Másodállásos, illetve óraadóként meghívott oktatók alkalmazásával se lehet a feladatot – az eltűrhető mértéken túl - a minőségi mutatók romlása nélkül megoldani. A meghívott oktatók munkájának bizonyos előkészítése, szervezése is jelentős feladatot ad a főállásúaknak.

A tanszéken oktatott tantárgyak elméleti anyagának begyakorlását a „felmérési” és „ingatlan-gyakorlóban” különféle pályázatokból és más - főként a tanszék által megtermelt anyagi - forrásból beszerzett számítógépek, nyomtatók, szakmai szoftverek segítik. Fentieken túl ugyan előzetes időegyeztetés után, rendelkezésre állnak a társtanszékekénél, illetve a raktárban elhelyezett műszerek, de el kell azt is mondani, hogy mára ezek az eszközök kapacitásuk végére értek, jelentős frissítésük, megújításuk elkerülhetetlen. További pályázatoktól és intézményi támogatástól remélhető a hardver és szoftver-park fokozatos bővülése.

Kutatás, publikálás

A tanszék kezdettől fogva két – oktatást is fejlesztő – téma köré csoportosítva végzi kutató tevékenységét: az ingatlan-nyilvántartás alapadatainak és rendszerének korszerűsítése, valamint a területrendezés feladatainak korszerű, számítógépes megoldása.

Az eredmények tantárgyi jegyzetekben, oktatási segédletekben, nemzetközi és hazai kiadványokban, tudományos előadásokon, éves beszámolóokban jelennek meg. Kiemelésre méltónak tekintjük, dr. Fenyő Gy.- dr. Vincze L. „A magyar ingatlan-nyilvántartás” c. tankönyvét, amely két kiadást ért meg (1993,1994), főiskolai tananyag mellett a földhivatali dolgozók kézikönyveként is sikerrel megállta a helyét és angol nyelvre is lefordították. Dr. Vincze L. a TAKAROS Kft rendszer használata c. kézikönyv (mely a FÖMI kiadásában jelent meg 1997-ben) ugyancsak a kedvelt – és hézagpótló – kézikönyvvé vált a földhivatali dolgozók körében. Hasonlóan nagy sikernek számít dr. Fenyő- dr. Vincze és tsai: Közhitei nyilvántartás az ingatlanokról c. tananyaga, mely nemcsak jegyzetként, hanem tankönyvként is megjelent a mezőgazda kiadó gondozásában.

A tanszéki jegyzetek, cikkek, tanulmányok száma az 1990-2001 közötti években 119 db volt. (11 idegen nyelven, külföldön jelent meg. A publikációk jegyzéke külön kiadványban tekinthető meg.) Ugyanebben az időszakban a tanszék oktatói hazai és nemzetközi rendezvényeken 39 előadást tartottak. A jegyzetírásban némi lemaradás van, mert a tanterv módosításait és az új szak, valamint a továbbképzéseket folyamatosan követni kell Ennek ellenére a jegyzet-ellátottság jónak mondható, bár a sokszorosítás terén intézményi szinten van még javítani való. A rövid bemutatkozó alapján azonban vélhetően megállapítható, hogy a publikációk mennyisége a létszámmal és a kutatásban való részvétellel arányos. Az elmúlt évben fogadták el az 1997-2000 közötti időszakban OTKA támogatással folytatott kutatásunk zárójelentését „Birtokrendezés az ezredforduló küszöbén” címen. A tanszék oktatói az intézmény fórumaiban érdekeltek, jelen vannak, állami tisztségeket viselnek, hazai testületek tagjai, tisztségviselői és szakértői.

Terveink és célkitűzéseink

A 30 éves évforduló lehetőséget kínál arra, hogy megfogalmazzuk terveinket. Ezek a következőkben foglalhatók össze:

- Az alap- és továbbképzésben folyamatosan emelkedő minőségű oktatás végrehajtása;
- Az oktatók megtartása, jövedelmük jelentős növelése belső és külső források, lehetőségek maximális igénybevételével;

- Az utánpótlás biztosítása érdekében távlatban gondolkodó fiatalok felkutatása, letelepítése és bevonása az igényes oktatási-kutatói munkába;
- A tanszéki működést és továbbfejlődést biztosító, segítő pénzeszközök felkutatása és megszerzése;
- A társtanszékekkel való együttműködés valamennyi tartalékának feltárása és kiaknázása;
- Az oktatás minőségi mutatóinak megtartása valamennyi diszciplinánál, valamennyi oktatási formánál;
- Segíteni a földügyi ágazat előtt álló sürgős feladatok megoldását. Fokozottabban bekapcsolódni a szakma vérkeringésébe;
- Teljesíteni az évenként vállalt kutatási és szakírói feladatokat;
- Az előzőek teljesülése mellett ingatlankezelési kiképző központtá válni;
- Kevesebb, technológiailag magasabb színvonalon kivitelezett, több önálló munkát tartalmazó szakdolgozat kiadása és készítése;
- Több hallgató bekapcsolása a tanszéki kutatásokba. TDK dolgozat konzultálása.
- Felkészülni az okleveles területfejlesztő mérnökképzés akkreditációjára és tantárgyainak oktatására.

Mindezek a célkitűzések reményt adnak arra, hogy a tanszék munkatársai továbbra is részesei lehetnek a szakterületeken évek óta kivívott elismerésnek, és hosszú távon hozzájárulunk a felsőfokú ismeretekkel rendelkező szakemberek magas színvonalú képzéséhez.

Idegen Nyelvi Lektorátus

Lektorátusvezető: Janurik János

Az 1970-es és 1980-as években, az országos felsőoktatási gyakorlatnak megfelelően, intézményünkben is az orosz nyelv tanulása volt kötelező. Emellett lehetett még – fakultatívan – az ún. nyugati idegen nyelveket: angolt, németet (a kezdeteknél franciát) tanulni. A nyelvoktatás az önálló lektorátus megszervezése előtt különböző tanszékekhez tartozott. Kereteit az aktuális oktatási és mezőgazdasági minisztériumi rendelkezések szabályozták. A Főiskolán belül, a többi tantárgyhoz hasonlóan a megfelelő tantárgyi program(ok), ill. félévenként – a hallgatóknak is kiadott – tantárgyi követelmények alapján folyt és folyik az oktatás. Munkánkról, terveinkről és azok megvalósulásáról, a Kari Tanácson általában öt évenként számolunk be.

A hároméves képzéshez igazodva a nyelvtanulás az első két évfolyamon kap helyet. A heti óraszám a múlt tanévig, tehát még a 90-es években is, átlag három óra volt. A tananyag az orosz nyelv oktatásának idején saját jegyzet volt. Felépítésében kettős célt követett: fele-fele részben voltak benne olvasmányok a hétköznapi és a szakmai nyelvhez. Külön nyelvtani gyakorlókönyv is volt. Szerzőik: először Somorjai Ferencné, majd dr. Horváthné Sejter Zdenka és dr. Tanczos Lászlóné voltak. A hallgatók az első három félévben gyakorlati jegyet kaptak, majd a negyedik félév végén írásbeli és szóbeli részekből álló záróvizsgát tettek, hétköznapi és szakmai vonatkozásban is.

Kollégáinkról, akik a nyelvoktatásban dolgoztak és/vagy dolgoznak, külön táblázat ad áttekintést, a kezdetektől a 2001/2002-es tanévig. A nyelvtanulás, ill. tanítás tárgyi

feltételei folyamatosan jók voltak és jelenleg is azok. A mindenkor segédeszközöket az intézmény lehetőségei szerint igyekezett biztosítani. Különösen a 80-as évek második felében többféle – külső és belső – támogatásban is részesült a nyelvtanulás, ill. a sikeres nyelvvizsgázás. A mezőgazdasági tárca intézményeinél pl. rendszeresen nyelvi versenyeket szerveztek. Ezek, ill. más találkozások szakmai vitafórumok is voltak. Innen indult el (1993-tól) egyebek mellett - az időközben sajnos elhunyt Örkény Rózsa kolléganő szerkesztésében - a Nyelv-Info, a nyelvtanárok lapja.

A rendszerváltozás az egész oktatásügyben a felsőoktatásban, és természetesen a nyelvtanulásban is, jelentős változásokat hozott, ezek tulajdonképpen napjainkban sem zárultak még le teljesen. Szervezetileg főiskolánkon ekkor nyílik lehetőség az Idegen Nyelvi Lektorátus kialakítására. Munkánkban végig lehetőségünk volt szakmai szempontok szerint szervezni a hallgatók nyelvtanulását. A pénzügyi és ezzel együtt a személyi feltételek sajnos nem bővültek, hanem egyre nehezebbek lettek.

Bár a szabad nyelvválasztás általánossá válása utáni kezdő-nyelvtanítás már csak elvétve fordul elő, a hozott tudásszint nagy szóródása miatt mégis legalább háromféle szinten kellene tanítani, de ez a minimálisra redukálódott oktatói létszám mellett megoldhatatlan. A mezőgazdasági, ill. műszaki jellegű főiskolákra, így hozzánk is, a hallgatók zöme szakközépiskolából jelentkezik. A nyelvtanulás vonatkozásában egyéni ambícióik, a családi ráhatások és támogatási lehetőségek sem a legjobbak. Az első időszakoktól kezdve, már az intézményi záróvizsgánál bevezetett: alapfok, általános „C” típus követelményeit nehezen tudták teljesíteni. A külső, akkreditált nyelvvizsga ezt a nehézséget növeli még tovább. A jelenlegi heti négy óra alapvetően elég lehetne, ha a fenti problémák és a felsőoktatási tanév-beosztás (vizsgaidőszakok, gyakorlatok) ugyanekkor nem „vinnék el” ennek pozitív hatásait.

Intézményünkben a rendszerváltozástól angol, német és orosz nyelvet választhatnak a hallgatók. Oroszra az átmeneti időszakban volt 5 fő körüli jelentkezés, később már csak 1-2 fő, és ilyen kis létszám esetén nem indul csoport. Egyéb nyelvek (francia, olasz) esetén ugyanilyen gondunk van. Általában azonban korábban angolt vagy németet is tanultak, ezért teljesen kezdő hallgatóink nem szoktak lenni. Az angol és német aránya kezdetben az angol felé tolódott, az utóbbi két-három évben valamivel magasabb a németet választók száma. Nyelvvizsgával a hallgatók kb. 10 %-a jön, náluk az angol és német aránya hasonló, tehát fele-fele. Szintén így oszlik meg a nyelvvizsga szintje is az alapfok „C”, ill. magasabb szintű vizsgák között.

A tananyag, ill. segédanyagok kiválasztása a nagy bolti választék ellenére is problematikus. Egyrészt a korábban leírt, nagyon eltérő tudásszint, másrészt a nyelvvizsga követelményei szerint szükséges felkészítés miatt. Egy-két hagyományos tankönyvvel, de emellett sokféle feladatlapmal lehet és kell dolgozni. Magnót folyamatosan használunk, alkalmanként videót is. Számítógép, néhány CD-ROM és internet-csatlakozás rendelkezésre állnak diáknak és tanárnak, de csoportosan és rendszeresen, tanóra keretében nem tudjuk használni őket. Sajnos az utóbbi idők pénzügyi korlátai a nyomtatott segédanyagok és CD-ROM-ok választék-bővítésénél is érezhetőek.

A főiskola vezetése úgy erkölcsileg, mint anyagilag igyekezett és igyekszik lehetőségei szerint jó körülményeket biztosítani a hallgatóknak az eredményes nyelvtanuláshoz és tudatosítani bennük ennek általános, szakmai és személyes fontosságát. Az intézmény műszaki jellege miatt, a többi tanszékkal nincs közvetlen munkakapcsolatunk, de az idegen nyelvhez kötődő igényeknél a lektorátus mindig segítséget nyújt.

Az elmúlt harminc évben, ill. jelenleg is itt dolgozó kollégákat egy táblázatban mutatjuk be. Jancsóné Szabó Ildikó GYED, ill. GYES távolléte idején, visszatérően Sellei Mariann és Vass Gabriella voltak külső óraadóink.

Vezetők:

Janurik János nyelvtanár, 1990 –

A lektorátus jelenlegi munkatársai:

Jancsóné Szabó Ildikó 1990 –

Janurik János 1984 –

Korábbi munkatársak:

Dr. Horváthné Sejter Z. 1975 – 89, Sárdi Csilla 1990 – 94, Somorjai Ferencné 1972 – 74, Szemeti Éva 1993 – 95 Dr. Tánczos Lászlóné 1974 – 93

Térinformatika Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Márkus Béla

A Főiskolai Kar – felismerve a térinformatika megnövekedett fontosságát – 1994-ben megalapította a Térinformatika Tanszéket. A tanszék alapítás előzményeként meg kell említenünk a Geodézia Tanszéket, illetve a Társadalom- és Természettudományok Tanszéket, amelyek abban az időben a három féléves informatikai oktatást gondozták. A közvetlen előd a Távérzékelés és Térinformatika Tanszék – a Földmérési és Távérzékelési Intézet bevonásával – 1989-ben kezdte meg a térinformatika tárgy oktatását és 1993-ban megindította a térinformatika szakmérnöki képzést.

Vezetők:

Dr. Márkus Béla egyetemi tanár 1994-

A tanszék jelenlegi munkatársai:

Dr. Márkus Béla egyetemi tanár 1994 –

Dr. Szepes András főiskolai docens 1994 –

Dr. Végső Ferenc főiskolai docens 1994 –

Csillag Zoltán (InterMap) ösztöndíjas 1999 –

Járja Kriszta (GeoView) ösztöndíjas 2000 –

Guszlev Antal (ESRI) ösztöndíjas 2001 –

Kulcsár Attila tanszéki mérnök 1994 –

Doboveczki Mária tanszéki mérnök 2000 –

Bódis Gábor tanszéki mérnök 2001 –

Korábbi munkatársak:

Kuszinger Róbert (AA) 1994 – 96, Vajda Gábor (GeoView) 1994 – 96, Ódor Szilvia

(AA) 1995 – 97, Bódis Gábor (InfoGraph) 1997 – 2000, Gajda Mária (Autodesk) 1997

– 2000, Forner Miklós (Bentley) 1997 – 2000, Ósz Ferenc (ESRI) 1999 – 2001,

Diószegi András 1995 – 99

Küldetés és célok

A Térinformatika Tanszék alapfeladata egyrészt a térinformatikát a maga komplexitásában összefoglaló tananyag kidolgozása és oktatása a Főiskola hallgatóinak; másrészt a Tanszék segítséget kell adjon a társtanszéknek a térinformatika szaktárgyakba való integrálásában. Tágabb értelemben a Tanszéknek támogatnia kell a magyar földmérés, földnyilvántartás korszerűsítési munkáit, a földtulajdon-változás

nyomon követését és a várhatóan bekövetkező birtokrendezések korszerű végrehajtását. Azonban a hardver és szoftver fejlődését követni, a társadalmi és gazdasági változások kívánta tantervi változtatásokat végrehajtani, az oktatási anyagot folyamatosan korszerűsíteni és világszinten tartani csak a *kommunikáció*, a *kooperáció* és *koordináció* következtetés alkalmazásával lehetséges. Küldetésünk és céljaink az elmondottakból levezethetően világosan fogalmazzák meg a teendőket.

Küldetésünk a *térinformatikai kultúra formálása és terjesztése*.

Céljaink:

- a hallgatóink igényeit mindenkor kielégíteni,
- az információtechnológia és a térinformatika oktatás élvonalát képviselni,
- nemzetközileg elismert térinformatika oktatási központtá válni,
- aktívan tevékenykedni egy globális térinformatika oktatási hálózat kiépítésén,
- hosszú távú és kölcsönösen előnyös szakmai és tudományos kapcsolatokat építeni,
- segíteni a térinformatika más szakterületekbe való beépülését,
- megfelelni a Kar, az Egyetem és a szakma elvárásainak.

Kutatás, fejlesztés, kapcsolatok

Az oktatás elképzelhetetlen elhivatott oktatók, megfelelő infrastruktúra, kutatás, fejlesztés, széleskörű kommunikáció és kölcsönösen előnyös kapcsolatok nélkül. A tanszék módszeresen törekszik a Főiskolán korábban kiépült kapcsolatok további bővítésére a térinformatika területén. A kommunikáció, kooperáció és publikáció egyik legfontosabb eszközének az Internetet tartjuk. Az alábbi ábra a tanszéki honlapot mutatja. A honlap képei aktívak, mögöttük és a kulcsszavak mögött több száz további oldal található. A folyamatosan aktualizált oldalak bemutatják a tanszék belső és külső munkatársait, infrastruktúráját, tevékenységét, szolgáltatásait, partnereit, rendezvényeit és legkiválóbb diákjainak munkáit. A hallgatók támogatására egy virtuális könyvtárt nyitottunk. Hallgatóink számára adott a lehetőség az UNIGIS társ egyetem WWW (world wide web - világháló) szolgáltatásainak használatára. A tanszéki honlap címe: <http://geoinfo.cslm.hu/>

Kutatásaink, fejlesztéseink és kapcsolataink közül fontosnak tartjuk megemlíteni a következőket:

A Tanszék végzi az NCGIA Core Curriculum hazai terjesztését. Egyik első tevékenységünk volt a széles összefogással megszületett magyar változat kiadása és ehhez kapcsolódóan térinformatika oktatói tanfolyamok szervezése.

Az IDRISI szoftver vezető helyet foglal el a térinformatika oktatási piacon. A Térinformatika Tanszéken 1994 ősze óta REGIONÁLIS IDRISI KÖZPONT működik, amely egyike a világ hat IDRISI központjának. Tagja vagyunk 1995 óta az UNIGIS nemzetközi virtuális térinformatikai egyetemnek. Az UNIGIS képzés célja átfogó térinformatikai ismeretek oktatása.

Open Learning for Land Offices, röviden OLLO néven TEMPUS projektet kezdeményeztünk és koordináltunk, a Főiskola társtanszékeinek széleskörű bevonásával, amelyről más helyütt is olvashatunk. A levelező térinformatikai szakmérnöki képzés korszerűsítésére és távoktatásos formába alakítására a holland ITC (International Institute for Aerospace Survey and Earth Sciences) bevonásával DLG (Distance Learning in GIS) néven egy PHARE projektet indítottunk.

A Debreceni Agrártudományi Egyetem Víz- és Környezetgazdálkodási Tanszékével koordinált térinformatika oktatási fejlesztéseket végzünk, ugyanígy partnerként működünk közre egymás TEMPUS projekteiben. A Tanszék aktív tagja a WELL (*West-East Linked Laboratories*) GIS hálózatnak. Egy MTA - DFG projektben - az Örvényesi-Séd vízgyűjtőjén - négy talajeróziós modell összehasonlítását, illetve a Wishmayer-Smith módszer finomítását és paraméterezését végeztük, magyar részről az MTA Földrajztudományi Kutatóintézetével együttműködésben. Az úrtávérzékelés és a térinformatika régészeti alkalmazására a NASA JPL, a World Monument Found és a Royal Angkor Foundation támogatásával kutatásokat végzünk. A GeoView Systems támogatásával objektum-orientált alkalmazások kutatásán, fejlesztésén dolgozunk a GreenLine szoftverre alapozva. Egy OTKA munka keretében a térinformatikai elemzések eredményének megbízhatóságát vizsgáltuk, a Budapesti Műszaki Egyetem és a soproni MTA GGKI közreműködésével. Országos Kiemelésű Társadalom-tudományi Kutatások (OKTK) keretében kidolgoztunk egy angol-magyar térinformatikai értelmező szótárt, amelyet 1996-ban megjelentettünk. Tagja vagyunk az AGILE (Európai Térinformatikai Ernyőszervezetnek), valamint az EuroPACE (brüsszeli székhelyű) európai távoktatási hálózatnak. Egy INCO COPERNICUS projektben holland vezetéssel, görög, lengyel, szlovén partnerekkel multimédiás oktatási anyagokat fejlesztettünk angol és a nemzeti nyelven. Koordináltuk az UNPHORM PHARE Multi-Country Programme in Distance Education projektet (angol, olasz, osztrák, román és magyar résztvevőkkel), ahol a nyitott térinformatika oktatására dolgoztunk ki tananyagokat. A SDiLA TEMPUS Institution Building projektben angol és osztrák partnerekkel egy földügyi oktatási tudásbázist, Internettel támogatott oktatási rendszert alakítottunk ki. A LIME (Land Information Management for Executives) Leonardo da Vinci projekt folyományaként - angol, olasz és osztrák partnerek támogatásával - létrejött egy tudásközpont, valamint a földügyi adminisztráció részére egy Internettel támogatott oktatási rendszer. A tananyag fontos a földügyi dolgozóknak az EU csatlakozási folyamatra való megfelelő szintű felkészítésében. A LIME projekt során egy új szakmát hoztunk létre: térinformatikai menedzserasszisztens elnevezéssel.

A MINERVA NetCampus projekt célja az egyetemek közötti kooperáció, a hálózatok, az ICT (Informatikai és Kommunikációs Technológiák) potenciális lehetőségeinek, kritikus sikertényezőinek felismerése és kiaknázása. A projekt elsődlegesen a távoktatással és az ICT-vel szembeni előítéletek leküzdésével, a változások szembeni általános ellenállás elemzésével, olyan gyakorlati problémákkal, mint a szerzői jogok védelme, a minőségbiztosítás, a kredit-rendszer stb. foglalkozik. A javasolt megoldásokat pilot projekteken keresztül vizsgáljuk. A MINERVA Networked Open Distance Education (NODE) projekt célja az internetes távoktatás modelljeinek vizsgálata és az oktatási csomópontok működési modelljének specifikálása.

Oktatás

A tanszék fő feladata a nappali képzésben a számítástechnika és az információtechnológiai szemléletre alapozott térinformatikai tananyag kidolgozása és oktatása. A gyorsan változó számítástechnikai ismeretek elsajátítására a tanulást segédletekkel támogatjuk. A nappali képzés tárgyairól a következőkkel adunk rövid áttekintést.

INFORMÁCIÓTECHNOLÓGIA. 1-2. félév: Az informatika fejlődése, adatok, adatállományok, adatbázis, adattárolás, hardver alapismeretek, az operációs rendszerek szerepe, állománykezelés, szövegszerkesztés. Algoritmusok, a programozás alapjai, a

Turbo Pascal programozási nyelv alapelvei és legfontosabb parancsai, számítógépes grafika, automatizált geodéziai rendszerek, MicroStation és az ITR.

A TÉRINFORMATIKA ELEMELI. 3. félév: A tantárgy célja a térinformatika alapfogalmainak, elemeinek és funkcióinak, tipikus alkalmazásainak, fejlődésének megismertetése. Bemutatjuk a valós világ egyedeinek leképezési lehetőségeit; a hallgató képet kap a lehetséges elemzési eljárásokról, ezek alapelveiről és háttéréről. A teljesség igénye nélkül foglalkozunk a fő alkalmazási területekkel: földinformációs rendszerek, közműalkalmazások, városi alkalmazások.

TÉRINFORMATIKAI MENEDZSMENT. 5. félév: A cél a hallgató megismertetése a menedzsment elveivel, a szervezetekkel, folyamatkezeléssel, probléma felismeréssel, a rendszer-tervezéssel, stratégiai döntésekkel, marketinggel, innovációval, projekt tervezéssel, munkaszervezéssel, kommunikációval; az információs társadalom kialakulásának kihívásaival, az adatinfrastruktúra fontosságával és gyakorlatával, az adatpolitika nemzetközi és hazai helyzetével.

TÉRINFORMATIKAI ALKALMAZÁSOK. 5-6. félév: A tantárgy keretében áttekintjük a térinformatika főbb alkalmazásait. A teljesség igénye nélkül foglalkozunk a fő alkalmazási területekkel: földinformációs rendszerek, közműalkalmazások, városi alkalmazások. Áttekintésre kerülnek a környezetvédelmi feladatok, ezek információ és adatszükséglete, valamint kívánt végeredményei.

TÉRINFORMATIKAI MÓDSZEREK. 6. félév: A hallgató ismerje meg a térinformatikai szoftverek által alkalmazott módszerek és algoritmusok elveit, alapformáit, sémáit, az adatelemzési stratégia kialakításának folyamatát; sajátítsa el az adatelemzési problémák megoldásának gyakorlati fogásait.

ADATINTEGRÁCIÓ. 6. félév: A tárgy célja rámutatni az eltérő adatformák felhasználásának problémáira, bemutatni az adatcsere szabványosításának szükségességét, megismertetni a nyitott rendszerek felhasználásának előnyeit.

PhD képzés: DÖNTÉSTÁMOGATÓ RENDSZEREK. A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a térbeli elemzés és döntés-előkészítés alapfogalmainak, alapelveit, és módszereit, a döntési folyamatok sajátosságait a környezetgazdálkodási és -védelmi feladatoknál, és önállóan legyen képes a megismert térinformációs szoftver cél szerinti alkalmazásának bemutatására.

Általános Jogi Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Fenyő György

A Főiskola „legfiatalabb” tanszéke, a Nyugat-Magyarországi Egyetem Egyetemi Tanácsa 2001. júniusában engedélyezte alapítását. Létrejött a földmérési és földrendezői szak indításához, amely ugyancsak ez évben történt.

A Tanszék feladata lényegében kettős. Egyrészt el kell látnia az Ingatlan-nyilvántartási szervező szak keretében valamennyi jogi tantárgy – szám szerint 11 – oktatását, másrészt mind a földmérési, mind a földrendezői szakon biztosítani kell a jogi és államigazgatási ismeretek, valamint az ingatlan-nyilvántartás c. tantárgyak oktatását.

Az ingatlan-nyilvántartási szak célja határozza meg a Tanszék működési irányát és kereteit. Jelesül, hogy a szakon olyan képzés valósuljon meg, ahol a hallgatók a

Főiskola eredményes befejezését követően az ingatlanokkal kapcsolatos hatósági tevékenységet (földhivatali és önkormányzati ügyintézés), ingatlanforgalmazást, értékelést, pénzügyi műveleteket (bankokban, pénzintézetekben), megfelelő szakértelemmel tudják ellátni és az említett területekkel összefüggő, terjedelmes joganyagban kellő jártassággal rendelkezzenek. A Tanszék „működési” területe az ingatlanhoz, földterülethez kötődő jogi tantárgyak – polgári jog, ingatlan-nyilvántartás, közigazgatási jog, ingatlanjog – gondozása, valamint az eljárásjogok (polgári, államigazgatási) és az alapozó vagy szorosan kötődő tárgyak kellő részletességgel való bemutatása.

A teljesség igénye nélkül vázolt tantárgyak kellő szintű oktatása szinte megköveteli, hogy a Tanszék oktatói rendszeresen publikáljanak a különböző szakfolyóiratokban, valamint hogy a különböző szakmai fórumokon aktívan működjenek közre.

A Tanszék tervei között szerepel a földügyi igazgatás és az ahhoz kötődő területeken dolgozó szakemberek továbbképzése, amely részben a Főiskolán, részben pedig kihe-lyezett tanfolyamokon történne. Erre kellő alapot nyújt a Magyar Közigazgatási Intézet engedélye, amely benyújtott pályázatunk alapján „A közhiteles ingatlan-nyilvántartás és számítógépes kapcsolata a felhasználókkal” c. programot a minősített közigazgatási továbbképzési programok sorába felvette.

Az ingatlan-nyilvántartási szervező szakon 2001 márciusában un. keresztféléves formában 57 hallgató kezdte meg az évet, majd a 2001/2002 oktatási évben újabb 120 fő nyert felvételt. Mind a két évfolyam levelező tagozat. A felvételt nyert hallgatók létszáma alapján elmondható, hogy nagy érdeklődés nyilvánul meg az új szak iránt. Elmondható továbbá az is, hogy az ingatlan-nyilvántartási szervező szak létrejötte által a Főiskola a földügyi ágazat szakemberigényét teljes egészében biztosítani tudja.

Geodézia Tanszék

Tanszékvezető: Dr. Csepregi Szabolcs

A székesfehérvári felsőfokú földmérőképzés megindulásakor jött létre a Geodézia Tanszék, 1962-ben. Első tanszékvezetője Zelcsényi Géza volt, aki 1967-ig látta el ezt a feladatot. A tanszék küldetése, feladata lényegében az 1962. évi megalakulása óta nem változott. Ez a tanszék adja meg azokat az ismereteket, amelyek a földi felmérések végzéséhez szükségesek. A tanszéken folyó oktatás meghatározó szerepet játszik a hallgatók szakmai ismereteinek elsajátításában, hivatástudatuk kialakításában, a földmérési tevékenység életcélá válásában.

Vezetők:

Dr. Vince Vilmos főiskolai tanár	1967 – 1974
Nagy Lajos főiskolai docens	1974 – 1986
Dr. Joó István egyetemi tanár	1986 – 1996
Dr. Csepregi Szabolcs főiskolai tanár	1996 –
A tanszék jelenlegi munkatársai:	
Dr. Ágfalvi Mihály főiskolai tanár	1968 –
Dr. Busics György főiskolai docens	1981 –
Dr. Csepregi Szabolcs főiskolai tanár	1965 –
Dr. hc. Dr. Joó István ny. egyetemi tanár	1986 –

Dr. Németh Gyula ny. főiskolai tanár	1973 –
Dr. Tanczos László főiskolai docens	1971 –
Gyenes Róbert tanszéki mérnök	1996 –

Kutató:

Kádár István 1969 –

Korábbi munkatársak: Dr. Czobor Árpád 1987 – 93, Dr. Dévai Péter 1977 – 92, Dr. Fodor István 1972 – 75, Dr. Hankó András 1983 – 89, Magyarósi Béla 1975 – 78, Mizseiné dr. Nyíri Judit 1972 – 89, Nagy Lajos 1967 – 89, Dr. Póczos Géza 1979 – 83, Dr. Szabó Gyula 1975 – 81, Dr. Tamás László 1972 – 74, Dr. Vincze Vilmos 1962 – 74, Dr. Füry Mihály 1987 – 96, Dr. Vy Quoc Hai 1988 – 94, Fábián István 1984 – 86, Feil János 1975 – 78, Kósa Edit 1981 – 82, Márfa Tibor 1988 – 92, Sallai Etelka 1975 – 82, Sipos Tamás 1992 – 93, Zalaba Piroksa 1989 – 96, Zalezák Tamás 1988 – 91, Homajovszki László 1997 – 99, Héjjas Tamás 1998 – 99, Varga Imre 1999 – 2000

A tanszék személyi állománya ma 1 fő egyetemi tanár, 3 fő főiskolai tanár, 1 fő főiskolai docens és 1 fő tanszéki mérnök. A tanszéken egy külső óraadó is dolgozik. A felsorolásnál láthatjuk, hogy a tanszék jelenlegi oktatói állománya már nyugdíjas korú. Az utánpótlásra már égetően szükség lenne. A fiatalok – bár közülük sokan alkalmasak voltak arra, hogy jó oktató válják belőlük, elmentek. Ennek elsődleges oka, hogy szerették volna magukat a termelő munkában is kipróbálni, hogy ismereteik gyakorlattal alátámasztottak legyenek, másrészt az oktatói pálya anyagi megbecsültségének hiánya indította őket arra, hogy elhagyják iskolájukat. Az idősebb oktatók eddigi szakmai munkájukkal jó nevet szereztek maguknak és a főiskolának. Mindegyiküknek van egyetemi doktori címe, ezen kívül 1 fő a tudomány kandidátusa és 1 fő az MTA doktora.

A tanszék oktatási feladatai

A tanszék a hároméves képzés minden évfolyamán oktat, fontos szakmai tárgyakat.

Az I. évfolyamon a Geodézia (korábban Geodéziai alapismeretek, Általános geodézia néven szerepelt) tárgy keretében kapják meg a geodézia alapvető fontosságú ismereteit. Itt ismerik meg a geodéziai műszereket, számításokat, a vízszintes és magassági felmérés módszereit, az elektronikus távmérők és mérőállomások kezelését, melyre feltétlenül szükség van a további szaktárgyak elsajátítása érdekében.

A második évben a tanszéken oktatjuk az Alappontmeghatározás tárgyat (korábban Országos felmérés I. néven szerepelt), melyben az alsórendű vízszintes és magassági alappontmeghatározás ismereteit kapják meg a hallgatók. Ma fontos szerepet kap a GPS oktatása e tárgy keretén belül. Hasonlóan a második évben oktatjuk a Vetülettan tárgyat, mely önálló tárgyként csak 1980-tól szerepel. Korábban a vetületek oktatása más tantárgyak része volt (Felsőgeodézia, Általános geodézia, Országos felmérés). A tárgy keretében a vetületek általános törvényszerűségeit, a Magyarországon alkalmazott vetületeket, az azzal kapcsolatos számításokat ismerik meg. A tárgynak mindig fontos része a vetületi átszámítások különböző módszere. A Kiegyenlítő számítások tantárgy csak 1982-től szerepel tantervünkben. Kezdetben a 6. félévben oktatott és csak később került át a 3. félévbe. E tárgy keretében tanítjuk a legkisebb négyzetek módszerének gyakorlati alkalmazását. A tárgy keretében elsősorban azokat a részeket emeljük ki, melyek a gyakorlatban, számítástechnikai környezetben jól hasznosíthatók. Így a vízszintes hálózatkiegyenlítést és a térbeli vektorhálózatok (GPS) kiegyenlítését.

A harmadik évben oktatjuk a Felsőgeodézia tantárgyat, melynek két félévében kerül sor az országos vízszintes és magassági alaphálózatok meghatározásával összefüggő alapismeretek elsajátítására. Itt kerül oktatásra felsőgeodéziai szempontból a műholdas helymeghatározás és a háromdimenziós alaphálózatok ismertetése. E tárgy keretében kapják meg a geodinamikai ismereteket is.

A Mérnökgeodézia tárgy már 1962-től szerepel oktatásunkban, először még Ipari geodézia néven. A tárgy keretében a mérnöki létesítmények, ipartelepek geodéziai munkái, és azok sajátosságai kerülnek oktatásra: ipartelepek felmérése, kitűzése, létesítmények mozgásvizsgálata. A tárgy második félévében szerepel a földalatti mérések, bányászati és alagútépítéssel kapcsolatos geodéziai feladatok megoldásának technológiája. Itt szerepel a közmű alaptérképek készítésével és változásvezetésével, adatszolgáltatásával kapcsolatos ismeretek elsajátítása. A 6. félévben oktatjuk a Menedzsment (korábban Földmérési munkák szervezése és munkavédelem) című tantárgyat. A tárgy keretében a geodéziai munkákkal kapcsolatos szervezési ismereteket kapják meg a hallgatók. Ez korábban a nagyvállalati szemlélet alapján történt. 1990-től azonban a kisvállalkozások szervezési-gazdaságossági problémáival foglalkozunk elsősorban. 1990-től kezdve két tárgyat vezettünk be a korábbi politikai tárgyak helyett. Ekkor indult a Mérnöketika tárgy oktatása, mely általános etikai kérdések mellett, kiemelten foglalkozik a mérnöki munkálatok és a mérnöki tevékenység etikai problémáival. A Szakmatörténet c. tárgy is 1990-ben indult. A mai helyzet megértéséhez feltétlenül szükség van arra, hogy ismerjük a magyarországi földmérési munkálatok történetét. Ez segíti a problémák mai megoldását, a jelenlegi helyzet megértését és a fejlődés lehetőségeinek kutatását. 1997-től a tanszéken oktatjuk a Geodéziai rendszerek c. tantárgyat, melyben a mérőállomások és a GPS mélyebb ismereteit, szélesebb alkalmazási lehetőségeit ismerik meg a hallgatók. Ugyanebben az évben indult a Minőségbiztosítás c. tárgy, amely az általános minőségügyi ismeretek mellett a földmérési munkák minőségellenőrzésével foglalkozik.

A tanszék tevékenyen hozzájárult az új tanszékek létrehozásához is. 1990-ben alakult meg a Felmérési és Földrendezői Tanszék, mely jelentős részben a tanszékünkéből vált ki. Ekkor kerültek át azok a tárgyak, melyeket korábban a Geodézia Tanszéken oktatunk. Így átkerültek az Országos felmérés II. és III. féléve, a Földnyilvántartás, a Jogi ismeretek, a Mező- és erdőgazdasági ismeretek c. tantárgyak. A tárgyak átkerülésével oktatók is ámentek az új tanszékre, így négy tapasztalt oktatót adtunk át az új tanszéknek. Ugyanebben az évben alakult meg a Távérzékelési és Térinformatikai Tanszék. Ide is átadtunk egy oktatót. Az új tanszékek megalakítása jelentős esemény volt a főiskolai kar fejlődésében, egyes új témakörök fejlesztése gyorsabbá vált. Ezzel egyidőben azonban csökkent az egymásra épülő tantárgyak kapcsolata is.

A tanszék oktatási terheléséről néhány gondolat.

A tanszéken elsősorban gyakorlati ismeretek oktatása folyik. Ezzel kapcsolatban sok terepgyakorlatunk van. Az első év végén 3 hetes intézeti terepgyakorlatot tartunk Sukorón és Fehérváron. Sukorón pontkapcsolási és szintezési feladatot végeznek hallgatóink, Fehérváron egy városi lakótömb részletes felmérését végzik el. A terepgyakorlaton minden évben 70 fő vesz részt, ami jelentős növekedés a korábbi 50 fővel szemben. A tanszéken szervezzük a kéthetes alappontsűrítési gyakorlatot is, minden év augusztus végén, szeptember elején a harmadéves hallgatóknak. Ezen egy felmérési hálózat létesítenek földi eljárással és Sukorón alappontmeghatározást GPS technikával. A sok évközi gyakorlat és a terepgyakorlatok jelentősen lekötik az oktatók idejét. Ezenkívül levelező hallgatók részére is tartunk 2 hét geodéziai és 2 hét

alappontsűrítési gyakorlatot. A terepgyakorlatokat Sukorón és Székesfehérváron bonyolítjuk le.

Az 2002-től érvényes tanterv alapján a tanszék 11 tantárgyat gondoz. A heti óraszám egy oktatóra 18-25 között változik, az őszi félévben valamivel magasabb, a tavaszi félévben valamivel kevesebb. Gyakorlatokon az évfolyamokat 4-6 fős csoportra bontjuk, és minden csoportnak külön kell gyakorlatot tartani. Ez a szám is emelkedik, ha figyelembe vesszük, hogy egyes feladatoknál célszerű még kisebb csoportokat kialakítani. A terepgyakorlatokon 2-4 fős csapatok kapnak egy-egy önálló feladatot. A fentiekből látható, hogy a tanszék jelentős feladatot lát el a főiskolai kar alapoktatásában.

A hallgatók közül sokan vállalnak szakdolgozati feladatokat a tanszéken. Az elmúlt években átlagosan 16-20 nappali tagozatos hallgató készítette dolgozatát tanszékünkön. Közülük többen eredményesen szerepelnek különböző pályázatokon.

A tanszék a továbbképzésben is feladatokat vállal. Korábban adatfeldolgozás és ipari geodézia címmel indítottunk szakmérnöki tanfolyamokat. Ma a tanszék szerepe ezen a területen csökkent, de részt veszünk az OLLO programban, két tantárgy gondozásában, a DLG, az ingatlankataszteri és a térinformatikai szakmérnöki tanfolyamok munkáiban is. A tanszék gondozza az ingatlan-nyilvántartó szervező szakon a Földmérési ismeretek c. tárgyat.

A tanszék szerepe a kutatási munkákban

A tanszéken mindig jelentős kutatási munkák folytak, ezek közül csak néhány fontosabbat emelünk ki.

- Negyedrendű alappontok meghatározásának gazdaságos módszerei.
- Területosztások, birtokrendezési feladatok megoldása.
- Geodéziai számítások korszerűsítése, kiegyenlítő számítások fejlesztése és alkalmazási területeinek bővítése.
- Kéregmozgás vizsgálatok szabatos szintezésekkel, a városokat elkerülő mérési vonalakkal. Magyarországi kéregmozgások vizsgálata, részletes térképének szerkesztése, az elmozdulások kapcsolata más földtudományok eredményeivel.
- Vetületek általános elméleti vizsgálata újabb vetületek létrehozása, vetületek korszerű csoportosítása.
- Geodéziai műszerek, fizikai távmérők, elektronikus mérőállomások és GPS hibáinak és alkalmazási területeik vizsgálata.
- Mérnöki létesítmények mozgásvizsgálata, ipartelemek kitűzése és felmérése. Gépek beállítása és ellenőrzése.
- Globális helymeghatározás alkalmazása az alappont meghatározásban és a részletes felmérésben. Terepfelmérésnél digitális domborzatmodell meghatározása.
- Információ-elméleti kutatások a földmérési adatok tárolására, adatszerkezetek vizsgálata.

A tanszék kutatási eredményei szakcikkekben, előadásokon jelennek meg. Az elmúlt öt évben átlagosan 10 szakcikket és 12 előadást tartottak a tanszék oktatói magyar és idegen nyelven. A tanszék oktatói számos külföldi és hazai szakmai szervezet tagjai és tisztségviselői. A kutatási eredmények tudományos diákköri dolgozatokban is megmutatkoznak. Hallgatóink közül többen az országos konferenciákon is helyezést értek el.

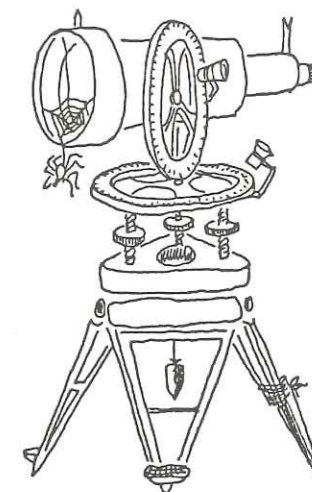
Az eredményeket az oktatóink által jegyzett tudományos cikkek is mutatják. Az eltelt 25 évben a tanszéken végzett munkájukkal, az itt készített dolgozatukkal kilencen szereztek egyetemi doktori címet, ketten kandidátusi fokozatot értek el, és egy oktatónk akadémiai doktori címet érdemelt ki.

A tanszék feladatai a közeli jövőben

A felsőoktatás válságos időket élt át az elmúlt évtizedben. Legfontosabb feladatunk oktatási munkánk korszerűsítése olyan körülmények között, ami nem kedvez a tudatos fejlesztésnek. Fontos feladatunk lesz, hogy megtartsuk oktatóinkat. Ez különösen vonatkozik a fiatalokra, mert a jelenlegi oktatóknak pillanatnyilag nincs utánpótlása. Az oktatókkal szemben támasztott követelmények nem állnak arányban társadalmi, anyagi megbecsülésükkel. Szakmai fejlődésüket csak áldozatok árán tudják megoldani.

Folyamatosan tovább kell fejleszteni a tanszéken oktatott témaköröket, tantárgyakat a külföldi és a hazai szakmai követelményeknek és elvárásoknak megfelelően. Fokozottabban be kell kapcsolódni a szakmai főhatóság kutató-fejlesztő tevékenységébe, ezekben tevékenyen részt kell venni. Felkészíteni a gyakorló mérnökeinket a szakma előtt álló feladatok megoldására. A nappali tagozatos hallgatóink legyenek képesek rövid gyakorlat után beilleszkedni a feladatok megoldásába.

A tanszékek közötti együttműködés javítása még jelent tartalékot. Ennek kihasználása, fejlesztése nélkül az előttünk álló feladatokat nem tudjuk megoldani. A tanszéken a fiatal oktatók között nagy a fluktuáció. Tanszékünkön mindig dolgoztak fiatal oktatók, akik a végzés után néhány évig a tanszéken maradtak. Ők az ismeretek mélyebb megszerzése után elmentek tőlünk. Ennek elsősorban megélhetési, egzisztenciális okai vannak. Ez a folyamat az utóbbi időben felerősödött. Bár a tanszéknek még ma is megvan az az ereje, hogy a távozókat pótolja, az oktatás különös varázsa még ma is vonzóan hat. Csak ez adhat még valami reményt, hogy oktatásunkat a jelenlegi színvonalon tudjuk tartani. Távolban még van remény, hogy kiváló hallgatóink közül néhányat itt tartunk a tanszéken és később jó oktató váljon belőlük.

Érvényesülés az életben
Korszerű műszerek

A GEO hallgatói

Összeállította: Dr. Engler Péter

Az előző fejezetekben sok szó esett a Kar oktatási, nevelési és kutatási munkájáról. Ezen tevékenységek fő célja, hogy a hallgatók minél biztosabb tudással kerüljenek ki a Főiskoláról. Néha "szenvendő" alanyai, de gyakrabban inkább „haszonélvezői” ennek a munkának. Természetes, hogy ebben az életkorban a hallgatók a tanulás mellett (?) a szabadabb élet adta előnyöket igyekeznek kihasználni. A főiskolás élethez hozzátartozik a szórakozás, a művelődés, a sportolás. Nem feladatom és nem is célom minősíteni a hallgatók ez irányú tevékenységét. Csupán arra vállalkoztam, hogy a leghitelesebb forrásból, azaz a volt és a jelenlegi hallgatók írásából egy összeállítást készítek, amelyekből reményeim szerint kiderül, hogy mikor, mivel foglalkoztak legszívesebben, mikor mi foglalkoztatta Őket mikor hogyan értékelték a saját illetve a főiskola munkáját.

Az idézett cikkeket az Eséstüske c. diáklapból válogattam. Nem „születésük” sorrendjében raktam össze a válogatást, hanem úgy, hogy egy keretet alkossanak a balekfogadástól, a szürke hétköznapiak át a valétalásig. A különböző hallgatói generációk életében sokszor hasonlóak voltak a problémák, a feladatok. Ez akkor derül ki igazán, ha a cikkek megjelenési évét csak elolvasás után nézzük meg.

A hallgatók életét korábban, az akkori feltételeknek megfelelően a KISZ, később a HÖK, illetve folyamatosan a Kollégiumi Bizottság és a Valéta Bizottság szervezte. Ezek a "szervezetek" politikai-, művelődési-, tanulmányi-, sport- és érdekvédelmi feladatokat láttak el. A konkrét célok, megoldási módok a különböző körülmények hatására sok-sok változáson mentek át, de bizonyos hasonlóságot is mutattak. Ami biztos állandóságot jelentett a hallgatók életében, az a selmeci hagyományok ápolása. Természetesen 1972-től ez is sokat változott. Úgy gondolom, nem véletlen, hogy ez volt a leginkább életképes. Oktatók és hallgatók egyaránt megérezték ennek jelentőségét. A hallgatói közösség számára a hagyományápolás nem csupán a selmeci hagyományokat jelentette. Számos olyan esemény, rendezvény is volt ami nem kapcsolható Selmechez, mint pl. a Megyei Főiskolai Napok, korábban a Mikulás és a Farsangi Bálók, stb.

Vajon miért fontos az, hogy egy főiskolának legyenek hagyományai?

Nos azért, mert a hagyományok ápolása nagy szerepet játszhat a szakmaszeretettel és az életre szóló barátságok kialakulásában, kialakításában. A túlnyomóan vidám, szórakoztató szokások színessé, érdekessé teszik a diákeveket. A szűkebb értelemben vett hagyomány terjedelmében és tartalmában a kultúra és műveltség egy eleme. A hagyományok legfontosabb funkciója a folytonosság, a folyamatosság biztosítása. A diák hagyományok nem mások, mint az egymást váltó hallgatói nemzedékek életmódjának többé-kevésbé állandósult szokásai, magatartási és érintkezési formái, a hallgatói közösségi élet ama rendszeresen ismétlődő situációi, amelyek általában azonos cselekvésre indítják a hallgatói közösséget és a közösség tagjait.

A situációk és az események szabályos váltakozása, rendszeres ismétlődése és állandósult megnyilvánulási formái kialakítják a hallgatói közösségi élet ritmusát, amely maga is hagyományként fogható fel. Ezen túlmenően a diák hagyományokhoz tartoznak a hallgatói közösség beszédmódjának jellegzetességei, alkalmazott sajátos kifejezései,

hangneme, a mindennapi érintkezés ismétlődő formái, a tanulási módszerek, az öltözködés módja, stb. is. A diák hagyomány sajátos szabályozó és önnevelő erő, hiszen a magatartási, viselkedési normákat maga a hallgatói közösség írja elő és meg is követeli, valamint értékítéletével, közfelfogásával és íratlan szabályaival, normáival ellenőrzi és számonkéri.

A diák hagyomány nemcsak azzal erősíti a hallgatói közösséget, hogy bizonyos állandóságot és folyamatosságot teremt annak nemzedékről - nemzedékre ismétlődő és megújuló mindennapi életében, hanem azáltal is, hogy viszonylag kiemeli a hallgatói közösséget a kortárs emberi közösségek sokaságából, relatív autonómiát eredményez számára, markánsá teszi sajátos státusának, társadalmi helyzetének és küldetésének külső jegyeit, azaz a diák hagyomány a maga módján hozzájárul a hallgatói közösség sajátos arculatának megformálásához. Ennyi – talán hosszúra sikerült – bevezető után idézzük meg a nagy korok tanúit, azaz volt hallgatóinkat. A fejezet végén a jelenről a mostani diákvezetők szólnak.

Az első hónap

Csikász László

Eséstüske, 1974/4. szám

Barátság, jóindulat a felsőfokon – mondhatnánk tömören, ha új iskolánkról, azaz főiskolánkról röviden akarnánk véleményt mondani. De hiba lenne azt a lehetőséget részünkről elvetni, amit az ESÉSTÜSKE számunkra nyújt: hogy benyomásainkról, pontosabban amit a felvételi vizsgákon, az eddig eltelt egy hónap történései során tapasztaltunk, éreztünk, észrevettünk, részletesebben is szóljunk.

Először is, még 1972-ben bizonytalanul léptem be az Intézet Tanulmányi Hivatalába: érdeklődni felsőoktatási intézménybe nem először mentem – negyedszerre vettek fel – de meglepett az a figyelmeesség, kedvesség, amit a TH-ban tapasztaltam. Ellentétben sok más felsőoktatási intézménnyel, a jövőre hallgatót itt üdvözlnek és segítik. Azóta is tapasztalom, hogy az odaforduló hallgatók problémáival szívesen foglalkoznak.

A tanévnyitót megelőző „balek-oktatási hét” jó ötlet volt, azonban negatív oldalaként róhatjuk fel, hogy helyenként jellemzővé vált az „üresjárat”. Valószínű, hogy ez évben foglalkoztak először ezzel. Egy-egy szükséges, hasznos tudnivaló ismertetése után szürke előadások sora következett. Úgy hiszem, dr. Tamás László igazgatóhelyettes színes előadása – az intézeti életről, tanulásról, diák hagyományokról – minden hallgatótársam rangsorolásában az első helyet foglalta el. Az már nem rajta múlt, hogy szavait ki hogyan fogadta meg, s hogy kiből milyen diák, milyen üzemnézők válik három és múlva.

Ez az idő, míg ezen mondatokat leírtam, legalábbis úgy érzem: az eltelt első hónap sokkal hosszabbnak tűnik. Aztán a végig ült előadások után észre kellett vennünk, hogy hoppá...! Jó, jó, eddig csak szemlélői voltunk az előadásoknak, s akár úgy is érezhettük, hogy színházban – vagy ha már térlátásunkat a hatodik óra felé elveszítettük, azaz szemtengelyeink divergáltak – moziban vagyunk. Tanulni kell. A tanár logikusan leadja az anyagot: „most még ne jegyzetelj, figyelj” jelszóval, „hisz a jegyzetben minden megtalálható”. Azonban ez a „jegyzetben minden megtalálható” mondatocská nem vonatkozik minden tárgyra. Egyesek szerint többen már látták, s olyan is akadt, aki látni vélte a Matek I-et. Nem jobb a helyzet politikai gazdaságtanból sem, tíz emberre jut egy kisegítő jegyzet. Legtöbbünknek új e tárgy, s jegyzethiányunkat aktív jegyzeteléssel és figyellel tudjuk ellensúlyozni.

Apropó, benyomás. Úgy érzem, nem maradhat ki „kis” értékelésből a menza. Tán azzal az örökké érvényes filozófiai megállapítással kezdem: a lét meghatározó a tudattal szemben. A „lét” fogalmát próbáljuk leegyszerűsíteni a menza színvonalára, s ezután a következő konzekvenciát vonhatjuk le: úgy érzem, fontos jellemzőt állapítok meg, ha azt mondom, hogy a szörös sertéstokától a bélszínfiléig minden ízes és íztelen étel, avagy ital megtalálható itt. Nekem ízre e koszt megfelel, de talán a konyha vezetősége megfeledezett azon objektív tényezőkről, hogy a Felvételi Bizottság farkasétvágyú fiatal hallgatók tudása mellett foglalt állást. Élményeink, benyomásaink frissek, élénkek és nem szabad elfelejteni, szubjektívek. Kívánjuk, hogy iskolánk továbbra is őrizze meg családi, barátságos légkörét, amihez mi első évfolyamos hallgatók is megpróbálunk tanulásával, minél több ismeret elsajátításával és Főiskolánk hírnevének öregbítésével hozzájárulni.

Néhány szó a KISZ-vezetőség idei munkájáról

Eséstüske, 1971. október

Intézetünk KISZ-szervezet csúcsvezetési ülésének témája a tanév KISZ-feladatainak, akcióprogramjának megvitatása, elfogadása volt. Az akcióprogram egy évre szóló, irányelveket, témaköröket, a feladatokat nagy vonalakban meghatározó tervezet, mely irányadója, kiindulópontja lesz az egyes alapszervezetek részletes munkatervének.

Ez évi akcióprogramunk fő témái a következők:

I. Politikai-ideológiai nevelés. Eszmei-politikai teendők irányvonalát nagyban meghatározza a KISZ Kongresszusra való felkészülés. Meg kell vitatnunk és elfogadnunk az új, módosított szervezeti szabályzatot.

II. Tanulmányi munka. Ezen a téren elsőfokú követelmény a rendszeres, alapos felkészülés. Segíteni kell az elsőéves hallgatóinkat a felsőfokú tanulmányaikba való zökkenőmentes átállásában. Lehetőleg minél több hallgatónk vegyen részt a Tudományos Diákkör munkájában. készítsen valamilyen szakmai dolgozatot. Felsőbb éveseink geodéziai számítási versenyeken vegyenek részt. Tanulmányi munkánkhoz tartozzon hozzá a különféle nyelvek tanulása.

III. A közösségi élet tartalmasabbá tétele (kultúra, sport, szórakozás). Ehhez a témához tartozik minden egyéb, nem politikai és tanulmányi jellegű tevékenység. Fő célkitűzés a szabadidő tartalmas, szervezett és közös eltöltése. ennek érdekében az egyes alapszervezetek különböző rendezvényeket, előadói esteket, vetélkedőket fognak szervezni. A fotózást kedvelőknek foto-klub áll rendelkezésre. Az irodalmi hajlamúak továbbra is fórumot kapnak a házi lapban, illetve a szintén házi szervezésű, most alakuló irodalmi körben. Nem lenne teljes a közösségi életünkről való tájékoztatás, ha nem szólnánk a sportról. Hallgatóink nagy része aktívan sportol néhány szakosztályban, de örvendetes lenne némely szakosztályunk bővítése, újjáélesztése. Gondolok itt a tájékoztató futó, a sakk, de különösen az asztalitenisz szakosztályra.

Főiskolán élni, vagy főiskolásként élni?

Czifka István

Eséstüske 1974/2. sz.

Nem ugyanaz! Mert nézzük, hogyan élünk mi a Főiskolán! Kollégium. Reggel felkelünk (már aki), 8-kor átmegyünk az iskolába, előadásra (már aki). Aki nem, az miért nem? Mert lusta futni a lépcsőn, amikor látja, hogy a tanár bemegy az előadóba.

Mert még nincs melegvíz, és alszik egy órát, hátha akkor lesz. Mert még nem szívta el az első cigarettáját. Érdemes ezért lógni? Nem. De szoktunk? Szoktunk. Hogy unalmasak az előadások? Van ilyen. Nem minden tárgyat a Ciceró tanítja. De azért furcsa, hogy nem az olyan előadásokról lógnak legtöbbször amelyek unalmas, hanem ahol kevés katalógust tartanak. Ez így van. Érdemes utána nézni! Persze, persze. Azért lógni is kell. Ez vitathatatlan. Minden tárgyból lehet 6-8 igazolatlan óránk. Ez azért van, hogy kihasználjuk. De azért gondoljunk a jövőre is. A szorgalmi időnek végén mennyivel kényelmesebb lesz a csendes kollégiumi szobában készülni a töménytelen pót-zárthelyire, mint az előadóban, ahol a tanárok szüntelenül zajonganak! Teendő? Van. Ne lógnak feleslegesen! Ha pedig valakinek nagyon fontos lógnivalója van, akkor menjen el a körzeti orvoshoz igazolásért. Ő ad. Azért fizetik.

Az előadásoknak vége. Ebéd. Sorbaállítás számológép kulcsért. Bizony, számológép kulcsból kevés van. Van, aki még emlékszik a szép időkre, amikor a tanárok munkaidejének végéig mindenkitől lehetett kulcsot kérni. De nem kért senki. Mert elfelejtette. Mert lusta volt két emeletet mászni érte. Mert más dolga volt. Mert sok volt belőle. Mindannyian tanultuk (már aki) a pg alaptörvényét a kereslet-kínálat arányáról. A tanárok is. És azt mondták: túl nagy a kínálat számológép kulcsból. Ideje ezen változtatni. Azóta csak 14 óra 00 perctől 14 óra 30 percig lehet kulcsot kapni. De 14 óra 01 perckor már ne menjen senki, mert addigra mind elviszik. Ma már ebéd helyett mindenki megtömi a pofazacskóit, ami belefér, aztán rohan fel a GEO Tanszékre számológép kulcsért sorba állni. Ott van idő rágódni az ebéden. Kellett ez nekünk? Nem. Teendő? Becsüljük meg a számológép kulcsot. Akkor majd hosszú idő távlatában több lesz belőle.

14 óra 01 perc. Porta. Ülünk. Bámuljuk a legyeket a falon, ha tél van a csikkeket a padlón. A szorgalmi időszak elején még azért, mert nincs semmi dolgunk. Később már azért, mert annyi dolgunk van, hogy nem tudunk hol hozzákezdeni. Mert rájöttünk, hogy könnyebb a pót, pót-pót, vagy pót-pót-pót zárthelyire megtanulni 300 oldalt két nap alatt, mint ugyanezt napi 10 oldalanként egy hónap alatt. Van aki felmegy a kollégiumba aludni. 6-kor felébred. Aztán hajnali kettőig csörtet föl-alá a szobában, mert nem tud elaludni. Tanulni sem. Másnap az egész szoba álmos. Van, aki bemegy valamelyik gyakorlóba. D nem sokáig bírja. Ezért beoszítja magának az aznapi kérnivalókat (cigarettá, radír, tus-kihúzó, rajzlap, stb.) és 10 percig, elmegy valamiért, ismét ül 10 percig, és ismét elmegy valamiért. Közben a gyakorló kiürül, mert a folytonos ajtócsapkodást nehéz kibírni. Akkor a csend és a neoncsövek zúgása álomba ringatja. Van aki „benézeget”. Végigmegy a folyosón, és minden gyakorlóba benyit. Ha elfogytak az a ajtók kezd elölről. És van, aki tanulna, de róluk nem érdemes beszélni.

Vacsora. Utána, akinek van pénze (az stréber: mert nem fizette ki a különjelzési díjra!), bemegy a városba. Akinek nincs, az is. Aki nem megy, az ismerkedik a szobájával. Annak is azzal a részével, amit hanyatt fekvé a szeme forgatásával belát. Szorgalmi időszak végén ezek helyett közös program: a félévben elmulasztott feladatok elkészítése, tanulás a pót zárthelyikre. Ezért az utolsó héten este 11 órától minden gyakorló ajtaja nyitva, hogy a folyosón át ne essünk azokon, akik már hetek óta nem aludtak, és itt lepte meg őket (radírért menet) az álomkór. Az utolsó napon sorbaállítás kérvényekkel a Tanulmányi Hivatal, az Igazgatói Hivatal és az összes Tanszékvezető ajtaja előtt. Van, aki egyszerre több helyen is.

Így telnek napjaink a Főiskolán. De most nézzük meg, hogy élnek a „főiskolások”!

Reggel mindenki tudja, hogy aznap hány percet fog késni az előadásról, és annnyival korábban kel fel. Az előadó mindig tele van. Ez jó, mert így a sok ember szétszórtan

hallja a tanár hangját, és az már a második padosorban sem hallatszik. Az előadások alatt aki nem figyel oda (azért, hogy délutánra semmi ne maradjon), az tanul a zárthelyikre, elolvassa az anyagot, amit aznap a tanár lead, jegyzőkönyvet tölt ki, feladatborítót készít.

Aki ezekkel készen van, az olvas, levelet ír, többen kártyáznak (neveletlen banda). Ebéd után elszívna egy cigarettát a portán, közben a tanárok számológép kulcsokat kínálnak hat színben, de nem kell senkinek, mert mindenki kiszámolta a gyakorlaton a beadandó feladatot. Délután mindenki olvas, zenét hallgat, sakkozik, pingpongozik, focizik. Néhányan, akik a délelőtti előadáson nem tudták megtanulni az aznapi anyagot, tanulnak. Ezeket a többiek lenézik (ronda szokás).

Vacsora után TV-t néznek. Utána, mivel mindenkinek van pénze (különeljárás díjat soha nem fizetnek, és mindenki kap ösztöndíjat), kimennek a városba. Inni. (Részeg disznók!). 12 óra körül már nagy csend van a kollégiumban. A szorgalmi időszak utolsó hetében kollektív kirándulást szerveznek a Balatonhoz (téli a Mátrába). Igazolást senki sem hoz. Minden feladatuk kész, egy katalógusuk sincs, hát lógnak. Megtehetik? Meg.

Most hasonlítsuk össze a mi főiskolás éveinket az övékkel! Hát nem szebb, izgalmasabb, küzdelmesebb a mi életünk? De. Akkor pedig senki ne panaszkodjon!

Gondolatok az iskolai diákéletéről

Vica&Leves

Eséstüske, 1998/I. sz.

Mire gondoltok akkor, amikor azt halljátok, hogy diákélet? A legtöbb valamire való egyetemista és főiskolás fejében ilyenkor egy színes programokkal teli pezsgő kulturális és sportélet jelenik meg, amelyből nem hiányzik természetesen a szórakozás sem.

Mindez sajnos a mi kicsi főiskolánkon egyáltalán nem, vagy csak részben valósul meg, ennek a cikknek nem feladata az okok kutatása, szeretnénk inkább a lehetőségeket feltárni.

Egyik este a kollégiumban összeültünk néhány évfolyamtársunkkal és gondolkozni kezdtünk, mit is tehetnénk a helyzet javítása érdekében. a következőkre jutottunk. Véleményünk szerint az iskolai diákélet három fő témakör köré kell, hogy csoportosuljon.

Az első nagy terület a kultúra. Ide tartozna a hagyományörzés, a filmklub megszervezése, a színházbérletek vásárlása, a kollégiumi stúdió beindítása, valamint az iskolai diákújság újraélesztése. A hagyományörzéssel kapcsolatos feladatokat a Valéta Bizottság intézi. Úgy érezzük, hogy az iskola vezetése jelenleg főként ezt támogatja, láthatóan ez is működik a legjobban. A filmklub pályázaton nyert összeg segítségével idén beindulhatott. a bérletek már csak korlátozott számban kaphatók. A klub jelenlegi vezetője a szervezési feladatokba szeretné bevonni a hajdani utódját. Színházbérleteket eddig a HÖK pénzből vásároltunk, ezután szeretnénk ezt is pályázati pénzből finanszírozni, illetve az idei évben szintén pályázati pénzeket fordítottunk erre a célra. A kollégiumi stúdióról nyugodtan elmondhatjuk, hogy romjaiban hever. Ilyen állapotban nem használhatjuk fel semmire. ennek rendbetételét egyelőre csak kollégiumi pénzek felhasználásával tudjuk megoldani. Most úgy néz ki a dolog, hogy legkésőbb október elejéig ezt megvalósíthatjuk. ekkortól talán lehetőség lesz kolesz bulik rendezésére, saját felszereléssel. Az elsősök talán még nem is hallottak róla, de létezett a főiskolán egy színvonalas diáklap, amelynek Eséstüske volt a címe (ezt tarod most is a

kezében). Ez a lap immáron három éve nem kerül kiadásra, ezért most szeretnénk "újjaéleszteni". Az ehhez szükséges anyagi fedezetet pályázatokból kell megszerezni, hiszen egy korszerű szerkesztőségre volna szükség. A pályázatot már beadtuk, most már "csak" reménykedni kell a kedvező elbírálásban. A szerkesztőségnek természetesen egy saját iroda is kell, szerintünk legalkalmasabb erre a kolesz "relaxa" szobája.

A második nagy terület az önképző köröké. Ide tartoznak a térképész klub, az Internet klub és a fotós szakkör beindítása. A térképész klub plakátját már olvashatjátok is az iskola falújságján. Szeretettel várnak mindenkit, akit érdekel a térképészet és annak története. Szükség lenn egy Internet klub létrehozására is, amelynek feladata nem a társkeresés lenne IRC-vel, hanem a fontos és érdekes Web címek felkutatása, valamint információk és aktuális pályázatok gyűjtése. Ennek feltétele egy olyan iroda kialakítása, hol a klub saját számítógéppel, valamint nyomtatóval rendelkezik. ez az iroda működhetne HÖK irodaként is. Ennek megvalósításához feltétlen szükségünk van az iskola segítségére. Érdeklődő hallgatók szeretnék beindítani a fotós szakkört, amihez az iskola eszközökkel tudna hozzájárulni.

A harmadik nagy témakör a sport. Jelenleg az iskolai sportélet nagyrészt a foci köré összpontosul. Mivel saját tornateremmel nem rendelkezünk, ezért sajnos bérelnünk kell. az idő kevés, az érdeklődés lényegesen nagyobb lenne, de nem csak a foci iránt. Kell egy olyan ember a diákok részéről, aki felmérné az igényeket, és eszerint állítaná össze a terembeosztást. A kolesz melletti sportpályán minden évben megszervezik a fiúk a focibajnokságot. Ezekhez fontossá vált a sporteszközök beszerzése. ez kollégiumi pénzek felhasználásával megvalósult. Uszodabérleteket a HÖK pénzből vásároltunk, most is lesz a kolesz portáján lehet felvenni ezeket. Elsősorban lányoknak szóló aerobic bérleteket is lehet igényelni. Pályázati pénzből sikerült végre a koleszba saját konditermet berendezni, amely iránt bizonyára nagy lesz az érdeklődés.

Mi a diákélet fellendítését ily módon képzeljük el. Ha van valakinek ötlete, kérdése, javaslata, az feltétlenül keressen meg bennünket.

Klikkek

Dóda Béla

Eséstüske, 1974/I. sz.

Szeretnénk magunkról egy sajátos tükörképet közrebocsátani. A tükörkép a II. évfolyamé. Azonban bátran írhatnám ízt is, hogy egy főiskolás évfolyamé, amely Székesfehérváron tanul, többségében kollégiumban lakik. Hasonlóak a problémák az egész nappali tagozaton. Amit szolgálja szeretnénk és szabályként előírni az alsóbb évfolyamok számára: egy demokratikus légkör megteremtése. Nyilvánvaló, hogy még nem élünk jogainkkal. Talán mert nem vagyunk tisztában önmagunkkal, talán mert nem hiszünk egymásban, csak egyesekben és emiatt kénytelenek vagyunk mikrocsoportokra szakadni. Mi az oka ennek?

Erre a kérdésre kerestem a választ, amikor a következő körkérdést tettem fel a "legtapasztaltabb" évfolyamnak: Miért oszlik klikkekre a III. évfolyam?

A válaszokat nem kötöttem rendszerbe, sorrendjüket mozaikszerűen próbáltam összeállítani. Remélem elgondolkodtató lesz a kép. Próbáljuk együtt a kivezető utat megtalálni.

Szerintem a klikkekre oszlás nem jelenlegi probléma, vagyis nem aktuális kérdés. Ez a folyamat már elsőben megindult és befejeződött a kollégiumi tagoltság és a csoportokra bontás következtében.

Már elsőben megfigyelhető jelenség volt. Elsősorban a csoportokra való osztás az oka, és az egyes emberek csak szűkebb környezetüket ismerték és szokták meg. Másrészt elég sokan vagyunk, és mindenki nem szerethet mindenkit.

A legalapvetőbb hiba szerintem ott van, hogy nagyon sok, csak magával törődve él, tanul, szórakozik. Nagyon sokan nem tudják tudomásul venni, hogy 20-21 éves létükre, minden embernek esetleg homlokegyenest más a érdeklődési köre. Sokan begubóznak. Legutolsóként említet, hogy nagyon kevés emberrel lehet bármilyen -akár személyes témáról is- beszélgetni, mert félnek beszélni, vagy véleményyt nyilvánítani.

Közömbösség egymás iránt. Van olyan hallgató az évfolyamban, aki azzal dicsekszik, hogy egyes emberekkel még két szót sem váltott. Talán még a nevét sem tudja.

Egyes emberek kialakították a maguk baráti körét, ezen belül egymásnak minden segítséget megadnak, de ha más kérdez tőlük valamit, a válasz: nem tudom, nem érek rá. Még elsőben közel hatvanan voltunk, és ebből már néhányan nagyon jól ismerték egymást. Ezek valahogy nem vettek tudomást arról, hogy a maguk elszigetelésével csak az évfolyamon belül szerveződő közösségi élet kialakulását gátolják, akadályozzák. A közösségi problémák helyett sokan a maguk problémáinak megoldását választották. Tény, hogy ez sokkal kényelmesebbnek látszik, és jó életnek tűnik számukra a passzivitás. Kényelmesebb a közösségi munkát másokra bízni, s közben megmosolyogni őket.

Alapvető tény, hogy már félig-meddig kialakult emberek vagyunk. Természetes, hogy az emberek megkeresik azokat, akik valamilyen okból szimpatikusak nekik. Akinek stílusa, gondolkodásmódja, problémái hasonlóak az övéivel. Másrészt összecsapódnak csoportok egész véletlenszerűen (tanuló csoportok, kollégiumi szobák). Az így kialakult csoportok nagyon lazák, de az idő folyamán összekovácsolódnak.

A klikkek hibája nem az, hogy egymással sokat vannak együtt, hanem az, hogy a többiekől sokszor a végletekig elfordulnak. Alátámasztják, illetve kifejlesztik mindenkiből a "csak magamra számíthatok" szellemet. Mindnyájan jól tudjuk mennyire fontosak a környezeti hatások, nemcsak az egyénre, hanem különösen a közösségekre is.

Búcsú az Alma Matertől

Szemerey Ádám

Eséstüske, 1982/2. sz.

Ma 1982. április 24-e van. Másoknak ez egy szombat a sok közül, de mi elérkeztünk egy végső állomáshoz. Nekünk ez a szombat örökre piros betűs marad, mert ma valétálunk. 3-4 éve, mikor először beléptünk ide, nagyon elcsodálkoztunk, hogy ilyen a főiskola. Először csak nézelődtünk, azután megszoktuk az itteni életet, megismertük egymást és barátokká lettünk. Ez idő alatt jöttek újak és mentek régiek - oktatók, dolgozók és hallgatók. Sokszor örültünk és legalább annyit búsultunk is, ezért gyakran a pohárhoz és ritkábban a daloskönyvhöz nyúltunk.

Sokat okosodtunk az elmúlt 3 év alatt. Volt, aki megtanult 5 perc alatt pontra állni, van aki még most is tudja a Phapposz tételét, lesz aki alkalmazni is fogja a pandant szabályt.. A nyári gyakorlatokon mértünk Fehérvár utcáin, terein, felmértük a sukorói

dombokat, házakat és házi borokat, megtanultunk sztereóban látni. Az előadásokon néha ettünk és aludtunk, írtunk műszaki leírást és referátumot, rajzoltunk utat, kutat, csatornát és folyamatábrát, sőt akadt sok olyan is, aki jegyzetelt.

Beugrattunk néhány balekot, megtanítottuk őket főiskolás módon élni úgy, ahogy minket is megtanítottak elődeink. Mi büszkéek voltunk arra, hogy GEO-sok vagyunk.

Átéltünk vizsgaidőszakokat, könnyebb, nehezebb vizsgákat és több-kevesebb uv-t is. Mi nemcsak ide jártunk, itt tanultunk, hanem itt is éltünk 3 éven át. Itt váltunk lassan balekból Firmává, majd Firmából üzemmérnök jelöltté. Az oktatók néha furcsák voltak, de tudjuk, mindig jót akartak. Tanítottak jóra, úgy tűnt néha rosszara, de a szakmára is. Végül is nekik köszönhetjük, hogy földmérő és földrendező üzemmérnökök leszünk.

Köszönjük szüleinknek, testvéreinknek és mindazoknak a fáradozását, akik hozzásegítettek bennünket, hogy idáig eljussunk. Bár még előttünk egy vizsgaidőszak és az államvizsga, mégis már lassan búcsúzunk a Várostól, a Főiskolától, az Oktatóktól.

Töletek is búcsúzunk, kik itt maradtok és egy-két évig még diákok lehettek. Nektek tanácsként mondom, hogy élvezzék ezt az életet amíg lehet, hisz nemsokára Ti is eljuttok ide, valétálni fogtok. Végül, de nem utolsó sorban búcsúzom Töletek valétálós évfolyamtársaim, hisz nemsokára szétszóródunk és ki tudja mikor találkozunk legközelebb. Remélem a diploma révén mindenki megtalálja helyét az életben. Találkozunk '87-ben.

Búcsú a várostól

Varnyú Renáta

2001. május 5.

Szeretettel köszöntöm a tanárainkat, szülőket, barátokat, Valétálós hallgatókat és az itt egybegyűlteket!

Engem ért az a megtiszteltetés, hogy a most valétálós évfolyam nevében elbúcsúzzam a várostól, mely több éven át otthont adott nekünk. E szavak ugyan az én számból hangzanak el, de azt hiszem mindannyiunk szívéből szólnak. Megható, a főiskolás éveket visszaidéző és egyben befejező pillanat, amikor a közel 30 éves intézmény hallgatói a világító fáklyák között, az ősi város történelmi központjában búcsúzásra, VALÉTÁLÁSRA felsorakoznak. Mindnyájunknak el nem múló emlékei közé tartozik a tanulmányok befejezését jelentő búcsú. A „búcsúintők” szívében most bizonyára sokfajta érzés kavarg. Ilyenkor mindenki örül annak, hogy 3-4 év után ez a nap is elérkezett. Az utolsó próbák előtt már elválásra gondol az iskolatárs, a barát, búcsúzik az oktató és hallgató, búcsúzik a komoly munkának, vidám diákeveknek otthont adó város is. Ebben az ünnepi hangulatban jelen van az együttlét öröme, az elválás szomorúsága, a múlt megszokottsága és bizonyossága, a kiszámíthatatlan jövő sejtelve, a terhektől való megkönnyebbülés, az újabb feladatok tudni akarása, a befejezés és kezdés.

Mikor a főiskolára kerültem, még nem ismertem ezt a várost, s valószínűleg Firmatársaim többsége is így volt vele. Emlékszem az első napokon, az akkori harmadévesek körbevezettek bennünket Székesfehérvár utcáin, terein. Megmutatták, hogy hol találjuk az iskolát, az orvosi rendelőt, gyógyszerárakat, láthattuk Fehérvár műemlékeit, múzeumait. Megtudtuk hol lehet olcsón ebédelni, olcsón vásárolni - s nem utolsó sorban megtekinthettük e nemes város nevezetes vendéglátó-ipari egységeit, melyek aztán oly sokszor jelentettek biztos menedéket egy-egy félresikerült vizsga,

rosszul megírt zárhelyi feladat után. Ezek az utcák, terek, ezek a házak, ha beszélni tudnának, sok mindenről mesélnének, hiszen az itt töltött éveink tanúi voltak. Velünk együtt élt, mozgott, és joggal nevezhetjük második otthonunknak.

Mindig is csodálkozásra készített az itt élő emberek vendégszeretete, kedvessége. Bármilyen elintéznivaló problémánk is merült fel az évek folyamán, – legyen az egy rendezvény megszervezése, vagy akár egy baleknak kirótt feladat elvégzése – mindig tárt kapukra leltünk, nehezen hangzott el az elutasító szó a székesfehérváriak szájából.

Tőlük búcsúzunk hát...a várostól, mely évtizedek óta otthont ad a geodétáknak; a várostól, mely befogadott minket; a várostól, mely már évek óta segíti, támogatja hagyományainkat; ez a város gyűjt gyertyákat, s teszi azokat az ablakokba amerre elhaladunk; ez a város vonul ki ilyenkor az utcákra, hogy évről évre megcsodálja a fáklafényben tekergő szalamandert; ez a város: Székesfehérvár, Alba Regia.

Most búcsúzunk tőled, s reméljük nem kell örökre elhagynunk. Mint a nóta is mondja:

„Ha Fehérvár hív, mi ott leszünk

Érette vesszen életünk.

Tovább, tovább, tovább,

Viszontlátásra cimborák.”

Jó szerencsét! Világost a Geósnak!

A Hallgatói Önkormányzat 2002-ben

Béldeky Gergely

2002-ben III. évfolyamos hallgató

A hallgatói önkormányzat a főiskolán, ha minimális létszámmal is, de létezik. A többi egyetemtől és főiskolától egy kicsit más módon működik, bár a célok itt is ugyanazok a hallgatóság képviselője mind baráti, kari, egyetemi és országos szinten. A hallgatói önkormányzat összetétele:

- -Hallgatói Önkormányzat elnöke
- -Hallgatói Önkormányzat titkára
- -Egyetemi Ellenőrző Bizottsági tag

A főiskolán való működésre külön egy erre a célra kialakított irodát tart fenn a főiskola az önkormányzat számára. Eleinte egyedül, de később a Valéta Bizottsággal és a Kollégiumi Bizottsággal közösen használjuk ezt a helyiséget. A helységben két számítógép üzemel, hálózati- és internetes csatlakozással, ezen kívül nyomtatóval is rendelkezünk.

Az önkormányzat a hallgatók érdekeit szolgálja, illetve azok igényeit – a lehetőségekhez képest – próbálja érvényre juttatni. Kari szinten a hallgatóságot, hónaponként a kari tanácson kell képviselni, melyre minden évfolyamból egy hallgató, a mindenkor HÖK elnök, a Valétabizottság elnöke és a Kollégiumi Bizottság elnöke vannak jelen a hallgatók részéről. A diákság bármilyen jellegű problémáját, észrevételét illetve esetleges időnkénti panaszát – legyen az egyéni vagy csoportos – közli az önkormányzattal, amely ezt – a szervezeti és működési szabályzatnak a keretein belül – megoldja. Az önkormányzat elnöke a hallgatóinak képviselése érdekében hivatalos az Egyetemi Tanácsra, melyet átlagban másfél havonta tartanak, de rendkívüli esetekben is összehívhatják. Az egyetemnek létezik egy alapítványa, amely kizárólag a hallgatóságot kívánja támogatni. Az alapítvány minden évben kétszer meghirdet egy pályázatot,

melyet szociális támogatás illetve hallgatói szervezetek finanszírozása címen lehet megpályázni. A HÖK feladata ezzel kapcsolatban: a régebről maradt pályázati lapok összegyűjtése; a hallgatók tájékoztatása az új pályázatról; a beadott pályázatok jellemzőivel együtt való elküldése. Az önkormányzat nagyon sok tájékoztató és reklám jellegű levelet illetve csomagot kap különböző cégektől, melyekkel a hallgatóságot próbálja megcélózni. A küldeményeket a faliújságra kifüggesztve és a megfelelő embereket értesítve informáljuk a hallgatóságot. A Hallgatói Önkormányzatnak küldött leveleket, csomagokat és faxokat az érkezésük dátuma szerint be kell iktatni az iktatási könyvbe. Az érkezett küldeményekre rákerül egy iktatási szám, ez alapján rakjuk sorba és raktározzuk őket.

A helyi Hallgatói Önkormányzat munkája a kis létszám miatt jó: szorosan összefügg a többi hallgatókból álló szervezetekkel. A munkásságunk olykor-olykor összefogást igényel melyben nagy szerepet játszik a másik iránti bizalom. A három – már a fentiekben említett - szervezet közül a Hallgatói Önkormányzat, a nemrégiben megváltozott törvények miatt, kapja a nagyságrendekkel nagyobb pénzbeli állami támogatást, melyet a lehetőségekhez képest a három szervezet együtt használ fel a célok megvalósításához. A felmerülő problémákat megpróbáljuk mindenki számára előnyösen és gyorsan megoldani.

Az önkormányzat saját meglátásaival kezdeményezésével is megpróbálja segíteni vagy támogatni a diákokat. A diákok által igényelt csoportos elfoglaltságokhoz, ha pénzbeli támogatást nem is, de eszközökre való pénzt tud nyújtani, amennyiben elegendő hallgató igényeli ezt az elfoglaltságot.

Kollégiumi élet 2002-ben

Mogyorósi Péter

2002-ben III. évfolyamos hallgató

Kollégiumunk Székesfehérvárott, a Hosszúsétatér 8. szám alatt található. Az épületet fákkal, cserjékkel és zöld fűvel borított harmonikus övezet szegélyezi.

A főiskolai karnak csak 1988. szeptember 1-jétől van saját kollégiuma. 1976-ig a főiskolai épülettel egy tömbben volt a diákothon. 1976-1988-ig a József Attila középiskolai kollégium 2. emeletén lakhatott 76 fiú, a lányok részére pedig az intézmény kétszobás lakásából alakítottunk ki 12 fős diákothont. A diákothon a zavartalan tanulás biztosítása mellett a szakmai fejlődést a gyengébb tanulók korrepetálásával, tanár-diák összejevetelek szervezésével, kiselőadások tartásával, a diákköri munkával, kiállítások szervezésével segítette.

Az épület jelenleg 143 férőhelyes, ami meglehetősen kevés, ám éppen ez a kis létszám az, amely lehetővé tette az otthonos, összetartó közösség kialakulását. A kollégium két épületrészből áll, az „A” épület a leány szárny, míg a „B” épület a fiú szárny. Az „A” épület 1. emeletén közösségi helyiségek találhatók, míg a 2. emeleten helyezkednek el a 2 vagy 3 ágyas szobák. A földszinten vegyesen találhatjuk a fiú és leány szobákat. A „B” épület magasföldszinti, első emeleti, és második emeleti részén a 3 vagy 4 ágyas fiú szobák találhatók. Minden szinten található zuhanyzó (számos szoba a fiú épületben külön zuhanyzóval van ellátva), WC és konyha. A konyhák szekrényekkel, gáztűzhellyel és mikrohullámú sütővel vannak felszerelve. Hűtőszekrény szobaként található és a kollégium rendelkezik egy közös használatú mélyfagyasztó ládával is. Mindezek mellett minden szoba rendelkezik egy fővonalú telefontal is.

A kollégiumban a számítógépes hálózat jelenleg a kiépítés stádiumában tart. Minden erőnkkel azon dolgozunk, hogy az elkövetkező évfolyamok már részesülhessenek az általunk tervbe vett hálózatkialakítás nyújtotta előnyökből.

Van egy stúdioszobánk, ezen kívül minden szobában található beépített hangszórók, így a kollégiumi rádió működése biztosított. Az épület alagsorában működik egy fotólabor is. Sportolási tevékenységekre széleskörű lehetőségek adóttak. Rendelkezünk sportpályával, megfelelően felszerelt konditeremmel, egy ping-pong teremmel. Minden évben színház- és uszodabérletet vásárolunk, amelyet a kollégium lakói használhatnak illetve bérletünk van a Nemes Nagy Ágnes Leánykollégium tornatermébe.

Az „A” épület 1. emeletén található egy olyan közösségi terem, amely egyszerre képes befogadni a kollégium teljes létszámát. Ugyanezen a szinten helyezkednek el a tanulószobák is. A kollégistáknak itt a tanuláson kívül lehetőségük van tv nézésre és videózásra is. Ugyanezek a termek azok, amelyek teret adnak a különböző közösségi rendezvények lebonyolítására is. Az iskolánk részt vesz a selmeczi diákhagyományok őrzésében, ezért évente öt alkalommal szakestély kerül nálunk megrendezésre. Testvérkaraink, tehát a soproni, miskolci és dunaújvárosi egyetemek hallgatói szintén részt vesznek ezeken az összejöveteleken. Erdészek, kohászok, bányászok, gépészek, informatikusok és földmérők mulatják ilyenkor közösen az időt vidám keretek között.

A kollégiumban széleskörű irányítási jogosultsággal rendelkező Kollégiumi Bizottság működik. Ez egy hat tagú testület, melynek két tagja elsőéves hallgató, három tagja másodéves hallgató, míg a hatodik tag maga a kollégiumigazgató. Fontosnak tartjuk, hogy a hallgatókat érintő kérdésekben zömmel csak a hallgatók döntsének, összhangban az iskolai vezetés véleményével.

A kollégiumi élet legfontosabb dokumentuma a Házirend mellett a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ), amelyet először 1984-ben adtak ki. Ebben kerültek rögzítésre a nevelési szintér feladatai. A körülmények, a társadalmi környezet változása miatt a szabályzatot többször át kellett dolgozni, a feladatokat újra kellett fogalmazni. Az SZMSZ-t csak a Kari Tanács bírálhatja felül.

A kollégium a FEKOSZ (Felsőoktatási Kollégiumok Országos Szövetsége) tagkollégiumaként képviselteti magát a legnagyobb országos kollégiumi érdekképviselői szervezetben. Fontosnak tartjuk a kapcsolattartást más kollégiumokkal, illetve más iskolák hallgatóival.

A kollégiumi vezetés mindent megtesz annak érdekében, hogy a kollégium megfelelőképpen hozzájáruljon a hallgatók minél magasabb képzettségéhez. A megfelelő feltételek megteremtéséhez azonban még nagyon sokat kell dolgoznunk.

Valéta Bizottság – diákhagyományok 2002-ben

Marton Balázs

2002-ben III. évfolyamos hallgató

A főiskola életében fontos szerepet játszik a Selmeczi kiindult hagyományok ápolása. Minden évben a Valéta Bizottság által számos program kerül megrendezésre. E rendezvények kovacsolják össze az itt tanuló diákokat olyan bensőséges nagy családdá, melynek összetartozás-tudata egész életünkben megmarad. Hiába szélednek szét a végzősök az országban, mindegyikünket szoros szálak fűznek az Alma Materhez. A végzetek évről-évre visszajárnak a Valéta Bizottság invitálására.

A főiskolára felvett elsőéves hallgatók részére minden évben megrendezésre kerül a „balekhét”. Ezen a héten lehetőség adódik az új balekjelöltek számára, hogy megismerkedjenek egymással, felsőbb éves hallgatókkal, tanáraikkal, és nem utolsósorban a selmeczi hagyományokkal. Tartalmas programokkal, szórakoztató rendezvényekkel várjuk őket, hogy minél jobban összeismerkedhessenek. Már e héten kialakulhatnak balek-firma kapcsolatok. Az itt eltöltött hét után mindenki élményekkel gazdagon tér haza, várva a főiskolai életet. Az első hónapban kerülnek megrendezésre a tanszéki hetek. A közhiedelemmel ellentétben ez nem holmi kocsfázásról szól. Itt tehetnek tanúbizonyságot a balekjelöltek rátermettségükről, és hagyományaink ismeretéről.

Évente több alkalommal a Valéta Bizottság szervezésében szakestélyeket rendezünk. A szakestélyek olyan összejövetelek, melyek meghatározott keretek között zajlanak le. Főiskolai karunkon általában öt szakestet tartunk. (Balekkesztelő-, Hagyományörző-, Farsangoló-, Firmaavató-, Szalag és Korsóavató szakestély) A Balekkesztelő szakestet az első, október közepén kerül megrendezésre. Ezt követi a Hagyományörző, mely decemberben tartandó. Ez az egyetlen szakest, melyen krampampulit készítünk. A Farsangoló szakestet a túlélt félév után, a balekság aktív részvételével kerül megrendezésre februárban. A Firmaavató szakestet a firmává avatandó kohlenbrennerek szervezik, melyen egy rövid műsorral bizonyítják be, hogy az ISTENI FÉNYBEN TÜNDÖKLŐ DICSŐ FIRMÁK KARÁBA léphessenek. Szakest előtt az évfolyam megválasztja a saját Valéta Bizottságát, és a következő éves Valétaelnököt. A Szalag és Korsóavató szakestet a végzős hallgatók utolsó szakestje főiskolai diákként.

A végzős évfolyam az év végén valétál. Ekkor a szülők és az alsóbb évfolyamok kíséretében a szalamandert követve, énekelve vonulnak a főiskolától a városházáig. Itt elbúcsúznak a várostól és a diákevektől. A valétálók tiszteletére a város lakói ablakaikban gyertyát gyújtanak, ezzel is kifejezve tiszteletüket. Az ünnepély a Valétabállal ér véget, mely a végzős évfolyam utolsó közös összejövetele a záróvizsgák előtt. Itt veszi át tisztségét a következő éves Valétaelnök, és a végzősök ekkor veszik le az addig hordott valéta szalagot.

A Valéta Bizottság a testvérkarok által szervezett rendezvényeken képviseltetik magukat. Közös programokat is szokás szervezni. Minden évben szerveznek selmeczi túrákat, melyek általában több napos rendezvények. Minden évben megrendezésre kerül a Selmeczi Diáknapi, melyet fehérvári hallgatók szerveztek először.

A Valéta Bizottság mindent megtesz azért, hogy a Selmeczi diákhagyományok minél hosszabb ideig életben maradhassanak, de ehhez az is kell, hogy minél többen ápolják, tiszteljék.

Érvényesülés az életben

Gyors beilleszkedés

Vidám percek a GEO-ban

Összeállította: Dr. Engler Péter

A most következő összeállítással, az Eséstüskékből vett írásokból és a különböző szakestélyeken elhangzott hozzászólásokból egy görbe tükröt szeretnénk tartani önmagunk elé.

Szómagyarázat

Wessely Gábor (1978)

Eséstüske, 1978/4.

Én is voltam balek – sajnos – és nekem is nehézséget okozott néhány, a felsőoktatással kapcsolatos fogalom megértése. Ezért határoztam el, hogy az újoncoknak elmondom, mi micsoda, mielőtt bárki félrevezetné őket. Tehát:

Az **index** olyan könyvecske, amelybe a tanár a diák tudását jócskán alulértékelő, meggondolatlan bejegyzéseket tesz. Mindezt csak azért, hogy az így kijött gyászos átlagok reprezentálják a könyv fekete borítóját.

A **katalógus** tanári monopólium. A túlterhelt diák feledékenységet kihasználó, annak háta mögött végzett, haszontalan strigulázás. Eszköze a toll, célja a megfélemlítés.

A **jegyzet** nagyrészt a főiskola tanárainak neve alatt futó, s címével a tantárgyra utaló gyűjteményes kiadvány. A sikertelen ollózások és a kávézás közbeni gépelés miatt rengeteg átfedés, ugrás, kihagyás és sajtóhiba figyelhető meg benne. Bár felkészülésre egyáltalán nem alkalmas, a mennyiségi követelményeknek mindig megfelel.

Az **utóvizsga** régi hagyomány. A diák legkedvesebb tanárának, és a tanár legkedvesebb diákjának közvetlen, baráti eszmecsereje. A diák általában teljes nézetazonosságra törekszik, amit azonban a tanár nem méltányol. Ha nem jutnak közös nevezőre, a jobb tanár újabb találkozási beszél meg diákjával, aki ennek buzgóságát egy kis hálapénzzel jutalmazza.

Benyomásaim a tegnapi napról

Egy balekjelölt (1986)

Eséstüske, 1986/3.

Kissé későn (este 7-kor) indultam útnak, hogy indexembe aláírásokat gyűjtsék. Bevallom, hetek óta készültem a nagy eseményre, szorgalmasan tanultam a bemutatkozást és a balek tízparancsolatot. Mint kiderült, egy év is kevés volna hozzá, hiszen egy zöldfülű, poroshasú, ész és értelem nélküli véglény erre úgyis képtelen, vagy ha nem, hát bebizonyítja neki.

Elsőként a "Pracsler" kocsmát céloztam meg, bízva abban, hogy isteni Keresztanyám vigyázó szemei rajtam lesznek. A Dicső Fényben Tündöklő Firmák fogadtak, melyet a helyiség 41 W-os izzói még inkább hangsúlyoztak. Jóindulatukhoz nem fér kétség, az első feladatokat gyorsan teljesítettem és egy jeles boldog tulajdonosaként várta, hogy az utánam következők végezzenek. Igen ám, de közbeszólásaimmal ostobaságomat árultam el, melynek következtében kis híján átjavították jegyemet.

Írány a "Cigány"! A kerthelység meghitt melege várt rám. Ennél csak a vizsga hangulata volt meghittebb. Gesztenyével kitömött zsebekkel, hónom alatt papírral, daloskönyvvel, kezemben gyurmával, hurkapálcikával vártam a sorsomra, miközben a személyzet percenként zárórával fenyegetőzött. A professzor urak "meghatottságtól" homályos szemekkel tették fel kérdéseiket. Valószínűleg időnként elfelejtették, mivel ülnek szemben, mert körülbelül hatszor kellett bemutatkoznom. No persze ők ezt azzal magyarázták, hogy ami *amely*, az nem *amely*, hanem *ami*. Erről mindaddig nem is vitatkoztam, még aláírás nem került az indexembe.

Áthajóztam az "Aranyzarvasba". Teljes csőd. A mentőkérdések mentőkérdései is előkerültek, de hiába. Dacolva mindennel a 100 nagyfröccsömet visszautasítottam. Kegyelem kettessel és teljes depresszióban indultam a "Minibe". Elkéstem!

Már csak a "Kinizsi" van hátra. Hiszen ez a mesés kelet! A bejáratnál vonagló vendég, akár egy kigyóbüvülő mestervizsgálója... A selyem párnákkal (akarom mondani söröskorsókkal) körülvett főmufti előtt csak úgy zuhantak el a háremhölgyeket (szabadnap miatt) helyettesítő pincérek. Akadozva ugyan, de ezen is túljutottam. Már csak egy hiányzik a sorból, egy aláírás. Esdeklem a Dicső Firmák kegyeiért, hogy a fenti és lenti, első és hátsó gondolataimat figyelembe véve egy ici-pici aláírást kaphassak...

Élményeim az órán

Teodolit '86, az Eséstüske Valétaszáma

1. perc: Elfoglalom a helyem, majd méla undorral bámulok a semmibe.

3. perc: Az előadás első percében bekövetkezett állapot továbbra is uralkodik felettem.

4. perc: Még mindig nem történt semmi, majd Andi jött elő a függöny mögül.

5. perc: Az első sorok előtt valami mozgást fedezek fel.

6. perc: Már hangokat is hallok.

8. perc: Rájöttem, hogy a mozgás és a hangok azonos irányból jönnek. Ezek szerint csak attól a mozgó alaktól származhatnak. Ő a fő hangadó.

10. perc: A szemem lassan kezdi megszokni az előttem lévő üres padok szívszorító látványát.

11. perc: Megérkezik az utolsó ember is és elfoglalja a tizedik széket a hivatalosan 6 személyes hátsó sorban.

13. perc: A megfeszített figyeltől kezdek idegileg fáradni, de úgy látom az évfolyam is unatkozva bámulja a fő hangadót.

14. perc: Felidézem a tegnap esti film sztriptíz jelenetét...

15. perc: Úgy döntök, lecsukom elcsigázott szememet.

16. perc: Megtörtént...

21. perc: Zúgásra ébredek, gyorsan figyelő állásba helyezkedem.

22. perc: Tévedés áldozata lettem, csak Zsenya rugdosott álmában.

24. perc: Szaki a pad alatt megfogja Jani térdét. Jani megfogja Szaki kezét, aztán nagyot csap rá vonalzóval.

25. perc: Unatkozom, így énekelni kezdek. Többen leintenek, nem tudnak aludni.

27. perc: Kibámulok az ablakon és átadom magam a gondolataimnak...

29. perc: Egy cédula ér elém: "Írjátok fel, mit látnátok szívesen a TIT előadáson?" Valaki ezt írta rá: "téged Feci!"

30. perc: A fő hangadó a hátsó sorok felé közeledik. Kaja, műszaki leírás, térképrajz, úterv Népsport, regény – pad alá! Ébresztő!

31. perc: A fő hangadó elfoglalja eredeti helyét, az előbbi felsorol dolgok inverz helyzetükből kiindulva zörögnek a padon.

32. perc: Sz. Józsi diszkréten szája elé teszi kezét és kivonul (tegnap a Kulacsban csoportgyűlés volt).

35. perc: reménykedve nézem órámat és csalódottan teszem el (még 15 perc, 10 perc + hosszabbítás).

37. perc: Árpi már a harmadik szemüveget teszi az első kettőre, de még így sem látja, mi van a táblán. Én nem szólok neki, mert tudom, hogy a légypiszkon kívül semmi emészthető.

38. perc: Naser, a gyenge idegzetű felhorkan, fültövön vágta egy papírgalacsinnal.

40. perc: Unalmamban felidézem a 14. percet.

42. perc: Papírzörgés, csikorgás a teremben.

44. perc: a zörgés erősödik, az éberebbek startra készen.

45. perc: Nem történik semmi.

47. perc: csalódottan sóhajtok, pittyegések, időre vonatkozó figyelmeztető, utaló beszólások...

48. perc: A zörgés már-már tetőfokára hág.

50. perc: 14 Ft 20 filléres káromkodások (a fő hangadó édesanyjának örömlányhoz való hasonlítása).

51. perc: Végre elszabadul a pokol...

Milyen díjakat alapítson az Eséstüske?

Doti (1974)

Eséstüske, 1974/1.

„**Arany komparátor**” díjat a Foto Tanszéknek, a műszerek állagának megóvása érdekében kifejtett tevékenységéért.

„**Arany Kitűzési Vázlat**” díjat a Geo Tanszéknek, a hallgatók szabadidejének maximális leköltésében elért eredményéért.

„**Arany Alagút**” díjat az Alapozó Tanszéknek, a sok feleslegesen befektetett energia kihasználásáért.

„**Arany Óra**” díjat a TH-nak, a félfogadások pontos betartása érdekében kifejtett munkájáért.

„**Arany Tőke**” díjat a Marxizmus-Leninizmus Tanszéknek, a referátumok színvonalának, a diákok elfoglaltságának biztosítása érdekében kifejtett munkájáért.

„**Arany Pálca**” díjat a GH-nak, a júliusi gyakorlat elmaradt jutalékának eddigi ki nem fizetéséért.

„**Arany Dada**” díjat a DB-nek, a Diákothon erkölcsi stabilitásának biztosításáért.

„**Arany Index**” díjat a DJB-nek, a szociális segélyek egyértelmű elbírálásáért.

„**Arany Tüske**” díjat az Intézet vezetőségének, a tananyagcsökkentés területén bevezetett módosításokért.

A Geo Mortal Fighter leírása

Stenzel Sándor (1999)

A program egy izgalmas kalandjáték. *Felépítése:* 3 fejezetből áll. A 3 fejezet egyenként 2 szintet takar (tehát az 6 szint). Az egyes szinteken belül több pálya van, teli különböző harcosokkal, ellenfelekkel.

Cél: A történet egy hatalmas kastélyban bonyolódik. Egy Hallgató nevű vándorral pályáról-pályára, szintről-szintre, fejezetről-fejezetre haladva el kell érünk a kijáratot. Hősünkél található egy kis fekete könyv. Az ellenfelek feladata, hogy ebbe a kis könyvbe pecsétet üssenek. Amennyiben a 3. szint végére 10+1 pecsét összegyűlik, a kis fickónk egy időre kiesik a játékból. A plusz egy pecsétet egyébként a Nagy Nyugati Boszorkánymestertől lehet beszerezni. Fontos még az időtényező; vándorunknak az egyes szinteket időre be kell fejezni. Ha ez nem sikerül kap egy halasztó pályát. Ezt azért érdemes megcsinálni, különben szintén lementődik a játékalás egy időre. A sikeres szintek végén kis emberkénk vitalitását szakestélyeken tölthetjük fel. Az út során összeszedhetünk, illetve használhatunk különböző kaliberű puskákat. Ezt az aktuális ellenféltől függ.

Fokozatok: Mint minden játékban itt is be kell állítani a paramétereket. Az erősséget hősünk középiskolai végzettségével állíthatjuk. A gimnáziumi érettségi jelenti az easy-t, a középiskolai a medium-ot, a technikus vizsga a hard-ot. A nehézség egyébként pályánként más és más.

Indítás: A játék egy biztonsági kóddal indul. A kérdéshez [I/N] prompt tartozik, a kérdés: Akarok-e geodéta lenni? Érdemes igennel válaszolni... Kezdetkor a portánál állunk; itt tölthetjük fel emberkénket kávéval néhány kreditért. Ide bármikor visszatérhetünk vitalitásért.

Első pályán egy jól bedolgozott, travoltás hajú harcos pattan elénk. Ügyesen körbe-körbe tánczol. Amennyiben a Hallgató technikus vizsgával rendelkezik, kapásból két pecsétet üt a vándor könyvébe, ha szakérettségivel akkor csak egyet. Módszere, hogy amíg kimondja, hogy kooodoordináta pecsétet ver be a fekete könyvbe.

A második pályán két ellenféllel futunk össze. Egy micisapkás, kopott kabátos, fekete teknőckeretes szemüvegű divatdiktátor, és egy távolkeleti harcos. Módszerük, hogy előadnak valamit hősünknek, amiből ő egy kukkot sem ért, majd visszakérdezik. Ha a vándor nem tud válaszolni, támadásba lendülnek. A távolkeleti harcos ajkán a „Statistikoj sementer” ordítással támad, a micisapkás halk „kérem széppenn”.

A harmadik pályán egy nyugalmazott ellentengelynagy kinézetű fehérhajú és bajuszú jenki harcos vár ránk. Fegyvere egy hatalmas, zöld tábla. Ennek síkjába forgatja be a gyanútlan vándort, illetve krétadarabokkal dobálja. Egyik potenciális pecsétbeverő.

A negyedik pályán található ellenféllel való küzdelem némi pihenőt nyújt az előző három után. Hatalmas füstfelhőt bocsát maga köré, amiből csak mély hangja jelzi, hogy ő is benne van. Ez a harcos nem a kis fekete könyvre hajt. Viszont rendszeresen visszadobja javításra a vándor által készített dossziékat, nullkör- és szintvonal rajzokat.

Az ötödik pályán egy nagy periférius látású ellenfél várakozik ránk. Fegyvere egy oldaltarisznnya, amit nagy sebességgel tud pörgetni. Ebből tud előkapni egy több méter

hosszú hibalistát, amit ha nem vagyunk felkészülve pillanatok alatt hősünk köré teker. A gúzsából vándorunk hetekig sem tud szabadulni.

A hatodik pályán egy ürge emberke ront hősünkre egy hatalmas talajfúróval. Fegyverét a vándor kezébe nyomja és fúrára kényszeríti, így próbálja megszerezni a fekete könyvet. A harcos egyetlen gyenge pontja, hogy időnként szemüvegét a homlokára majd orrára tolja. Ezt a pillanatot kihasználva juthatunk Hallgatónkkal a következő pályára.

A hetedik pályán egy fehérköpenyes, szandálos harcossal kerül hősünk szembe, aki támadás előtt villámgyorsan mérőképet készít a vándorról, majd ki is értékeli azt. Vállról indítható narancssárga kézformájú mutogató pálcája 3M-es bevésésén fenyegetően meg-megcsillan a fény. Ám ha a Hallgatónk jól felkészült nem eshet baja.

A nyolcadik pályán szintén egy köpenyes ellenféllel kell megküzdeni. Ő egy sovány, jól kiegyenlített, ... izé kiegyensúlyozott harcos, akinek módszere hasonlít a negyedik pálya harcosának módszerére. Ő is hatalmas füstfelhőben rejtőzik el, csak hogy ő az összecsapások szüneteiben visszatér egy radiátorhoz, amiből energiát nyer. Ezt kell kihasználni a továbbjutáskor.

A kilencedik pályán a vándorra egy elegáns ellenfél vár. Kérdése, hogy „ha egy 40 éves, nő, 2 gyerekes pék egy óra alatt 1 kg teljes őrlésű kenyeret tud megsütni, akkor ez a tény milyen hatással lesz egy 20 éves, nőtlen péknek a reálbérére, illetve a munkanélküliségre?” Amennyiben nem tudja a Hallgató a választ, előrántja fegyverét egy mobiltelefont és ráfogja, sőt nem áttal használni. Másik módszere, hogy a lassú férfi sztriptízbe kezd, mondván „levehetem a zakómat?” Persze, nem áll meg a felsőruházatnál, amivel a vándort teljesen megigézi, ezért nagyon veszélyes.

A tizedik pálya harcosa a legfélelmetesebb külsejű az összes között. Magas termetű, arcát szakáll borítja. Fegyverarzenálja messze fölülmúlja a többiekét. Több hosszú henger alakú ütőfegyvere van. Ezekből végtelen hosszúságú pausz sávokat képes előhúzni, amit a vándorunk köré tekerve akadályozza azt a menekülésben. Ellenfelét ezen kívül, földutakról készült diákkal dobálja halálos precízséggel. Saját fekete könyvvel rendelkezik, ami az ívkitűző szekta bibliája.

A tizenegyedik pályán található ellenfél bajszos, és egy Takaros Lyukban időzik. Módszere kettős; monoton beszédmodorával elszongítja áldozatát, majd villámgyorsan beindítja takaros kis szoftverjét. Ez garantáltan kifagyasztja a számítógépes hálózatokat három napra. Egyébként nem peccsételget a fekete könyvecskébe, viszont hősünkkel megismételteti a pályát. Ennek az időtényező miatt van jelentősége.

A tizenkettedik pályán egy kimért, katonás frizurájú ellenfél vár ránk. Behízeltgő modorával, vagyis „Höhöhö, Kedveském...” rögvést bizalmat gerjeszt. Fegyvere rengeteg IQ – teszt, mint pl.: ha egy pont egy betűt jelöl, akkor a „ty, ny, dzs, ly” hány pontot ér egy mondatban, amiből hiányzik az alany, állítmány, tárgy, határozó, stb. Ezeket aztán rázúdítja a vándorra. Eszközei ellen csak nagy kaliberű puskával védekezhetünk.

A tizenharmadik pályán, ami egyben az utolsó akad össze Hallgatónk a végső és leghatalmasabb ellenféllel. Ő a nevével ellentétben nem a Joó oldalon áll. Hatalmas mágus, kegyetlen ellenfél. Ellene hatástalan a korábbi pályákon felvehető valden nevű varázsköpeny. Ez a ruhadarab egyébként a többi harcosban jóindulatú érzelmeket ébreszt, kivéve a Mágust. Trónusa a kijárat kapuban áll. Egyetlen szemrebbenésével, egyetlen kézmozdulatával képes visszarepíteni vándorunkat akár szintekkel lejjebb. Nincs különösebb módszer a rajta való keresztüljutásnak.

A kapun való átlépés után egy nagy terem szép képe várja a felhasználót. Kis vándorunk boldogan animál ide-oda a képernyőn. Ott vannak a pályák harcosai is és elégedetten gratulálnak hősünknek. Egy három aranyláncos varázslóból álló csoport a kis fekete könyvet egy másik fekete könyvre cseréli, kézfogások kíséretében.

Hát ennyi, – a játékhoz jó szórakozást és kötél idegeket kívánnak a fejlesztők...

A főiskolás egy napja

Lombrágó (1987)

Eséstüske, 1987/1.

^{0⁰⁰} A záróra. Mi az, hogy záróra? Beteg ez a pincér! Te meg lépj le a kezemről! Még hogy én vagyok négykézláb? Vaúúú! X-et vegyétek le az asztalról, fizessen és menjünk.

^{0¹⁰} Az üzemegység előtt. Ő... Hogy pont a zsebedbe ment? Miért álltal oda. Sejjaj vonuljunk hazafelé. Gyerekek, legyünk egy kicsit állatok. Hol van Y? Jajaj, utoljára a klotyóban aludt. Menjünk vissza.

^{0²⁰} A mellékhegységben. Végre csak hogy megvagy. Na húzd fel a gatyád, aztán gyérünk.

^{0³⁰} Merre van a kollégium? Na mindegy. Kocsmába vezet minden út. És anyagi pusztulásba.

^{1⁴³} A kollégium ajtajában: Nyissák ki, nyissák ki! Fogadok, hogy a mama most zuhanyozik... Nyertünk.

^{2⁰⁰} A második emeleten: "Én vagyok a geodéta legény, fent mérek a horizont tetején. Felállítanám, jaj de nem tudom...". Ébresszünk fel mindenkit.

^{2⁰⁵} Ihaj-Tyuhaj... Nézd mit keresel az ágyamban? Hogy-hogy nem az enyém? Anyósodé biztos, mi? Nem baj, majd a szomszédban alszom.

^{2¹⁰} Megvan az ágyam! Hm...

^{12³⁰} A reggel. Vízet!!! Hidegbbet! Mit keres a fülemben a cipőfűző és miért a zoknimmal takaródzok? Na menjünk ebédelni.

^{13⁰⁰} A suliban: Katalógus volt? Milyen marhaság. Volt már ilyen a világtörténelemben. Mii... hogy zh-t írtunk? Kellett ez nekünk, mint léggömbárusnak a nyílzápor. Na de, nincs baj. Lesz még pótlás.

^{13¹⁰} A menza. A fene ezt a hosszú sort. A menü: edd meg leves konyhafőnök módra, pörkölt hús nélkül krumplival hidegen.

^{13⁵⁰} Menjünk igyunk győgsört. Hogy gyakorlat lesz? Ha már eddig nem voltam bent, most már nem is leszek!

^{14²⁰} Az ittasellátóban. "N" sört kérek. Limes "N" tart a végtelenhez, f(sör) d(sör).

^{17⁰⁰} Ha kivetted az orromból a térded, akkor fizetek. Menjünk vacsizni.

^{17³⁰} Drága Terike néni. Kezét csókolom. Nagyon éhesek vagyunk. Hmm (zárójelben megjegyezném jegyem nincs). Köszönöm. Egy kis repetát kaphatnék?

^{18⁰⁰} Menjünk a kocsmába. Élbe akarom transzformálni magam! Sikerülni fog, azt mondják.

^{18³⁰} Merre lehetek most? Úgyis annyit értek a tájékozódáshoz, mint indiai elefánt a vitorlázó repüléshez. Mindegy, mindenhol mérnek még szeszt.

- 19⁰⁰ Nini! De hiszen egy ismerős alszik a fűben. Hé! Ébresztő! Nem jó itt aludni, mert jön az óberhé, és a detox felé taxi tarifa érvényes. Jár a baba, jár...
- 20⁰⁰ Újra az ivóban. Szevasztok srácok. Na kit hoztam? Itt van Z a hegyről, aki alszik egyből. Nem megmondtam? Penször! Söröket!
- 22⁰⁰ A többiek nem bírnak már énekelni. Olyan ez mint a Topó túra. Pár ember énekel, pár vonyít, a többi natúr részeg. Hiába na. Kevesek ezek mint...
- 24⁰⁰ Na, ki vagyunk rúgva innen is. Hurrá! Elfogyott a pénzem. Legalább el sem veszíthetem, el sem lophatják. ezért lányok ma nagylelkű leszek. Hazakísérhettek. Végem!

Theo-díj átadás

Stenzel Sándor (2001)

A Golden-Globe és az Oscar-díj kiosztása után következik a legrangosabb filmes díj átadása, a földmérési filmek Mekkája, a THEO-díj odaítélése. Sok olyan híres sztár, mint Brad Pitt, Catherine-Zeta Jones vagy Dustin Hoffman be sem juthatott erre az illusztris eseményre. Lássuk az idén kik a legszerencsésebbek, ill. legrátermettebbek:

A legsármosabb férfiszínész díját **Dr. Szócs Huba** vihette haza, a *Terminátor Oszcillátor* c. filmben nyújtott alakításáért.

Baboss Csaba a *Mínusz-X Mátrix* főszereplője a **legjobb jellemábrázolás** díját vehette át.

A **legjobb kávé** különdíja Ilonka nénit illette.

A **legjobb női főszereplő** **Csabina Zéné** lett egy válást feldolgozó drámában, melynek címe: *Deri, váljunk!* Ez a mű egyébként az *Anna, Lizi s a többiek* c. film folytatása.

A **digitális effektusok** díját ezúttal is a **Szepes-házaspár** nyerte az *Első csapás*-sal.

A **külföldi filmek** kategóriájában, ez évben **Monhor Davaadordzsín**: *Ahoj Statisztikoj* c. tragikomédiája vitte el a szobrocskát.

Az idén a **legjobb animációs film** díja **Marton Tibort** illette A *színvonalas szintvonalas* c. rajzfilmmel. A nagyszabású munka egyébként egymást sosem keresztező és érintő barna vonalak kuszaságával szimbolizálja az élet nehézségeit.

Zenés film kategóriában **Fenyő György** a **Hotel Menthol tulajdoni lapja** c. musicaljével vihette el a Theo-díjat.

Az ez évi győztes az **erotikus film** kategóriájában **Nagy László** a *Férfi sztriptízben* nyújtott alakításáért. A kritikusok a mobiltelefonos jelenetét egyenesen a 9 és 1/2 hét jeleneteihez mérik.

A **technikai megoldások** kategóriájában idén **Csepregi Szabolcs** nyert, a legjobb színpadi füst megoldásával a *Szimfónia egyenletekre* c. filmben.

A **kalandfilm** kategóriában **Busics György** vitte haza a Theo-szobrocskát az *Elveszve a piramisok földjén* c. filmjével. Állítólag már készül a folytatás a *Sukorói rém* címmel, amiben nem kisebb sztár, mint **Németh Gyula** vállalja a főszerepet.

A **legjobb rendező** idén is **Szabó Gyula**. Filmjének címe *Üzenetek a gödörből*.

A meteorológusok és a természeti erők gigászi harcát dolgozza fel **Mizseiné Fehérvár felett az ég...** c. **küldíjas** filmje.

A **kisfilmek** közül **Dömsödi János** gasztronómiai kisfilmje nyert, melynek címe: *Az ízek földje, a földek íze*. Az esztéták sokkal nagyobb sikert jósolnak ennek a művének, mint a tavalyi *Kis ember nagy fúróval jár* c. alkotásának.

A **családi vígjátékok** kategóriájában **Hankó András Papi** c. filmje tarolt. Igaz, a burleszk elemei miatt egyes kritikusok fanyalogva fogadták a művet, mégis közönségdíjas film lett.

Az év kasszasikere a **western film** kategória győztese a *Joó is, rossz is, csúf is* c. thriller.

A **leghosszabb éjszakai film** kategóriájában **Homoródi András Úttalan utakon** c. filmje nyert. Megtekintéséhez sok kávé elfogyasztása és ordító, ébren tartó zene ajánlott.

A **rémfilmek** kategóriájában **Gyenes Lóbelt** győzött önéletrajzi ihletésű *Én* c. filmjével. A darab egy átlagos kiegyenlítés előadását dolgozza fel vízió-szerű filmes eszközökkel.

A **legjobb hang,- és hangeffektusok** díját idén is **Vincze László** gyűjtötte be A *takaros kis bajuszos* c. filmben nyújtott alakításáért. Aki esetleg hallaná, adja át!

...és végül, de nem utolsó sorban: a **legjobb fényképezés** díja **Engler Pétert** illette A *szem kettő, láb három, segg négy* c. filmjével.

Nos, idénre ennyi, de máris izgatottan várjuk a jövő évi Theo-díj kiosztót! A szó a stúdióé, illetve az elnöki pulpitusé...

Gratulálunk!

Facövek '85, az Eséstüske Valéaszáma

Azon évfolyamtársainknak, akik az elmúlt 3-4 év alatt tanúsított kiemelkedő munkájukkal tovább öregbítették iskolánk hírnevét.

Azon kilenc, most meg nem nevezett hallgató társunknak, akiknek volt bátorságuk négy évet csinálni a három éves képzési időből.

Azon társunknak, ki egy kivétellel minden Ábrázoló rajzát neonon másolta át.

Azon hét puskaműves évfolyamtársainknak, kik a vizsgaidőszak kevés szabadidejét kihasználva is maradandót alkottak.

Azon brigádnak, kik a nyári gyakorlat idején használhatatlan mérésorozat után, elfogadható munkarészeket tudtak leadni.

Az elnyomott kisebbségnek, kik a földszinten harcolták, itták végig az utolsó három félét.

Azon tanárainknak, akik minden tettükkel azon fáradoztak, hogy mély nyomokat hagyjanak főiskolás lelkünkben, és azoknak, akik azt akarták, hogy gondtalanok és felhőtlenek legyenek az itt töltött napjaink.

És évfolyamtársainknak, kik mindezek ellenére nem fordítottak hátat e gyönyörűséges szakmának.

Értekezlet

Komjáthy Attila (1999)

A székesfehérvári főiskolát mostanság egyre több támadás éri, miszerint: a tanári karnak folyton csak a számonkérésen jár az esze, de a diákok kikapcsolódásáról, kulturális programjairól nem gondoskodik. Hát ennek...vége! Homoródi András, a kollégium új

főnöke, a „miért vastagabb a telefonkönyv az ívkitűző zsebkönyvnél” vitaest fő szervezője a legutóbbi kari tanácson felvetette: használjuk ki, hogy december 6-a hétfőre, tanítási napra esik, s lepje meg a tanári kar a diákokat egy hangulatos, bensőséges MIKULÁS nappal. Az ötlet általános tetszést aratott, s Dr. Engler Péter még hozzá is tette: ő már készülget: Mikulása e hétfői napon, bonuszként plusz 12 fotó műszakit fog követelni a második évfolyamtól. De ha már szót kapott, élne is a lehetőséggel, s tiszteletteljesen megkérdezné, hogy mikor lesz már végre hajlandó az iskola gazdasági hivatala pénzt áldozni az új fotogrammetriai műszerteremre, amit a vadonatúj, 1942-ben gyártott, három IFA-nyi méretű, szovjet „műszer” köré kíván felépíteni. Busics tanár úr erre mérgesen felpattant, hogy: hogysisne új épület! A gazdasági hivatal már tavaly megígérte, hogy az első adandó alkalommal beszerzi azt a műholdat, melyet már tavalyelőtt kinézett a BNV-n. Sőt! Azt is ígérte, hogy nem is egy, hanem mindjárt négy műholddal lepi meg a tanár urat a GH, mivel az utóbbi időben észrevették, hogy nem találja a helyét, s mint tudjuk, a helymeghatározáshoz minimum négy műhold kell. Busics tanár úr pedig már azt a grafikát is elkészítette, ami a fellőni kívánt műholdak oldalát díszíti majd. A képen természetesen őt láthatjuk, amint oldaltáskájával a vállán rávigyorog a vele szemben, leforrázva álldogáló Gyenes Robira, s a szájához rajzolt szövegbuborékban a következő olvasható: – Na ugye, hogy hozzá kellett adni a szorzóállandót!

Az elmérgesedő vitának Ágfalvi tanár úr vetett véget. Szerinte nagyon is jó ötlet ez a Mikulás dolog, de ennek megvitatása pár csésze tea mellett, „kellemesebb” körülmények között lenne az igazi. Javasolta hát, hogy hívják be a nemrég felvett, új titkárnőt. Ezt a bejelentést általános „hangorgia” követte a tanárok részéről. Hirtelen mindenkinek eszébe jutott egy-egy le nem diktált levél, lebeszélni való találkozó, amit e „jól képzett” titkárnővel a kari tanács után sürgősen meg kell beszélnie. Csak a tanári kar női szakasza morgott, élükön Csabináné tanárnővel, aki szerint nagy hiba volt a titkárnői állás meghirdetésekor azt a Schwarzenegger nevű fickót csak úgy hagyni kilépni az ajtón, mert túl sokat kért. Pedig a tanári kar női részlege magára vállalta volna a különbözetet.

Az „orgia” lecsendesítése és a tea megérkezése után Dr. Ágfalvi Mihály megkérte a tanári kart, hogy most már aztán mindenki a figyelmét a Mikulás bulinak szentelje, s várja a jobbnál jobb javaslatokat. Ekkor Dr. Engler Péter emelkedett szólásra. Javallotta, hogy az egész procedúra irányítója Homoródi tanár úr legyen, s az ünnep kedvéért öltözzön be hát Mikulásnak. A szakálla megvan hozzá, a raktárban pedig talál elég cinóber piros kabátot. Csak arra vigyázzon, hogy az aulában nehogy megkérdezze valakitől: – Ugye Joó voltál kisfiam? – mert akkor az ott időző diákok pausz tekercseikkel úgy elverik, hogy szegény Homoródi tanár úr szeme alatti karikák színe a cinóberzöld és cinóberlila minden árnyalatában pompázni fog.

Ezt követően Baboss tanár úr pattant fel helyéről, s bejelentette: a természettudományi tanszék szívesen vállalja csokimikulások elkészítését és forgalmazását. Konkrét ötletei is vannak már: lesz sárga bevonatú, mongol törpe Mikulás, nagy bajuszú, babízesítésű Mikulás, de az érdeklődők megtalálhatják majd kedvencüket is, a sliccgombolós, hagyományos Mikulást is, mely csokifigura előtt megállva a gyerekek tavaly oly könyörgőn tudták mondani: – Azt a Mikulást kérem szépen!

Ekkor Dr. Csepregi Szabolcs keze lendült a magasba, s azt tanácsolta, hogy az elárusítást bízzák inkább Ilonka nénire, ő bármit el tud adni, s ha már itt tartunk, akkor azon a bizonyos 1949-es, szovjet fotogrammetriai műszeren is túlradhatna már, vagy ha nem, legalább a MÉH-be vigyük el, az árából bőven kijönne az a négy GPS műhold. A

témához kapcsolódóan is van azonban érdemi hozzászólása: a geodéziai tanszék vállalja a Mikulás buli megszervezését. Az országos hírfű DJ, MC Leslie Danzing szívesen bemutatja legújabb korongjait a táncos, zenés est során, köztük a platinalemez Kooordináták c. rap album is meg fog szólalni. Aztán: meg szeretné kérni Marton tanár urat, hogy a buli folyamán legyen segítségére a félhomály és a kellő mennyiségű füst megteremtésében. Sajnos egy vadonatúj füstgép nagyon sokba kerül. Csak azt nem tudja még, hogy az iskola mely helyisége szolgálna színhelyül e táncos, Mikulás estnek.

Mizseiné tanárnő azonnal közbevetett, hogy természetesen ezen egy percig se gondolkodjon senki, az erre legmegfelelőbb hely úgyis az országos tanszék, melyet alternatív körökben csak gödörként emlegetnek. Hangulatos hely, a diákok szemlátomást igen szeretik, hisz vizsgaidőszak folyamán nagyon sok időt töltenek ott Vince tanár úr társaságában. S ha már itt tartunk, a tiltott kábító-, és ajzószeres használatát is elkerülheti az iskola, elég csak a diákokat Vince tanár úr egy „izgalmasabbnál izgalmasabb” előadásra beküldeni, tuti, hogy öt-hat óra múlva megtörtén, s a levegőhiánytól kellően elkábulva kezdik el a Mikulás partit. S ha már szót kapott, ezúton szeretné felkérni a Fotogrammetriai tanszékét, hogy az eséstüske számára az egész rendezvényről készítsen képeket, s a már jól bevált kamara kórus pedig énekeljen karácsonyi dalokat, úgymint: *Hull a pelyhes fehér hó, úttervezni jaj de jó!*, vagy a *Csengő szól, csengő szól kiscsikóm nyakán, Csepi bácsi könyvéből egy szót sem értek ám!* kezdetű kiegyenlítő nótákat. Baboss tanár úr meg lehetőleg szaloncukrokat osztogasson egyesek helyett, legalább az ünnepre legyen tekintettel.

Az értekezletnek a titkárnő újabb megérkezése vetett véget, s a totális káosznak most már semmi sem állhatta útját. Az itt történekről inkább nem nyilatkoznék, hátha a fiatalabb réteg is képviseli magát szakestélyünkön.

Az évezred geodéta filmje

Komjáthy Attila (2002)

Ágfalvi Mihály filmrendező szavait lejegyezte: Komjáthy Attila.

Ágfalvi Mihály: – Mindenki itt van, gyerekek? Ne most rendezkedjél, ne most rendezkedjél Szabó Gyuszikám... kivételesen én leszek most a rendező! Ne beszélj vissza... méghogy „mér’ ő” a rendező! Most egy mérő a rendező! Ha... a „gödörből a lyuk...”. Ilonkám, egy kávét legyél majd szíves! Nem, mogyorót nem kérek hozzá... cukorral, igen... kettővel... nem dobozzal... nem dianás cukrot! Na... figyeljen mindenki! Mint azt tudjátok már mindannyian, a NyME Fehérvári Földmérői és Földrendezői és Térinformatikai, ... igen Juditkám, és Meteorológiai Kara azzal a remek ötlettel állt elő, hogy a múltkori tévés szereplésünkből befolyt összeget (lásd: Leggyengébb láncszem) közösen használjuk fel. Adott volt az ötlet: iskolánk, az Alma Mater népszerűsítése valamilyen módon. Mivel már oly régóta érzek magamban Spielberget legalább húszszor leköröző rendezői tehetséget, valamint volt főigazgatóként ideje lenne már egy kicsit a föld... akarom mondani, a filmrendezéssel is megismerkednem, elkészítjük, tisztelt kollegák, az évezred geodéta filmjét! Ezért mindenkitől kérném, hogy teljesítőképességének a maximumát hozza ki magából... igen, lefordítva a maga nyelvére, tisztelt Csabináné kollegina, mindenki keresse a saját függvényének a maximum helyét és értékét! Menni fog, meglátja... Nem, fogalmam sincs, mennyi ennek a valószínűsége, tisztelt Monhor Davaavavadorzsín... ennek a problémakörnek a megoldását teljesen magára bízom! Tehát! Mondjad Robikám! Te

akarsz lenni a rendező munkatársa... hát, vágyak, azok aztán vannak! Egyenlítsd ki magadban kissé előbb a lehetőségeidet, add hozzá a szorzóállandót, a többit pedig tanácskozd meg a Szabolccsal! Az a hülye Komjáthy mindig azt mondja, hogy egyszer főigazgató lesz belőled? A JóóóIsten útjai kifürkészhetetlenek... Na, lássunk munkához!

Péter! Te fogod össze a kamerameneket, te leszel az operatőr! Jó, legyen *kamaramen*! Nekem teljesen mindegy... Jó... jóóó... erről jut eszembe: mennyi az idő Pistukám? Igen, a helyi idő... nem érdekel a Tavaszpont helyzete... fél kilenc! Jóó! Hogy-hogy tessék? Nem neked szóltam Pistám... Tehát Péter! Összefogod a csapatot! Két kinti kamera... jóó, kamara... nem neked szóltam Pistukám... vezess le addig egy magaspontot... tehát: két kinti kamera, egy a nagy fánál, a másik a tripódnál! Nem kell vele pontra állni, azért mert három lába van... Állítsd oda mellé a Tánczos Lacit! Persze, jól tud vetíteni... mindegy, melyik síkra, Csabikám, mindegy melyik síkra! Hagyjuk a lovakat, azokat úgyis lelövik. Te a szerepedre koncentrálj! Hogy nem tudad elolvasni a forgatókönyvet? Mongolul volt? Ki adta oda a Monhor forgatókönyvét a Csabinak? Kiszí, mi?! Én szívok, úgy látom! Na, tehát a kamarák! Péter, te felszállsz a helikopterrel, és onnét kamarázol! Már van is repülési terved... nagyon örvendetes! Nos! Így hárman egy háromszöget fogtok alkotni... rendben Péter, nevezzük légiháromszögelésnek. Mindegy... a cselekmény így e háromszögön belül fog zajlani... hogy jön ide a romantika? Nem, Valikám, szó se volt semmiféle szerelmi háromszögről! Hagyjuk már ezeket a háromszögeket! Tudom, Tibor, mit akarsz kérdezni: igen, most már nyugodtan elteheted a Majzik-háromszögpárodát. Köszönöm... Tibor, ha már itt tartunk ... kész vannak a díszletek? Nehezen haladtok? Kevés a mérőasztal, lassan rajzoltok... Hadd lássam! Miért nincs ez északra színezve? Megmondtam ezerszer, hogy mindenben kövesd azt a nyavalyás F7-est... nem, Péter, nem F15-öst, te a helikopterrel törődj! Miért nem szálltatok már fel? A Busics Gyuri nem találja a szivatót a műszerfalon... pedig úgy tudom, már rég nem Trabantja van. Akkor ne a Gyuri vigye fel a gépet! Ne is a Dömsödi, ő túl *földhöz* ragadt! Ki az, aki repült már? A Csidei Ákoson kívül! Mindegy, Péter szervezd meg, jóóó? Nem Pistukám, megint nem hozzád szóltam! Levezetted azt a magaspontot, ügyes vagy... most vezesd vissza... addig is elfoglalom magad... Hol a Szepes Bandi? Ő készíti a számítógépes effekteket... Beszéljetelek össze a díszletek kapcsán, Tibor! Fontos a kék háttér a vizuális effektek miatt... Nem érdekel, honnét szereztek kék színt... kérjetelek a Homoródi Banditól! Na ne már, hogy csak cinóber pirosa legyen... akkor legyen piros a háttér! Jó, vagy geodiméter - narancs... Ha nem találod meg a Szepes Bandit, beszélj a Csontival... hogy-hogy nem éred fel... vigyél sámlit, vagy mérőasztalt, állj rá, vagy bánom is én... kukoricaállványt ... Ilonka, hol késik a kávé?! Mi ez? Nem, nem veszek cipőt! Szandált se, azt a Péternek ajánld! Kávét, Ilonka, kávét! Na... hogy aszongya: hangosítás! Nem, Szabolcs, a hangerő nem a te asztalod... Mi történt László, mi a baj? Ne dadogj, érthetően beszélj! Hogy a kamerán nincs libella? Nem mondod... Remélem, a távcsövet nem próbáltad elforgatni a fekvőtengely körül... sikerült? Pákozdi körkép, mi? Valaki segítsen neki... ne te Robi! Valaki értelmesebb... Hangosítás... Ilonka elvállalja... jól van! Maga már úgyis profin tudja mondani: „Halló, halló, figyelem...”. Hol késik már az a kávé?! Hmmm... és a halat meg is pucolja? Akkor két kiló pontyot legyen szíves a zsírosabb fajtából... Ilonka néni, hagyjon már békén! A kávémat hozza! Reggel óta várom! Világítás... Hol egy fizikus... Huba, a te asztalod lesz a megvilágítás! Mindegy milyen lencsét, vagy tükröt használj! Hát a borotválkozót nem ártana néha... Rád bízom! Nem, a lézerhez hozzá ne nyúlj! Te aztán rendesen ritkítod a gyakorlatok során az évfolyamot, az a hír járja... Mondjad Janurik Jancsi! Hogy

külföldre megy-e majd a film? Persze, majd feliratozni is kéne... Konzultálj a Natasával, aztán elárasztsz a keleti piacot! Vond be a Monhort is, persze... majd csinál egy-két karate jelenetet! Még Jackie Chant is lepipáljuk... zabálni fogják a távol keleten ezt a filmet! Nos... a smink és a jelmez a hölgyek dolga! Csabináné kollegina vezetésével, jóóó...? Nem Pistám, újfent nem neked szóltam! Csinálj addig egy katalógust, rendben? Ahhoz értesz... Persze, Valikám, a sminkhez krétaport is felhasználhattok... Ne dobálozz a krétával, Csabi... és köpöd ki azt a legyet! Viselkedjünk végre *normálisan*! Persze, Csabi, *merőlegesen*... úgy is jó.

Na... röviden ismertetném a történetet, figyeljen ide mindenki!

Első jelenet a tripódnál játszódik. Laci, figyelj a kamarával! Hangsúlyoznám, hogy a film egyetlenegy jelenetét sem kell újra felvenni második távcsőállásban, o.k.? Nos... a film a középkorban játszódik, ezt különösen a jelmezekes vegyék figyelembe! Kezdő kép: a tripódnál Judit sírdogál magában... hogy-hogy nem fog menni! Gondolj valami szomorúra... mondjuk este lemaradsz az Aigner Szilárdról. Na látod, megy ez... A film szerint atyád, a gonosz király hozzá akar adni egy még gonoszabb királyfihoz, aki persze rendező... most mi van? Drága Vincze kollega, önnek így a legtesthezállobb a szerepe. Hidd el, könnyebben bele tudod majd magad élni... Néha adsz egy-két egyest, ilyenek... Hogy ki a király? Persze Pistám, te leszel a *király*! Ha mitológiához kapcsolódó filmet forgatnánk, tuti befutó lennél Zeuszra... Nos, visszakanyarodva a filmhez, Juditkám ott búsulsz a tripód alatt! Egyszer csak beporoszkál a szegény, de jó lelkű Csabi egy lovon... hogy-hogy nincs ló? Akkor jöjjön biciklin! Az lesz a ló! Sminkesek, ez is a ti dolgotok lesz! De amikor leszállsz róla, nehogy nekitámaszd a tripódnak!!! Kissé illúzióromboló lenne... Odalépsz a lányhoz, megsimogatod... nem a biciklit, a lányt... s megkérdezed, mi baja, stb... stb... Szépen beszélgetésbe elegyedtek! A lány kiönti a lelkét, te megvigasztalod... nem mondom, te aztán rendesen megvigasztalnád... ennyire azért nem kell! Lacikám, veszed a jelenetet? Hogy-hogy nincs jegyzőkönyved? Ne érdekeljen, mennyi a prizmaállandó! Állandó... Rendben van, Robikám, menj oda hozzá, ketten csak összeültök majd valamit! Nos, Csabi... megfogadod, hogy megmenekíted a lányt! Ő hálásan borul a nyakadba... nem tehetek róla Juditkám, hogy tiszta kréta por lettél! Majd lemossuk... hol van már a kávé! Igen, Ilonka, kettő húsz maradhat... Meg kell örülni... Judit ugrándozva balra el, Csabi monológ – mondhatod szemüvegben, persze -, s elindulsz, hogy segítőtársakat keress magad mellé!

Na, a következő jelenet a fa alatt: Csabikám, békésen bandukolva vezeted a lovadat... jó, tolod a biciklid, egyre gondolunk! Ekkor különös alak ront be jobbról! Nekem jobbról, nem neked... szalmakalap a fejen... majd kérsz a Pistától, ő úgyis sokat volt Egyiptomban, biztos kölcsön adja majd... a Gyuritól ne kérjél, ő elvesztette, mikor legutóbb a sivatagban bókászott körbe-körbe... tehát szalmakalap a fejen, rajtad furdóköpeny... – szép leszel Monhor, na aggodalmaskodj már, s a szandál a lábán. „*Hadzsime*” – kiáltod... jó, lehet „*kszí*” is, mindegy, s nekirontasz a Csabának. Ő erre gyorsan kérdez téled öt minimum kérdést, mire neked földbe gyökerezik a lábad! Csabi leteper, hangosan ismerteti veled a jogaidat, s a mátrix fogalmát, majd beszédbe elegyedtek. Bla... bla... bla..., majd a jelenet végén megígéri, hogy segít neked a gonosz Jóóókirály legyőzésében! Kezet ráztok, s a halmazelméletbe elmerülve balra kibattyogtok a képből... Csabi, azt a nyavalyás biciklit is vigyed magaddal! Valaki pedig szerezzen a Monhornak legalább egy rollert...

Na, a harmadik jelenet újra a tripódnál. Tibi ott ácsorog a tripód tövében, előtte mérőasztal, szájában cigaretta, s elmélyülten rajzolgatja a vele szemben álló Homoródi

Bandit, ki épp modelt áll legújabb könyve borítótervéhez, melynek címe: hogyan legyünk sikeres kollégiumigazgatók! Rajtad, Bandikám farmer és kockás ing legyen, a sportcipő is maradhat. A szemöldöködöt kérdőn vond fel, mikor meglátod beslattyogni a jobbról érkező Csabi és Monhor párost, majd a Csabit tüzetesebben szemügyre véve felcsillan a –fény a szemedben! Odaugrasz hozzá, megöleled, s közlöd vele, hogy ő a te apádnak a húgának az unokatestvérének a szomszédjának a macskájának második gazdájának az apósának negyedik fiának a félvér menyasszonya! Csabi restelkedve mondja majd, hogy erről ő biza nem tud, s ő nem lehet menyasszony, hisz férfi. Bandi, te erre legyintesz, s azt mondd: „Sebaj, összetévesztettem valakivel, de most már önökkel tartok.” Csabi megörül az új társaságnak, banda balra el. Tibor unott arccal felkapja a mérőasztalt, s utánatok vágat. Nincs több roller? Akkor a Gyuri és a Németh Gyula öltözzön be lónak! Hogy-hogy mért? Mert azt mondtam! Ne nyírítsetek a szavamba! Tessék Tibor, itt egy nyereg! Jól néz ki, mi? Hogy egy vápának jobban örültél volna? Ha-ha...

Péter, a csapatról kell egy légifelvétel mindenképp, jóóóó? Nem Pistám, nem te jössz még! Addig öltözz be! Tetess fel koronát a lányokkal... ne a fogadra, a fejre, te! Úgy... na, a következő jelenetben a rét közepén találkozik a csapat Csollány Szilveszterrel! Igen, vele... mit csináljak, a filmbe mindenképp kell egy gyűrű, most ez a menő! Ti lesztok a gyűrű szövetsége! Tudom, hogy a Csollány nem vállalja el! Majd te, János... ha tündéül nem is tudsz beszélni, a némettel még talán megbirkózol. A testfelépítésed... nos, határeset, elfogadjuk! Na... összehaverkodsza a bandával, közlöd a Csabával, hogy kiköpött Jedi, s hogy az igazság odaát van, meg még csupa ilyen közhelyeket! Oké? Minél rejtélyesebb legyél, az a fontos! Írásvetítőt is használhatsz, persze! No, most már irány a királyi udvar! Nagyjelenet a tripódnál. Judit üvöltözik a királlyal, aki közben gonoszul mosolyog, s közli a tényállást: vagy hozzámész a Vinczéhez, vagy könnyített vizsgán vehetsz részt felsőgeoból! Bőgés abbamarad, fontolóra veszed a dolgot. Balról dulakodás zaja hallatszik, megjelenik Csabi, és egy lángoló ábrázoló tételsort tart a kezében! Homoródi Bandi az ívkitűző zsebkönyvvél vág utat magának a tömegben, a „kszi” kiáltás innen is, onnan is felhangzik... Tibor unottan festeget. János, te németül hadoválsz valamit... mindegy, hogy mit, ezen a főiskolán úgyse tud senki németül (rajtam kívül). A király meghátrál, majd hangos szóval beparancsolja a herceget! Vincze kolleaga bejön, és *iszonyatos* ingatlanvilvántartásba kezd! Röpködnek a széljegyek, a szolgalmi jogok... a káosz megállíthatatlannak látszik! De ekkor elordítod magad Csabi: „csak egy maradhat”, s formatárod a herceget, amilyen gyorsan csak tudod! Judit megkönnyebbülten futna feléd, ám ekkor a rossz jóóó király előhúzza egy katalógust a zsebe mélyéből. Halálos csend lesz... Homoródi Bandi elfelejt felhangzó nevére hangos „jelen” szóval felelni, így megsemmisülten rogy le egy átmeneti ív mentén a porba. Monhor nem érti még a nevét sem, de az ő számításait Csabináné húzza keresztül, sőt, nullást ad a ZH-jára! Monhor hangosan ksziszegve leereszt, mint egy labda. János, te belefeledkezel egy ígeragozásba, így nem tudsz kellően a kialakult helyzetre koncentrálni! Tibor meg csak rajzol, csak rajzol... így egyedül kell a főgonosszal megbirkóznod, Csaba. Kezedben még mindig a lángoló tételsort szorongatva megpróbálsz egyetlen hathatós fegyvered bevetni, a minimumokat! De a gonosz jóóó király ellen ez mit sem használ! Végül mentő ötleted támad: ráordítasz, s egy régi varázsigét mormolsz a fogaid között: **akarok-e geodéta lenni?!** Erre a király nem tud mit felelni, hisz már az, így szörnyet hal. Judit a karodba ugrik, boldogan éltek, bla... bla...

Minden világos? Tessék Ilonka! Hogy nincsen kávéja? Most már tudom mi a baj... hogy engem soha senki se kérdezett meg, hogy akarok-e geodéta lenni...

Egyetememre (eszperente nyelven)

Csömöz Ferenc – Dr. Busics György (2000)

(A következő szöveget Béldeki Gergely és Szepesi Anita fehérvári hallgatók mondták el és illusztrálták, a Nyugat-Magyarországi Egyetem 2000. nov. 13-i alakuló ünnepségén)

Kedves Egybesereglettek, e teremben megjelentek!

Nem mese lesz ez, melyet Nektek kettesben elcsevegek s nem lecke, melyre felelnetek kell, de eleven esetek, melyek lelkeket edzenek. Helyezkedjétek el, mert elkezdem.

Legyen ez egy medence, ezek meg hegyek. Ezen hegyekben lelsz egy helyet, melynek neve: Verecke.

Egyszer, – s ennek ezer, meg egy nem teljesen ezer esztendeje – megjelent e helyen egy sereg. E sereg fejedelme – nyeregben felemelkedve – bejelentette:

„Emberek! Megtetszettek nekem e hegyek, s szerfelett megtetszett e medence. Legeltethettek benne kedvetekre. Ezt meg kell szereznetek!” – Jelzett, serege leereszkedett. Ellent, mely ellene kelt, letepert, esetleg elkergetett.

Kezdetben fel-felkerekedett s messze eltekergett: verekedett s szerzett. De letelepedett, s nemzet lett. S lett nemzetemnek fejedelme, s rendet teremtett. E fejedelem gyermeke megkeresztelkedett, s 1000-ben (esetleg 1001-ben?) felkenetett, s rex lett.

Kegyeseket cselekedett: megkereszteltette e nemzetet, megye-rendszert szervezett, s tett egyebeket, melyeket kellett. Ez persze nem tetszett egyeseknek. Felkeltek ellene, de ezeket leverte. E rex egy nevezetes helyen lett eltemetve, teste felemeltetett s szent lett. (Megjegyzem, e nevezetes hely egyben ezen egyetem egy legkedvesebb egyede telephelye). Cseperedett, terjeszkedett nemzetem, s lett ereje meg neve medence-szerte. Persze, – s ezt sem feledhetem, – nem egy keserves fejezete lett e nemzetnek. Letepertetett, de felemelkedett.

S lettek neves emberek meg nevezetes esetek...

Nemzetemnek leve rengeteg erdeje, hegye, – ezen hegyek belseje nemes elemeket rejtegetett. Ezekhez persze emberek kellettek, s kellettek eszes emberek, melyek vezettek. Felfedezve ezt egy rex, mely gyenge nemmel, de rengeteg gyermekkel rendelkezett, teremtett Selmecen egy – nem teljesen – egyetemet, mely ezen embereket nevelte. S ezen emberek egyleteket szerveztek ...

...

Egy rettenetes reggelen egy fegyveres veszedelmes helyzetet teremtett. Nemzet kelt nemzet ellen. Csehek, szerbek, lengyelek, s e helyen jelenleg meg nem nevezett egyebek. Fegyverek kerepeltek, rengeteg ember elesett.

De egyszer befejeztetett. Nyertes nemzetek szervezete rendelkezett vesztesek felett, s nemzetem teste fel lett szeletelve! Kevesebb lett e nemzet hegye, erdeje, s elveszett Selmec... Beteg lett e nemzet megsebzett teste, de lelke nem! Nem berzenkedett, de lelkesen szervezett, s lett nem egy egyeteme...

Ezer meg ezerben ezen egyetemek egybekeltek: nem repesve persze, de szepegve, mert ez lett elrendelve. Ezen helyen eleve kellett egy egyetem, mely megyen – nemzetemmel megegyezve – nem Keletre, de vele szembe...

S lettek heten egy.

Lettek ketten, melyek gyermekeket terelgetnek, nevelnek, s szerepelnek...

S egy, mely tejet termel, kenyeret termesz, s eleveneket ell emelt szellemben...

S egy, melynek erdeje rengeteg, kerecsene nem egy, s rendre elmegy Selmecre...

S egy, mely szelement emel, s kerevetet tervez...

S lett egy new, mely menedzselne, kereskedne, termeltetne, de nem egy kezes elme...

S egy, mely nekem legkedvesebb, melynek egyede legkevesebb, de rendes. Mely megyen hegyre fel-le, rendezget, szervezget terepet s egyebet... mely nem lehet feledve...

Szeretett Egyetemem, kedves eNy-eM-E!

Legyen ez egy rendes EGYETEM! Melyet rengeteg ember szeretettel emleget.

Mely nevel, de nem elkezel. Mely edz, de nem elmetsz. Menjen ezen egyetem egyben, egyeztetve, szeretve, – egyszerre mentve szellemet s kellemet.

Kedves Nye-ME!

Neved nekem szent! Reggel-este emlegetem nevedet, keresem kedvedet...

Mert kell egy hely, melyet szeretek. Melyben kettesben (hetesben) elleszek.

Melyet nem perelek, nem feledék, ellenben csendesesen rendbeteszek, melyben keresem kenyerem s belbecsem. Nem kell nekem egy Belvedere, de kell e hely...

Befejezve, emelem serlegem e teremben megjelentekre, ezen rendes, eszes egyedekre, egyenes jellemekre, egyetemetekre s e szeretett nemzetre!

Szerencse fel!

Érvényesülés az életben
Érdekvédelem

Katalógus

Összeállította: Balázsik Valéria

Kedves volt Hallgatónk!

Legyen ez egy rendhagyó névsorolvasás! Ne azért kelljen izgulnunk, hogy miként magyarázzuk meg hiányzásunkat egy hétfő reggeli előadásról, hanem azért, hogy megtaláljuk-e nevünket az itt felsorolt közel 3000 GEO-s hallgató neve között.

A lista összeállításakor jónéhány gondolat fogalmazódott meg bennünk a név, a születési hely és év olvasása kapcsán. Néhány ezek közül.

Az 1973-76-os időszakban kiegészítő szakon végzetek nagy számban voltak, akik a XX. század első felében születtek. Közülük is a legidősebb 1914-ben született, diplomáját 59 évesen szerezte és ma 87 éves.

A születési helyeket tekintve széles a skála, az ország minden részéről érkeztek hozzánk. Különösen kiemelkedő számban jöttek az öt földmérő szakközépiskola körzetéből. A hetvenes években végzetek között sokan vannak, akik a szomszédos országok magyarlakta területein – elsősorban Erdélyben – születtek, de voltak a Vajdaságból és a Felvidékről származó hallgatóink is.

A 90-es évek névsorában számos olyan név bukkan fel, amellyel 20-30 évvel korábban találkozhattunk, hiszen a 70-es években végzett hallgatók gyermekei – talán szüleik elbeszélésén felbuzdulva – bennünket és a szakmát választották.

Napjaink szociológiai adataival összezseng az a tény is, hogy mára hallgatóink házassági kedve megcsappant. Míg a GEO fennállásának első éveiben sokan házasodtak meg hallgató korukban – közülük legtöbbször az intézményen belül találták meg párjukat –, addig ma csupán elvétve akad egy-egy GEO-s házaspár. A főiskola jelenlegi dolgozói között többen is vannak, akik ezt a 30 évet ugyanezen az egy munkahelyen töltötték el. A névsort velük olvasva majd' minden névről „beugrik” egy arc, egy anekdota, egy halvány emlék. Mindenkire emlékszik valaki, kire ezért, kire azért. Egy dolog biztosan közös bennük. Mindnyáján GEO-sok voltak.

Ha legnagyobb igyekezetünk ellenére valakinek a neve mégis hiányzik a névsorból, ezúttal nem neki, hanem nekünk kell igazolást adnunk.

Alapképzésben oklevelet szereztek

1973

Nappali tagozat,
földmérő
üzemmnörök

Ács Ágnes
Balás Mária
Birkás Bertalan
Bokodi Judit
Burány Imre
Deák Ferenc
Farkas Erzsébet
Felker Mihály
Frigyesi Gyula
Galla Lajos
Gerendás Zsuzsanna
Göbölös Tamás
Hoványi Péter
Institúris István
Juhász István
Kádár András
Kádár Péter
Káli István
Kunfalvi János
Lőcsei Gusztáv
Melles Attila
Morvai István
Nagy Imre Béla
Pataki László
Pelőcz Sándor
Petrovich Zoltán
Pfeiffer Barnabás
Szigeti Zsuzsanna
Vértesaljai András
Vincze Tamás

Kiegészítő szak,
földmérő
üzemmnörök

Ács István
Bachner Gyula
Bakó Imre
Balázs Sándor
Bana István
Bartos István
Bene András
Bengernő József
Berkés Mihály
Bodó László
Bódog István
Bodor Károly
Bokros Ferenc
Bornemissza Tibor
Bottka Lajos
Bölönyi György
Csárádi Zoltán
Cseh János

Czikora Zsuzsanna
Deli László
Ecséri Ferenc
Egyed Sándor
Engrich Tibor
Fábián Gabriella
Fábián László
Fehér László
Feigly Zsuzsanna
Fekete István
Fister Ferenc
Fogarassy Zoltán
Frigy Károly
Füleki Endre József
Fülöp Ferenc
Gábor Erzsébet
Gácsi Erzsébet
Gáspár László
Gensler Mária
Gyarmati Ibolya
Gyenge Lajos
Györke Dénes
Gyüre Bálint
Hadari Katalin
Hajba Károly
Hajdók József
Hegedüs István
Hegedüs Péter
Hergovics János
Hetényi Ferenc
Hidegkuti Konstantin
Hofmann Antal
Hollósi Csilla
Ikits Tamás
Izsák Sándor
Jörg Lajos
Kádár János
Kállay György
Kalmár Ferenc
Kalmár Katalin
Kalydi Zsigmond
Karády László
Karcagi Imre
Kézmárki Margit
Kimlei Győző
Király Zoltán
Kiss Ernő
Kiss István
Kiss Pál
Kiss Tibor
Kleineizl György
Kocsis József
Komáromi Attila
Kormos Ferenc
Kosik Ferenc
Kovács János
Kovács László
Kovács Pál

Kovalcsik Katalin
Kriegel Anna
Lanczkor István
Limbeck Sándor
Lőrincz István
Madarász András
Magyarhoni István
Majthényi András
Markó Ferenc
Marosi Sándor
Márton András
Marusinecz Mihály
Matusz Péter
Mester László
Mészáros Géza
Mihók István
Nagy Antal
Nagy Ferenc
Nagy Iлона
Nagy Judit
Nagy Sándor
Nagyistók Imre
Németh József
Németh Sándor
Nyitrai Antal
Orbán János
Ottófi Rudolf
Ökrös Gábor
Pécseli János
Péterfi István
Pfeffer Margit
Pintér Mária
Polyák Ferenc
Pótor József
Radványi Iván
Rakolcai Imre
Reichart Gyula
Sági Erzsébet
Sási János
Sasvári Edgár
Schuppper Ágnes
Sebők Zoltán
Simon Ernő
Skergula Mária
Skotnyár Kálmán
Sörös István
Szabó Ferenc
Szabó Gyula
Szabó Irén
Szabó István
Szarka Endre
Szederkényi Éva Zsófia
Székely János
Szekér Ferenc
Szikszay Csaba
Szilágyi Imre Endre
Szudi Mátyás
Takáts András

Tarján Levente
Teleki Veronika
Tolnai Antal
Tornallyay Zoltán
Tóth Éva
Tóth Jenő
Tóth Lajos
Tóth Ráfael
Urbán Imre
Váradi József
Váron Mária
Vass Éva
Vass Mária Magdolna
Villányi Ernő
Vincze Anna
Wittmann Rozália
Zimmer Péter
Zsebeházy Márta
Zsigá György

1974

Nappali tagozat,
földmérő üzemmnörök

Angyal Imre
Brógló Bálint
Budai Ferenc
Cifka István
Csárádi László
Csiffári Nándor
Csontos Elemér
Dóda Béla
Domján Tibor
Fehér Gábor Tamás
Fodor László
Forján Emília
Fülöp Péter Antal
Györke Jolán
Heilmann János
Holovits István
Jánosi Flórián
Járfás Attila
Kántor György
Kánya Zoltán Gyula
Kertész Tamás
Kiss Béla
Kolics Rezső
Kovács András
Kozma Károly
Lábodi Ildikó
Lovászi István
Markó Gusztáv
Nagy István
Nagy Kálmán
Nyíri László
Oláh Róza
Óri István
Podmaniczky Pál

Popovics Péter
Sass Pál
Schreiner Béla
Somos Júlia
Szabó Bakos György
Szabó Edit
Szukics Ferenc
Takács Imre Tibor
Tütő Balázs
Varga Pál István

Levelező tagozat,
földmérő
üzemmnörök

Ábrahám László
Ajtay Sándor
Béldeki János
Dudás József
Galló Ágnes
Hajnal János
Janzsó Tibor
Kovács Tibor
Lengyel József
Morva Lajos
Nagyimihály György
Schneider Erzsébet
Szappan Ferenc
Szikói Miklós

Kiegészítő szak,
földmérő
üzemmnörök

Ambrus János
Angyal István
Artvöl Zsuzsanna
Árva Ernő
Bakó József
Banai György
Bánki Elemér
Barcs Lajos
Barta Elek
Bella Gábor
Benked László
Bertók Éva
Betegh Klára
Bíró Károly
Botond László
Böröcz Gyula
Császár Béla
Csatár László
Cseh Mihály
Csekő Ernő
Czidlina Gusztáv
Deák Ferenc
Demecs Vendel
Dr. Ágotai Kálmán
Dudás István
Endrődi István
Eperjesi Ferenc

Faragó Sándor
Farkas Albert
Farkas Imre
Fazekas Jenő
Fejes Kálmán
Ferenc Gyula
Fischer Frigyes
Forgács Tibor
Földi József
Gabus István
Gergely János
Gerle László
Gréczy István
Grész Béla
Gyetvai Kálmán
Halász István
Hámori István
Harmathy Károly
Hazai Endre
Hollódi Erzsébet
Hollódi Jenő
Huszár István
Joó Attila
Karácson László
Karnuts Béla
Kecskeméti István
Kempelen László
Keresztessy Gyula
Kiss Ernő
Kohári Katalin
Konkol Ernő
Korontos János
Kovács Barnabás
Kovács György
Kovács Ottokár
Kursinkszky Béla
Kurucz Róbert
Laczkovszki János
Ladányi László
Lakó János
Lászlóffy Gábor
Lehner Antal
Ludvig Etelka
M. Tóth Imre
Marjai Sándor
Markhot Zsuzsanna
Máthéi János
Mazuch László
Megyeri Tibor
Mikusz Ferenc
Mohácsi József
Montskó Lajos
Nagy Cecília
Nagy Dezső
Nagy István
Nagy László
Nagy Péter
Nagy Tibor
Nagy Zoltán
Navratil Vera

Nemesházy Miklós
István
Népešy Károly
Neszmélyi György
Paczolay Balázs
Pap László
Pápai Miklós
Papp Antal
Rábai József
Róth Gábor
Sáfrány József
Sándor Tamás
Sárosdi Béla
Sebestyén Árpád
Selmeczi Ottó
Sifter János
Simcsák Anna
Szabó Ferenc
Szabó Sándor
Szalkovszky Tibor
Szamos Viktor
Szántó Béla
Szőke Ferenc
Szöllősi Endre
Tamás László
Tárkány Szűcs Ferenc
Temesvári László
Tóth Géza
Tóth György
Tóth Kálmán
Tóth Sándor
Újlaki Tibor
Újpál József
Vajda János
Varga Antal
Varga Gábor
Varga József
Várnay György
Varró János
Varsányi Miklós
Virágh Dénes
Vizsi Péter
Vörös József
Winkle Andor
Wolherr József

1975

Nappali tagozat,
földmérő üzemmnörök

Alföldi János
Angyal Károly
Bakó Hajnalka Mária
Beregszászi György
Boda Géza Zoltán
Boros Gyula
Bubla László
Budai Zoltán József
Csóka Árpád
Czupi János

Drávavölgyi Tibor
Drexler Zoltán
Erdész János
Feil János
Füle György
Fürtös Klára Zsuzsa
Háncs László
Horváth Attila
Horváth Attila Gyula
Huszár Ervin
Juhász György István
Kaszás Ágnes Marianna
Kis Miklós
Koltai Mária Györgyi
Kovács Gábor
Krauszpek István
Kunfalvi Zsolt Lajos
Lehel Gábor István
Lukács Margit
Mezei Erzsébet
Mezey Katalin Zsuzsanna
Müller Ágnes
Nagy Géza
Pere György
Rába József
Sajtos Gábor Lajos
Sallai Etelka
Sávai Mária
Sörlei Kázmér
Sulykos Géza
Szabó Antal
Szabó Valéria Mária
Szebenyi Ernő
Szentimrei Györgyi
Takács József
Tóth Eleonóra
Tóth László
Tóth László
Tóth László
Vincze József László

Levelező tagozat,
földmérő üzemmnörök

Ábrahám Imre
Aczél Ákos
Almási Erzsébet
Bereczky Annamária
Boglári László
Busi György
Emőd László
Farkas Dénes
Farkas Tibor
Hogor Ildikó
Horányi Krisztina
Józsa Dániel
Micsik Zoltán
Molnár Béla István
Nánágy Csaba
Nékám Marianna
Pataki Imre
Sümege György

Szabó József Ferenc
Szőke János Brandó
Tibay Gyula
Tóth Imre Zoltán
Tóth László János
Turtóczki István
Vitályos László
Zsidó Ottó János

**Kiegészítő szak,
földmérő
üzemmelőrök**

Ádám István
Agárdi Imre
Apró Pál
Babik József
Bajnógel Mihály
Bakó Dezső
Balog Géza
Baumholzer József
Bazsó Károly
Bédy Béla
Benyes Mária
Béres László
Bertalan Tibor
Birkás István
Bojtó József
Boldog József
Bozzay Sándor
Böröcz András
Bresztienyky Sándor
Budai Gábor
Bujdosó János
Csenkey Geyza
Csobánki Csaba
Csonka Gábor
Deák Márta
Dezső Ilona
Dömsödi János
Egri János
Érdi-Krausz György
Fáncsi Kálmán
Fejes Péter
Flach Attila
Fodor István
Fórizs Bertalan
Fűrész Attila
Gajdos Éva
Gallai István
Gergely Erzsébet
Gritsch Tibor
Hajdú Ferenc
Hajzer József
Harmath Árpád
Héjja György
Holler Lajos
Horváth Imre
Husztai László
Imrik Mária
Istvánffy György

Jámbor István
Jolsvai Béla
Juhász Gábor
Kamarás Júlia
Kamarás László
Kardos János
Károlyi István
Keringer Imre
Kisistók József
Klinger Anna
Kocsis Mátyás
Kormányos Mihály
Kovács András
Kovács Ferenc
Kovács Gyula
Kovács Ilona
Kucsera József
Kukla Ferenc
Laczkó Lajos
Lehoczky Ernő
Leposa István
Liberda Judit
Liszi Árpád
Márkus Éva
Marosi Gyula
Marosvölgyi Károly
Máté Lajos
Mikei Gábor
Miklós Sára
Mogyorósi Ferenc
Molnár Erzsébet
Molnár László
Molnár Tivadar
Mondvay Gyöngyi
Morvai László
Nazsa János
Nemes Miklós
Németh József
Németh Pál
Nyerges Andor
Oláh János
Pakuts Tamás
Pálosi István
Pelikán Mihály
Peták Miklós
Petróczy Gábor
Rádlér Ferenc
Rákóczi Ferenc
Rezes Gyula
Rónai László
Rozs Magdolna
Schaffner Zsuzsanna
Schmall Béla
Sebestyén Elvira
Sebestyén Vilmos
Sétáló Ferenc
Simon Géza
Simon József
Sóti Gyula
Stubán Dezső
Süle Attila Péter

Szabó Jenő
Szabó József
Szabó Lajos
Szabó László
Szendes János
Szentgróti Irma
Sziklai Mária
Szívós Julianna
Szombati Zoltán
Szőnyi Miklós
Szuttai Béla
Tabányi Pál
Tassy Eta
Tóth Sándor
Turcsik Ferenc
Váradi Ágnes
Varga József
Vincellér János
Virág Endre
Vizi István
Wagner Attila
Walter Mihály
Weinhandl József

**1976
Nappali tagozat,
földmérő üzemmelőrök**

Amberboy-Kiss Judit
Bara Ágnes
Békefi József Csaba
Bertók Sándor
Burger Károly
Engler Péter
Ferencz Endre Tibor
Gálfi Irén Erzsébet
Kárpát József
Kátai Tibor Géza
Kisasszondi Ferenc
László
Kiss Lajos István
Kliks Olga Terézia
Koppányi Ferenc
Liebhaber Imre Péter
Mácsik Zoltán László
Maráz Klára Julianna
Németh László
Németh Zoltán Miklós
Orbán Lajos
Pásztor László
Pém Mihály
Ruffing Ilona
Szirányi Zoltán
Szirmai András
Szívós József
Toronyi János József
Tóth András
Tóth Ferenc
Tóth Ferenc András
Ulmer Klára Cecília

**földrendező
üzemmelőrök**

Csillag Elvira
Csipkés Árpád Attila
Deczki Gábor
Meretei Tamás Gábor
Mikus Tibor
Nagy József Ödön
Rimóczi Irén
Román József Sándor
Scholtz Andor László
Szabó László
Vágó István

**Levelező tagozat,
földmérő üzemmelőrök**

Andó Mária Viktória
Bóta Rozália
Fekets Mária
Gaál Róbert
Gimesi Eszter
Hajdú László
Halász Árpád
Joó Antal
Juhász Endre
Juhász Ferenc Márton
Kanyó István
Kerekes Lajos
Kovács Hajnalka
Kovács József János
Kőszegi Dezső
László Árpád
Mátyás Tibor
Nagy Ferenc
Németh Ágnes Paulina
Perkátai Tamás Mihály
Ruskó László
Szabó Péter András
Szabó Zsuzsanna
Szalay Katalin
Takács Sándor

**Kiegészítő szak,
földmérő üzemmelőrök**

Ágfay József
B. Kovács Péter
Babics Antal
Bak Livia
Balogh Tibor
Bánkúti Judit
Bara Lajos
Barcs Sándor
Bardóc Szilárd
Bátyi Ferenc
Béni Gábor
Berki Tibor
Bocskói Gábor
Bojtay Csaba

Bokányi Csaba
Bokor György
Boldog Ferenc
Bolla Gyula
Bónis Péter
Bors Ilona
Bosits Tibor
Böröcz Nándor
Bucsi Ferenc
Csajtai Zoltán
Csefán Tibor
Cser András
Csernok Nándor
Csutóra László
Czintula György
Debreczeni József
Diós Márton
Donáth Levente
Elekes Árpád
Érdi Ferenc
Farkas Attila
Farkas János
Fehér Sándor
Ferenc Ilona
Ferenczy Géza
Filyó János
Fogarasi József
Fogarasi Kálmán
Főnyi Sándor
Gaál István
Gaál Katalin
Galambos Lajos
Galgó Gabriella
Gálos István
Gaszper Béla
Gemes Gizella
Gócza Antal
Gondos Emil
Gothár Károly
Gulyás Vera
Guth József
Guti Irén
Gyürke Gábor
Hajagos László
Hajnali Sándor
Halász Pál
Hámori Antal
Hámori János
Herendi Károly
Hernády Klára
Holzhauer Gyula
Homoródi Endre
Horváth Géza
Horváth Katalin
Hunyai Béla
Husztai Tamás
Illés Imre
Illés Tóth János
Imrik Zoltán
Kacserka Tibor
Kalász Tibor

Kelemen József
Kisfaludy Ágota
Kiss István József
Kónya Gyöngyi
Kónya Károly
Koós Zsuzsanna
Kovács Attila
Kovács Tamás
Kozma Csaba
Leimeiszter József
Lelovics Ferenc
Lutz Erzsébet
Magyar László
Malesevi József
Maróti Ferenc
Mátavölgyi Zsuzsa
Mátásffy László
Medvei Zsuzsanna
Meszlényi Ferenc
Mihalik László
Misóka Csaba
Molnár Julianna
Monory Zsolt
Munkácsi Attila
Nagy Béla
Ormai Dezső Géza
Oros László
Parall Ferenc
Pander István
Pongrácz György
Raffay Géza
Répás Lujza
Rippert György
Romoda László
Sabján László
Sáfrány Géza
Schönig Ferenc
Sefcsik László
Seybold Géza
Sinkó Zsuzsanna
Soós Ilona
Szabó Irén
Szabó Miklós
Szabó Zsuzsanna
Széles Katalin
Szentirmay Erzsébet
Szíjj Erzsébet
Szikra Péter
Szira József
Szirmai Gábor
Szomor Árpád
Szöts Péter
Szűcs Csaba
Szűcs Mária
Takács József
Tamásy Ildikó
Thassy Miklós
Tóth Imre
Turanitz Lajos
Vadász Ödön
Varga István

**1977
Nappali tagozat,
földmérő üzemmelőrök**

Balogh András
Bánhegyi Tamás
Csikász László István
Csizmár Károly István
Csomay János
Garai Gábor
Gulyás György András
Halmosi László
Hári Zoltán
Heinrich László
Hemissi Ahcène
Jakab Gábor
Karsai Béla András
Köles László Tibor
Krántz Zsuzsa
Kupi Zoltán
Lengyel Pál László
Mogyorósi Ferenc
Móricz István Zoltán
Nagy Ibolya
Németh András Ferenc
Péterfia Gábor Iván
Racsmany Gyula
Reé László
Richter Mária Magdolna
Rolfesz Róbert Károly
Sztalmári Ferenc
Szerdahelyi Zsolt István
Szilágyi Zoltán Béla
Szoldatics Mária
Szűcs Pál László
Tóth Ernő István
Valkovics László
Vince Alajos János
Zsádon József

**földrendező
üzemmelőrök**

Árk Béla István
Bohák Mária
Györke Zsombor
Lublóváry Zsolt Attila
Majoros Ildikó
Papp Erik Tamás
Pásti István
Rák Magdolna
Rozmán János

Skerhák Tamás
Susztik Jenő
Szépfalusi Judit

**Levelező tagozat,
földmérő üzemmelőrök**

Barna Veronika
Bíró Pál
Csuka Sándor
Forstinger Judit
Horváth Dezső
Horváth Gyula
Illés Edit Klára
Kolep Alajos
Lászlófy Katalin Anna
Papp János
Szabó Imre
Szűcs Márton József

**Kiegészítő szak,
földmérő üzemmelőrök**

Ádám Ferenc
Báder Miklós
Bakacsi István
Balázs Hajnal
Bathó Kálmán
Becker Mária
Benke Gábor
Berényi László
Berzáczy Erzsébet
Bors Éva
Bujdosó Éva Márta
Burkus Márta
Csatár András
Csordás Julianna
Csurgai Béla József
Dékány Tibor
Denkler Miklós
Di Giovanni Vilmos
Dobos Tamás
Farkas József
Farkas Judit
Fejér Hadúr Pál
Fényes Balázs
Gál András
Gallina Gyula
Göndör János
Gyurácz Németh Ferenc
Hankó Ágnes
Harl Antal
Harth József
Homonnay Zsombor
Jámbor László
Jankovszky Margit
Kajdy Gusztáv
Kamarási Ferenc
Kárpáti Gábor
Király László
Knébel Mária

Kóbor Gyula
Kolumbán Tamás
Körtvélyi Attila
Krajnyák Sándor
Kuchta Nándor
Kutor Éva
Lacz Gábor
László Gyöngyi
Lengyel Piroska
Lévay Zoltán
Lőrincz József
Majdán Magdolna
Mátray Hajnalka
Mátyás Károly
Miklós Ákos
Mokos Imre
Morvai Rozália
Mrázik Zoltán
Nadrai László
Nagy István
Nagy Károly
Nagy Mihály
Németh György
Nyitrai István
Óbermayer László
Oláh István
Ókrös Zoltán
Pampuch István
Papp Takács Sándor
Papp Zoltán
Pásztai Gabriella
Pázmándi Pál
Pintér László
Plicher Katalin
Pósa Dezső Lajos
Pózna János
Radeczky István
Rezső István
Rippert Anikó
Rozsovit József
Scheer Pál
Sélley Ferenc
Simonovics Mária
Somhegyi Gizella
Somogyi Ferenc
Sutka István
Szabó György
Szöke Márta
Szöllösi László
Szőnyi László
Tóth Gyula
Tóth István
Tóth János
Tóth Kálmán
Tóth Tamás
Tölgyes Miklós
Triznya István
Turi Imre
Varga János
Vlaszaty János
Weiland Tamás

Weisz Lajos
Wolf Ferenc
Wolsky Albert

1978 Nappali tagozat, földmérő üzemlérnök

Acélvári Attila
Bálint Borbála
Bartha Csaba
Bodnár János
Braun János
Csicsely János
Drávavölgyi Péter
Fazekas István
Fejes István
Forrási Éva
György Zsuzsanna
Horváth Judit
Kerényi Ildikó
Kiss József
Kiss Kormos Márton
Kovács István
Marosvári Mária
Medve János
Megyeri Gábor
Molnár Szilárd
Nagy Sándor
Németh Klára
Pál Sándor
Pénzváltó Sándor
Popán János
Rovnyai István
Schöck János
Stefanics Lajos
Szabó Erika
Szabó József
Szabó Tamás
Szabó Tibor
Szente Károly
Szerencsés János
Szokoly Judit
Szolnoki Zsolt
Tálos Tibor
Török István
Vajda Anna
Zlamál Márta

földrendező üzemlérnök

Geröly József
Hornák Ferenc
Joubert László
Lőrincz Zoltán
Marjai Sándor
Szabó Gábor
Szabó Judit
Szénási Gábor

Vadászi Imre
Varga Sándor
Walch Ottó
Szabó Éva

Levelező tagozat, földmérő üzemlérnök

Ádám István
Árvolt Gyula
Bachát István
Békési Judit
Csernovszky Kálmán
Déri Zoltán
Eszenyi Anikó
Haraszty László
Kocsis György
Mészáros Katalin
Nagy Zoltán
Oláh Béla
Paczur János
Petrovski Mária
Pfeffer Ferenc
Sáblai Péter
Tatár Kiss Ernő

Kiegészítő szak, földmérő üzemlérnök

Bajkó András
Bánfalvi László
Bodnár György
Budai Géza
Csizmadia István
Dudás Anna
Előd Ferenc
Erberling Ferenc
Fábián Lajos
Farkas Irén
Fekete Anna
Fekete István
Hadházy Levente
Hajdinák Miklós
Haraszti Imre
Héjj Enikő
Hencz Balázs
Horváth Endre
Horváth Eszter
Karch Emil
Keresz Erzsébet
Klukovics Ilona
Könnny Vilmos
Láda-Hartváni József
Maklári Mária Gyöngyi
Maróti István
Mekis Pál
Mercz Gizella
Mészáros István
Nemenz Rudolf
Németh László
Nyári József László

Paluska Mária
Papp János
Pozsár István
Prekop Csaba
Simon Gyula
Simon József
Ster Pál
Szily János
Szomolányi Antal
Szűcs József
Tar József
Tarnóy Antal
Tóth Emma
Tóth László Zoltán

1979 Nappali tagozat, földmérő üzemlérnök

Ádász Ervin
Anga Béla
Bakán Gábor
Bíró Margit
Blaschke András
Chikán István
Csomós Zoltán
Czecezi Gábor
Farágó Péter
Feigly Andrea
Fejér Enikő
Fekesházy Attila
Gánics Miklós
Hárságyi Jenő
Hódos András
Janóczki János
Kiss Judit
Králík Péter
Mátyás László
Nagy Erzsébet
Pintér Pál
Rácz József
Rácz Kálmán
Reichard Tamás
Richter Szabolcs
Schusztér Gábor
Sebők Tamás
Steinbach Antal
Sümeghy József
Száki István
Szelestey Tamás
Szíjártó László
Úveges János
Varga Katalin
Vrászlai Ferenc
Wessely Gábor

földrendező üzemlérnök

Borsodi István
Cser Palkovics József

Sárközi Zsuzsanna
Nagy Gyula
Ónódi Anikó
Pati Zsuzsanna
Retz Zsolt
Selmeczy Attila
Tanai Ferenc
Tkálcs István

Levelező tagozat, földmérő üzemlérnök

Bacsa Árpád
Bakó László
Barva János
Csordás Miklós
Dömötörfi András
Fónad András
Föglein István
Garádi István
Juhász Katalin
Lendvai József
Oláh István
Ősz Katalin
Pénzes László
Petróczy Gusztáv
Varga Lencsés György
Zóka Erzsébet

1980 Nappali tagozat, földmérő üzemlérnök

Bihacker Viktor
Boglár Krisztina
Csomós János
Csontos Erzsébet
Dienes Zsuzsanna
Egry István
Fekete György
Fonyódi Valéria
Gyenizse Gábor
Hajdú Lajos
Kacsir István
Kalmár Lajos Péter
Kincses Zsuzsanna
Koncz Tibor
Kovács István
Kresz Gábor
Kulcsár Péter
Mester Ágnes
Mészáros István
Milos István
Mohos Sándor
Mór Tibor
Németh László
Patkó István
Pavolek József
Soós Gábor

Szabó Ferenc
Szabó Károly
Szabó László
Tári Barnabás
Udvardi Katalin
Varga István
Varga Lajos
Varga Zoltán

földrendező üzemlérnök

Balogh István
Bedecs György
Cseh Zsuzsanna Beáta
Horváth Öri György
Klemán György
Kósa György
Magyar Magdolna
Mészöly László
Nemes József
Nyulási Ferenc
Pandur Ferenc
Papp Katalin
Rostási Szabó Anna
Simon Péter

Levelező tagozat, földmérő üzemlérnök

Balázs György
Bernáth Zoltán
Bozsai Márta
Kreininger János
Mamuzsich László
Ormándi András
Regös Gyula
Szakács János
Szili Sándor
Técsi Gyula
Temesvári Gabriella
Várady Jenő
Waldmann József

1981 Nappali tagozat, földmérő üzemlérnök

Braik Abdenour
Bukta Attila
Czékus Mária
Gállic Zsolt
Gáspár József
Gavlik Gábor
Hajba Endre
Herdea László
Horváth Tibor
Hussam Abdulkareem
Jámbor Lajos

Kaszab István Géza
Katona József
Kovács Zoltán
Lánczi László
László Imre
Leniczki Attila
Maka Judit
Mezei Judit
Molnár Emília
Nagy Gábor
Orcsik Zoltán
Pap István
Podolcsák Ádám
Prókai Péter
Radics Tamás
Reményi György
Róhr Róbert
Rónai Vilmos
Róth Tibor
Schlett Ferenc
Simon László
Sipos Gyula
Stadler Sándor
Szabó Imre
Szabó Zoltán
Szalay Tibor
Takács Gábor
Tápai József
Tóth Lajos

földrendező üzemlérnök

Csizmadia Zoltán
Farkas László
Gálovics Éva
Kovács Margit
Kramer Ágnes
Lakos László
Nagy János
Sándor József
Szalay Árpád

Levelező tagozat, földmérő üzemlérnök

Balogh Ilona
Dobó Géza
Gyűrke Éva
Hazai Iván
Huszár József
Kalocsai Nándor
Keller Iván
Kemény András
Lakatos Olga
Megyeri András
Németh József
Ország György
Pinczés Péter
Polyák Béla
Schelcz Lajos

Somlai József
Szabari Gábor
Szaniszló Sándor
Szatmári Irén
Tordai Károly
Varga Ferenc
Varga József
Vargyai István
Végh Gyula

1982 Nappali tagozat, földmérő üzemlérnök

Babarczy Antal
Babarczy József
Balassa Katalin
Balogh Tibor
Baradlai Gabriella
Bedekovich Róbert
Böhm Péter
Dóra László
Drexler Péter
Eröss László
Hermecz Eleonóra
Horváth Attila
Horváth Erika
Kavalecz Barnabás
Kelemen János
Kéri Gyula
Király Ferenc Vendel
Kispál István
Kiss Tibor
Klein Pál
Koch Zoltán
Kohári Attila
Kókai Ilona
Kovács Csaba
Kőfalvi Gábor
Kővári Tamás
Lakatos László
Lantos Zsuzsanna
Molnár István
Nagy Erzsébet
Nagy Péter
Pap Kálmán
Pöhl Andrea
Ruborits Sándor
Sajti Zoltán
Sajtos Gyula
Spala Gabriella
Szabó Zoltán
Szemerey Ádám
ThomazovicsTivadar
Vadász Gyula
Varga György
Viczé Csaba
Wéninger László
Zagyi Anna

**földrendező
üzemlérnök**

Bodnár Piroksa
Gerst Éva
Gyarmathy Zsolt
Kiss Béla
Kiss Lajos
Molnár Judit
Moór Tibor
Németh László
Radovics Andrea
Schrödl Katalin
Szabó András László
Szűcs Andrea
Tóth Károly
Tóth Olga
Zsir Margit

**Levelező tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Aponyi Imre
Bárdosi János
Bodor Attila
Bruszelikasz Harilaosz
Czirják András
Csölle László
Domokos Györgyi
Gyopár Edit
Halmos Tamás
Héder Ferenc
Major Attila
Máté Tóth Árpád
Nagy László
Pinterics Mária
Simon Ferenc
Tóth Lajos
Wenner László

1983**Nappali tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Baczur János Iván
Bécsi Attila
Berényi Gábor Zoltán
Csuepecz József
Dravarits Judit
Egri Kiss Tibor
Faludi Sándor
Fegyvermeki László
Hofmeister László
Janóczki Mihály
Kiss István
Kittel Dezső
Kós Julianna
Mallár Zsolt

Mészáros László Zoltán
Mihalik József
Németh József
Orliczki Erika
Pados Zsolt
Pethő Erzsébet
Pintér Hedvig
Sarbak Tamás
Somló Zsolt
Soós Gabriella
Szarka Zsolt
Szép Marianna
Szerencsi Klára
Szollár Klára
Takács Attila István
Takács László
Török Árpád
Turger Zoltán
Urbán Éva
Varga Elek
Záray Lajos Zsolt

**földrendező
üzemlérnök**

Árvai Zoltán Imre
Bene Ildikó
Csiszár Zoltán
Herman László
Kovács László
Látos József
Mizsák Ibolya
Orbán József
Schneider Sándor
Simon Miklós
Tarnóczy Lajos
Tóth Károly

**Levelező tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Vass Judit

1984**Nappali tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Bakos Rudolf
Benke György
Boda Ferenc
Boros-Oláh Gábor
Csirke Cecília
Deszpoth József
Dobiás Ferenc
Dombai Gábor
Dudás Péter György
Ferencz László
Fülöp László Lajos
Garami Gabriella

Győri Judit
Hajdú György Péter
Haraszti Ferenc Vilmos
Herczeg Ferenc
Hideg Attila
Hornák Balázs
Horváth Zsuzsanna
Jäger György János
Káncz Tibor
Kirila Ferenc
Kondacs Anna Edit
König István
Lantos András
Liker Ildikó
Marcis Lajos
Margit Márta
Miheller Tibor
Nagy Árpád József
Nagy Csaba László
Nagy Miklós Csaba
Németh Zsolt
Orosz Sándor László
Schram Tibor
Seicher Judit
Sulyok Györgyi
Szalay Katalin
Százár Attila
Szelei Emese

**földrendező
üzemlérnök**

Czakó Eleonóra
Zsuzsanna
Esztergomi Imre Zsolt
Galgóczi Tünde
Zsuzsanna
Kiss Erzsébet
Kuti Anikó
Milánkovich Ernő István
Montskó Tamás
Nagyházi Katalin Ildikó
Tétry Géza István
Tkálcs Gábor
Tóth Attila
Trapli Gyöngyi Edit

**Levelező tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Ádám Zsolt László
Balázs László
Czöndör László
Gungl György
Györe Zsuzsanna
Jakó Gergely András
Kovács Imre
Madarasi Éva
Mihalkó Ottó
Morvai Lajos
Nagy Szabó László

Patonai Lajos Péter
Pernes Károly István
Szászvári János
Szép András Géza
Újfalusi Mária

1985**Nappali tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Ambrus József
Asbóth László
Bagi László
Bene Zoltán
Bertók Mária
Bolla Dezső
Buda Zsolt
Dene Tibor András
Faix Nelly Éva
Gardi János József
Gioris Nikolaos
Gósz Zoltán
Horváth Ferenc
Juhász Zoltán
Király Róbert
Kocsis Ildikó Erzsébet
Korpics József
Kovács Magdolna
Izabella
Kovács Gábor
Laukó Éva Katalin
Laurinyecz Sándor
Lengyel Attila Csaba
Linusz Imre Tibor
Mánfai Éva
Mészáros Attila
Miskei Sándor Imre
Orosz István
Pap Eszter
Szabó Imre
Szécsei Péter János
Szegedi Gyula József
Szentiványi Péter Zsolt
Tóth János
Tóth Tibor
Zentai Zoltán

**földrendező
üzemlérnök**

Bencsik Zsolt
Gelencsér Ibolya
Juhász László
Kovács Dorottya
Mérész Ferenc
Molnár Beáta
Nagy Tibor
Németh Róbert
Szabó László
Szedmak István
Szigeti János

Tamasics János
Urbán János

1986**Nappali tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Balogh Ádám
Bod Éva Ágnes
Bucásnszki Zsuzsanna
Budai Lajos
Dobrosi Edit
Fehér János Lajos
Gavallér Árpád
Gerst Etelka
Hogyor Zoltán
Király Antal
Kránicz Zoltán
Makai Ferenc
Medvegy Sándor
György
Miszlai Ferenc
Mohamed
Naser Alakeli
Mórocz Ferenc
Nagy Sándor
Orbán Imre
Reim Károly
Schneider Károly
Sebestyén Ibolya
Szakács László
Szijártó József
Takács Zoltán
Tóth Attila Elemér
Tóth László
Vadász Tibor Attila
Varga Andrea
Varga László
Vörös Árpád Tamás

**földrendező
üzemlérnök**

Csirmaz Zoltán Mihály
Egei Tamás
Herke Miklós
Kovács Gábor
Lay Gábor
Madar Lajos
Szokol István
Tóth László
Zsilvölgyi Csaba
László

**Levelező tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Bernáth Anna
Csaba Péter Zoltán

Dobrányi Gábor Imre
Holl József
Horváth Jenő
Horváth Róbert Győző
Jenei Tibor László
László István
Lukács István
Molnár József
Szilágyi Csaba
Tarjányi Antal
Tóth Zoltán
Vereska Pál
Zelend István

1987**Nappali tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Abdulhamid Haj
Hamdan
Bebök Márta Klára
Bíró Erika
Deák Hilda
Figura Tibor
File István
Hahn Gabriella
Halász Imre László
Halász Péter László
Horváth Gábor István
Jenő Adrienn
Juhászné Ortó Judit
Kancsár László
Király Gyula
Knyihár András
Koós Tamás
Kovács Marianna
Kovács Zsuzsanna
Kovács-Matuz István
Kulcsár Attila
Láng Zoltán
Nagy Mihály
Ribár András Tibor
Rózsás Attila
Soproni János
Stuber Zsolt
Szenohradzki János
Szilágyi László
Túri Timea

**földrendező
üzemlérnök**

Baranyi Imre Károly
Dömötöri Szabolcs
Füle József
Gebei Géza
Holczheim Gábor
Kállai László
Kiss Iván

Markovics Judit
Zsuzsanna
Szécsényi János László
Székely Ildikó
Toperczer Gábor
Tránszki László
Varga András
Vékony Gabriella

1988**Nappali tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Barkóczi Attila
Basel Yousef Abu-
Rayya
Bényi László
Blum Gábor
Bozsik Vilmos
Búzás Péter
Csicsely László
Csizmadia Tamás
Csobán Attila
Csongrádi Zsolt
Dobai Tibor
Horváth Zsolt
Járfás Ilona
Károlyi Zsolt
Katona Erika
Kecskeméti Márta
Keszthelyi Tamás
Király Edit
Kopácsi Zsuzsanna
Kostyálik Gyöngyi
Lovas Sándor
Lőrincz Sándor
Márfai Tibor
Matus József
Molnár Sándor
Monori István
Pálfalvi Valéria
Papp László
Pető Zoltán
Prepok László
Szkubán Zsolt
Szór Gábor
Temes Miklós
Tornainé Szabó Zita
Varga László
Varjú Zoltán
Várkonyi Gabriella
Zalezák Tamás

**földrendező
üzemlérnök**

Fata Anita
Kiss Adél
Kocka Gábor
Krasznai Attila

Lénárt Sándor
Mede Ildikó
Mesics Péter
Ratinland Edit
Sarankó Klára
Szabó Ervin
Tóth János
Varga Tamás

**Levelező tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Adrovicz Zoltán
Barabás György
Komáromy Mária
Körmendy Endre
Major József
Papp László
Póka Gábor
Salamon Tibor
Szalóki Béla
Szily Zsolt
Virág Anikó

1989**Nappali tagozat,
földméről
üzemlérnök**

Annau Judit
Bodnár Tamás
Daka László
Fábián Ferenc
Giricz Lukács Miklós
Harazin Tibor
Horváth Zoltán Pál
Jávor István
Kecskés János
Kihal Ahmed Lakhdar
Kiss Zoltán
Kuklis Edit
Kulcsár József
Lovas János
Magyar Attila Dávid
Molnár Tibor Attila
Montskó Kinga
Nabil Malouf
Óvári Anna
Palumbi Edit Ágnes
Sára András
Sváb Judit
Tóth Imre
Tóth Tamás Antal
Tömösközi Lajos
Vajda Anikó Teréz
Várad László Benvenuto
Zalaba Piroksa

**földrendező
üzemlérnök**

Csehi Zoltán

Galambos István Hidas Tibor Horváth Imre Jakab Árpád Koroknai Péter Gábor Kosznai Krisztina Markovics László Marton Csaba Márfai Tibor Molnári László István Nagy Tamás Naszvadi Tünde	Tóth Attila Zalaba Piroska Levelező tagozat, földmérő üzemmnörök Áldozó László Bánkúti Zoltán Bartha Zsolt Miklós Bartus Judit Zsuzsanna Hacker Mihály Horváth Tamás József Kathó Ferenc Kiss Lajos Makai Edit Máté Zsolt	Kovács Zoltán György Mészáros Krisztina Palcsek István Szilárd Pesthy Irén Pödör Péter Sánta Ágnes Szabó László Temesi Zsolt Lajos Török Tamás Zsámboki Zoltán 1992 Nappali tagozat, földmérő üzemmnörök Balogh Barnabás Balogh László Balogh Mária Bauer Balázs Roland Bíró János Gál István Gábor Gyimóthy Zsolt Hegedus István Hézsér Zoltán Horváth Dénes Horváth Zsolt Keszthelyi János Kovács Károly Kovács László Porpácz László Pusker Péter Remsei András Runa Éva Sárkány Zsolt Siristye Ferenc Skerletz Imola Smidéliusz Ervin Attila Somoskői Péter László Szabó László Szűcs Tamás István Takács Ferenc Tokaji Zsolt Vadász Péter Pál Varga Zsolt Wild György földrendező üzemmnörök Almás József Bazsánt Ottó Drávucz Sándor Fodor János Fogt János Herbert Andrea Horváth Tibor Kovács Éva Környei István Molnár Krisztina Nagy Béla Nagy Gábor	Rabb József Samodai Tamás Géza Sipos Anett Sipos Tamás Szekeres Zsolt Tamás László Tarnóczki Gyöngyi Ternóczky Zoltán Levelező tagozat, földmérő üzemmnörök Gellért Ferenc Hebling Péter Zsolt Novotny Iván Pap Anita Pertl Viktor Tóth Árpád Viemann Zsolt 1993 Nappali tagozat, földmérő üzemmnörök Bige Zoltán Boda János Bonczai Péter Borbély Katalin Gáthy Gyöngyi Gitta Barnabás Horváth Anita Károlyi Attila Kindlein Renáta Menes Tamás Mike Krisztina Mózsik Zsolt Nagy István Attila Pléhi Zsolt Sáska Attila Schofhauser Zsuzsanna Sipos Ágoston Szabady Zsolt Szappan Judit Szente Balázs Szlávik Éva Eszter Szula Zoltán Tamás Anita Csilla Varga Norbert Vitek Tamás Zsíros Ferenc földrendező üzemmnörök Bittó Erzsébet Ilona Csákvári Péter Dorner Gábor Fodor Zoltán Gróf András Nagy Károly Orodi Gábor Dániel
1990 Nappali tagozat, földmérő üzemmnörök Barsi Árpád Brozsek Pál Csics György Fekete Ferenc Gajárszki Ervin Györek Zsuzsanna Mária Kádas Mária Laidi Azzeddine Mayer Tamás Mészáros Judit Nagy Béla Németh László Pataki Károly Pataki László Pető Gábor Rempert Éva Rorbacher Attila Sasvári István Savu Aurél Sebestyén János Seres Gábor Szilveszter Smalkó Jenő László Szabó Ilona Szalay László Szöts Anna Vári Tibor Venczel Krisztina földrendező üzemmnörök Gáspár Ildikó Kovács Attila Kovács Irma Mikolász Gyöngyi Klára Pócza Gábor Révész Edit Gizella Sebők Tamás Schumacher Katalin Szelicsán Antal	1991 Nappali tagozat, földmérő üzemmnörök Balogh Ádám Géza Berecz Gábor Sándor Bokor Zsolt Boskó Róbert László Csécs Sándor Csontos Renáta Darabos Péter Epres Tibor Földi Éva Frunza Zsolt Heller Anita Józsa Marianna Kiszely András Koncz Ede Kósa Péter Mihály Kúcsár László Lócsi Cecília Lukács Tamás Móro Zoltán Zsolt Nagy Zsolt Orosz Máté Schaul Tamás Szöllösi László Vad János Csaba Vadász András Vajda Péter Vanó Ildikó földrendező üzemmnörök Bedő Gyula Brackó Péter Hornák Zsuzsanna John Zoltán Kádas Imre Kocka Ágnes Timea Kósa Gábor Pál		

Paulik Mihály Szabó Katalin Rába Zoltán Schultz Gábor Szepe Szűcs Levente Vincze Mihály Levelező tagozat, földmérő üzemmnörök Dárdai Attila Tamás Hazadiné Szalay Éva Szilványi Adrienn 1994 Levelező tagozat, földmérő üzemmnörök Kovács Zsuzsanna Nappali tagozat, földmérő mérnörök Almás Levente Arany Csilla Binder Zoltán Bódi Katalin Dancsó Zsolt Dudás Gábor Egri János Elek Róbert Galambos Andrea Görgényi István Györi Zsolt Hajtmán Zoltán Horváth Szilárd Jámbor István Géza Jánossy Katalin Kalmár József Kánnár Zsófia Kenderes Tamás Kollár Szilárd Krusniczky Lóránd Mag Géza Mészáros László János Mikó Zoltán Molnár Levente Molnár Tamás Németh Béla Erik Norberto Bibi Cabenguela Orosz József Ötvös Ildikó Rohrsetzer Árpád Salih Majid Simon Gyula Győző Soós József Szappanos Eleonóra Szerdahelyi Csaba	Szajártó Szilárd Takács Péter Pál Tóth Balázs Tibor Tóth Péter Zátonyi Richard Henrik földrendező mérnörök Bíró Edina Kardkóvács Éva Khader Jehad Mohammad Láda Zoltán Makra Gusztáv Nagy István Szűcs Beáta Vadász Veronika 1995 Nappali tagozat, földmérő mérnörök Angyal Béla Balogh-Farkas András Birkás Ildikó Krisztina Borsodi Levente Dala Róbert Deczki József Dely Péter Elek Tamás Gál Kristóf András György Tibor Hajdú Hajnalka Hegy Pál Balázs Iván Zsuzsa Jakab Zsolt Józsa János Katona Edit Késmárki Csobán Ferenc Kohári Éva Kovács Barnabás Kovács Erika Kovács Gyula Kovács Tamás Kovács Timea Kovács Zsolt Kulcsár Mihály Kuszinger Róbert Lábadi István Lennert József Liszka Szilvia Mánya Lóránd Meier Éva Miskolci Veronika Molnár Gábor György Németh Beáta Németh Mónika Orosz György Péter Radvánszki Attila Sávolgyi Tamás	Selmeczi-Kovács Katalin Szabó Balázs Szabó Stella Tatics Helga Vajda Gábor Varga László Varga Szabolcs Vincze Árpád Viktor földrendező mérnörök Bagladi Géza Baksay Judit Baranyi Zsolt Biczó Boglárka Boda Györgyi Borgulya Zoltán Géza Gacsári-Kiss Péter Gombás László Imre Karf Olga Molnár Gábor Lajos Papp Julianna Posgai Nóra 1996 Nappali tagozat, földmérő mérnörök Acsai Imre Antal Péter Balogh Péter Baráth András Berczi Adrienn Doloresz Csernyei Attila Faludi Zoltán Fűrész István Garami Katalin Gedő Attila Gyenes Róbert Hollósi Renáta Horváth Gábor Horváth Krisztián Jeney Zoltán Kerényi Ákos Kiss János Kolcsár Imre Lábai Csaba Lakos Katalin Lokher Roberta Maku László Mihály Roland Nagy Ákos Nagy-Kovács László Németh Ottó Ódor Szilvia Párkányi Ferenc Rákosi Ildikó Szabó Judit Szilágyi Tünde	Takács Mariann Tóth Csaba Végh Gábor Vincze Erika Viszlai István Zongor Hajnalka földrendező mérnörök Bíró Gábor Bittó Renáta Mária Dancs Norbert Fellner Géza Fényes Tamás Hajdú Anita Juhász Attila Zsolt Kollár Mónika Lábadi István Pados Béla András Rádi László Szabó Angéla Varga Andrea Varga Dániel 1997 Nappali tagozat, földmérő mérnörök Balogh Nikolett Baranyi Krisztián Bogát Zoltán Csiky László Csonka Péter Éles Ferenc Farkas István Gálik Edina Hadnagy Krisztián Homajovszki László Jankovics Gábor Joó Péter Kékesi Aranka Kiss László Kozma László Kunfalvi Ágnes Lantos Szilvia Mészáros András Molnár Gábor Molnár Olivér Mosonyi Gábor Parlag Beatrix Pfeffer Károly Sárközi Boglárka Sefcsik Péter Serfőző Krisztián Serfőző Ottó Strung Csaba Szabó Szilvia Szabó Zsolt Talapka Zsolt

Tomasics Miklós
Varga Norbert
Vidosa László
Volent Csaba
Weiter Anita
Zalán Tamás

földrendező mérnök

Baranyai Tibor
Barát Zsolt
Csiszár Balázs
Dakos András
Demény István
Halász Lajos
Jécsák Andrea
Kiss Karolina
Horváth Ágota
Kovács Iván
Kovács Tibor
Nagy Tamás
Révész Péter
Ruska Attila
Szombathy Zoltán
Szűcs Péter
Vigh Ágota

**Levelező tagozat,
földrendező mérnök**

Acsai Imre
Hollósi Renáta

1998**Nappali tagozat,
földmérő mérnök**

Bálint Ágnes
Bata Marianna
Bata Melinda
Bella Bernadett
Besze Gábor
Bódis Gábor Bálint
Csepicsényi Lajos
László
Csernovics Gyula
Domokos József
Dömötör Krisztina
Fábián Róbert
Farkas István
Firnix Attila
Fornier Miklós
Földesi Csaba Tibor
Gyenge Gyöngyi
Ildikó
Héjjas Tamás
Hetényi Tamás
Jánosi Gábor
Jánosi Gábor
Joó Bernadett
Kiss László

Kiss Márton Endre
Kiss Zoltán Ferenc
Kovács Katalin
Kovács Miklós
Kozics Gábor
Krizsán Nándor Lajos
Magyari Zsolt
Markó Zoltán
Mechler Zoltán
Nagy Andrea
Nyúl János
Sági István
Stenzel Sándor
Szabó Andrea
Szabó László
Tóth Péter
Várday Bence Miklós
Varga Ádám
Várhalmi Attila
Vönöczky Hajnalka
Zolnai István György

földrendező mérnök

Bakos Roland Szabolcs
Demeter Róbert
Ferencz Zsuzsanna
Lázár Krisztina
Markó Attila
Mohos József
Sebestyén Attila
Villányi Dávid János

1999**Nappali tagozat,
földmérő mérnök**

Adorján Zoltán
Balogh Zsuzsanna
Berregi András Péter
Bikádi Dániel
Binszki István
Boda Orsolya
Busa Tamás
Dörnyei Balázs
Faddi Róbert
Fényes Henriett
Gaál Szabolcs
Gabányi Mária
Gabriella
Gajda Mária
Galler Szilárd
Gerencsér Zoltán
Goró Oszkár
Göndics László
Iványosi-Szabó Zoltán
Jász Anikó
Juhász Zoltán
Koltay Péter
Komjáthy Attila
Kovács Mária

Krátky Domonkos Zsolt
Kucsera Krisztián
Leposa Gábor
Magony Rita
Miklós Bernadett Noémi
Németh Bernadett
Németh Szilvia Mária
Paksi György Barnabás
Papp Éva Edina
Pataki Sándor László
Pázmándi Gergely
Pintér Péter
Popp Roland
Racskó Brigitta
Schmauder Tamás
Szabadi Sándor
Szalóky Tamás Ferenc
Szarvas Tamás
Szele Annamária
Szép Krisztián
Szolyka András
Törös Attila
Varga Imre László
Vitos Zoltán

földrendező mérnök

Balogh Nikolett
Csepicsényi Lajos László
Csurgó Livia
Dániel Tímea Eszter
Farkas László
Hegadűs Renáta
Imre Gertrúd
Joó Bernadett
Karkuska Szilvia
Kun László
Osztermayer Orsolya
Ősz Ferenc
Stenzel Sándor
Szabó Péter
Várhegyi Attila
Zivacs Attila

**Levelező tagozat
földmérő mérnök**

Cser Krisztina
Doboveczki Mária
Fazekas Tamás
Fazekas Zsolt Gábor
Gyarmati Sándor
Horváth Jenő Attila
Márkus Zsolt
Nagyházi Beáta
Pölöskei János Antal
Szanics Gyula
Szekeres Viktória
Tölgyesi Levente

földrendező mérnök

Ambruzs Gyula
Bódis Gábor
Firnix Attila
Fornier Miklós
Makai Klára
Tóth Éva
Nagy Tünde
Pálfalusi Dóra
Szelei István
Szerellem Márk
Szökrön Péter

2000**Nappali tagozat,
földmérő mérnök**

Balog Zoltán
Balogh Boglárka
Bereczki Katalin
Csege Malinda
Cséplő Tamás
Csillag Zoltán
Deli Ágnes
Erdélyi István
Farkas Szilárd
Fejes Gábor
Fekete Gyula
Gáti Anna
Horváth Balázs
Horváth Zoltán
Járja Krisztina
Jesko László
Kontor Bernadett
Kovács Krisztina
Kovári Barnabás
Kramcsák Barbara
Krivus Krisztián
Kusmiczki Tibor
Lipics Bálint
Liszka Anita
Litauszki György
Majlik Andrea
Molnár Enikő
Nagy Gábor
Novák József
Orbán János
Ősz Ferenc
Pataki Zsolt
Rajmon László
Simon Péter
Szalai Zoltán
Szlávik János
Tárnok Zsuzsanna
Ternyik Nóra
Tóka András
Tokodi Andrea
Urbán Szabolcs
Varga Katalin
Várhegyi Nóra
Vigh Brigitta

földrendező mérnök

Almási Gabriella
Ferencz Viktória
Halmai Gabriella
Illés Anita
Kircsi Ákos
Kuzsella Judit
Vámos Attila

**Levelező tagozat
földmérő mérnök**

Bérces Gabriella
Deák Katalin
Horváth Szeder Gábor
Juhász Tóth Éva
Kelemen Róbert
Kis János Tamás
Pidl Balázs
Plesovszki Adrienn
Rigó Ferenc
Salamon György
Szabó József
Szelei István
Szerellem Márk

Tekes Csaba
Vigh Zoltán

földrendező mérnök

Fábián Róbert
Fábián Bata
Marianna

2001**Nappali tagozat
földmérő mérnök**

Buku László
Csutorás Balázs
Dulka Zsolt
Farkas Róbert
Gulkai Sándor
Hal Péter
Hegedűs Gábor
Kaszik Gábor
Kiss József
Kovács Erik Viktor
Kovács Zoltán
Krcsmárik Roland
Krebsz Ildikó
Kriston Roland
Németh Edit

Orosz Viktor
Pálos Csaba
Richter András
Soós László
Szabó András
Szabó Lajos
Szikói Péter
Tanárki Tibor
Tánczos Zoltán
Torma Norbert
Tornyos Róbert
Tóth Csaba
Újvári Balázs
Váncsa Dénes
Varga Róbert
Varga Zoltán
Varnyú Renáta

földrendező mérnök

Bárany Helmi Krisztina
Bek Krisztina
Bezdán Zsuzsanna
Csontos Adél
Dömötör Balázs
Grolmusz Enikő
Hajnal Miklós
Harmat Izabella

Kéthelyi Csaba
Kiss Kálmán
Lüvi István
Nagy Renáta
Pintér Gergely
Ruszkai Juszina
Vajk Ágnes
Végh Róbert
Vermes Gergely
Vinc Balázs

**Levelező tagozat,
földmérő mérnök**

Gál Róbert
Gazsó Márta
Gulyás István
Györfi József
Magos József
Miklós Zsolt
Monoriné Nyúl Mónika
Nagy Bence
Peremiczki Péter
Sas Béla
Tóth László
Varga Péter
Völgyi Viktor

Továbbképzésben oklevelet szereztek**1985****Geodéziai adatfeldolgozó
szak**

Béni Gábor
Érdi Krausz György
Frigyesi Gyula
Fűrész Attila
Gál Ferencné Klinger Anna
Gálos István
Grész Béla
Heilmann János
Kacserka Tibor
Kardos János
Montskó Lajos
Nagy Kálmán
Németh József
Pataki Imre
Sétáló Ferencné Mercz
Gizella
Szöke János Brandó
Szóts Péter
Szűcs Márton
Vizsy Péter

Fotogrammetria szak

Kanyó István

László Árpád
Ökrös Zoltán
Takáts Andrásné Czikora
Zsuzsanna
Tóth György
Weinhandl József

Ipari geodézia szak

Ábrahám László
Agárdi Imre
Ambrus János
Banai György
Bardóc Szilárd
Bokor György
Bosits Tibor
Budai Gábor
Bujdosó János
Dudás István
Ecseri Ferenc
Elekes Árpád
Fábián László
Farkas Péter
Fejér Enikő
Földi József
Gaál Róbert
Gaszper Béla
Gócza Antal

Halász Árpád
Husztai Tamás
Izsák Sándor
Józsa Dániel
Juhász Gábor
Kelemen József
Kempelen László
Kerekes Lajos
Keresztesy Gyula
Kiss Péterné Szalay Katalin
Kiszely Miklósné Galló
Ágnes
Kolumbán Tamás
Kovács Barnabás
Lehel Gábor
Lublóváry Zsolt
Mácsik Zoltán László
Magyar László
Marosi Gyula
Munkácsi Attila
Nagy Péter
Németh Andrásné Nagy
Ibolya
Obermayer László
Oros László
Ökrös Gábor
Pakuts Tamás
Papp János

Papp Takács Sándor
Péterfia Gábor
Pfeffer Ferenc
Portikné Szabó Zsuzsanna
Pósa Dezső
Romoda László
Rovnyai István
Sáfrány Géza
Schönig Ferenc
Szabó Irén
Szappan Ferenc
Szekér Ferenc
Szentimrey Györgyi
Szirányi Zoltán
Szöllősi László
Tóth Tamás
Török István
Triznyai István
Veres Gyuláné Knébel Mária
Virág Endre

1986**Geodéziai adatfeldolgozó szak**

Ábrahám Imre
Bihacker Viktor
Birkás Bertalan
Blaschke András
Bokányi Csaba
Bukta Bertalan
Csicsely János
Egri János
Fejes István
Joubert László
Jörg Lajos
Keller Iván
Markó Gusztáv
Mészöly László
Nagy Miklós
Németh Zoltán
Radányi Iván
Schelcz Lajos
Stadler Sándor
Szabó László
Takács Gábor
Vágó István

1987**Ipari geodézia szak**

Báder Miklós
Bartha Csaba
Bánhegyi Tamás
Czupi János
Farkas Dénes
Fisher Frigyes
Hárságyi Jenő
Huszár József
Kiss József
Kispál István

Klein Pál
Nagy Szabó László
Rák Magdolna
Vrászlai Ferenc
Wéninger László

1988**Geodéziai adatfeldolgozó szak**

Balogh Tibor
Bárdosi János
Bécsi Attila
Faludi Sándor
Hergovics János
Hornyák Balázs
Kovács András
Oros Lászlóné Maklári
Mária Gyöngyi
Radics Tamás
Sarbak Tamás
Steinbach Antal
Takács Attila
Tálos Tibor
Tápai József

1991**Térinformatika és geodézia alapjai szak**

Farkas Tamás
Göblősné Tóth Ildikó
Hajdú György
Hetényi Ferencné
Kiss Lajos
Király Róbert
Kovács-Matuz István
Lendvai József
Lengyel Attila
Megyeri András
Pénzváltóné Forrási Éva
Ribár András
Schram Tibor
Száki István
Tordai Zoltán
Török Árpád

1992**Térinformatika és geodézia alapjai szak**

Ádám Ferenc
Árvolt Gyula
Dömötöri Szabolcs
Halász Péter
Hoványi Péter
Kállai Ildikó
Kovács Gáborné
Kovács Pál
Lay Gábor

Lukács István
Madar Lajos
Mayer Tamás
Mesics Péter
Nabil Malouf
Pehóczy Gábor
Reményi György
Rózsás Attila
Stuber Zsolt
Schneider Károly
Kostyálík (Szemenyei)
Gyöngyi
Szűjártó József
Tóth Lajos
Varga Andrea
Vörös Árpád Tamás
Zelend István
Nabil Malouf

1993**Térinformatika és geodézia alapjai szak**

Boglár Krisztina
Dóka Tamás
Ferencz Endre
Figura Tibor
Giricz Lukács
Horváth Róbert
Jakab Gábor
Kiss Péterné
Knyihár András
Lakos László
Mészáros Géza
Németh László
Németh Tibor
Orbán Lajos
Pap István
Papp László
Szédmák Dorottya
Szilágyi László
Tóth Károly

1994**Ingatlankataszteri szak**

Dányi József
Győrek Zsuzsa
Hegedűs István
Kittl Dezső
König István
Palcsek István
Sebestyén János
Susztrik Jenő
Tóth László
Turóczy Károly
Veres Imre
Vizi István

Térinformatika és geodézia alapjai szak

Gavlik Gábor
Herczeg Ferenc
Horváth-Öri Györgyné
Kacsír István
Kavalecz Barnabás
Kerékgyártó Zoltán
Kiszely András
Kosznai Krisztina
Lénárt Sándor
Molnár József
Nagy Tamás
Pavolek József
Pete András
Regös Gyula
Sebők Tamás
Seres Gábor
Takács Zoltán
Técsi Gyula
Tóth János
Tóth Lajos
Venczel Krisztina
Vörös Róbert

1996**Térinformatika szak**

Boskó Róbert
Budai Lajos
Feilné György Zsuzsa
Gál Róbert
Horváthné Horváth Erika
Institúris István
Kalmár Lajos
Kis Kormos Márton
Kovács László
Nagy Gyöngyvér
Pizág Csaba
Póca Gábor
Radics Tamás
Várady József

1997**Ingatlankataszteri szak**

Bartha Csabáné Szabó Judit
Bene Zoltán
Borbély Katalin
Czékus Mária
Csirmaz Zoltán
Fekete Kálmán
Gáthy Gyöngyi
Kiss Lajos
Lóránt Gyula
Mike Krisztina
Molnár József
Móroczné Puskás Gyöngyi
Nagy Mihály
Purger Zoltán
Pusztai Mátyás
Skerletz Imola

Stadler Sándor
Szokoly Judit
Vajna József
Zsádon József
Zsámboki Zoltán

Térinformatika szak

Bánkúti Józsefné Csillag
Elvira
Fleckenstein Mihály
Gajdos Éva
Juhász Ferenc
Kalmár József
Kovács Barnabás
Laki László
Milos István
Molnár Árpádné Bíró
Krisztina
Ötvös Ildikó
Simon Gyula
Székely Nóra
Tar Gáborné Turi Tímea
Tóth Balázs
Vona László

1998**UNIGIS, Térinformatika szak**

Csontos Erzsébet
File István
Gombás László
Kulcsár Attila
Lennert József
Mari László
dr. Tamás János
Vajda Gábor
dr. Vargáné Dugonics Rita
Adel Sepehry Nodygen
Hamid Ejtehadí Bajestani

DLG, Térinformatika szak

Berczi A. Doloresz
Csizmadia László
Enyedi-Egyed Szilvia
Faragó Zsolt
Hegedűs István
Sinkó György
Tóth Béla
Tóth Péter
Verőci Anikó

**OLLO, Térinformatika szak
Ingatlan-nyilvántartó szakirány**

Borhi József

Frank Zsuzsanna
Gajdiné Takács Rita
Huszár István
Kis Miklós
Nagy Attila
Németh Andásné
Pintérné Székely Erika
Szabóné Tanczos Valéria
Zachariás Márton

**OLLO, Térinformatika szak
földmérő szakirány**

Bikiné Nékám Marianna
Bozsik Vilmos
Csécs Sándor
Fábián József
Karli Ildikó
Kézsmárki Margit
Meszlényi Ferenc
Milos István
Molnár János
Nagy István
Radicsné Lantos Zsuzsa
Sááh István
Sebestyén Anna
Szilvay Gergely
Tápai József

1999**Ingatlankataszteri szak**

Angyal Béla
Bende László
Birkás Bertalan
Dobolán Antal
Farkas István
Fogt János
Gedó Attila
Kálmán Jánosné
Kovács Gyula
Oláh Imre
Párkányi Ferenc
Rabb József
Strung Csaba
Szabó Józsefné
Szalai Imre
Szalay Tibor
Szénásné Ország Krisztina
Telekes József
Varga Szabolcs
Vincze Árpád
Vincze Erika
Zátonyiné Lakos Katalin

OLLO, Térinformatika szak

Boda Györgyi
Budai Ferenc

Kreininger János
Molnár Tamás
Pozsár István
Takácsné Forstinger Judit
Tóth Imre

2000
DLG, Térinformatika szak

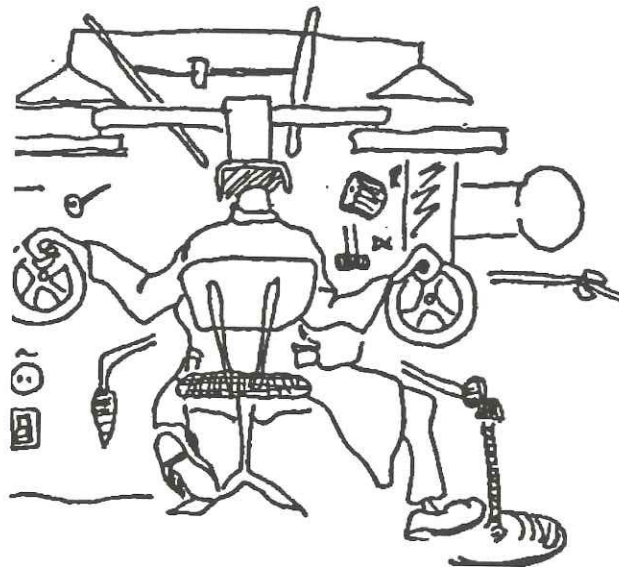
Arany Csilla
Bátyai László
Nagy Zoltán
Rácz József

2001
DLG, Térinformatika szak

Balázs Gábor
Bódis Gábor
Förner Miklós
Kandár Tibor
Nagy Péter
Orosz Máté
Pataki Éva
Szabó Stella
Szerdahelyi Csaba
Takács Gábor
Turiné Zongor Hajnalka

UNIGIS, Térinformatika szak

Dala Róbert
Gajda Mária
Lámné Kovács Éva
Miskolci Erzsébet
Ósz Ferenc
Sebők Tamás
Simon Gyula
Szabó Levente
Szuhanik János

Érvényesülés az életben
Változatos munka

Támogatóink

FÖLDMÉRÉSI
ÉS TÉRKÉPÉSZETI KFT

CÉGISMERTETŐ

A Pannon Geodézia Földmérési és Térképészeti Korlátolt Felelősségű Társaság 1995-ben alakult Veszprémben. Cégünk alapítói belföldi magánszemélyek, akik egyben alkalmazottai is a társaságnak. A főállású alkalmazottak száma 40 fő. Dolgozóink részt vettek számos település földmérési alaptérképének elkészítésében, városok közműnyilvántartásainak létrehozásában, sajátos célú földmérési munkák elvégzésében. Gyakorlatot szereztek digitális technológiával készült földmérési alaptérképek és közműnyilvántartások előállításában is.

Kollégáink közül 17 fő szakirányú mérnök, 11 fő szakirányú középfokú végzettségű, 14 mérnök rendelkezik ingatlanrendezői minősítéssel.

Vállalkozásunk székhelye Veszprém, állandó irodánk van Keszthely, Pápa, Várpalota városokban.

Társaságunk technikai felszereltsége korszerű. Megalakulásunktól kezdődően hangsúlyt fektettünk arra, hogy csak a legkorszerűbb eszközöket szerezzük be, a cég termelésében csak legálisan megvásárolt szoftvereket használunk.

Társaságunk 1998-ban MSZ EN ISO 9001 szabvány szerinti minőségbiztosítási rendszert vezetett be.

2001-januárjától a Közbeszerzések Tanácsa Minősített Ajánlattevője címmel is rendelkezünk.

CÍMEK

Pannon Geodézia Földmérési és Térképészeti Kft.

Központi iroda: 8200 Veszprém, Victor Hugo u. 2.
Tel/Fax: (88)-403-290
e-mail: kozpont@vp.pannongeodezia.hu

Keszthelyi iroda: 8360 Keszthely Jókai Mór u. 3.
Tel./Fax: (83)-319-070
e-mail: keszthely@pannongeodezia.hu

Pápai iroda: 8500 Pápa Budai Nagy A. u. 1.
Tel./Fax: (89)-324-217
e-mail: papa@pannongeodezia.hu

Várpalotai iroda: 8100 Várpalota, Veszprémi u. 7.
Tel/Fax: (88)-582-890
e-mail: varpalota@pannongeodezia.hu

Internet honlap: www.pannongeodezia.hu

NYÍR-KARTOGRÁFIA 2000 Földmérő és Térképész Kft.

4400 Nyíregyháza, Kórház utca 73.

Tel./Fax : 42-430-422

E-mail: nyirkarto2000@nexttramail.hu

Ügyvezető igazgató : Budai Gábor

**GEODÉZIA *Földmérőmérnöki Szolgáltató
Kft.**

ISO 9001

Certified company

7100 Szekszárd, Keselyűsi út 22. Telefon: 74/529-390

7030 Paks, Táncsics M. út 4. Telefon: 75/411-592

6500 Baja, Petőfi S. út 13 I/3. Telefon: 79/325-943

E-mail: info@geodeziakft.hu

E-mail: geodezia_paks@matavnet.hu

E-mail: geobaja@emitel.hu

Cégismertető

A GEODÉZIA KFT. 1990-ben a Pécsi Geodéziai és Térképészeti Vállalat egyik önálló felmérési osztályából alakult. Fő profiljában, kapacitását tekintve, mára a legnagyobb vállalatok rangsorában a 3-5.-ik helyen áll. Szolgáltatásaink minőségének alapját a magasan képzett szakembergárda és a legmodernebb technológia alkalmazása biztosítja.

Szolgáltatásaink

- Nagy pontosságú GPS alapponthálózat meghatározása
- Nagytömegű geodéziai részletmérés és térinformatikai adatgyűjtés GPS-szel.
- Ipari geodézia
- Digitális térképkészítés
- Közmű felmérések, szakági térképek készítése
- Térinformatikai rendszer management (tervezés, bevezetés, adatfeltöltés, karbantartás)
- Sajátos célú földmérési munkák

**Mi tudjuk hol a határ!
Pontos, megbízható mérnöki munka**

GPS vevők geodéziai mérésekhez

Professzionális útfeldolgozó szoftver egy- és kétfrekvenciás meghatározáshoz,
Vetületi transzformáció, RTK kalibrálás

Radian

Kétfrekvenciás GPS vevő RTK felszereltséggel

Radian-IS

Integrált (kábel nélküli) kétfrekvenciás GPS vevő
RTK felszereltséggel

Stratus

Integrált (kábel nélküli) egyfrekvenciás GPS vevő
Kategóriájában a legkedvezőbb áron!

GPS vevők térinformatikai adatgyűjtéshez

Axis³

Kombinált vevő GPS és OmniSTAR jelek
együttes vételére.

Pontosság: < 1 méter (bármikor - bárhol)

Navigációs GPS vevő
és zseb PC összeállítás

Pontosság: 5-15 méter

navPac

SOKKIA

7622 Pécs, Légszergyár u. 17. Tel.: 72/513-953, Fax: 72/513-955
1149 Budapest, Bosnyák tér 5. Tel.: 1/469-0995, Tel./Fax: 1/220-6486

A FŐISKOLAI KÁRON VÉGZETT HALLGATÓK ÁLTAL
12 ÉVE ALAPÍTOTT TÁRSASÁG

HUNGARO GEO

HUNGAROGEO
GEODÉZIAI, INFORMATIKAI ÉS KÖZMŰTERVEZŐ KFT.

Központ:

Zalaegerszegi Mérnöki Iroda

8900 Zalaegerszeg, Kosztolányi u. 12-14.

Telefon: 92/ 511-655 • Fax: 92/ 511-943

E-mail: mail@hungarogeo.hu • www.hungarogeo.hu

Irodáink:

Budapesti Mérnöki Iroda

1191 Budapest, Üllői út 200.

Pécsi Mérnöki Iroda

7622 Pécs, Nagy Lajos király u. 11.

Szombathelyi Mérnöki Iroda

9700 Szombathely, Rákóczi u. 1.

Emlékképek a GEO életéből

Összeállította: Bödő Viktória

Zelcsényi Géza magyarázza a Nadap II. főalappont történetét, 1965-ben

Emléktábla avatás a Nadap I. szintezési főalappont létesítésének százéves évfordulóján, 1988-ban

LOGISZTIKA InfoGraph
TÉRKÉPI ALAPÚ JÁRAT SZERVEZÉS
ÚTVONAL TERVEZÉS TÖBB JÁRMŰRE,
MENETLEVÉL KÉSZÍTÉS, KIMUTATÁSOK
MapInfo Professional

Route-R

1145 Budapest, Columbus utca 17-23. tel.: 363-76-97 FAX: 220-62-36
e-mail: infograph@elender.hu www.infograph.hu

Gépkocsi	Cpl.sorszám	Sorszám	Útvonal	Idő	Megjegyzés	Cím
LOK-999	1	18	Madras u. 2	1		Bucapont
LOK-999	1	19	Heller Lavin Lajos u.	1		Bucapont
LOK-999	1	20	Miklós A. d.	16		Bucapont
LOK-999	1	21	Pacitané u. 65.	1		Bucapont
LOK-999	1	22	Szabó u. 25	8		Bucapont
LOK-999	1	23	Árpád körútjánál	7		Bucapont
LOK-999	1	24	Világ u. 13.	5		Bucapont
LOK-999	1	25	Szent István tér 1.	1		Bucapont
LOK-999	1	26	Leányvár Rákos u. 23	5		Bucapont
LOK-999	1	27	Mogyorósi út 93	2		Bucapont
LOK-999	1	28	Báthory u. 20	2		Bucapont
LOK-999	1	29	Duna u. 11	1		Bucapont
LOK-999	1	30	Duna u. 15	4		Bucapont
LOK-999	1	31	Labodföldi Rózsa u. 5	1		Bucapont
Scabod	-	-	Almás u. 35	6		Bucapont I.
Scabod	-	-	Baross u. 50	10		Bucapont I.
Scabod	-	-	Baross u. 87.	1		Bucapont I.

Amikor még
mérőasztallal
mértünk

Szabatos szintezés Ni A1 műszerrel

Ábrándos kollegina az EOK-val

Vizsga előtti percek

Fotogrammetriai
gyakorlaton

Vizsga közben

Az új kollégium
alapkőletételi
ünnepsége a
Hosszúsétatéren,
1986-ban

Veteranisszimuszok egy
szakestélyen, élükön Sík Lajossal,
alias Kiscsókéval

A balekvizsga
nehéz percei

Balekvizsga

Balekkeresztelés közben

Balekkeresztelés után,
"...mert ő már nem pogány"

A szakest házirendjének kihirdetése

Avatásra váró
szalagok és korsók

Évfolyam korsó adományozása

Valétáló hallgatók a májusfával

A város búcsúja 1983-ban

Egy munkatársi focicsapat
a 80-as évekből

Államvizsga bizottság
a 70-es évekből

Államvizsga bizottság
a 80-as évekből

A katonai térképész
szolgálattal kötött
megállapodás után

Kiváló
munkáért
(2001)

EUGISES konferencia
hallgatósága (2000)

Közös tanévnyitó Sopronban, amikor csak
három kara volt az egyetemnek

Kolleginák köszöntése

Nyílt térinformatikai nap (GIS Day 2001)

A nyári iskola (Summer School) hallgatói Fertő-tavi hajóuton (2001)

Az 1977-ben végzett
évfolyam találkozója:
21 év után újra együtt

A hazai földmérőmérnök
képzés (soproni)
megindulásának
50. évfordulóján tartott
ünnepség elnöksége a BME-n

Mérőállomás az országalmánál

GPS vezérlő egység egy
hallgatónk kezében

Mérőállomás a Bory vár mellvéd falán

Egy Pápán teljesített mérőgyakorlati nap után

Referenciavevő a főiskola épületének tetején

Mérnökgeodézia gyakorlaton

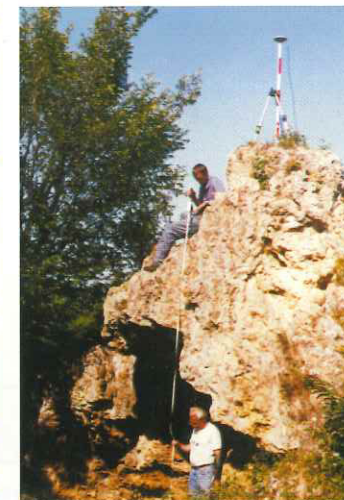
Az iszakai alapvonal pilléreinek szintezése

Egy tihanyi barátlakás bemérése

Egy gejzirkúp tetején...

A fehérvárcsurgói mozgásvizsgálati hálózat egy pontja

Szabatos szintezés a nadapi főalappontnál

Társadalmi munka után,
a 2001. évi tiszai árvíznél

Valahol a Bakonyban

Kollégiumunk bejárata a Hosszúsétatér 8. szám alatt

A házi TDK zsűrije és hallgatósága 1994-ben

Egy elsőéves TDK-s hallgató előadás közben

A 90 éves
Vincze Vilmos
köszöntése a főiskolán

Látogatás a norvég "FÖMI"-ben

A FIG 2000. évi prágai munkahetén

Nótabírók a selmeci zenei CD stúdiófelvétele után (2002)

Búcsú a várostól, 1995-ben

"Hallgatóvá fogadom!"

Zárovizsga bizottság
Detrekői professzor
vezetésével

Zárovizsga
bizottság
Klinghammer
professzor
vezetésével

Zárovizsga bizottság
Joó professzor vezetésével

A 2000/2001-es
tanévnyitó elnöksége

Diplomaosztó 2001-ben

Diplomaosztás után

Egyetemi és kari vezetők 2000-ben

A NyME alakuló ünnepe 2000-ben

